

תאריך עדכון: 20/05/2009

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה

מספר הקורס: 60-101-01/03

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס: (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות מיומנויות לימוד ומחקר תוך חשיפה לתכנים נבחרים מתחומים שונים בפסיכולוגיה.

ב. תוכן הקורס:

קורס זה מציג בפני הסטודנטים את הנושאים השונים בהם עוסקת הפסיכולוגיה ומנסה לתת תמונה רחבה של התחום ושיטות המחקר הנהוגות בו, כהכנה לקורסים ממוקדים יותר בתחומים אלו. הנושאים בהם נעסוק במהלך הקורס כוללות, בין היתר, את הבסיס הביולוגי של פסיכולוגיה, תהליכים חושיים, תפיסה, מודעות, למידה, רגשות, זיכרון, שפה וחשיבה, מבחנים פסיכולוגיים, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה ושיטות טיפול.

מהלך השיעורים:

הקורס מועבר במסגרת של שיעור, כאשר ניתנת הרצאה בשבוע (2 שעות סמסטריאליות). במידת האפשר, יתבצע תרגול בקבוצות קטנות יותר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא – היסטוריה, גישות, ומחקר מדעי	פרק 1	כל הפרק
2	למידה	פרק 7	כל הפרק
3	זיכרון	פרק 8	כל הפרק
4	רגשות	פרק 11	כל הפרק
5	אישיות	פרק 13	כל הפרק

6	דחק וטראומה	פרק 14	כל הפרק
7	פסיכולוגיה אבנורמלית	פרק 15	כל הפרק
8	פסיכותרפיה	פרק 16	כל הפרק
9	פסיכולוגיה חברתית	פרק 17	כל הפרק

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

אין.

חובות / דרישות / מטלות:

1. הגשת עבודות עפ"י דרישת המרצה.
2. חובות קריאה עפ"י דרישת המרצה.
3. עמידה במבחן המסכם בציון עובר (65) לפחות.

מטלות (הגשה בזוגות לתא של איתמר לוי):

1. מטלת ספרייה – קבלה בשבוע 1 ומסירה בשבוע 3.
2. מטלת תצפית וניתוח בנושא למידה – קבלה שבוע 3 מסירה שבוע 5.
3. מטלת ניתוח אישיות - קבלה שבוע 6 מסירה שבוע 8.

מרכיבי הציון הסופי:

1. 30% ציון מצטבר במטלות המוגשות (3 מטלות): מטלת ספרייה (עובר/לא עובר) שתי מטלות נוספות כל אחת 15%.
2. 70% ציון הבחינה המסכמת שתיערך בסוף הסמסטר (ציון עובר 65). הבחינה תתבסס על החומר שיועבר בשיעור ועל חומר הקריאה. הבחינה תכלול שאלות רב-ברירות ("אמריקאיות") ושאלות פתוחות, והיא תיערך ללא חומר עזר.

ד. ביבליוגרפיה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Atkinson, R.L., Atkinson, R.C., Smith, E.E., Bem, D.J., & Nolen-Hoeksema, S. (2004). *Hilgard's Introduction to Psychology*. (14th edition). New York: Harcourt Brace College Publishers.

חומר מחייב למבחנים:

כל חומר הקריאה והחומר שהועבר בשיעור.

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: שלמה יהודה

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה פיזיולוגית

מספר הקורס: 60 - 103 -

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א+ב

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הכרת מערכת העצבים וההורמונים כבסיס ביולוגי של התנהגות נורמלית והתנהגות חריגה, הבסיס ביולוגי של אמוציה, מוטיבציה, למידה וזיכרון מחלות נפש התמכריות ומצבי סטרוס

ב. **תוכן הקורס:**

מהלך השיעורים:
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מספר שיעור	נושא	קריאה נדרשת – פרקים לקריאה בספר ינתנו לפני כל שיעור תלוי בקצב ההתקדמות
1	הקדמה	
2.	מערכות פיקוח	
3	מערכות פיקוח	
4	אנטרופי במערכת	
5.	ניורון אנטומיה	
5.	מבנה הממברנה והעברה חשמלית	
6.	אקסיטציה ואינהבציה	
7	ניורוכימיה בסינפסה הקדמה	
8.	ניורוכימיה בסינפסה	
9.	דופמין	
10	נור אדרנלין	
11	אצטילכולין	
12	גאבה	
13	אנדוקרנולוגיה במוח	
14	מערכת עצבים פריפריאלית	
15	גזע המוח	
16	גזע המוח + מוחון	
17	שינה ושעון סירקדיאני	
19	היפותלמוס מוטיבציה ואמוציה	
20	היפותלמוס	
21	מערכת לימבית מוטיבציה ואמוציה למידה	

22.	לוקליזציה של פונקציות בקורטקס	
23	הבסיס הביולוגי של מחלות נפש	
	הבסיס הביולוגי של התפיסה	
	הבסיס הביולוגי של האמוציות וסטרים	
	הבסיס הביולוגי של הלמידה והזיכרון	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה בסוף השנה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי /

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Breedlove, S. M., Rosenzweig, M. R. & Watson, N. V. (2007). Biological Psychology. (5th edition). Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates Inc.

חובות הקריאה בקורס:

סמסטר א'

כולו [בשלב א'- הנדסאות]. היתר- בחלק השני של הסמסטר, לא כולל (Functional Neuroanatomy) – פרק 2 Box 2.3

How can we study ion channels כולו, לא כולל (Neurophysiology) – פרק 3

Box 4.2 כולו, לא כולל (Psychopharmacology) – פרק 4

סמסטר ב'

כולו, לא כולל מגע (General Principles of Sensory Processing) – פרק 8

(Hearing ONLY!) – פרק 9

כולו (Vision) – פרק 10

כולו (Biological Rhythms, Sleep and Dreaming) – פרק 14

(Emotions Aggression and Stress) פרק 15 – כולו

(Learning and Memory: Biological Perspectives) פרק 17 – כולו

כולו (Learning and Memory: Neural) – פרק 18

שימו לב! ייתכנו שינויים בחומר הקריאה במהלך הסמסטר. במהלך הקורס ינתנו הפניות למקורות קריאה נוספים. קריאה נוספת נדרשת לצורך הכנת התרגילים.

המבקשים להסתייע במקורות בעברית מוזמנים לפנות לספר "הפיזיולוגיה של ההתנהגות" מאת ג. ר.

קארלסון (2001) בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

הפניות לספרות קריאה מומלצת שאינה חובה אך מאפשרת הרחבת האופקים ויכולה לסייע בהבנת הנלמד,

תאריך עדכון: 21.06.09

שם המרצה: פרופ' רפאל ל. קרסו

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה פיזיולוגית

מספר הקורס: 60-103-02

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות: 2 בשבוע

סמסטר: א+ב

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס :**
מבוא לפסיכוביולוגיה, הבנת מבנה המוח ותפקודי המוח, ומערכת העצבים.

ב. **תוכן הקורס:**

נושאי השיעורים:

1. מבוא לפסיכולוגיה.
2. הביולוגיה של ההתנהגות.
3. נוירון וסינפסה.
4. נאורוטרנסמיטורים.
5. נגיעות בפסיכופרמקולוגיה.
6. מערכות העצבים והמערכת האוטונומית.
7. מבנה מערכת העצבים המרכזית.
8. מבנה המוח.
9. קרומי המוח וחדרי המוח.
10. אונת המוח.
11. תפקודי האונות.
12. תפקודי מוח גבוהים.
13. מערכת מוטורית.
14. מערכת תחושתית.
15. פתולוגיה של איזורי מוח.
16. אפילפסיה.
17. המערכת האנדוקרינית.
18. הורמונים והתנהגות.
19. ציר היפוטלמוס – היפופיזה בלוטה.
20. כאב והנאה.
21. מנגנוני כאב.
22. מערכות מוחיות מרכזיות לבקרת כאב.
23. הפסיכולוגיה של כאב.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: יכולת ללימוד עצמי מספרי לימוד באנגלית.

מטלות: לבחירת הסטודנט, להכין עבודה.

מרכיבי הציון הסופי ציון עובר מעל 65 .

- ציון המבחן המסכם בסוף שנה"ל.

- למי שבחר להכין עבודה. הציון במבחן הסופי + הציון בעבודה (עד 10 נקודות).

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ספר הקורס:

Breedlove, S.M, Rosenzweig, M.R & Watson, N.V. (2007)

Biological Psychology. (5th edition). Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates Inc.

חובות הקריאה בקורס וחומר מחייב למבחן:

פרק 2 – (Functional Neuroanatomy) כולו , לא כולל Box 2.3 .

פרק 3 – (Neurophysiology) כולו לא כולל How can we study ion channels

פרק 4 – (Psychopharmacology) כולו, לא כולל Box 4.2

סמסטר ב':

פרק 8 - (General Principles of Sensory Processing) כולו, לא כולל מגע.

פרק 9 - (Hearing Only!).

פרק 10 - (Vision) כולו.

פרק 14 - (Biological Rhythms, Sleep and Dreaming) כולו.

פרק 15 - (Emotions Aggression and Stress) כולו.

פרק 17 - (Learning and Memory: Biological Perspectives) כולו.

פרק 18 - (Learning and Memory: Neural) כולו.

- . שימו לב! ייתכנו שינויים בחומר הקריאה במהלך הסמסטר. במהלך הקורס יינתנו הפניות למקורות קריאה נוספים, (לא חובה).
- . המבקשים להסתייע במקורות בעברית מוזמנים לפנות לספר "הפיזיולוגיה של ההתנהגות" מאת נ.ר. קרלסון, בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה (הוצאה אחרונה).
- . בחינה תינתן על כל החומר בסוף הסימסטר השני.
- . הבחינות יתבססו על פרקי הקריאה הנ"ל והחומר הנלמד בהרצאה.
- . תינתן עבודה למי שמעוניין שציונה יוסף לציון הבחינה כציון סופי.
- . מי שלא יעשה עבודה – ציון הבחינה יהיה הציון הסופי.

מקורות נוספים:

1. יהודה ש. פסיכופרמקולוגיה – תרופות והתנהגות, האוניברסיטה המשודרת, משרד הבטחון.
2. יהודה ש. תזונה, מוח והתנהגות, האוניברסיטה המשודרת, משרד הבטחון.
3. קרסו ר. על תופעת הכאב, האוניברסיטה המשודרת, משרד הבטחון.

חומר מחייב למבחנים:

תוכן ההרצאות בכיתה.
חומר הספרות המחייב למבחן (ראה למעלה).

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: בורודקין קטי

שם הקורס: מבוא לסטטיסטיקה

מספר הקורס: 60-105-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 4

סמסטר: א+ב

שנת לימודים: תשע"א

א. **מטרות הקורס:** הכרת יסודות הסטטיסטיקה התיאורית והסטטיסטיקה ההיסקית, שימוש בשיטות הסטטיסטיות המקובלות בפסיכולוגיה.

ב. **תוכן הקורס:** הנושאים העיקריים בקורס, לאחר הסבר מושגי היסוד, יכללו סטטיסטיקה תיאורית (ממוצע, שונות, סטיית תקן, ציוני Z, מתאם) וסטטיסטיקה היסקית (השערות, מבחני T, F, חי בריבוע, מחקר ניסויי, ANOVA חד ודו כווני). בנוסף לכך, יילמדו גם כמה נושאים כלליים כגון התפלגויות והסתברות, החשובים להבנת עקרונות הסטטיסטיקה ויישומה.

מהלך השיעורים: בקורס יעשה שימוש בהרצאות פרונטאליות. תרגול לנושאי הקורס ויישום הנושאים הנלמדים באמצעות תכנת SPSS יילמדו בתרגול בנפרד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא – משתנה, אוכלוסיה, מדגם, התפלגות	Ch.1	
2	סולמות, התפלגות, ציונים מקובצים	Ch. 2	
3	מדדי מרכזיות	Ch. 3,4	
4	מדדי פיזור, עקומה נורמלית, ציון Z	Ch. 5, 7	
5-6	הסתברות, BAYES Theorem הבינום	Ch. 6	
7-8	מתאם בין שני משתנים, רגרסיה עם משתנה בלתי תלוי אחד	Ch. 8	
9	דגימה, STANDARD ERROR OF THE MEAN	Ch. 9	
10-12	בדיקת השערות, טעויות (β , α) POWER	Ch. 10	
13	מבחני X^2	Ch. 13	
14-16	מבחני T	Ch. 10,11,12	
17	הגדרה של ניסוי	Ch. 14	
18-20	ניתוח שונות חד כווני, CONTRASTS	Ch. 15, 18	

	Ch. 16	ניתוח שונות דו כווני, אינטראקציה	21-23
	Ch.19, 27, 28	היתרונות של שיטות אחרות: רגרסיה מרובה, SPEARMAN RANK R-מדידות חוזרות, ANCOVA	24-25
		סיכום	26

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות בשיעורים, בחינה מסכמת
מרכיבי הציון הסופי: 100% בחינה

ד. ביבליוגרפיה:

ספר הקורס:

Hinkle, D. E., Wiersma, W., Jurs, S. (2003). Applied Statistics for the Behavioral Sciences: Houghton-Mifflin: Boston.

תאריך עדכון: 09_05/_17

שם המרצה: מני קוסלובסקי

שם הקורס: מבוא לסטטיסטיקה

מספר הקורס: 02_105-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

היקף שעות: 2

סמסטר: א-ב

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט: <http://hl2.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא ללמוד להבין ולדעת כיצד להשתמש בשיטות הסטטיסטיות המקובלות

בפסיכולוגיה. הנושאים העיקריים בקורס, לאחר הסבר מושגי היסוד, יכללו סטטיסטיקה תיאורית

(ממוצע, שונות, סטיית תקן, ציוני Z, מתאם) וסטטיסטיקה הסיקית (השערות, מבחני F, T, חי

בריבוע, מחקר ניסויי, ANOVA חד ודו כווני). בנוסף לכך, יילמדו גם כמה נושאי כלליים כגון

התפלגויות והסתברות, החשובות להבנת עקרונות הסטטיסטיקה ויישומה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות ותרגילים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

קריאות	נושא
Ch. 1	מבוא – משתנה, אוכלוסיה, מדגם, סולמות, התפלגות,
Ch. 3,	מדדי מרכזיות
Ch 4	מדדי פיזור, עקומה נורמלית, ציון Z
Ch. 7	חוקי ההסתברות, הסתברות מותנית, הבינום
Ch. 5,6	מתאם בין שני משתנים, רגרסיה עם משתנה בלתי תלוי אחד, רגרסיה מרובה --הרעיון
Ch. 7, p.163-170	דגימה, STANDARD ERROR OF THE MEAN
Ch. 8, 13	בדיקת השערות, טעויות (β , α) POWER

מבחני X^2	Ch. 21
מבחני T	CH. 8, 11
ניסוי	CH. 11
ניתוח שונות – חד כיווני	CH. 14
ניתוח שונות – דו כיווני	CH. 16
שיטות שונות --- קריאה חובה	CH. 15

דרישות: קריאה מאמר בשפה האנגלית
 תרגילים
 מבחן סופי : 100% מהציון הסופי

ספר:

Hinkle, D. E., Wiersma, W., Jurs, S. (2003). Applied Statistics for the Behavioral Sciences: Houghton-Mifflin: Boston.

תאריך עדכון: 09_06_04

שם המרצה: אוהד שפסנוול, בורודקטין קטי, ילין-שינטל טלי, וייניגר דנה, פרץ יעל.

שם הקורס: תרגול סטטיסטיקה ושימושי מחשב

מספר הקורס: (01-10)-106_60

סוג הקורס: תרגיל

שנת לימודים: תש"ע **סמסטר:** א'+ב' **היקף שעות:** 2 ש"ש (4 בפועל)

אתר הקורס באינטרנט: <http://hl2.biu.ac.il>

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

ראשית, תרגול החומר התיאורטי הנלמד במסגרת ההרצאה "מבוא לסטטיסטיקה".

שנית, היכרות עם תוכנת SPSS for windows ולימוד השימוש בה לצורך עיבודים סטטיסטיים של נתוני מחקר. בקורס זה ייעשה שימוש בגרסה 16 של התוכנה.

ב. תוכן הקורס:

התרגילים יישלבו חזרה על הנושאים התיאורטיים שהועברו במסגרת הקורס "מבוא לסטטיסטיקה" ותרגול הנושאים (בכפוף לנושאים המועברים בשיעור), עם עבודה מעשית מול מחשב.

מהלך השיעורים: הוראה פרונטלית, תרגול החומר התיאורטי, תרגול החומר בתוכנת SPSS.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

תרגול החומר התיאורטי- בכפוף לנושאים המועברים בשיעור

תרגול החומר ב-SPSS :

א. מבנה תוכנת SPSS; חלון DATA, חלון SYNTAX וחלון OUTPUT

הקלדת נתונים בחלון DATA, ושימוש בחלון VARIABLE

ב. טרנספורמציות:

חישובים - COMPUTE

קידוד מחדש - RECODE

ספירה - COUNT

התניית טרנספורמציות - IF

ג. פרוצדורות:

התפלגות שכיחויות - FREQUENCIES
 התניית פרוצדורות – SELECT CASES
 ביצוע פרוצדורות בנפרד על חלקי מדגם – SPLIT FILE
 מתאם - NONPAR CORR +CORRELATIONS
 רגרסיה פשוטה - REGRESSION
 בדיקת מהימנות שאלון - RELIABILITY
 השוואת ממוצע מדגם יחיד לממוצע ידוע באוכלוסייה - ONE SAMPLE T-TEST
 השוואת ממוצעי 2 מדגמים בלתי תלויים - INDEPENDENT SAMPLES T-TEST
 השוואת ממוצעי 2 מדגמים תלויים - PAIRED SAMPLES T-TEST
 χ^2 לטיב התאמה – NPAR TEST : CHI SQUARE
 χ^2 לאי תלות – CROSSTABS : CHI SQUARE
 ניתוח שונות חד כיווני – ONEWAY
 ניתוח שונות דו כיווני – UNIANOVA

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

מטלות:

(1) ביצוע 12 מתוך 17 תרגילים באתר המתקשב בהצלחה (ציון 60 ומעלה).

(2) ביצוע 3 תרגילים מסכמים בהצלחה (ציון 60 ומעלה).

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

(1) מבחן מסכם – 95% מהציון .

(2) הגשת תרגילים – 5% מהציון. אי עמידה במטלה (1) או במטלה (2) תוביל להורדה של 5%

מהציון הסופי.

ד. ביבליוגרפיה: אין

תאריך עדכון: 31.5.09

שם המרצה: ד"ר עינת שטיין

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

מספר הקורס: 60-107-01

60-107-02

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנת

היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: הקורס מתוקשב בחלקו

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

להקנות כלים וידע להסתכלות רב-מימדית אך גם אינטגרטיבית על התפתחות האדם, המתבססת על חיבור בין תיאוריות התפתחותיות וממצאי מחקר; בין תחומי התפתחות שונים; בין הסתכלות על האדם כפרט תוך הבנת הקשרי ההתפתחות השונים והשפעותיהם ההדדיות; בין הסתכלות על התהליך הנורמטיבי לצד הכרת השונות, ועוד.

הכרה ויכולת דיון בבעיות יסוד המעסיקות את הפסיכולוגיה ההתפתחותית, בתיאוריות התפתחותיות מרכזיות, בשיטות עיקריות לחקר ההתפתחות. פיתוח יכולת לשלב גישות תיאורטיות עם ממצאי מחקר ובאמצעות אלה, להכיר תהליכי התפתחות האופייניים לתקופות גיל שונות ולהבין את האופן בו מתרחשת ההתפתחות ואת הגורמים שבכוחם לאפשר או לסכן התפתחות תקינה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

תחילה נכיר ונדון בהיבטים כלליים של הפסיכולוגיה ההתפתחותית. לאחר מכן נלווה את התפתחות האדם מעוברות ועד בגרות, תוך התייחסות לאספקטים פסיים, מוטוריים, קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים בשלבי ההתפתחות השונים. תודגש הסתכלות הרואה את הקשר ביניהם ואת השפעתם המשולבת על התהליך ההתפתחותי. בכל תקופת-גיל ישולבו תיאוריות התפתחותיות רלוונטיות הנוגעות להתפתחות בתחומים השונים (כגון אלו של פרויד, אריקסון, פיאז'ה, קוהלברג ועוד).

לקראת סוף השנה נעבור מהסתכלות לפי תקופות-גיל להסתכלות-אורך; נדון באופן השוואתי בגישות התיאורטיות תוך הכרת המשותף והיחודי להן, השלכות וביקורות, ובשילוב ממצאי מחקרים המאששים או מטילים ספק בחלק מהנחותיהן.

מהלך השיעורים: ההרצאות ילוו בקריאה, בעידוד והכוונה לחיפוש עצמאי של ידע רלוונטי, ובצפיה בסרטונים. ההרצאות תתמקדנה בנושאים נבחרים וחלק חשוב מהלימוד יתבסס על קריאה עצמאית בחומר שרובו אינו חופף את חומר ההרצאות. שאלות העולות מחומר הקריאה ידונו בהרצאות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור		נושא השיעור	קריאה	הערות
1-2	מבוא	הגדרת התחום, מטרות, סוגיות מרכזיות, מושגים בסיסיים ועקרונות להבנת ההתפתחות		
3		גישות מחקריות וגישות תיאורטיות בפסיכולוגיה התפתחותית		
4	ראשית ההתפתחות	הקשרי ההתפתחות, מודלים שונים של אינטרקציית תורשה וסביבה, עקרונות יסוד בתורשה, התפתחות לפני הלידה, חושי העובר וחקר למידת עוברים		

5..		השפעות טרום-לידה, גורמי סיכון בלידה והשלכות אפשריות		
6.	תקופת הינקות	מוקדי מחקר, כשריו ומאפייניו של התינוק, התפתחות החושים והתפיסה, מזג (טמפרמנט).		
7-8		התפתחות בינאישית ורגשית: התפתחות קשר הורה-ילד (גישות שונות: בולבי, גישות פסיכודינמיות, ביהייוריסטיות ועוד),		
9.		איכויות שונות של קשר הורה ילד – מקורן והשפעתן על ההתפתחות. מצב הזר – צפייה וניתוח		
10.		תפקיד המגע, תפקיד האם ותפקיד האב בהתפתחות הילד, מחקרים בחסך אמה', פחדים		
11.		פרידה ויחודיות (גישתה של מאהלר)		
12.		התפתחות קוגניטיבית, התקופה הסנסואטורית (פאז'ה)		
13.		התפתחות השפה		
14.	גיל הגן	התפתחות קוגניטיבית (גישתו של פאז'ה ומבקריו)		
15.		theories of mind		
16.		הילד ועולם המשחק		
17.		גישת פרויד לתקופה: הקונפליקט האדיפאלי, והתפתחות הזהות העצמית והמוסר.		
18.		תהליכי חיברות: סוכני משפחה ותרבות		
19.	גיל ביה"ס	בשלות ומוכנות לביה"ס,		
20.		ביה"ס כסביבת התפתחות, התפתחות קוגניטיבית		
21.		יצירת קשרים חברתיים מחוץ למשפחה.		
22.	גיל ההתבגרות	משבר התפתחותי? שינויים גופניים-הורמונליים והשפעותיהם; התפתחות קוגניטיבית,		
23.		גיבוש הזהות ושינויים חברתיים התפתחות מוסרית		
24.	בגרות	תיאוריות וסוגיות מרכזיות		
25.	הסתכלות-אורך	מעגל החיים: השלבים הפסיכוסוציאליים של אריקסון	קרוסלת החיים	
26-27	הסתכלות-אורך	הבנת הרצף ההתפתחותי לאורך החיים; סיכום והשוואת התיאוריות עפ"י הנחות היסוד שלהן, עקרון החלוקה לשלבי ההתפתחות והתייחסותן לסוגיות המרכזיות שנידונו בראשית הקורס; שינויים בהדגשי הפסיכולוגיה ההתפתחותית.		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

ליווי ההרצאות בקריאה, ומבחן בסוף הקורס.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
ציון הקורס יקבע עפ"י ציון בחינה שתיערך בסוף השנה, על חומר ההרצאות, הסרטונים והקריאה. מבנה הבחינה: כ- 40 שאלות אמריקאיות, כולן במשקל שווה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ספר הקורס: סרוף, א., קופר, ר., דהארטי, ג. (1998). התפתחות הילד, טבעה ומהלכה. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, ת"א. מהדורה שלישית, האוניברסיטה הפתוחה.
(הערה: הספר מתורגם וניתן להסתמך על הגרסה באנגלית תוך התאמת הנושאים).

חומר מחייב למבחנים:

חומר ההרצאות, הסרטונים, והעמודים הבאים מתוך ספר הקורס:

פרק	עמודים
1	כולו
2	100-102, 65-89
3	הכל (116-124 ברפרוף)
4-6	הכל
7	311 (למידת מילים ומשמעויותיהן) – סוף הפרק תשומת לב מיוחדת לשגיאות אופייניות ולתיאוריות המסבירות את התפתחות השפה.
8	345-369
9	417-424, 391-410
10	452-462, 437-448
11	492-507 (התפתחויות קוגניטיביות מרכזיות), 511-524
12	535-553 (העולם הפנימי עד בסיסים רגשיים, חברתיים וקוגניטיביים)
13	620-627
14	652-640

רשימת לקריאה נוספת: (הבהרה: אלו הם מקורות עזר והעשרה וקריאתם מומלצת אך רשות בלבד)

אריקסון, א.ה., 1960. ילדות וחברה (תרגום אורי רפ). ת"א: ספריית הפועלים.
אריקסון, א.ה. (תשמ"ח/1968). זהות: נעורים ומשבר (תרגום רות הדס). ת"א: ספריית הפועלים.
בולבי, י. (1957). חסך אימה – הפירוד מן האם בגיל הרך והשפעתו על התפתחות הילד. מגמות, ח (1), 3-30.

ביאליק, ח.נ., (1967). ספחים. ספורים. תל-אביב: דביר. פרק שלישי. גם בכתובת:

<http://www.benyehuda.org/bialik/safiax.html>

בר-יוסף, ר. (תש"ס). ילדות בסביבה החברתית המשתנה של סוף האלף השני. מגמות, מ, 365-381.

בלום, ד. (2005). ניסויים באהבה. הארי הארלו והפסיכולוגיה של החיבה. (תרגום: אמנון כץ). הוצאת ידיעות ספרים, ספרי חמד.

גרוסמן, ד. (1989). השפה המיוחדת של אורי. הוצאת מסדה.

- ויניקוט, ד' (1997). משחק ומציאות. תל אביב: עם עובד 1997, הדפסה חמישית
- כהן-ורבורג, א. (תשמ"ב). אבחון קשיים בתפקוד ההורי ותכנון התערבויות מתאימות. אושיות, 4, 20-27.
- פאז'ה, ז. (1983/1964). שש מסות על ההתפתחות הנפשית (תרגום אליהו פורת). ת"א: ספריית-הפועלים.
- פלדמן, ר. (2000). מגע – בסיס החוויה והקשר האנושי: השלכות של מגע אימהי, חסך במגע וטיפול באמצעות מגע על התפתחות התינוק והקשר אם-תינוק. בתוך פ.ש. קליין (עורכת). תינוקות, טף, הורים ומטפלים: מחקרים בנושא התפתחות הילד בישראל. אבן יהודה: רכס.
- פרייברג, ס. (1974). השנים המופלאות. ס. הפועלים.
- שגיא, א. (1998). הורים עסוקים, ילדים חרדים. פנים, 5, 86-93. וגם בכתובת:
www.hamit.co.il/Link.asp?cat=folder&typ=&folder=45&key=&order=&orderDir=&page=8
- Ainsworth, M. D. S. (1979). Infant-mother attachment. American Psychologist, 34, 932-937.
- Bowlby, J. (1951). Maternal care and mental health. Geneva: World Health Organisation.
- Bowlby, J. (1969). Attachment and loss: Vol. 1. Attachment. London: Hogarth Press.
- Bowlby, J. (1985). Attachment and loss: Vol. 2. Separation – Anxiety and Anger (3rd ed.). Harmondsworth, Middlesex: Penguin Books.
- Freud, A., & Dann, S. (1951). An experiment in group upbringing. Psychoanalytic Study of the Child, 6, 127-168.
- Ronen, Y., & Greenbaum, W.C (Eds.) The case for the child : towards a new agenda .
 ..Antwerp : Intersentia ; 2008

תאריך עדכון: 09_07_19_

שם המרצה: דב הר אבן

שם הקורס: סטטיסטיקה רב משתנית

מספר הקורס: 01 - 190 - 60

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א'

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא להוסיף לתלמידי שנה ב' ידע והבנה בניתוחים סטטיסטיים רב-משתנים. ידע כזה יאפשר מחד את הבנת הממצאים בעת קריאת מאמרים, ומאידך, יאפשר שימוש בטכניקות אלה בקורסי המחקר בהם יעסקו בשנה זו (מעבדה ניסויית) ובשנה הבאה (פרקטיקום מחקרי). בנוסף, הידע הנרכש עשוי לסייע בבחינת המתא"ם האמורה להעשות בסוף השנה לקראת לימודי תואר שני.

ב. תוכן הקורס:

בקורס, שני נושאים עיקריים : ניתוחי שונות ורגרסיות. ניתוחי השונות שילמדו יכללו את הנושאים

הבאים :

1. ניתוחי שונות רב כיווניים.
2. ניתוחי שונות עם מדידות חוזרות.
3. פענוח אינטראקציות וניתוחי המשך (scheffe וכ"ו).
4. ניתוחי MANOVA .
5. ניתוחי ANCOVA ו- MANCOVA .

ניתוחי הרגרסיה יכללו נושאים אלה :

1. רגרסיה לינארית דו ורב משתנית.
2. רגרסיה היררכית.
3. בדיקת אינטראקציות ברגרסיה.

מהלך השיעורים: הרצאות המשולבות בפלטי מחשב (בכתב או על מסך).

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	הצגת טיפוסים שונים של ניתוחי שונות.
2 - 5	ניתוחי שונות למשתנה תלוי אחד
6 - 7	ניתוחי MANOVA
8 - 10	ניתוחי שונות עם מדידות חוזרות.
11 - 13	ניתוחי רגרסיה מרובה
14	שיעור חזרה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס סטטיסטיקה שנה א'

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים , מבחן , במהלך הקורס יחולקו תרגילים על נושאי הקורס השונים , התרגילים הם רשות .

מרכיבי הציון הסופי : ציון המבחן.

ד. ביבליוגרפיה: (רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Tabachnik , B. G & Fidell, L. S. Using Multivariate Statistics.

New YORK: Harper Collins College Publishers.

Cohen, J., & Cohen, p. (1983). Applied Multiple Regression/Correlation

Analysis for the Behavioral Sciences. New York: Erlbaum.

Kepple, G. (1991). Design and Analysis: A Researcher's Handbook.
Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

חומר מחייב למבחנים: כל אשר נלמד בכיתה או הופיע בתרגילים שחולקו במשך
הקורס.

תאריך עדכון: 22_/_5_/2010_

שם המרצה: קטי בורודקין

שם הקורס: סטטיסטיקה רב משתנית

מספר הקורס: 02 - 190 - 60

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא להוסיף לתלמידי שנה ב' ידע והבנה בניתוחים סטטיסטיים רב-משתנים. ידע כזה יאפשר מחד את הבנת הממצאים בעת קריאת מאמרים, ומאידך, יאפשר שימוש בטכניקות אלה בקורסי המחקר בהם יעסקו בשנה זו (מעבדה ניסויית) ובשנה הבאה (פרקטיקום מחקרי). בנוסף, הידע הנרכש עשוי לסייע בבחינת המתא"ם האמורה להעשות בסוף השנה לקראת לימודי תואר שני.

ב. תוכן הקורס:

בקורס שני נושאים עיקריים: ניתוחי שונות ורגרסיות. יילמדו הנושאים הבאים:

1. ניתוחי המשך לניתוח שונות (מבחני פוסט הוק וקונטרסטים מתוכננים).

2. ניתוחי שונות רב כיווניים.

3. ניתוחי שונות עם מדידות חוזרות.

4. ניתוחי MANOVA

5. רגרסיה פשוטה

6. רגרסיה מרובה

מהלך השיעורים: הרצאות המשולבות בשימוש בתוכנת SPSS

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור
1	חזרה על עקרונות הסקה סטטיסטית (עד ניתוח שונות דו-כיווני)
2	ניתוחי המשך: מבחני פוסט- הוק וקונטרסטים אורתוגונליים
3-4	ניתוח שונות דו-כיווני: חזרה ופתיחת אינטראקציות
5-6	ניתוח שונות תלת-כיווני
7-8	ניתוחי שונות עם מדידות חוזרות
9	ניתוחי MANOVA
10	רגרסיה פשוטה: חזרה
11-12	רגרסיה מרובה
13	שיעור חזרה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס סטטיסטיקה שנה א'

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים, מבחן, 3 מטלות להגשה (באמצעות האתר המתקשב).

מרכיבי הציון הסופי : ציון המבחן – 85%, ציון במטלות – 15%

ד. ביבליוגרפיה: (רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Tabachnik , B. G & Fidell, L. S. *Using Multivariate Statistics*.

New YORK: Harper Collins College Publishers.

Cohen, J., & Cohen, p. (2003). *Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences*. New York: Erlbaum.

חומר מחייב למבחנים: כל אשר נלמד בכיתה או הופיע בתרגילים שחולקו במשך

הקורס.

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: דר' עפר גולן

שם הקורס: מבוא לתאוריות באישיות

מספר הקורס: 60-212-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: 4

א. **מטרות הקורס**: הקניית בסיס תאורטי של התאוריות המרכזיות אודות אישיות האדם. פיתוח חשיבה ותיאור שיטתי של האדם והתנהגותו.

ב. **תוכן הקורס**: הקורס יכלול את הגישות הפסיכואנליטיות (פריד, תיאורית האגו, יחסי אובייקט, עצמי, ותיאוריות בינאישיות), הגישה ההומניסטית, הגישה ההתנהגותית, הגישה הקוגניטיבית והגישה הקוגניטיבית-חברתית. הסקירה תתמקד על מושגי בסיס של כל תיאוריה, גישות מחקריות נלוות ושאלות הקשורות אליהן.

מהלך השיעורים: בקורס יעשה שימוש בהרצאות תוך שימוש במצגות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-2	מהי אישיות, מהי תאוריה באישיות	Chapter 1	
3-10	התאוריה הפסיכואנליטית הקלאסית – פריד	Chapters 3-4	
11-12	הפסיכולוגיה של האגו	Chapters 3-4	
13-14	תאוריות יחסי אובייקט	Chapters 3-4	
15-16	הפסיכולוגיה של העצמי	Chapters 3-4	
17-18	תיאוריות בין-אישיות	Chapters 3-4	
19-20	גישות הומניסטיות לאישיות	Chapters 5-6	
21-22	הגישה ההתנהגותית	Chapter 10	
23	גישת התכונות	Chapters 7-8	
24	הגישה הקוגניטיבית – ההכרה כמארגנת האישיות	Chapter 11	
25	הגישה הקוגניטיבית חברתית	Chapters 12-13	
26	סיכום	Chapter 14	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

**חובות / דרישות / מטלות: נוכחות בשיעורים, בחינה מסכמת
מרכיבי הציון הסופי : 100% בחינה**

ד. ביבליוגרפיה:

Pervin, L.A., Cervone, D., & John, O.P. (2005). *Personality: Theory and Research* (9th Edition). New York: Wiley. Chapters: 1,3,4,5,6,7,8,9 (pp. 331-9),10,11,12,13,14

תאריך עדכון: 20/05/2009

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: מבוא לתאוריות באישיות

מספר הקורס: 60-212-02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 4

סמסטר: א + ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס: (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס נועד להציג תיאוריות אישיות מרכזיות בפסיכולוגיה. מטרות הקורס כוללות העמקת ידע ורקע בפסיכולוגיית אישיות, פיתוח חשיבה ביקורתית ותיאור שיטתי של האדם והתנהגותו.

ב. תוכן הקורס:

במהלך הקורס ילמדו גישות שונות של מושגי אישיות. תיאוריות האישיות המרכזיות תכלולנה את הגישה הפסיכודינאמית, הגישה האקזיסטנציאליסטית, הגישה ההומניסטית והגישה הקוגניטיבית התנהגותית. תיאוריות אלו תיבחנה מנקודות ראות שונות: מפרספקטיבה היסטורית ורעיונית, כמקור למחקרים, כבסיס לפיתוח מבחני אישיות וכבסיס להתערבות טיפולית.

מהלך השיעורים:

הקורס מועבר במסגרת של שיעור, כאשר ניתנת הרצאה בשבוע (2 שעות סמסטריאליות). במידת האפשר, יתבצע תרגול בקבוצות קטנות יותר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לפסיכולוגיה של האישיות	פרק 1	Hjelle & Ziegler, 1982 ע"מ 1-31
2	שיטות מחקר והערכה	פרק 2	Hjelle & Ziegler, 1982 ע"מ 35-73
3	התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד	פרק 3	Hjelle & Ziegler, 1982 ע"מ 81-131
4	הפסיכולוגיה האנליטית של יונג	פרק 4	Hjelle & Ziegler, 1982 ע"מ 169-183
5	הפסיכולוגיה האינדיווידואלית של אדלר	פרק 4	Hjelle & Ziegler, 1982 ע"מ 136-168

Engler, 2003	ע"מ 126-139	פרק 5	הפסיכולוגיה הפסיכואנליטית- חברתית של הורני	6
	חלק שני: מושגי יסוד של הלוגותרפיה ע"מ 117-161	האדם מחפש משמעות	תיאוריה אקזיסטנציאליסטית – פרנקל	7
Hjelle & Ziegler, 1982	ע"מ 440-486	פרק 10	תיאורית ההגשמה העצמית של מסלו	8
Hjelle & Ziegler, 1982	ע"מ 487-532	פרק 11	הפרספקטיבה הפנומנולוגית של רוג'רס	9
Hjelle & Ziegler, 1982	ע"מ 393-439	פרק 9	הפרספקטיבה הקוגניטיבית של קלי	10
Engler, 2003	ע"מ 438-446	פרק 16	גישה קוגניטיבית התנהגותית של אליס	11
Engler, 2003	ע"מ 447-454	פרק 16	גישה קוגניטיבית התנהגותית של בק	12

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

אין.

חובות / דרישות / מטלות:

עמידה בשני מבחנים בציון עובר (65) לפחות.

מרכיבי הציון הסופי:

3. 50% ציון הבחינה המסכמת שתיערך בסוף סמסטר א. הבחינה תתבסס על החומר שיועבר בשיעור ועל חומר הקריאה. הבחינה תכלול שאלות רב-ברירות ("אמריקאות"), והיא תיערך ללא חומר עזר.
4. 50% ציון הבחינה המסכמת שתיערך בסוף סמסטר ב. הבחינה תתבסס על החומר שיועבר בשיעור ועל חומר הקריאה. הבחינה תכלול שאלות רב-ברירות ("אמריקאות"), והיא תיערך ללא חומר עזר.

ציון עובר בקורס הוא 65 לפחות (ציון הכולל את שתי הבחינות).

ד. ביבליוגרפיה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

1. Hjelle, L.A., & Ziegler, D.J. (1982). *Personality theories: Basic assumptions, research, and applications*. New York: McGraw-Hill.
2. Engler, B. (2003). *Personality Theories: An introduction*. New York: Houghton Mifflin.
3. האדם מחפש משמעות, מבוא ללוגותרפיה, הוצאת דביר.

חומר מחייב למבחנים:

כל חומר הקריאה והחומר שהועבר בשיעור.

תאריך עדכון: 31/05/09

שם המרצה: ד"ר דוד ענקי _____

שם הקורס: _____ שיטות מחקר

מספר הקורס: 60-215-02

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: קורס מתוקשב ב- <http://hl2.biu.ac.il>

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

(א) להקנות עקרונות ומושגי יסוד בשיטות המחקר הננקטות בפסיכולוגיה. (ב) להקנות כלים בסיסיים לתכנון ובצוע מחקר בפסיכולוגיה.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

בסמסטר הראשון מוקדשות ההרצאות להיבטים תיאורטיים ומעשיים של השיטה הניסויית. במסגרתן לומד הסטודנט להכיר את המתודה המדעית, אתיקה מקצועית, מושגי יסוד בעריכת ניסויים, תיאוריות והשערות, תכנוני ניסוי בסיסיים (חד-משתניים ורב משתניים; תוך-נבדקים ובין-נבדקים), בקרה על משתנים חיצוניים.

בסמסטר השני לומד הסטודנט להכיר שיטות מחקר אחרות הננקטות בשדה כדרך לאיסוף נתונים ופירושם. נדונים מערכי מחקר דמויי-ניסוי, הסקר, הראיון, מדידה, מהימנות, תוקף, ושיטות דגימה. כמו כן נתרגל קריאה ביקורתית של מאמרי מחקר.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הוראה פרונטלית מלווה במצגות המצויות באתר הקורס באינטרנט. עזרי עזר נוספים כדוגמת סרטונים וראיונות. מוזמנים מרצים אורחים המרצים על תחום מומחיותם הספציפית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	המתודה המדעית (א)	פרק 1 בספר של Cozby.	גישות לאיסוף מידע, הטיות
2	המתודה המדעית (ב)	מאמרו של פופר: מדע, פסוידו-מדע וההינתנות להפרכה.	עקרון ההפרכה של פופר, מטרות הגישה המדעית, סוגי מחקר.
3	המתודה המדעית (ג)		שלבי החקירה המדעית,
4	השערות ותיאוריות	המפל: חקירה מדעית: המצאה ובחינה	אינדוקציה ודדוקציה, היסק דדוקטיבי תקף ולא תקף, תיאוריה וקריטריונים להערכתה.
5	משתנים		משתנה תלוי וב"ת, מונח תיאורטי, הגדרה אופרציונלית, יחסים בין משתנים.
6	סיבתיות ומערך מתאמי		
7	מערך מחקר ניסויי		
8	מדידה ומהימנות (א)		
9	מדידה ומהימנות (ב)		
10	תוקף (א)	פרק 5 בספר של Cozby.	תוקף תוכן, תוקף מבנה, תוקף נראה.
11	תוקף (ב)		תוקף מבחין, תוקף מתכנס, מטריצה מרובת תכונות מרובת שיטות.
12	תוקף פנימי והאיזמים עליו		
13	תוקף חיצוני ותוקף המסקנה הסטטיסטית		
14	סילום וסולמות (א)	יחידה 5 באו"פ	ליקרט, תורסטון, בוגרדוס.
15	סילום וסולמות (ב)	יחידה 5 באו"פ	גוטמן הדיפרנציאל הסמנטי
16	אתיקה	פרק 3 בספר של Cozby.	
17	מערכי ניסוי (א)	פרק 8 בספר של Cozby.	
18	מערכי ניסוי (ב)	פרק 8 בספר של Cozby.	מערכי ניסוי שגויים ואמיתיים.
19	מערכים דמויי ניסוי	פרק 11 בספר של Cozby.	

20	מערכי ניסוי מורכבים	פרק 10 בספר של Cozby.	
21	סקרים (א)	פרק 7 בספר של Cozby.	
22	סקרים (ב)	פרק 7 בספר של Cozby.	
23	בניית שאלון	יחידה 5 באו"פ	
24	תצפית	יחידה 4 באו"פ	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה.

חובות / דרישות / מטלות:

מטלות הקורס: במסגרת הקורס שיטות מחקר ינתנו ארבע עבודות, שתיים בכל סמסטר. בכל סמסטר ייערך מבחן.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הרכב הציון: הציון בקורס שיטות מחקר מתבסס על מבחן רב-ברירתי שיערך בסוף כל אחד מהסמסטרים ומשקלו יהיה 80% מהציון הסופי. המבחן יתבסס על ההרצאות וחומר הקריאה. 20% מהציון יתבסס על ציוני ארבע העבודות (5% כל עבודה).

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Cozby, P. C. (2006). *Methods in behavioral research*. Boston: McGraw-Hill

קטעים נבחרים מהקורס של האוניברסיטה הפתוחה "שיטות מחקר במדעי החברה". פרקי קריאה נבחרים.

חומר מחייב למבחנים:

מצגות השיעורים וחומר הקריאה.

תאריך עדכון: 09.07.09

שם המרצה: זילבר אמיר, גולן דרור, מזרחי מורן, פינדק שני, זוהר-כהן קרין.

שם הקורס: מעבדה ניסויית

מספר הקורס: (01- 10) 60- 216

סוג הקורס: תרגיל

שנת לימודים: תש"ע **סמסטר:** א' וב' **היקף שעות:** 2 ש"ש.

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס:

הקורס יקנה לסטודנטים את המיומנות לכתיבת דו"ח מדעי, ולעריכת ניסוי מעבדתי. הקורס גם יעסוק בהקניית המיומנויות לקריאה מאמרים מדעיים.

ב. תוכן הקורס:

בתחילת השנה יציג המתרגל לסטודנטים תחום מחקר ספציפי. בסמסטר הראשון, יהיה עליהם להעמיק בנושא - דרך קריאה מונחת של מאמרים, וכן קריאה עצמית. לאחר מכן, יהיה על הסטודנטים לנסח שאלה מחקריות בהנחיית המתרגל, ולכתוב הצעת מחקר – בקבוצות קטנות. יושם דגש על קריאה טקסטית מדעיים – בצורה ביקורתית, וכן, על הכתיבה המדעית, תוך מתן דגש על חלקי המבוא והשיטה. בסמסטר השני, הסטודנטים יריצו ניסוי מעבדתי, בהנחיית המתרגל. לאורך הסמסטר יכתבו הסטודנטים דו"ח מדעי הכולל – תקציר, מבוא, שיטה, תוצאות, דיון. המתרגל ינחה את הסטודנטים לגבי עקרונות הכתיבה של חלקי העבודה ככלל.

ג. מהלך השיעורים:

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
סמסטר א'			
1-2	הצגת הנושא הנחקר	מאמר/ים	
3-5	הכרות עם פורמט המאמר המדעי, כללים ועקרונות לכתיבת מבוא העבודה. הלימוד יעשה בעזרת הרצאה, וניתוח וקריאה ביקורתית של מאמרים מדעיים.	מאמר/ים	מטלה זוגית – ניתוח מאמר.
6-7	מפגשים קבוצתיים לבחירת		

		משתני המחקר וניסוח שאלת המחקר.	
		כתיבת הסקירה הספרותית למבוא. בהנחיית המתרגל.	8-10
		הרצאה בנושא השיטה.	11
מטלה זוגית – ניתוח מאמר.		כתיבת המתודולוגיה המחקרית של הצעת המחקר. בהנחיית המתרגל.	12-13
		הצגת העבודות בפני הכיתה.	14
			סמסטר ב'
		פרק השיטה - הרצאה.	1
		כתיבת פרק השיטה	2
		פרי-טסטים בכיתה.	3-4
		זמן להרצת המחקר, ומפגשים קבוצתיים לפי הצורך.	5-8
		פרק התוצאות – הרצאה.	9
		הנחיה על פרק התוצאות.	10
		פרק הדיון – הרצאה.	11
		הנחיה על פרק הדיון.	12-13
		מפגש סיום, הצגת עבודות המחקר בפני הכיתה.	14

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים, הגשה של 2 עבודות זוגיות (ניתוחי מאמרים), הגשת הצעת מחקר (סוף סמסטר א'), הגשת דו"ח מלא (סוף סמסטר ב'), מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
עבודות אישיות: 5% כל אחת.
הצעת מחקר: 30%.
דו"ח מלא: 60%.
עבודה אישית:

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

תאריך עדכון: 09/05/20

שם המרצה: גולדשטיין אבי

שם הקורס: פסיכולוגיה קוגניטיבית א'

מספר הקורס: 60217--01/02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

hl2.biu.ac.il

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הסטודנטים ירכשו ידע בסיסי בתהליכי עיבוד האינפורמציה, ילמדו את הסוגיות המרכזיות בפסיכולוגיה הקוגניטיבית, תוך כדי דיון על מחקרים וניסויים חשובים והצגת ממצאים נירופסיכולוגיים ושיטות הדמייה מוחית.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

הסטודנטים ירכשו ידע בסיסי בתהליכי עיבוד האינפורמציה, ילמדו את הסוגיות המרכזיות בפסיכולוגיה הקוגניטיבית, תוך כדי דיון על מחקרים וניסויים חשובים והצגת ממצאים נירופסיכולוגיים ושיטות הדמייה מוחית.

מהלך השיעורים: שיעורים פרונטאליים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

- (1) מבוא ושיטות
- (2) פסיכופיזיקה
- (3) תהליכים תפישתיים
- (4) מערכות חישה - ראייה
- (5) זיהוי אובייקטים
- (6) נירופסיכולוגיה של תפיסה - אגנוזיה
- (7) תפיסה וזיהוי פנים
- (8) ייצוגים מנטאליים וארגון הידע
- (9) קשב
- (10) מנגנוני קשב
- (11) נירופסיכולוגיה של קשב

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, קריאה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מבחן, ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Anderson, JR (2007). Cognitive psychology and its implications. Worth.
פרקים : 1-5

חומר מחייב למבחנים: פרקים 1-5 בספר וכל החומר המועבר בשיעור

תאריך עדכון: 20/05/09

שם המרצה: גולדשטיין אבי

שם הקורס: פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'

מספר הקורס: 60218--01/02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשע"א

hl2.biu.ac.il

אתר הקורס באינטרנט:

ב. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הסטודנטים ירכשו ידע בסיסי בתהליכי עיבוד האינפורמציה, ילמדו את הסוגיות המרכזיות בפסיכולוגיה הקוגניטיבית, תוך כדי דיון על מחקרים וניסויים חשובים והצגת ממצאים נירופסיכולוגיים ושיטות הדמייה מוחית.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

הסטודנטים ירכשו ידע בסיסי בתהליכי עיבוד האינפורמציה, ילמדו את הסוגיות המרכזיות בפסיכולוגיה הקוגניטיבית, תוך כדי דיון על מחקרים וניסויים חשובים והצגת ממצאים נירופסיכולוגיים ושיטות הדמייה מוחית.

מהלך השיעורים: שיעורים פרונטאליים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

- (1) זיכרון מבוא
- (2) זיכרון עבודה
- (3) מערכות ותהליכי זיכרון
- (4) נירופסיכולוגיה של זיכרון
- (5) סוגיות יישומיות של זיכרון
- (6) חשיבה
- (7) פתרון בעיות
- (8) היסק
- (9) קבלת החלטות

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, קריאה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מבחן, ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Anderson, JR (2007). Cognitive psychology and its implications. Worth.

פרקים: 6-13

חומר מחייב למבחנים: פרקים 6-13 בספר וכל החומר המועבר בשיעור

תאריך עדכון: 2009/5/31

שם המרצה: ד"ר טוביה פרי

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית

מספר הקורס: 60-305-01

סוג הקורס: שיעור שנתי

היקף שעות:

סמסטר: א-ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

מצגות הקורס יוצגו באתר המלווה לקורס באינטרנט

א. **מטרות הקורס:**

הקורס מהווה מפגש ראשוני לתלמידי התואר הראשון – עם מאפייני הפסיכופתולוגיה הנפשית ועם קבוצות ההפרעות המרכזיות. הקורס יתמקד במאפייניה של ההפרעה הנפשית והגורמים לה. זאת, תוך מתוך נקודת המוצא של הגישות המרכזיות: הביולוגית, הפסיכודינאמית והקוגניטיבית. התנהגותית. לגבי הפרעות מסוימות יוצגו גם שיטות טיפול מקובלות.

ב. **תוכן הקורס:**

מהלך השיעורים: לאחר מספר הרצאות מבוא שיעסקו בסוגיית הנורמאליות ובאפיונים המיוחדים

של ההפרעה הנפשית, עובר המיקוד של הקורס לבחינת ההפרעות עצמן, תוך מעבר מאשכול הפרעות אחד למשנהו (בהתאם לחלוקה המובאת ב – DSM-IV). לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים ובחומר ספרותי.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פסיכופתולוגיה מהי? שיטות סיווג	קרטון ושות' פרק 1	
2	פרספקטיבה היסטורית	קרטון ושות' פרק 2	
3	שיטת המיון של ה- DSM	המבוא ל: DSM IV TR	
4	הפרעות דחק והפרעות הסתגלות	קרטון ושות' פרק 4	
5	מחקר וטיפול בהפרעות דחק	פרי, ט., שיקום הנרטיב באמצעות שיחזור היסטורי של הטראומה, "שיחות", כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, כרך יז', 1, 2002, עמודים 20-26.	
6	הפרעות חרדה ושיטות טיפול בהן	קרטון ושות' פרק 5	
7	הפרעות חרדה ושיטות טיפול	קרטון ושות' פרק 5	

		פסיכולוגיות	
8	הפרעות במצב הרוח והטיפול בהן	קסון ושות' פרק 6	
9	הפרעות במצב הרוח והטיפול בהן	קסון ושות' פרק 6	
10	אובדנות, הערכה וטיפול	קסון ושות' פרק 6	
11	הפרעות סומטופורמיות	קסון ושות' פרק 7	
12	גורמים פסיכוגניים וחולי גופני	קסון ושות' פרק 8	
13	שיטות לטיפול משולב	פרי, ט., טיפול פסיכודינמי וטיפול קוגניטיבי התנהגותי – שילוב אפשרי?, "שיחות", כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה, כרך כב', 2, 2008, עמודים 135-142.	
14	נושא בחירה אקטואלי		
15	הפרעות אישיות	קסון ושות' פרק 9	
16	הפרעת אישיות גבולית	קסון ושות' פרק 9	
17	סכיזופרניה והפרעות פסיכוטיות אחרות	קסון ושות' פרק 12	
18	סכיזופרניה והפרעות פסיכוטיות אחרות	קסון ושות' פרק 12	
19	שונות מינית והפרעות בתפקוד המיני	קסון ושות' פרק 11	
20	שונות מינית והפרעות בתפקוד המיני	קסון ושות' פרק 11	
21	הפרעות אכילה	אפטר וחב', פסיכיאטריה של הילד והמתבגר, פרק 21 עמ' 251.	
22	הפרעות בגיל הילדות וההתבגרות	קסון ושות' פרק 14	
23	הפרעות מוחיות וקוגניטיביות	קסון ושות' פרק 13	
24	טיפולים ביולוגיים בפסיכיאטריה	קסון ושות' פרק 16	
25	טיפולים ביולוגיים בפסיכיאטריה	קסון ושות' פרק 16	
26	הפרעות שימוש בחומרים והתמכרות	קסון ושות' פרק 10	
27	הערכה קלינית	קסון ושות' פרק 15	

28	סוגיות אתיות	קרטון ושות' פרק 18	
----	--------------	--------------------	--

ג. **חובות הקורס:**

דרישות קדם: הקורסים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, יסודות ביולוגיים, אישיות.

חובות / דרישות / מטלות: מבחן מסכם בכל סימסטר

מרכיבי הציון הסופי: ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

הספר הבסיסי: פסיכופתולוגיה והחיים המודרניים, (קרטון, בוצ'ר ומינקה, 1998) הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

המהדורה האנגלית המעודכנת:

Abnormal Psychology and Modern Life (11th Edition) by Robert C. Carson (Author), James Neal Butcher (Author), Susan Mineka (Author), 2000, Allyn and Bacon.

חומר מחייב למבחנים: אין

אוניברסיטת בר אילן
המחלקה לפסיכולוגיה

ב"ה, תשס"ז

שם הקורס פסיכולוגיה אבנורמלית

מספר הקורס 6030502

שם המרצה רמי טולמין

מטרות הקורס מפגש ראשוני לתלמידי התואר הראשון – עם הפסיכופתולוגיות המרכזיות. ככזה הקורס יתמקד במאפייניה של הפרעה הנפשים ובגורמים לה. זאת, תוך מתוך נקודת המוצא של הגישות המרכזיות: ביולוגית, פסיכודינאמית וקוגניטיבית התנהגותית. לגבי הפרעות מסוימות יוצגו גם שיטות טיפול מקובלות. מבנה הקורס לאחר מספר הרצאות מבוא שיעסקו בסוגיית הנורמליות ובאפיונים המיוחדים של הפרעה הנפשית, עובר המיקוד מאשכול הפרעות אחד למשנהו (בהתאם לחלוקה המובאת ב – DSM-IV), תוך התייחסות להפרעות שונות המרכיבות את האשכול.

נושאי הקורס הם: הפרעות נפשיות מבוא, אשכול הפרעות טראומה, אשכול הפרעות חרדה, אשכול הפרעות אפקטיביות, אשכול הפרעות אישיות, אשכול מצבים פסיכויים.

מטלות הקורס והרכב הציון: בחינה מסכמת בסוף השנה.

רשימה ביבליוגרפית (קריאת חובה): פסיכופתולוגיה והחיים המודרניים (קרטון, בוצ'ר ומינקה): פרקים 1, 3, 4,

5, 6, 9, 10-12.

תאריך עדכון: 09 / 6 / 28

שם המרצה: _____ פרופ' אלי וקיל

שם הקורס: _____ פרקטיקום מחקר שיקומי

מספר הקורס: 01 - 407 - 60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: 4

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
לחשוף את הסטודנטים למחקר עם אוכלוסיה שיקומית ובנושאים הנחקרים בשיקום
בדגש על תהליכי חשיבה בכלל וזיכרון בפרט

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
חשיפה לתיאוריות בסיסיות בתחום הקוגניציה והזיכרון. וכן למאפיינים וההשלכות של פגיעה מוחית
מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מוח וחשיבה		
2	מוח וזיכרון		
3	מחקר באוכלוסיות שיקומיות		
4-12	מפגשים פרטניים עם הצוותים והנחיה במחקר		

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: הכנת הצעת מחקר (עד סוף סמסטר א') הרצת המחקר והשת דו"ח
סיכום במתכונת מאמר מחקרי.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: קריאה מותאמת לנושא המחקר של כל צוות.

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 09/06/29

שם המרצה: פרופ' שלמה קרביץ

שם הקורס: התמודדות עם בעיות אנושיות קשות וממושכות: תהליכים פסיכוסומטיים (Psychosomatic)

וסומטו- פסיכולוגיים (Somatopsychological)

בחולי, בבריאות, ובשיקום

מספר הקורס: 01-409-60

סוג הקורס: פרקטיקום מחקר

היקף שעות: שעתיים

סמסטר: א ו-ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): לפרקטיקום שתי מטרות. מטרה אחת

היא לאפשר למשתתפים בו להכיר את התהליכים הפסיכוסומטיים והסומטו- פסיכולוגיים המעורבים בחולי,

בבריאות, ובשיקום והקשרים בין התהליכים הנ"ל לבין התמודדות. המטרה השנייה היא לאפשר למשתתפים בו

לחקור נושא הקשור לתהליכים אלה.

כדי להשיג את המטרות הנ"ל, כל המשתתפים יקראו וינתחו ספרות מקצועית ומדעית על הזיקה של מספר

מחלות לתהליכים הנ"ל. על הבסיס של קריאה זו, הם יבחרו נושאים למחקר, יכינו ויגישו הצעת מחקר, יאספו

תצפיות בהתאם להצעה, ינתחו אותן, יפרשו את תוצאות הניתוח, ויכתבו דו"ח מדעי מקיף. יחד עם הדו"ח הנ"ל,

כל משתתף יכול להגיש יומן מחקר של לא יותר מחמש עמודים אשר יתאר את תהליך המחקר מההיבט האישי

והחוויתי. כל משתתף יכול לבצע את המחקר לבד או יחד עם משתתף נוסף.

ב. תוכן הקורס: משתתפי הפרקטיקום יחקרו התמודדות עם בעיות אנושיות קשות וממושכות אשר מעורבים

בהן תהליכים פסיכוסומטיים (Psychosomatic) וסומטו- פסיכולוגיים (Somatopsychological).

תהליכים פסיכוסומטיים מתייחסים של ההשפעה של גורמים פסיכולוגיים ופסיכו-חברתיים על ההתפתחות ועל

המהלך של מחלות, נכויות, ומוגבלויות כאשר תהליכים סומטו- פסיכולוגיים מתייחסים להשפעה של אספקטים

פיזיים של מחלות ונכויות על מצבים ותהליכים פסיכולוגיים ופסיכו-חברתיים. אנו משתמשים במושג, התמודדות,

לתאר את הדרכים בהן אנו ננקטים כדי לנהל חיים בעלי איכות ומשמעות למרות קיומם של אתגרים כמו מחלות,

נכויות, ומוגבלויות. ההבנה של שני התהליכים והמושג הנ"ל יכולה להעניק לנו תבונה של תופעות פסיכולוגיות

מרכזיות. הבנה זו חשובה לכל מישור מעוניין במניעה ובטיפול במחלות, נכויות, ומחלות ובשיקום של אנשים עם

מחלות ונכויות קשות וממושכות.

מהלך השיעורים: במשך הסמסטר הראשון, הפרקטיקום ייפגש פעם אחת ביום, בשעה, ובמקום המיועדים

לכך. פגישות אלה תשתמשנה לבחירת נושא מחקר וכתובת הצעת המחקר. כמו כן, יתקיימו דיונים בנושאים הקשורים לפרקטיקום. דוגמאות לנושאים מוצגות בתכנית ההוראה המפורטת המופיעה למטה. במשך הסמסטר השני, תתקיימנה פגישות בין צוותות המחקר לבין מנחה הפרקטיקום.

שלבי ביצוע

בחירת נושא ובעיית המחקר

סקירת הספרות בנושא

הגשת ההצעה הראשונה

הגשת ההצעה המתוקנת עד סוף סמסטר א'

איסוף וניתוח התצפיות

כתיבת והגשת הדו"ח ויומן המחקר עד סוף סמסטר ב'

שאלות להכנת הצעת המחקר

מה הייתה בעיית המחקר?

מה היו שאלות המחקר?

מה היו ההשערות?

באיזו מושגים נעשו שימוש במחקר?

איך הם הוגדרו ונמדדו?

מה היו המסקנות וההשלכות של המחקר?

האם ואיך המחקר קשור להתערבויות לשיקום?

תכנית הוראה מפורטת לפגישות של סמסטר א':

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא להתמודדות עם בעיות אנושיות קשות ממושכות	Martz, E. & Livneh, H. (Eds.), (2007). <i>Coping with chronic illness and disability: Theoretical, empirical, and clinical aspects</i> . New York: Springer. Chapter 1, An	

	introduction to coping theory and research, pp. 3-27.		
	Martz, E. & Livneh, H. (Eds.), (2007). <i>Coping with chronic illness and disability:</i> Chapter 10, pp.191-213	התמודדות עם סרטן	2
	Martz, E. & Livneh, H. (Eds.), (2007). <i>Coping with chronic illness and disability:</i> Chapter 17, pp.363 - 387	התמודדות עם פגיעות לחוט השדרה	3
	Martz, E. & Livneh, H. (Eds.), (2007). <i>Coping with chronic illness and disability:</i> Chapter 16, pp.337 - 361	התמודדות עם מחלת נפש	4
	Florian, V., Weisel, A., Kravetz, S., & Zernitsky-Shurka. E. (1989). Attitudes toward persons with disabilities in kibbutz and city: A multifactorial comparison. <u>Rehabilitation</u>	עמדות כלפי מחלות ונכויות	5

	Counseling Bulletin, <u>32</u> , 210-218.		
6	מדדי תוצאה של התמודדות	פלוריאן, ו & דרורי, י. (1991). שאלון בריאות הנפש (MHI): תכונות פסיכומטריות ונתונים נורמאטיביים באוכלוסיה הישראלית. פסיכולוגיה, ב(1), 26-35.	
7	ניתוח מחקר לקראת בחירת נישא המחקר והכנת ההצעה	Kravetz, S. Faust, M., & Shalit, M. (2001). The mental health of men with a psychiatric disorder or brain injury: Wives' labeling and husbands' perceived control. <i>Rehabilitation Psychology</i> , 46, 436- 451.	
8	דיון בתהליכי תיווך ומיתון	המאמר הנ"ל	
9	אתיקה ומחקר	קובץ האתיקה של הסתדרות הפסיכולוגיה הישראלית	

ג. חובות הקורס:
דרישות קדם: תלמידי שנה ג לפסיכולוגיה

חובות / דרישות / מטלות:

- (1) נוכחות והשתתפות בפגישות הקבוצתיות במשך סמסטר א ובפגישות של צוותות המחקר במשך סמסטר ב.
- (2) קריאת הספרות לאותן פגישות.
- (3) ההכנה, הגשה, ותיקון של הצעת המחקר.
- (4) ביצוע המחקר בהתאם להצעת המחקר.
- (5) כתיבת דו"ח המחקר והגשתה.

מרכיבי הציון הסופי : הציון בפרקטיקום יהיה מספרי ויהיה מורכב מהשתתפות בדיונים, מהצעת המחקר, והדו"ח הסופי.

ד. ביבליוגרפיה:

התמודדות עם בעיות אנושיות קשות וממושכות

*Martz, E. & Livneh, H. (Eds.), (2007). *Coping with chronic illness and disability: Theoretical, empirical, and clinical aspects*. New York: Springer
Chapters 1, 10, 16, & 17.

תפיסת המחלה

*Kravetz, S. Faust, M., & Shalit, M. (2001). The mental health of men with a psychiatric disorder or brain injury: Wives' labeling and husbands' perceived control. *Rehabilitation Psychology*, 46, 436-451.

Moss-Morris, R., Weinman, J., Petrie, K. J., Horne, R., Cameron, L.D., & Buick, D. (2002). The revised illness perception questionnaire (IPQ-R). *Psychology and Health*, 17(1), 1-16.

עמדות, אמפתיה, רווחה מצוקה פסיכולוגית, ואיכות חיים

Batson, C. D., Polycarpou, M. P., Harmon-Jones, E., Imhoff, H.J., Mitchner, E. C, Bednar, L. L., Klein, T. R. & Highberger, L. (1997). Empathy and attitudes: Can feelings for a member of a stigmatized group improve feelings toward the group? *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 105-118.

Connor, K. M. & Davidson, J. R. T. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson resilience scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18, 76-82/

Findler, L., Vichinsky, N., & Werner, S. (2007). The multidimensional attitude scale toward persons with disabilities (MAS): Construction and validation. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 50, 166-176.

*Florian, V., Weisel, A., Kravetz, S., & Zernitsky-Shurka. E. (1989).

Attitudes toward persons with disabilities in the kibbutz and city: A multifactorial comparison. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 32, 210-218.

*פלוריאן, ו & דרורי, י. (1991). שאלון בריאות הנפש (MHI): תכונות פסיכומטריות ונתונים נורמטיביים באוכלוסיה הישראלית. פסיכולוגיה, ב(1), 26-35.

Hirschberger, G., Florian, V., & Mikulincer, M. (2005). Fear and Compassion: A terror management analysis of emotional reactions to physical disability. *Rehabilitation Psychology*, 50, 246-257.

Kravetz, S., Florian, V., & Wright, G. N. (1985). The development of a multifaceted measure of rehabilitation effectiveness: Theoretical rationale and scale construction. *Rehabilitation Psychology*, 30, 195-208.

*קובץ האתיקה של הסתדרות הפסיכולוגיה הישראלית

*קריאה חובה לקראת המפגשים הקבוצתיים בסמסטר א.

תאריך עדכון: 31/ 5/ 09

שם המרצה: ד"ר ליעד עוזיאל

שם הקורס: פרקטיקום במחקר חברתי-ארגוני

מספר הקורס: 60-413-01

סוג הקורס: פרקטיקום

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א + ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
ביצוע מחקר חברתי על כל שלביו.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

במסגרת הקורס נעסוק בגיבוש רעיונות מחקרניים, פיתוחם, תרגומם למערך מחקר, בחינתם האמפירית, וקתיבתם בדו"ח מחקר. תחומי המחקר כוללים שאלות מתחום הפסיכולוגיה החברתית, ההבדלים הבין-אישיים, והאינטראקציה ביניהם.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

השיעורים הראשונים יתקיימו במתכונת של הרצאות פרונטליות.
בהמשך השנה יתקיימו מפגשים אישיים עם קבוצות המחקר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

- השיעורים הראשונים יתקיימו במסגרת כיתתית ויעסקו בפיתוח נושאי מחקר.
 - נושאי המחקר ייבחרו על-ידי הצוותים אך ייסובו סביב הסוגיה של הבדלים בין-אישיים בהתנהגות חברתית (כלומר, ייכללו היבט של התנהגות חברתית ו-משתני אישיות).
- השיעורים הבאים יתבססו על מפגשים אישיים עם צוותי המחקר.
 - צוותי המחקר יכללו 2 סטודנטים.
- בסמסטר הראשון תוגש הצעת מחקר. טיוטא של הצעת המחקר תועבר לבדיקה מוקדמת ומתן הערות לקראת הגשת הצעת מחקר סופית.
- בסמסטר השני נעסוק בביצוע המחקר וקתיבת דו"ח המחקר המסכם.
 - המועד האחרון להגשת הדו"ח הנו השיעור האחרון בשנה.

- השיעורים האחרונים בקורס יתקיימו במסגרת כיתתית, ויכללו את הצגת המחקרים שבוצעו.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

- בסמסטר הראשון: הגשת הצעת מחקר.
- בסמסטר השני: כתיבת דו"ח מחקר המסכם, והצגת המחקרים שבוצעו.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון ייקבע על בסיס דו"ח המחקר שיוגש בסוף השנה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חומר הקריאה יותאם לנושאי המחקר.
כמו-כן, יידרשו הסטודנטים לקריאה העוסקת בסוגיות כלליות של ביצוע מחקר חברתי:

Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of General Psychology*, 1, 311-320.

Bem, D. J. (1987). Writing the empirical journal article. In M. P. Zanna & J. M. Darley (Eds.), *The compleat academic: A practical guide for the beginning social scientist* (pp. 171-201). New York: Random House.

McGuire, W. J. (1997). Creative hypothesis generating in psychology: some useful heuristics. *Annual Review of Psychology*, 48, 1-30.

White, L. (2005). Writes of passage: Writing an empirical journal article. *Journal of Marriage and Family*, 67, 791-798.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

שם המרצה: פרופ' שאול פוקס
שם הקורס: פרקטיקום מחקרי מתחום הפסיכולוגיה הארגונית
מספר הקורס: 60-413-02

סוג הקורס: סמינר מחקר
שנת הלימודים: תשע"א סמסטר: א' וב' היקף שעות: 2 שעות שבועיות
אתר הקורס באינטרנט: לא קיים

א. מטרות הקורס
לקורס שתי מטרות עיקריות:
א. להרחיב את הידע של הסטודנטים בכל הקשור לפסיכולוגיה ארגונית.
ב. להכשיר את הסטודנטים בביצוע מחקר בתחום הפסיכולוגיה הארגונית על כל שלביו: גיבוש הרעיון, תכנון מבנה המחקר וכליו, ביצוע בפועל של איסוף נתונים, ניתוח הממצאים, הסקת המסקנות וכתובה מדעית של דוח המחקר.

ב. תוכן הקורס
הקורס יחולק לשני חלקים. בחלק הראשון, בשלושה או ארבעה שיעורים ראשונים, יוצגו מטרות הקורס ונושאים. על כל אחד מהנושאים לבחירה לביצוע המחקר תינתן סקירה קצרה. בתום החודש הראשון יתבקשו הסטודנטים להתגבש לצוותים (כל צוות בן 2 סטודנטים), לבחור את נושא המחקר ולפתח שאלת מחקר ורעיון למחקר.
בחלק השני של הקורס, החל מהשיעור הרביעי או החמישי יערכו פגישות שבועיות עם כל צוות. בפגישות הצוותיות הללו יקבלו הסטודנטים הנחיה אישית ביחס לנושא מחקרם, לשאלת המחקר, למבנה המחקר (design), לכלי המחקר, ולכתיבת סיכום המחקר. הליווי הצוותי יימשך לאורך כל השנה. בשני השיעורים האחרונים של הסמסטר הראשון והשני יערכו שיעורים מסכמים בהם יציגו הסטודנטים את נושאי מחקרם, את השלב בו הגיעו, ואת הסוגיות המחקריות עמן התמודדו.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מספר שיעור	נושא השיעור
1	הקדמה כללית על הקורס, מטרותיו ומהלכו. הצגת רשימת הנושאים לעריכת המחקר.
2	סקירה קצרה של הנושאים הבאים: הערכת עובדים תהליכי שינוי והתנגדות לשינוי ארגוני הטיות קוגניטיביות בתהליך קבלת החלטות: דגש על תופעות אסקלציה, דה- אסקלציה, והמנעות מהחלטות הפסיכולוגיה של הכסף הדרכה צוותית
5-12	הצגת הנושאים בכתה על ידי הצוותים
13-14	סמסטר ב'
1-12	הדרכה צוותית
13-14	סיכום הנושאים והממצאים בכתה – הצגת הצוותים.

ג. חובות הקורס
דרישות קדם: שנה ג' מקצוע ראשי פסיכולוגיה

חובות/דרישות/מטלות: עריכת מחקר על כל שלביו כולל כתיבה מפורטת של המחקר במתכונת מאמר, והצגת שאלת המחקר והממצאים בפני הכיתה. נוכחות בכל מפגשי ההדרכה הקבוצתיים והצוותיים. מרכיבי הציון הסופי: איכות עבודת המחקר על פי המאמר המסכם.

ד. ביבליוגרפיה

ספרים בסיסיים לנושאים העיקריים:

הערכת עובדים

Murphy [K. R.](#), & Cleveland, J. N. (1995). [Understanding performance appraisal: Social, organizational, and goal-based perspectives](#). Sage.

שינוי

פוקס, ש' (1998). הפסיכולוגיה של ההתנגדות לשינוי. הוצאת בר-אילן.

אסקלציה ודה-אסקלציה

Staw, B. (2002). The escalation of commitment: An update and appraisal. In Z. Shapira, Organizational decision making (pp. 191-215). New York' NY: Cambridge University Press.

Heath, C. (1995). Escalation and de-escalation of commitment in response to sunk costs: The role of budgeting in mental accounting. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 62, 38-54.

המנעות מהחלטות

Anderson, C. J. (2003). The psychology of doing nothing: Forms of decision avoidance result from reason and emotion. *Psychological Bulletin*, 129, 139-167.

הפסיכולוגיה של הכסף

Furnham, A., & Argyle, M. (1998). *The psychology of money*. London: Routledge.

כל צוות יידרש לקרוא ולסקור מספר מאמרים עדכניים הרלוונטיים לשאלת המחקר שגיבש. ההפנייה למאמרים והסיוע באיתורם יעשה על ידי המרצה בשלבים הראשונים של הדרכת הצוותים.

תאריך עדכון: 09_ / 07_ / 1_

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן

שם הקורס: פרקטיקום בהתפתחות הילד

מספר הקורס: 01_ - 417_ - 60_

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') – קורס התנסות במחקר במעבדה

היקף שעות: 2

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א +ב

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

מטרת הקורס היא לאפשר לסטודנטים בשנה ג' לבא להתנסות בכל האספקטים של עריכת מחקר בתחום ההתפתחות, מהצבת שאלות המחקר דרך בחירת המתודה, הרצת המחקר, קידוד הנתונים וניתוחם, וכתיבת עבודה סמינריונית בפורמט של מאמר מדעי. הדגש בקורס הוא הן על חשיבה מדעית וביצוע מחקר מדעי בתחום הפסיכולוגיה בכלל והן על מחקר בתחום התפתחות ילדים בפרט.

ב. תוכן הקורס:

הסטודנטים עובדים בזוגות או בקבוצות מעט יותר גדולות (3-4) כאשר כל זוג מגבש את שאלת המחקר שלו באופן עצמאי. לפיכך, הקבוצה כולה נפגשת מספר פעמים בשנה, בתחילת השנה בכדי לדון בדרכי המחקר בתחום ההתפתחות, בסוף סמסטר א' בו מציגה כל קבוצה את שאלת המחקר שלה, ובסוף סמסטר ב' בו מציגה כל קבוצה את ממצאיה. כל קבוצה נפגשת עם המנחה באופן עצמאי מידי מספר שבועות בכדי לדון בפרויקט כל סטודנט אמור להשקיע כ-3-4 שעות שבועיות בעבודת המחקר הכוללת קריאת חומר רלוונטי, איסוף נתונים, קידוד נתונים, עבוד סטטיסטי וכתיבת העבודה בפורמט של מאמר מדעי.

ב. חובות הקורס:

ג. קבוצת המחקר אמורה לבנות שאלת מחקר, לאסוף נתונים, לנתח את הנתונים, ולכתוב את תוצאות הפרויקט בפורמט של מאמר מחקרי.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): הציון מורכב מציון העבודה הסופית של הפרויקט שנכתב בפורמט של מאמר מדעי ומאיכות העבודה של הסטודנט לאורך שנה"ל הקבוצה

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

הביבליוגרפיה היא ספציפית לכל קבוצת מחקר וניתנת במפגשים האישיים עם המרצה בהקשר לפרויקט המחקר הספציפי של הקבוצה.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

שם המרצה: איוה גלבוע-שכטמן

שם הקורס: פרקטיקום בפסיכופתולוגיה

מספר הקורס: 01_ - 425_ - 60_

סוג הקורס: סדנה

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א + ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

המטרה המרכזית של הקורס הינה לאפשר למשתתפים הכרות מעמיקה עם תכנון, ביצוע וכתובה של מחקר עצמאי.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בשנה הנוכחית אנו נחקור את ההשפעות של חרדה חברתית על תגובות אפקטיביות, קוגניטיביות והורמונליות של תגובות לדחיה וקבלה חברתית

מהלך השיעורים:

הרצאות ומפגשים אישיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-3	הכרות עם נושא מחקר	ראה מצורף	קבוצתי
4-12	מפגשים אישיים	דוחות התקדמות	אישי
12-13	הצגת מערך מחקר	מצגת	קבוצתי
סמסטר ב'			
1-3	התקדמות ועדכון	ראה מצורף	קבוצתי
4-10	הרצת המחקר	ראה מצורף	אישי
10-13	הצגת תוצאות המחקר	ראה מצורף	קבוצתי

ג. חובות הקורס:

נוכחות, הגשת דוחות התקדמות, הצגת תכנון המחקר, הצגת מטרות המחקר + כתיבת עבודה מסכמת

דרישות קדם: סטטיסטיקה

מרכיבי הציון הסופי:

נוכחות – 15%.

הגשת דוחות התקדמות – 15%,

הצגת תכנון – 15%,

הצגת תוצאות – 15%

עבודה סופית – 25%

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ראה מצורף.

חומר מחייב למבחנים: אין

- Alden L. E. & Taylor C. T., (2004). Interpersonal processes in social phobia. *Clinical Psychology Review*, 24 (7), 857-882.
- Alden, L. E. & Wallace, S. T. (1995). Social phobia and social appraisal in successful and unsuccessful social interactions. *Behaviour Research and Therapy*, 33, 497-505.
- Antony, M. M., Rowa, K., Liss, A., Swallow, S. R., & Swinson, R. P. (2005). Social comparison processes in social phobia. *Behavior Therapy*, 36, 65-75.
- Bugental, D. (2000). Acquisition of the algorithms of social life: A domain-based approach. *Psychological Bulletin*, 126, 187-219.
- Campbell, W. K., Bosson, J. K., Goheen, T. W., Lakey, C. E. & Kernis, M. H. (2007). Do Narcissists Dislike Themselves “Deep Down Inside”? *Psychological Science*, 18, 227-229.
- Cashdan, E. (1998). Smiles, speech, and body posture: How women and men display sociometric status and power. *Journal of Nonverbal Behavior*, 22, 209-228
- Chiao, J. Y., Adams Jr., R. B., Tse, P. U., Lowenthal, W. T., Richeson, J. A., & Ambady, N. (2008). Knowing who's boss: fMRI and ERP investigations of social dominance perception. *Group Processes & Intergroup Relations*, 11, 201-214
- Chiao, J.Y., Adams, R.B., Jr., Tse, P.U., Lowenthal, W.T., Richeson, J.A., Ambady, N. (2008). Knowing who is boss: fMRI and ERP investigations of social dominance perception. *Group Processes and Intergroup Relations*, 11(2): 201 – 214
- Clark, D. M., & McManus, F. (2002). Information processing in social phobia. *Biological Psychiatry*, 51, 92-100.
- Clark, D. M., Wells, A. (1995). A cognitive model of social phobia. In Heimberg, R. G., Liebowitz, M. R., Hope, D. A., Schneier, F. R. (Eds). *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment*. New York: Guilford Press.
- Dalrymple, K. L., Herbert, J. D. and Gaudiano, B. A. (2004). Onset of Illness and Developmental Factors in Social Anxiety Disorder: Preliminary Findings from a Retrospective Interview. *Journal of Psychopathology and Behavior Assessment*, 29, 101-110.
- D'Argembeau, A., & Van der Linden, M. (2008). Remembering pride and shame: Self-enhancement and the phenomenology of autobiographical memory. *Memory*, 16, 538-547

- De Jong, P.J. (2002). Implicit self-esteem and social anxiety: Differential self-favoring effects in high and low anxious individuals, *Behaviour Research and Therapy*, 40, 501–508.
- Eisenberger, N. I., Lieberman, M. D., & Williams, K. D. (2003). Does rejection hurt? An fMRI study of social exclusion. *Science*, 302, 290-292.
- Eng, W., Heimberg, R.G., Hart, T.A., Schneier, F.R. & Liebowitz, M.R. (2001). Attachment in individuals with social anxiety disorder: The relationship among adult attachment styles, social anxiety and depression. *Emotion*, 1, 365–380.
- Fournier, M.A. Moskowitz, D. S., & Zuroff, D.C. (2002). Social Rank Strategies in Hierarchical Relationship. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 83, 2, 425-433.
- Gilbert, P. & Allan, S. (1994). Assertiveness, submissive behavior, and social comparison. *British Journal of Clinical Psychology*, 33, 295-306.
- Gilbert, P. & Miles, J. N. V. (2000). Sensitivity to social put-down: It's relationship to perceptions of social rank, shame, social anxiety, depression, anger and self-other blame. *Personality and Individual Differences*, 29, 757-774.
- Gilbert, P. (2004). Evolutionary approaches to psychopathology and cognitive therapy. In Gilbert, P. (Ed.) *Evolutionary theory and cognitive therapy*. New York, NY: Springer publications.
- Gilbert, P. (2006). Evolution and depression: Issues and implications. *Psychological Medicine*, 36, 287-297
- Gilbert, P., Allan, S., & Trent, D. R. (1995). Involuntary subordination or dependency as key dimensions of depressive vulnerability? *Journal of Clinical Psychology*, 51, 740-752.
- Gilbert, P., McEwan, K., Hay, J., Irons, C., & Cheung, M. (2007). Social rank and attachment in people with bipolar disorder. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 14, 48-53.
- Gilboa-Schechtman, E., Foa, E. & Amir, N. (1999) Attentional biases for facial expressions in social phobia: The face-in-the-crowd paradigm. *Cognition and Emotion*, Vol 13(3),305-318
- Gilboa-Schechtman, E., Franklin, M. E. & Foa, E. B. (2000). Anticipated reactions to social events: Differences among individuals with generalized social phobia, obsessive compulsive disorder, and nonanxious controls. *Cognitive Therapy and Research*, 24, 731-746.
- Greenwald, A. G., & Farnham, S. D. (2000). Using the Implicit Association Test to measure self-esteem and self-concept. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 1022-1038
- Hackmann, A., Clark, D. M. & McManus, F. (2000). Recurrent images and early memories in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 38, 601-610.
- Hall, J. A., Coats, E. J., & LeBeau, L. S. (2005). Nonverbal Behavior and the Vertical Dimension of Social Relations: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 131, 898-924

- Harb, G. C., Heimberg, R. G., Fresco, D. M., Schneier, F. R., & Liebowitz, M. R. (2002). The psychometric properties of the Interpersonal Sensitivity Measure in social anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 40, 961-980.
- Hareli, S., Shomrat, N., & Hess, U. (2009). Emotional versus neutral expressions and perceptions of social dominance and submissiveness. *Emotion*, 9, 378-384
- Heerey, E. A. & Kring, A. M. (2007). Interpersonal consequences of social anxiety. *Journal of Abnormal Psychology*, 116, 125-134.
- Hermans, E. J., & Van Honk, J. (2006). Toward a framework for defective emotion processing. in social phobia. *Cognitive Neuropsychiatry*, 11(3), 307-331.
- Hofmann, S. G. (2004). Cognitive mediation of treatment change in social phobia. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72, 392-399.
- Hofmann, S. G., Heinrichs, N. & Moscovitch (2004). The nature and expression of social phobia: Toward a new classification. *Clinical Psychology Review*. 24, 769–797.
- Hofmann, S. G., Heinrichs, N., & Moscovitch, D. A. (2004). The nature and expression of social phobia: Toward a new classification. *Clinical Psychology Review*, 24, 769-797
- Hofmann, S. G., Moscovitch, D. A., Kim, H., & Taylor, A. N. (2004). Changes in Self-Perception During Treatment of Social Phobia. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72, 588-596
- Hope, D. A., Sigler, K. D., Penn, D. L., & Meier, V. (1998). Social anxiety, recall of interpersonal information, and social impact on others. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly*, 12, 303-322.
- Kachin, Newman & Pincus, (2001). An interpersonal problem approach to the division of social phobia subtypes. *Behavior Therapy*, 32, 479-501.
- Kiesler, D. J. (1983). The 1982 interpersonal circle: A taxonomy for complementarity in human transactions. *Psychological Review*, 90, 185–214.
- Leary, M. R., Cottrell, C. A., & Phillips, M. (2001). Deconfounding the effects of dominance and social acceptance on self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 898-909.
- MacDonald, G., & Leary, M. R. (2005). Why Does Social Exclusion Hurt? The Relationship Between Social and Physical Pain. *Psychological Bulletin*, 131, 202-223
- Moors, A., & De Houwer, J. (2005). Automatic Processing of Dominance and Submissiveness. *Experimental Psychology*, 52, 296-302.
- Moscovitch, D. A. (2009). What is the core fear in social phobia? A new model to facilitate individualized case conceptualization and treatment. *Cognitive and Behavioral Practice*, 16, 123-134
- Moscovitch, D. A., Orr, E., Rowa, K., Reimer, S. G., & Antony, M. M. (2009). In the absence of rose-colored glasses: Ratings of self-attributes and their differential certainty and importance across multiple dimensions in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 47, 66-70.
- Oaten, M., Williams, K. D., Jones, A., & Zadro, L. (2008). The effects of ostracism on self-regulation in the socially anxious. *Journal of Social & Clinical Psychology*, 27, 471-504

- Rapee, R. M., & Heimberg, R. G. (1997). A cognitive-behavioral model of anxiety in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 35, 741-756.
- Sapulski, R.M. (2005). The Influence of Social Hierarchy on Primate Health. *Science*, 308, 648-652.
- Schubert, T. W. (2005). Your Highness: Vertical Positions as Perceptual Symbols of Power. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89, 1-21
- Sellers, R. A. J. & Sellers, J. G., & Newman, M.L. & Mehta, P. H., (2006). The Mismatch Effect: When Testosterone and Status Are at Odds. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 90, No. 6, 999-1013.
- Shariff, A. F., & Tracy, J. L. (2009). Knowing who's boss: Implicit perceptions of status from the nonverbal expression of pride. *Emotion*, 9, 631-639
- Sloman, L., Gilbert, P., & Hasey, G. (2003). Evolved mechanisms in depression: the role and interaction of attachment and social rank in depression. *Journal of Affective Disorders*, 74, 107-121.
- Trower, P., & Gilbert, p. (1989). New theoretical conceptions of social anxiety and social phobia. *Clinical Psychology Review*, 9, 19-35.
- Trower, P., & Gilbert, P. (1989). New theoretical conceptions of social anxiety and social phobia. *Clinical Psychology Review*, 9, 19-35
- Wallace, S. T. & Alden L. E. (1997). Social phobia and positive social events: The price of success. *Journal of Abnormal Psychology*, 106, 416-424.
- Williams, K. D. (2007). Ostracism. *Annual Review of Psychology*, 58, 425-452
- Williams, K. D., & Jarvis, B. (2006). Cyberball: A program for use in research on interpersonal ostracism and acceptance. *Behavior Research Methods*, 38, 174-180.
- Yeagley, E., Morling, B., & Nelson, M. (2007). Nonverbal zero-acquaintance accuracy of self-esteem, social dominance orientation, and satisfaction with life. *Journal of Research in Personality*, 41, 1099-1106
- Zadro., L., Boland, C., & Richardson, R. (2006). How long does it last? The persistence of the effects of ostracism in the socially anxious. *Journal of Experimental Social Psychology*, 42, 692-697.

תאריך עדכון: 5.10

שם המרצה: ד"ר עינת שטיין
שם הקורס: פרקטיקום במצבי לחץ
60-429-01

סוג הקורס: שיעור
שנת לימודים: תשע"א
סמסטר: שנתי
היקף שעות: 2 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט: הקורס מתקשב בחלקו

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

חיי היומיום והתקשורת רוויים באירועים ואמירות הנובעים ממצב הלחץ המתמשך בו אנו נתונים. מטרת הפרקטיקום לפתח הבנה עיונית ומחקרית לנושאים אקטואליים רווחים אלו ולהכיר תיאוריות ודרכי מחקר לגבי הקשר בין התנסות במצבי לחץ ובין תוצאות ההתנסות ולגבי גורמים המשפיעים על קשר זה. בתוך עולם תוכן זה, לאפשר לסטודנט להתנסות בתכנון וביצוע מחקר על כל שלביו: החל מגיבוש רעיון תיאורטי ותרגומו למודל מחקרי, הכרת שיקולים בבחירת כלי מחקר מתאימים ובמידת הצורך התנסות בחיבור כלי מחקר ותיקופם, שיקולים בבחירת דגימה, ולאחר מכן איסוף הנתונים, ניתוחם והפקת משמעויות מהם. לבסוף הסטודנט יתנסה בכתיבת דו"ח מדעי.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יכלול רקע עיוני כללי אודות גישות שונות להגדרת לחץ והכרת תיאוריות ודרכי מחקר לגבי הקשר בין התנסות במצבי לחץ ובין דרכי הסתגלות. יושם דגש על גורמים המתווכים קשר זה כגון תפקידם של משתני אישיות, התמודדות, משני תרבות ועמדות, מידע על המצב, תמיכה חברתית וכד'.
במוקד הקורס - התנסות במחקר על כל שלביו, כמפורט לעיל. העובדה על המחקר תיערך בזוגות.

מהלך השיעורים: הקורס מורכב מהרצאות פרונטליות, שיעורים בהן תינתנה הדרכה קבוצתית/אישית ופרזנטציות שיוצגו ע"י הסטודנטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1-2	א. האתר המתקשב של הקורס ואופן השימוש בו ב. רקע עיוני כללי: - הגדרת לחץ – גישות תיאורטיות מרכזיות - מצבי לחץ – אבחנות בין מצבי לחץ שונים והכרת קריטריונים לאבחנה ביניהם.. - תגובות ללחץ - סוג התגובות, האנטומיה של הלחץ ; תגובות לחץ נורמטיביות ותגובות הנחשבות פתולוגיות. - הכרת תיאוריות ודרכי מחקר לגבי הקשר בין התנסות במצבי לחץ ובין דרכי הסתגלות. - גורמים מתווכים וממתנים בקשר שבין התנסות במצב לחץ ובין תגובות לו. משאבי התמודדות.		
3-4	רקע עיוני כללי – המשך: פרזנטציות של סטודנטים – תיאוריה וממצאי מחקר בנושאי: תיאוריית שימור משאבים, חוסן, צמיחה מתוך משבר, טראומטיזציה משנית.	איתור עצמאי עם הכוונה במידת הצורך	
4.	הדרכה בגיבוש שאלת מחקר תיאורטית ואופן ההתקדמות לגיבוש המחקר וביצועו	Lazarus, 1993	
5-10	מפגשים אישיים עם קבוצות מחקר		

11-13	הצגת הצעות המחקר : רציונל תיאורטי, שאלת מחקר ושיטה (יכלול התייחסות לבחירת מצב לחץ ואפיונו ככזה, איתור משתני רקע, משאבים ומתווכים רלוונטיים, ובחירת תגובות-הלחץ שיבדקו ואופן בדיקתם). דיון קבוצתי בהצעות המחקר השונות.	הצגת פרזנטציות ולאחר שבוע מההצגה הגשת הצעת המחקר (מבוא+שיטה)
14-22	מפגשים אישיים עם קבוצות מחקר	
23-26	פרי-פרקטיקום : הצגת פירות כל אחד מהמחקרים עד לשלב זה, דיון כללי, התייחסות להבנות שהושגו, לתהליך, לקשיים שהתעוררו ולאופני ההתמודדות איתם, הזווית האישית	
27	סיכום והתייחסות לכתיבת הדו"ח המדעי	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מותאם לתלמידי שנה ג בב.א. בפסיכולוגיה, ומסתמך על הידע והכישורים שנרכשו בקורסי סטטיסטיקה, שיטות מחקר ומעבדה ניסויית.

חובות / דרישות / מטלות:

ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה, קריאת ספרות תיאורטית ואמפירית, בחירת בן/בת זוג למחקר וביחד איתו עריכת מחקר על כל שלביו (גיבוש שאלת-מחקר תיאורטית, שיטת מחקר, איסוף נתונים, עיבוד התוצאות, דיון במשמעויותיהן וכתיבת דו"ח מחקר מסכם), ובנוסף:
א. שלוש פעמים במהלך הפרקטיקום על הסטודנטים להציג לפני הקבוצה נושאים הקשורים במחקרם לצורך דיון ותרומה הדדית.
ב. השתתפות בפגישות הדרכה אישיות / קבוצתיות (שיחליפו לפי הצורך את ההרצאה המשותפת) ועדכון באמצעות האתר המתקשב לפי הצורך.

ג. בסיום עבודת המחקר - הגשת דו"ח מחקר מדעי על כל חלקיו.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון יקבע עפ"י הדו"ח המדעי שימסר בסיום הקורס. הצגת הפרזנטציות מהווה תנאי מעבר לקורס.

ד. ביבליוגרפיה:

מילגרם, נ. (2000). ילדים במצבי לחץ. בתוך: א. קלינגמן, ע. רביב וב. שטיין (עורכים). ילדים במצבי חירום ולחץ. ירושלים: משרד החינוך, השירות הפסיכולוגי יעוצי: 13-56.

American Psychiatric Association (1994). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th ed.) Washington, D.C.: American Psychiatric Association.

Czabak-Garbacz, R. (2008). Studying behavior in stress research--not as easy as one would think. Behavioral models in stress research. In: Kalueff, A.V. , La Porte, J. L. (Eds.), Behavioral models in stress research, (pp. 1-22). Hauppauge, NY, US: Nova Biomedical Books.

Folkman, S. (2009). Commentary on the special section "Theory-based approaches to stress and coping": Questions, answers, issues, and next steps in stress and coping research. European Psychologist, Vol 14(1), 2009, 72-77.

Hobfoll, S.E., Dunahoo, C. A. & Monnier, J. (1995). Conservation of resources and traumatic stress. In: J. R. Freedy & S.E. Hobfoll (Eds.), Traumatic stress. N. Y. :Plenum.

Lazarus, R.S. (1993). Coping theory and research: Past, present and future. Psychosomatic Medicine, 55, 234-247.

Lazarus, R.S. & Folkman, S. (1984). Stress, appraisal and coping. New York: Springer Publishing.

Newman, E., Kaloupek, D. (2009). Overview of research addressing ethical dimensions of participation in traumatic stress studies: Autonomy and beneficence. Journal of Traumatic Stress, Vol 22(6), Dec 2009, 595-602.

Pearline, L.I. & Schooler, C. (1978). The structure of coping. Journal of Health and Social Behavior, 19, 2-21.

Rao, K., (2009). Recent research in stress, coping and women's health. Current Opinion in Psychiatry, Vol 22(2), Mar 2009, 188-193.

קריאה עפ"י נושא המחקר הספציפי לכל קבוצה:

חלק מההתנסות בקורס עניינה איסוף ספרות רלוונטית למחקר שגיבש הסטודנט עם בן-זוגו למחקר. חלק ניכר מהקריאה יהיה לפי התוכן היחודי של עבודת המחקר שיגבש כל צוות. בחלקו – מתוך איתור עצמי ובחלקו מתוך הפנייה שלי.

תאריך עדכון: 1.2.10

שם המרצה: ד"ר שירה תיבון

שם הקורס: גישות פסיכואנליטיות למפגש הטיפולי

מספר הקורס: 60-432-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

היקף שעות: 2

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הסמינר מיועד לחשוף את הסטודנטים לגישות שונות בחשיבה הפסיכואנליטית המודרנית וליישומן בעבודה הטיפולית.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הסמינר ידון בשאלות מרכזיות המופיעות בספרות הפסיכואנליטית המודרנית לגבי החוויה הטיפולית על היבטיה השונים (מה צריך המטופל? מה יודע המטפל? כיצד מרפא התהליך הטיפולי? וכו'). דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המשגה של המפגש הטיפולי כחוויה בינאישית ובין דילמות שונות המאפיינות מפגש זה (התיחסות למציאות החיצונית והפנימית, פרשנות ואמפתיה, היענות וגבולות, פאסיביות ואקטיביות). הסמינר יתבסס על מאמרים של אוגדן, ויניקוט, בולס, באלנט, קוהוט, ומיטשל. מושגים מרכזיים המוצגים במאמרים אלה יודגמו באמצעות התנסויות הסטודנטים בעבודה טיפולית מסוגים שונים.

מהלך השיעורים: (שיטות הוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

קריאה מודרכת

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים (נושאים וקריאה נדרשת):

מבוא

המפגש הטיפולי הראשון (אוגדן)

המרחב הטיפולי כמרחב פוטנציאלי (ויניקוט)

הדגש על ההיבט הסוביקטיבי של החוויה בחשיבה הפסיכואנליטית המודרנית (בולס)

החוויה הטיפולית כקשר בינאישית

בלבול השפות בין מטפל ומטופל

הדילמה של היענות וגבולות

הסיכון בשימוש בפרשנות ככלי עיקרי במפגש הטיפולי (באלנט)

האמפתיה כגורם לשינוי החוויה הפנימית (קוהוט)

פרשנות ואמפתיה

התהליך הטיפולי בפרספקטיבה התפתחותית

אינטרסוביקטיביות בקשר הטיפולי (מיטשל)

ג. חובות הקורס:

קריאת חובה של פרקים נבחרים מתוך הספרות הפסיכואנליטית (ספרים שתורגמו לעברית ניתן לקרוא בגירסה המתורגמת).

קריאת רשות של מאמרים הדנים במושגים

מרכזיים בחשיבה הפסיכואנליטית המודרנית. עבודה סמינריונית.

Reading Assignments (Selected Chapters):

Balint, M. (1968). The Basic Fault: Therapeutic Aspects of Regression.

London: Tavistock.

Bollas, C. (1987). The Shadow of the Object. NY: Columbia University Press.

Ogden, T. H. (1989). *The Primitive Edge of Experience*. Northvale, NJ: Aronson.

Mitchell, S. A. (2000). *Relationality: From Attachment to Intersubjectivity*.

Hillsdale: The Analytic Press.

Winnicott, D. W. (1971). *Playing and Reality*. NY: Basic Books. Middlesex, England:

Penguin.

תאריך עדכון: יום חמישי 25 פברואר 2010

שם המרצה: מריאנה שרודר

שם הקורס: השמנה והפרעות אכילה: גישה פסיכוביולוגית – סמינריון

מספר הקורס: 60-433-01

סוג הקורס: סמינר תואר ראשון

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

פיתוח יכולת קריאה ביקורתית של מאמרים מהספרות המחקרית, ויכולת הכתיבה של מאמר מדעי השואל שאלת מחקר ומנסה לענות עליה מתוך הספרות האמפירית העדכנית.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

המשימה בסקירה הספציפית של כל פרוייקט תהיה לאתר ולסקור מאמרים אמפיריים המתכנסים יחד לכדי בדיקה של היבט פיזיולוגי שיכול לעמוד מאחורי הבעיה ההתנהגותית (או להיות לפחות אחד מן המרכיבים האחראיים לתופעה).

כלומר, הדגש יהיה אתיולוגי וביולוגי, ולא טיפולי. למרות זאת, מחקרים הבודקים שיטות טיפול המנסות לתקן מערכות "מקולקלות" ייתכן וייכללו בסקירה, במידה ולתוצאותיהם יש נגיעה להבנת המנגנונים האתיולוגיים הנסקרים.

בסקירת הספרות יושמו דגשים, בין השאר, על איכות הכתיבה המדעית ועל נקודת המבט הביקורתית האישית של הכותבים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס יתחיל עם הרצאות היכרות עם תחומי הפרעות האכילה וההשמנה, מנקודות מבט שונות, כולל סקירה קצרה של הגישות הפיזיולוגיות ושיטות הטיפול השונות.

בהמשך נלמד על הגישות השונות לכתיבת מאמר סקירה (review), וכיצד לקרא מאמר אמפירי באופן ביקורתי.

לאחר מכן יתמקד הקורס במציאת נושאי הסקירה של הסטודנטים, ופיתוחם לראשי פרקים ולעבודה עצמה.

ג. חובות הקורס:**דרישות קדם:**

סיום שנה ב' בפסיכולוגיה

חובות / דרישות / מטלות:

- השתתפות בפגישות, הצגת ראשי הפרקים של העבודה ומאמר לדוגמא בכיתה, הגשת עבודה סמינריונית – סקירת ספרות

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

מאמרים עדכניים ופרקים ממספר ספרים שהגיעו לאחרונה לספריה

תאריך עדכון: 28/1/2010

שם המרצה: ד"ר איתמר לוי

שם הקורס: פסיכותרפיה- כיצד מתאפשר שינוי פסיכו-תרפויטי?

מספר הקורס: 01_ - 434_ - 60_

סוג הקורס: סמינר עיוני

היקף שעות: 2

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): מטרת הקורס הינה להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ומחקרי אודות האופן שבו מתרחש שינוי חיובי בפסיכותרפיה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים) הספרות התיאורטית והמחקרית העוסקת בטיפול פסיכולוגי ניצבת מול מאבק ארוך שנים בדבר האופן שבו מתאפשר שינוי פסיכו-תרפויטי חיובי. לאורך השנים, ניצבו זו מול זו שתי גישות תיאורטיות מרכזיות שממשיכות לספק ממצאים התומכים בכל אחת מהן. מחד, עפ"י גישת הגורמים המשותפים, יעילותן של שיטות טיפול שונות נובעת בעיקר עקב אלמנטים המשותפים לכל הגישות, ואילו לטכניקה הטיפולית הייחודית תרומה מועטה בלבד לשינוי החיובי המושג בטיפול. מאידך, גישת הטכניקה הטיפולית, המכונה עפ"י וואמפולד "המודל הרפואי", מעמידה את הטכניקה במרכז הבימה הטיפולית, כשהיא שואפת לבסס באופן מדעי את יעילותם של טיפולים פסיכותרפיים, תוך מציאתן של הטכניקות הטיפוליות היעילות ביותר עבור הפרעה נתונה והבעיות הייחודיות לה.

במסגרת הקורס נעמיק לתוך שתי הגישות התיאורטיות, נעמוד על המתח הקיים ביניהן כמו גם על האופן שבו ניתן לגשר בין שתיהן. נבחן את תפקידן של טכניקות טיפוליות ייחודיות בהשגת שינוי פסיכו-תרפויטי ואת תפקידם של הגורמים המשותפים בתהליך זה. תחת זאת, נתבונן בממצאים העולים ממחקרים ביחס ליעילותן של שיטות טיפול ספציפיות עבור הפרעות שונות ונעמיק את ההבנה ביחס לתרומתם של הגורמים המשותפים לשינוי חיובי המושג בטיפול: הברית הטיפולית, התקווה ומשתנים אקסטר-תרפויטיים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים) השיעורים יכללו הרצאות פרונטאליות, במסגרתם יערכו דיונים כיתתיים, מפגשים אישיים והצגת נושאי המחקר של משתתפי הסמינר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	הרצאה- גישת הגורמים המשותפים מול גישת הטכניקה הטיפולית.
2	הרצאה- ממצאים מחקריים אודות יעילותן של שיטות טיפול ייחודיות.
3	הרצאה- גישת הגורמים המשותפים: הברית הטיפולית, תקווה וגורמים אקסטר-תרפויטיים.
4	הרצאה ודיון כיתתי- הצגת תחומי מחקר אפשריים במסגרת הקורס.
5-10	פגישות אישיות- הדרכה אישית על כתיבת העבודה.
11-12	הצגת נושאי המחקר ע"י הסטודנטים.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין.

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות אקטיבית בשעורים, קריאה, הגשת מטלות, הגשת עבודה סמינריונית.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון בקורס יקבע עפ"י השתתפות הסטודנטים במהלך הסמסטר ואופן עבודתם (10%) ועפ"י עבודת הסמינר (90%).

נושאים אפשריים למחקר עיוני:

- גישת הגורמים המשותפים מול גישת הטכניקה הטיפולית, והגשר המקשר בין מודל הגורמים המשותפים לבין מודל הטכניקה הספציפית.
- בחינה תיאורטית של יעילותן של טכניקות טיפוליות שונות עבור הפרעות שונות (דיכאון, סכיזופרניה, OCD וכן הלאה).
- בחינה תיאורטית של תפקידה של התקווה בתהליכי שינוי פסיכו-תרפויטי.
- מחקרי תוצאה: בחינה תיאורטית של תפקידה של הברית הטיפולית בתהליכי שינוי פסיכו-תרפויטי / הברית הטיפולית עפ"י המטפל, המטופל, מידת ההסכמה בין שניהם והשפעתה על תוצאות הטיפול.
- מחקרי תהליך: בחינה תיאורטית של האופן שבו הברית הטיפולית משפיעה על יצירת שינוי חיובי.
- בחינה תיאורטית של משתני המטפל המשפיעים על יצירת הברית הטיפולית או על הטיפול.
- בחינה תיאורטית של משתני המטופל המשפיעים על יצירת השינוי החיובי בטיפול.
- בחינה תיאורטית של האופן שבו נוצרת הברית הטיפולית במסגרת גישות טיפוליות שונות (למשל, psychoanalysis vs. Client-centered psychotherapy).
- תהליכי שינוי פסיכו-תרפויטיים לעומת תהליכי שינוי אחרים- מה מייחד את הטיפול הפסיכולוגי?
- סקירה מתודולוגית אודות מערכי מחקר על טיפול: ביקורות והצעות למערכי מחקר (התייחסות למטרות, משתנים של מטופלים מעבר לסוג ההפרעה וכן הלאה).
- כל נושא המוצע ע"י הסטודנט הקשור לתחום הסמינר יישקל ע"י המרצה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

Hubble, B. L. Duncan, & S. D. Miller (1999). *The heart and soul of change: What works in therapy*. Washington, DC: American Psychological Association.

Snyder, C. R., & Ingram, R. E., (2000). *Handbook of psychological change*. New York: John Wiley and Sons.

Wampold, B. E. (2001). *The great psychotherapy debate: Models, methods, and findings*.
Mahwah, NJ: Erlbaum.

שם המרצה: ד"ר אלה מירון-ספקטור

שם הקורס: חדשנות ויצירתיות בארגונים

מספר הקורס: 60-435-01

סוג הקורס: סמינריון

א. מטרת הקורס:

רכישת מיומנות בגיבוש הצעה למחקר חברתי/ארגוני. במסגרת הקורס נעסוק בגיבוש רעיונות מחקריים, פיתוחם, תרגומם למערך מחקר וניסוחם בהצעת מחקר.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יחשוף את המשתתפים לדילמות ניהוליות הקשורות ביצירתיות וחדשנות בארגונים ולגורמים ותהליכים המשפיעים על יצירתיות וחדשנות של אינדיבידואלים, צוותים וארגונים. שאלות המחקר הספציפיות וחומר הקריאה יוכתבו על ידי משתתפים בהתאם לנושאי המחקר הנבחרים. על הסטודנטים לגבש שאלת מחקר והצעת מחקר.

מהלך השיעורים:

השיעורים הראשונים בקורס יעסקו בגיבוש נושאי מחקר. במהלכם נדון בספרות עדכנית על יצירתיות וחדשנות בארגונים ויוקנו כילים לביצוע מחקר חברתי וארגוני. הסטודנטים חופשיים לבחור נושאי מחקר כרצונם תוך זיקה למסגרת הכללית בה עוסק הקורס: 'יצירתיות וחדשנות הפרט או הצוות בארגון' (כלומר, המחקר צריך לבחון תופעה הקשורה ליצירתיות וחדשנות של פרטים או צוותים ורלוונטית לעולם הארגוני). המחקר המוצע יכול להיות מחקר שדה או מחקר מעבדה. החל מהשיעור הרביעי במקום השיעור יערכו פגישות הנחיה אישיות עם הסטודנטים. כל סטודנט יפגש עם אלה אחת לשבועיים. שני המפגשים האחרונים יוקדשו להצגת הצעות המחקר בכיתה, קבלת משוב וסיכום.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	יצירתיות וחדשנות בארגונים	Amabile, T.M. 2000. Stimulate creativity by fueling passion. In E. Locke (Ed), <u>Handbook of principles of organizational behavior</u> : 331-341. Malden, MA: Blackwell.
2	יצירתיות וחדשנות הפרט	Miron, E., Erez, M., & Naveh, E. (2004). Do personal characteristics and cultural values that promote innovation, quality, and efficiency compete or complement each other? <u>Journal of Organizational Behavior</u> , 25, 175-199. Amabile, T.M. (1997). Motivating creativity in organizations: On doing what you love and loving what you do.

California Management Review, 40 (1) 39-58.		
Hargadon, A. B., & Bechky, B. A. 2006. When collections of creatives become creative collectives: A field study of problem solving at work. <u>Organization Science</u> , 17: 484-500. West, M. A. 2002. Sparkling fountains or stagnant ponds: An integrative model of creativity and innovation implementation in work groups. <u>Applied Psychology: An International Review</u> , 51 355–386.	יצירתיות וחדשנות הצוות	3
	מפגשי הנחיה אישיים עם אלה	4-12
	מצגות סטודנטים	13
	מצגות סטודנטים	14

ג. חובות הקורס:

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, גיבוש נושא המחקר, הצגת הצעת המחקר בכיתה והגשת הצעת המחקר בכתב. הצעת המחקר תכלול מבוא, שיטה, מקורות ונספחים (במידת הצורך) ותהייה בהיקף של עד 12 עמודים. הצעות המחקר יוגשו שבוע לאחר המפגש האחרון בסמסטר.

מרכיבי הציון הסופי:

הציון יהיה ציון מספרי המבוסס על הצעת המחקר והעבודה במהלך הסמסטר. ניתן להגיש טיוטא מוגמרת אחת לבדיקה מקדימה. בעקבותיה יינתנו הערות לתיקון לקראת הגשה סופית. ניתן ורצוי להתייעץ בתהליך העבודה בטרם הגשת הדוחות הכתובים.

תאריך עדכון: 09_ / 6_ / 4_

שם המרצה: ד"ר גיל דיזנדרוק _____

שם הקורס: פסיכולוגיה של התרבות _____

מספר הקורס: 01_ - 438_ - 60_

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

להנחות סטודנטים בכתיבת סקירת סיפורות בתחום מחקר חדש העוסק באיך הפסיכולוגיה שונה אצל אנשים מתרבויות שונות. הסטודנטים יעבדו בזוגות, יפתחו שאלת מחקר עצמאית תוך הנחיה של המרצה, ויקראו סיפורות רלוונטיים.

ב. תוכן הקורס:

בקורס זה נעסוק בשאלה עד כמה הפסיכולוגיה כפי שהיא מנוסחת בעולם המערבי, תופסת ורלוונטית להסבר תופעות אנושיות בתרבויות שונות. לצורך זה, נדון בכמה דוגמאות של איך נושאים שונים בהם מתעסקת הפסיכולוגיה מתבטאים בתרבויות שונות. נתאר כמה מהתאוריות פסיכולוגיות עדכניות לגבי איך תרבות נרכשת, ונדון על שיטות מחקריות לביצוע מחקרים בין-תרבותיים.

מהלך השיעורים:

הרצאות פרונטאליות בתחילת השנה על מנת להכיר את הנושאים לסטודנטים. אלה יתבצעו בעזרת מצגות powerpoint. בהמשך השנה יתקיימו פגישות אינדיבידואליות עם כל הסטודנטים פעם בשבוע-שבועיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

Class 1 - Introduction: What is cultural psychology?

Class 2 – The self

Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.

Class 3 - Cognition

Nisbett, R. E., Peng, K., Choi, I., & Norenzayan, A. (2001). Culture and systems of thought: Holistic vs. analytic cognition. *Psychological Review*, 108, 291-310.

Class 4 – How is culture acquired?

Sperber, D., & Hirschfeld, L. A. (2004). The cognitive foundations of cultural stability and diversity. *Trends in Cognitive Science*, 8, 40-46.

ג. חובות הקורס: לקרא את המאמרים

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: להגיש עבודה סמינריונית בסוף הסמסטר + מצגת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי על בסיס העבודה והמצגת

ד. **ביבליוגרפיה:** ראה רשימה לעיל"

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: אין

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 25.6.09

שם המרצה: ד"ר דני קפלן
שם הקורס: חברות בארגונים
מס קורס: 60-439-01

סוג הקורס: סמינריון לתואר ראשון
שנת לימודים: תשע"א
סמסטר: א'
היקף שעות: 1 ש"ש

א. מטרת הקורס:
מטרת הקורס ללמוד כיצד לחקור יחסים חברתיים בארגונים, וכן לנתח את הקשר בין ארגונים לבין הקהילה הסובבת מפרספקטיבה של חקר החברותיות. התלמידים יכרו גישות פנומנולוגיות ופוזיטיביסטיות לחקר חברותיות בארגונים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)
נחקור את הקשר שבין חברות בין-אישית, חברות בארגונים, בדגש על ארגונים התנדבותיים, וחברות בקהילה. ראשית נסקור ציוני דרך בהתפתחות מושג החברות בחשיבה המערבית. למרות שבעידן המודרני חברות מקושרת עם אינטימיות, אוטונומיה ובחירה אישית, ניווכח שיש לה גם הקשרים במישור הקבוצתי, הארגוני והציבורי. ננסה לבחון כיצד חברותיות פועלת במרחב הביניים של ארגונים ומתווכת בין הפרטי לבין הציבורי. שנית, נבחן את ההשפעה של חברותיות על תהליכים פנים-ארגונים ועל ערכי החברה האזרחית באמצעות גורמים כגון יחסי אימון, הון חברתי, רשתות חברתיות, וסולידריות קולקטיבית. במהלך הקורס כל צוות תלמידים יבחר קבוצה חברתית בארגון וינתח אותה. הניתוח ישמש בסיס לעבודה המסכמת.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מפגש 1-3 דילמות בחקר חברותיות

Du Bois, C. (1974). The gratuitous Act: An introduction to the comparative study of friendship patterns. In Leyton, E. (ed.) *The compact: Selected dimensions of friendship*, pp. 15-32. Toronto: University of Toronto Press.

אריסטו (1985). *אתיקה, מהדורת ניקומאכוס*. תרגום, ליבס. ירושלים: שוקן. עמ' 188-212. **נמצא בספריות**

Shils, E. (1957). Primordial, personal, sacred and civil ties. *British Journal of Sociology* 8(2), **Only pages 131-138.**

אנוך, יעל (2000). *מבוא לסוציולוגיה, יחידה 5 – קבוצות וארגונים פורמליים*. עמ' 35-56. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. **נמצא בספריות**

*** הנחיה על עבודת המחקר**

מפגש 4 חברות כתוצר של העידן המודרני?

Silver, A. (1997). Two different sorts of commerce: Friendship and strangership in civil society. In Weintraub, J. and K., K. (eds.) Public and private in thought and practice, pp. 43-74. Chicago: University of Chicago Press.

מפגש 5 - חקר מקרה מס. 1: הבונים החופשיים והחברה האזרחית

Jacob, Margaret C. (1991). The Enlightenment redefined: The formation of modern civil society. *Social Research* 58 (2), 475-95.

מפגש 6 - רשתות חברתיות: בין חברות לעסקנות

Smart, A. (1999). Friendship and quanxi in Chinese societies. In Bell, S. and Coleman, S. (eds.) *The anthropology of friendship*, pp. 119-136. Oxford: Berg.

Kalish, Yuval (2008). Bridging social networks: Who are the people in structural holes and why are they there? *Asian Journal of Social Psychology* 11, 53-66.

מפגש 7 - הון חברתי: מה הקשר בין משחקי כדורת לבין דמוקרטיה?

Putnam, R. (1995). Bowling alone: America's declining social capital. *Journal of Democracy* 6 (1), 65-78.

מפגש 8 - האם ארגונים התנדבותיים תורמים לקהילה או מבזבזים את כספה?

Kaufman, J. (1999). Three views of associationalism in 19th-Century America: An empirical examination. *American Journal of Sociology*, 104(5), 1296-1345.

מפגש 9 - חקר מקרה מס. 2: אימון בין-תרבותי במפעל טקסטיל ישראלי-ירדני-פלשתינאי

Mizrachi, Nissim, Drori, Israel and Anspach, Renee R. (2007). Repertoires of Trust: The Practice of Trust in a Multinational Organization amid Political Conflict. *American Sociological Review*, 72(1):143-165.

מפגש 10 - מחברות קונקרטיות לקהילה מדומיינת

Kaplan, D. (2006). *The men we loved: Male friendship and nationalism in Israeli culture*. New York: Berghahn Books. Pages 109-115.

Kaplan, D. (2007). What can the concept of friendship contribute to the study of national identity? *Nations and Nationalism* 13(2), 20-1.

מפגשים 11-14 - הנחיה אישית לכתיבת העבודה

ג. חובות הקורס:

- השתתפות וקריאה שוטפת של המאמרים
 - עמידה בלוחות זמנים להגשת הצעת מחקר והשתתפות במפגשי הנחיה
 - הגשת עבודה מסכמת
- מרכיבי הציון הסופי: ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה:

ספרות חובה

אנוך, יעל (2000). מבוא לסוציולוגיה, יחידה 5 – קבוצות וארגונים פורמליים. עמ' 35-56. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. **נמצא בספריות**

אריסטו (1985). אתיקה, מהדורת ניקומאכוס. תרגום, ליבס. ירושלים: שוקן. עמ' 188-212. **נמצא בספריות**

- Du Bois, C. (1974). The gratuitous Act: An introduction to the comparative study of friendship patterns. In Leyton, E. (ed.) *The compact: Selected dimensions of friendship*, pp. 15-32. Toronto: University of Toronto Press.
- Jacob, Margaret C. (1991). The Enlightenment redefined: The formation of modern civil society. *Social Research* 58 (2), 475-95.
- Kalish, Yuval (2008). Bridging social networks: Who are the people in structural holes and why are they there? *Asian Journal of Social Psychology* 11, 53-66.
- Kaplan, D. (2006). *The men we loved: Male friendship and nationalism in Israeli culture*. New York: Berghahn Books. Pages 109-115.
- Kaplan, D. (2007). *What can the concept of friendship contribute to the study of national identity?* *Nations and Nationalism* 13(2), 20-1.
- Kaufman, J. (1999). Three views of associationalism in 19th-Century America: An empirical examination. *American Journal of Sociology*, 104(5), 1296-1345.
- Mizrachi, Nissim, Drori, Israel and Anspach, Renee R. (2007). Repertoires of Trust: The Practice of Trust in a Multinational Organization amid Political Conflict. *American Sociological Review*, 72(1):143-165.
- Putnam, R. (1995). Bowling alone: America's declining social capital. *Journal of Democracy* 6 (1), 65-78.
- Silver, A. (1997). Two different sorts of commerce: Friendship and strangership in civil society. In Weintraub, J. and K., K. (eds.) *Public and private in thought and practice*, pp. 43-74. Chicago: University of Chicago Press.
- Shils, E. (1957). Primordial, personal, sacred and civil ties. *British Journal of Sociology* 8(2), **Only pages 131-138.**
- Smart, A. (1999). Friendship and quanxi in Chinese societies. In Bell, S. and Coleman, S. (eds.) *The anthropology of friendship*, pp. 119-136. Oxford: Berg.

העשרה

- Green, M.C., & Brock, T. C. (2005) Organizational membership versus informal interaction: Contributions to skills and perceptions that build social capital. *Political Psychology*, 26, 1-25.
- Kieser, Alfred (1998). From Freemasons to industrious patriots. Organizing and disciplining in 18th century Germany. *Organization Studies* 9 (1), 47-72.

סילבוס

תאריך עדכון: 23.5.10

שם המרצה: פרופ' שאול פוקס
שם הקורס: סמנריון עיוני - הפסיכולוגיה של הכסף
מספר הקורס: 60-446-01

סוג הקורס: סמינר עיוני
שנת הלימודים: תשע"א **מסמטר:** א' **היקף שעות:** 2 שעות שבועיות

אתר הקורס באינטרנט: לא קיים

ה. מטרות הקורס
לקורס שתי מטרות עיקריות: א. להרחיב את הידע של הסטודנטים בכל הקשור להיבטים הפסיכולוגיים של הכסף: אישיות וכסף, עיוותים קוגניטיביים בהחלטות הקשורות עם כסף, וכדו'.
ב. להכשיר את הסטודנטים בכתיבת עבודה עיונית מסכמת על נושא ספציפי ממוקד בתחום הפסיכולוגיה של הכסף.

ו. תוכן הקורס
הקורס יחולק לשני חלקים. בחלק הראשון, בשלושה או ארבעה שיעורים ראשונים יוצגו מטרות הקורס ונושאים. על כל אחד מהנושאים לבחירה לכתיבת הסמינר תינתן סקירה קצרה. בתום החודש הראשון יתבקשו הסטודנטים לבחור את הנושאים עליהם יכתבו את עבודת הסמינריון.
בחלק השני של הקורס, החל מהשיעור הרביעי או החמישי יערכו פגישות שבועיות עם כל סטודנט. בפגישות האישיות הללו יקבלו הסטודנטים הנחיה אישית ביחס למקורות עליהם תבסס עבודתם וכן ביחס למבנה העבודה ולדרך הכתיבה. הליווי האישי ימשך עד סוף הסמסטר.
בשני השיעורים האחרונים של הסמסטר תיפגש שוב הקבוצה כולה וכל סטודנט יציג בקצרה את הנושא עליו הוא כותב.
העבודה עם הסטודנטים תמשך גם בסמסטר השני, עד השלב בו יסיימו את הכתיבה ויגישו את העבודה השלמה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מספר שיעור	נושא השיעור
3	הקדמה כללית על הקורס, מטרותיו ומהלכו. הצגת רשימת הנושאים לבחירה לכתיבת הסמינריון
2-4	סקירה קצרה של הנושאים הבאים: כסף כגורם מוטיבציה בעבודה שביעות רצון משכר אישיות וכסף תפיסת כסף אצל ילדים בזבזנות הבלתי נשלטת כסף ומוסר תיאורית הפרוספקט ביחס לכסף חשיפת אישיות של נושאים הקשורים לכסף מתן תרומות – תופעת ה-free riding תופעת endowment The ultimate and dictator games עושר ואושר מתן טיפים המשמעות החברתית והסימבולית של כסף חיסכון

הימורים

דרכה אישית בריכוז חומר לנושא העבודה, בעריכתו ובכתיבה	5-12
הצגת נושא העבודה והממצאים העיקריים בפני הכתה	13-14

ז. חובות הקורס

דרישות קדם: שנה ג' מקצוע ראשי פסיכולוגיה
חובות/דרישות/מטלות: כתיבת עבודה סמינריונית מקיפה על אחד הנושאים והצגתה בקצרה בפני הכיתה.
נוכחות בכל מפגשי ההדרכה הקבוצתיים והאישיים.
מרכיבי הציון הסופי: איכות העבודה הסמינריונית הכתובה

ח. ביבליוגרפיה

לכל אחד מהנושאים שייבחרו יידרשו הסטודנטים לחפש במאגרי המידע ביבליוגרפיה מתאימה. החיפוש ייעשה בעזרת המרצה.

ספרים ומאמרים בסיסיים שישמשו לכמה נושאים:
• אריאלי, דן (2009). לא רציונלי ולא במקרה. הוצאת מטר.

- Gilovich, T., Griffin, D. & Kahneman, D. (2002). *Heuristics and biases: The psychology of intuitive judgment*. Cambridge University Press.
- Furnham, A., & Argyle, M. (1998). *The psychology of money*. London: Routledge.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (Eds.) (2005). *Choices, values and frames*. Cambridge University Press.
- Lindgren, H. C. (1991). *The psychology of money*. Odessa, Fl.: Krieger.
- Mitchel, T. R., & Nickel, A. E. (1999). The meaning of money: An individual difference perspective. *Academy of Management Review*, 24, 568-578.
- Thaler, R. H. (1994). *The winner's curse: Paradoxes and anomalies of economic life*. Princeton, NJ: Princeton University Press

שם המרצה פרופ. שלמה יהודה
שם הקורס: הבסיס הביולוגי של הדחק: תזונה ופרמקולוגיה

מספר הקורס: 01_ - 447_ - 60_

סוג הקורס: (סמינר עיוני)

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2
אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הכרת הבסיס הביולוגי [פזיולוגיה, אנטומיה, ביוכימיה, אנדוקרינולוגיה, מערכת חיסונית] והשפעות הדדיות שך תזונה ומרכיבי תזונה ותרופות על מצבי דחק ו PTSD
ב. **תוכן הקורס**:

ניתוח מחקרים אמפיריים על על הנושא, גישות קלאסיות וחידושים אחרונים.
מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הרצאות על ידי המנחה והרצאות של סטודנטים על מאמרים נבחרים
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא כללי	ראה למטה	
2	מבוא כללי		
3-13	הרצאות סטודנטים		

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:
הצגת מאמר בכיתה והגשת עבודה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה**: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Yehuda S and Mostofsky DI (2006) Nutrients, Stress, and Medical Disorders,
Humana Press, New Jersey

חומר מחייב למבחנים: אין מבחן

תאריך עדכון: 30 למאי 2009

שם המרצה: אשכול רפאלי

שם הקורס: מחקר על תהליכי יום-יום בזוגיות

מספר הקורס: 60-454-01

סוג הקורס: פרקטיקום

היקף שעות: 2 שעות

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים ידע וניסיון בעריכת מחקר על כל שלביו. נושאי המחקר יהיו בתחום תהליכים יום-יומיים בקשרים זוגיים: קוגניציות ומוטיבציות בהקשר הזוגי, דיוק וחוסר דיוק אמפתי, תמיכה והכשלה תוך-זוגית, והבדלים בין אישיים בתהליכים זוגיים. הסטודנטים יבנו הצעת מחקר, יאספו וינתחו נתונים, ויגישו דו"ח מחקרי במתכונת של מאמר.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יקנה לסטודנטים ידע וניסיון בעריכת מחקר על כל שלביו, יחד עם סקירה רחבה של התאוריות, התכנים, ושיטות המחקר הקיימים בחקר הפסיכולוגיה של הזוגיות. התאוריות בהן נשתמש כוללות פסיכולוגיה אבולוציונית, תאוריית ההתקשרות, מודל ה-interdependence ומודלים קוגניטיביים-חברתיים. הנושאים בהם נעסוק כוללים חיזור ומשיכה, קנאה ובגידה, תקשורת בין בני הזוג, מודלים של התפתחות ושימור הקשר, והבדלים בין-אישיים בתהליכי קשר וזוגיות. השאלה המרכזית בקורס היא מהם התהליכים החברתיים והפסיכולוגיים השולטים בהיווצרות ובקיום הזוגיות. כדי למצוא תשובות לשאלה זו, וכדי להגדיר שאלות משנה מעניינות (עליהן יתבססו המחקרים אותם יערכו הסטודנטים בסמסטר ב'), הקורס יכלול קריאה של מאמרי מחקר עדכניים הנוגעים לכל נושא בו נעסוק:

מהלך השיעורים:

לקראת כל מפגש יינתנו כשלושה מאמרים כקריאת חובה, ועוד מאמר או שניים בקריאת רשות. החל מהמפגש השלישי, הדיון ינוהל על ידי תלמיד או שניים (סדר הניהול יקבע בשבועיים הראשונים של הסמסטר). ההשיעור יתבסס על הביבליוגרפיה, ויכלול דיון במאמרים ובשיטות המחקר שבהן נעשה שימוש. כל סטודנט ישלח דף תגובה הן למרצה והן למנהלי הדיון. מנהלי הדיון יתחילו את השיעור בסיכום זריז של החומר, ואח"כ ינחו דיון על בסיס שאלות או הערות שלהם עצמם ושל הסטודנטים האחרים. לאחר השיעור, מנהלי הדיון של אותו השבוע יסכמו את מהלך הדיון ואת הנקודות המרכזיות שנדונו, וישלחו את הסיכום לכל המשתתפים.

תכנית הנושאים לסמסטר א':

Week	Topic
Oct. 21	Introduction to relationship science
Oct. 28	Introduction to relationship science
Nov. 4	Evolution
Nov. 11	Attachment
Nov. 18	Interdependence
Nov. 25	Cognitive factors
Dec. 2	Development and maintenance
Dec. 9	Sex
Dec. 16	Regulation and representation
Dec. 23	Dyadic behavior (support, hindrance, conflict)
Dec. 30	Empathy and forgiveness
Jan. 6	Relationships and health
Jan. 13	Couples Therapy
Jan. 20	Summary

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

הקורס הוא לתלמידי שנה ג', שסיימו קורס בפסיכולוגיה חברתית.

חובות / דרישות / מטלות:

חובות הקורס כוללות נוכחות בשיעורים, קריאה רציפה של הביבליוגרפיה, משלוח (בזמן) של דף תגובה לקריאת החובה השבועית, ניהול וסיכום דיון אחד בסמסטר, ופרזנטציה באחד מהשיעורים האחרונים של נושא הצעת המחקר. גרסה ראשונה של הצעת המחקר היא המטלה המסכמת של חובות הסמסטר הראשון. מותר להחסיר שיעור (ודף תגובה) אחד ללא צורך בהסבר.

מרכיבי הציון הסופי:

הציון הוא ציון מספרי ומתבסס על הנוכחות וההשתתפות בכיתה. ניהול וסיכום הדיון, והצגת הצעת המחקר בעל-פה ובכתב.

Oct. 28	Introduction to relationship science
---------	--------------------------------------

Required

Berscheid, E. (1999). The greening of relationship science. *American Psychologist*, 54, 260-266.

Reis, H.T., Collins, W.A., & Berscheid, E. (2000). The relationship context of human behavior and development. *Psychological Bulletin*, 126, 844-872.

Background and Additional Readings

Reis, H.T. (2002). Action matters, but relationship science is basic. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 601-611.

Reis, H.T., & Collins, W.A. (2004). Relationships, human behavior, and psychological science. *Current directions in Psychological Science*, 13, 233-237.

Nov. 4	Evolution
--------	-----------

Required

Buss, D.M. (1995). Evolutionary psychology: A new paradigm for psychological science. *Psychological Inquiry*, 6, 1-30.

Caporael and Brewer (1995). commentary on Buss.

Eastwick, P.W., and Finkel, E.J. (2008). Sex Differences in Mate Preferences Revisited: Do People Know What They Initially Desire in a Romantic Partner? *Journal of Personality and Social Psychology*, 94, 245-264.

Li, N. P., Bailey, J. M., Kenrick, D. T., and Linsenmeier, J.A.W. (2002). The necessities and luxuries of mate preferences: Testing the tradeoffs. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 947-955.

Background and Additional Readings

Eagly, A., & Wood, W. (1999). The origins of sex differences in human behavior: Evolved dispositions versus social roles. *American Psychologist*, 54, 408-423.

Fodor, J. (1998). The trouble with psychological Darwinism. *London Review of Books*, 20, 11-13.

Kenrick (1995). Commentary on Buss.

The 1996 special section in Psych science:

1. Buunk, B.P. et al. (1996). Sex differences in jealousy in evolutionary and cultural perspective: Tests From the Netherlands, Germany, and the United States. *Psychological Science*, 7, 359-363.

2. DeSteno, David A.; Salovey, Peter. (1996a). Evolutionary origins of sex differences in jealousy? Questioning the "Fitness" of the Model. *Psychological Science*, 7, 367-372.

3. [Harris, C. R., & Christenfeld, N. \(1996a\). Gender, jealousy, and reason. *Psychological Science*, 7, 364-366.](#)

4. Buss, D.M. et al. (1996). Sex differences in jealousy: Not Gone, Not Forgotten, and Not Explained by Alternative Hypotheses. *Psychological Science*, 7, 373-375.

5. DeSteno, D.A. & Salovey, P. (1996b). Genes, jealousy, and the replication of misspecified models. *Psychological Science*, 7, 376-377.

6. [Harris, C. R., & Christenfeld, N. \(1996b\). Jealousy and rational responses to infidelity across gender and culture. *Psychological Science*, 7, 378-379](#)

Jones, J.T.; Pelham, B.W.; Carvallo, M., Mirenberg, M.C. (2004). How Do I Love Thee? Let Me Count the Js: Implicit Egotism and Interpersonal Attraction. *Journal of Personality & Social Psychology*, 87, 665-683.

Buss, D.M. (1994). The evolution of desire: Strategies of human mating. (Chapters 1, 2, and 3).

Nov. 11	Attachment
---------	------------

Required

Baumeister, R.F., & Leary, M.R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117, 497-529.

Eisenberger, N.I., Lieberman, M.D. (2004). Why rejection hurts: a common neural alarm system for physical and social pain. *Trends in Cognitive Sciences*, 8, 294-300.

Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (1998) Airport separations: A naturalistic study of adult attachment dynamics in separating couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75, 1198-1212

Pickett, C.L., Gardner, W.L., & Knowles, M. (2004) Getting a cue: The need to belong and enhanced sensitivity to social cues. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 1095-1107.

Background and Additional Readings

Eisenberger, N.I., Lieberman, M.D., & Williams, K.D. (2003). Does Rejection Hurt? An fMRI Study of Social Exclusion. *Science*, 302, 290-292.

Collins and Allard (2002). Cognitive representation of attachment: The content and function of working models. In Fletcher & Clark's *Blackwell Handbook of Social Psych.*

Hazan, C., & Shaver, P. R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524.

Hazan, C. & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an Organizational Framework for Research on Close Relationships. *Psychological Inquiry*, 5, 1-22.

Pietromonaco, P.R. & Feldman-Barrett, L. (1997). Working models of attachment and daily social interactions. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 1409-1423.

Nov. 18	Interdependence
---------	-----------------

Required

Clark, M.S., & Mills, J. (1979). Interpersonal attraction in exchange and communal relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37, 12-24.

Rusbult, C. E. (1983). A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45, 101-117.

Rusbult, C.E., Drigotis, S.M., & Verrett, J. (1994) . The investment model: An interdependence analysis of commitment processes and relationship

maintenance phenomena. In D.J. Canary & L. Stafford (Eds.), *Communication and relational maintenance* (p. 3-22). San Diego, CA: Academic Press.

Wieselquist, J., Rusbult, C. E., Foster, C. A., & Agnew, C. R. (1999). Commitment, pro-relationship behavior, and trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 942-966.

Background and Additional Readings

Rusbult, C. E., & Van Lange, P. A. M. (2003). Interdependence, interaction, and relationships. *Annual Review of Psychology*, 54, 351-375.

Kelley, H.H., et al. (2003). An atlas of interpersonal situations. Chapters 1-4, pp. 3-109.

Kelley, H.H., et al. (2003). Entry #7: Chicken, pp. 203-215.

Kelley, H.H., et al. (2003). Entry #2: Mutual partner control, pp. 142-149.

Kelley, H.H., et al. (2003). Entry #3: Corresponding mutual partner control, pp. 150-161.

Kelley, H.H., et al. (2003). Entry #13: Investment, pp. 285-303.

Nov. 25	Cognitive factors
---------	-------------------

Required

Agnew, C. R., Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E. & Langston, C. A. (1998). Cognitive interdependence: Commitment and the mental representation of close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 939, 954.

Fiske, A.P., Haslam, N. (1996). Social Cognition Is Thinking About Relationships. *Current Directions in Psychological Science*, 5, 143–148.

Neff, L.A., & Karney, B.R. (2005). To Know You Is to Love You: The Implications of Global Adoration and Specific Accuracy for Marital Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 480–497.

Wegner, D. M., Erber, R. & Raymond, P. (1991). Transactive Memory in Close Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 923-929.

Background and Additional Readings

Aron, A., & Aron, E. N. (1997). Self-expansion motivation and including other in the self. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships: Theory, research, and interventions* (2nd ed., pp. 251-270). London: John Wiley & Sons.

Carmichael, C. L., Tsai, F., Smith, S. M., Caprariello, P. A., & Reis, H. T. (in press). The self and intimate relationships. In C. Sedikides & S. Spencer (Eds.), *The self*. New York: Psychology Press.

Holmberg, D., & Veroff, J. (1996). Rewriting relationship memories: The effects of courtship and wedding scripts. In G. J. O. Fletcher & J. Fitness (Eds.) *Knowledge structures in close relationships: A social psychological approach* (345-368). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Holmes, J. G., & Cameron, J. (2005). An integrated review of theories of interpersonal cognition: An interdependence theory perspective. In M. Baldwin (Ed.), *Interpersonal cognition* (pp. 415-447). New York: Guilford. (Not online but can be obtained from me).

; Holmes, John G.; Griffin, Dale W. (1996). The self-fulfilling Murray, Sandra L. nature of positive illusions in romantic relationships: Love is not blind, but prescient. *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol 71(6), 1155-1180.

Dec. 2	Development and maintenance
--------	-----------------------------

Required

Knee, C.R. (1998). Implicit theories of relationships: Assessment and prediction of romantic relationship initiation, coping, and longevity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(2), 360-370.

McNulty, J. K., & Karney, B. R. (2004). Positive expectations in the early years of marriage: Should couples expect the best or brace for the worst? *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 729-743.

Kim, H. K., Capaldi, D. M., & Crosby, L. (2007). Generalizability of Gottman and colleagues' affective process models of couples' relationship outcomes. *Journal of Marriage and Family*, 69, 55-72.

Reis, H. T., Clark, M. S., & Holmes, J. G. (2004). Perceived partner responsiveness as an organizing construct in the study of intimacy and closeness. In D. Mashek & A. Aron (Eds.), *Handbook of Closeness and Intimacy*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Recommended

Johnson, M. P. (1999). Personal, moral, and structural commitment to relationships: Experiences of choice and constraint. In J. M. Adams & W. H. Jones (Eds.) *Handbook of interpersonal commitment and relationship stability* (pp. 73-87). New York: Kluwer.

Morse, K. A., & Neuberg, S. L. (2004). How do holidays influence relationship processes and outcomes? Examining the instigating and catalytic effects of Valentine's Day. *Personal Relationships*, 11, 509-527.

Gottman, J. M., Coan, J., Carrere, S., & Swanson, C. (1998). Predicting marital happiness and stability from newlywed interactions. *Journal of Marriage and the Family*, 60, 5-22.

Dec. 9	Sex
--------	-----

Required

Butzer, B., & Campbell, L. (2008). Adult attachment, sexual satisfaction, and relationship satisfaction: A study of married couples. *Personal Relationships*, 15, 141-154.

Impett, E., Gordon, A., Strachman, A. (2008). Attachment style, daily sexual motives, and relationship quality in dating couples. *Personal Relationships*, 15, 375-390.

Bodenmann, G., Ledermann, T. & Bradbury, T. N. (2007). Stress, sex, and satisfaction in marriage. *Personal Relationships*, 14, 407-425.

Hinchliff, S., & Gott, M. (2004). Intimacy, commitment, and adaptation: Sexual relationships within long-term marriages. *Journal of Social and Personal Relationships*, 21, 595-609.

Background and Additional Readings

Davis, D., Shaver, P. R., & Vernon, M. L. (2004). Attachment style and subjective motivations for sex. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 1076-1090.

Previti, D., & Amato, P. R. (2004). Is infidelity a cause or a consequence of poor marital quality? *Journal of Social and Personal Relationships*, 21, 217-230.

Paul, E. L., & Hayes, K. A. (2002). The casualties of 'casual' sex: A qualitative exploration of the phenomenology of college student hookups. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 639-661.

Dec. 16	Regulation and representation
---------	-------------------------------

Required

Murray, S. L. & Holmes, J. G. (1999). The (mental) ties that bind: Cognitive that predict relationship resilience. *Journal of Personality and Social structures Psychology*, 77, 1228-1244.

Showers, C. J., & Zeigler-Hill, V. (2004). Organization of partner knowledge: Implications for relationship outcomes and longitudinal change. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 1198-1210.

Fletcher, G. J. O., Simpson, J. A. & Thomas, G. (2000). Ideals, perceptions, and evaluations in early relationship development. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 933-940.

Background and Additional Readings

Drigotas, S. M., Rusbult, C. E., Wieselquist, J. & Whitton, S. W. (1999). Close Partner as Sculptor of the Ideal Self: Behavioral Affirmation and the Michaelangelo Effect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 293-323.

, Butzer B, Wong J. (2008). The importance of the organization of partner Campbell L knowledge in understanding perceptions of relationship quality and conflict resolution behavior in married couples. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34, 723-40.

Fletcher, G.J.O.; Simpson, J.A.. (2000). Ideal standards in close relationships: Their structure and functions. *Current Directions in Psychological Science*. 9, 102-105.

Dec. 23	Dyadic behavior (support, hindrance, conflict)
---------	--

Required

Gable, S.L., Reis, H.T., & Downey, G. (2003). He said, she said: A Quasi-Signal Detection Analysis of Daily Interactions Between Close Relationship Partners. *Psychological Science*, 14, 100-105.

Gable, S. L., Reis, H. T., Impett, E. A. & Asher, E. R. (2004). What do you do when things go right? The intrapersonal and interpersonal benefits of sharing positive events. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 228-245.

Rafaeli, E., Cranford, J.A., Green, A.S., Shrout, P.E. & Bolger, N. (In press). The Good and Bad of Relationships: How Social Hindrance and Social Support Affect Relationship Moods in Daily Life. *Personality and Social Psychology Bulletin*.

Rafaeli, E. & Gleason, M.E.J. (In press). Skilled support within intimate relationships. *Journal of Family Theory and Review*.

Recommended

Bolger, N.; Zuckerman, A., & Kessler, R.C. (2000). Invisible support and adjustment to stress. *Journal of Personality & Social Psychology*. 79, 953-961.

Campbell, L., Simpson, J.A., Boldry, J.G., & Kashy, D. (2005). Perceptions of conflict and support in romantic relationships: The role of attachment anxiety. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 510-531.

Collins, N. & Feeney, B.C. (2000). A safe haven: An attachment theory perspective on Support seeking and caregiving in intimate relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 1053-1073.

Additioanal Recommended Papers

Bolger, N., & Amarel, D. (2007). Effects of support visibility on adjustment to stress: Experimental evidence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92, 458-475.

Bolger, N., DeLongis, A., Kessler, R.C., & Schilling, E.A. (1989). Effects of daily stress on negative mood. *Journal of Personality & Social Psychology*, 57, 808-818.

(2004). A Secure Base: Responsive Support of Goal Strivings and Feeney, B.C. Exploration in Adult Intimate Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 631-648.

Swann, W. B. & Predmore, S. C. Intimates as Agents of Social Support: Sources of Consolation or Despair? *Journal of Personality and Social Psychology*, 49, 1609-1617.

Dec. 30	Empathy and forgiveness
---------	-------------------------

Required

Thomas, G., & Fletcher, G.J.O. (2003). Mind-Reading Accuracy in Intimate Relationships: Assessing the Roles of the Relationship, the Target, and the Judge. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 1079–1094.

Thomas, G.; Fletcher, G.J.O., Lange, C. (1997). On-line empathic accuracy in marital interaction. *Journal of Personality & Social Psychology*, 72, 839-850.

Howland, M. & Rafaeli, E. (under review). Bringing everyday mind reading into everyday life: Measuring empathic accuracy with daily diary data.

Fincham, F.D., Beach, S.R., & Davila, J. (2004). Forgiveness and conflict resolution in marriage. *Journal of Family Psychology*, 18, 72-81.

McCullough, M.E. (2001). Forgiveness: Who does it and how do they do it? *Current Directions in Psychological Science*, 10, 194-197.

Recommended

Finkel, E. J., Burnette, J. L. & Scissors, L. S. (2007). Vengefully ever after: Destiny beliefs, state attachment anxiety and forgiveness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92, 871-886.

Verhofstadt, L.L.; Buysse, A., Ickes, W., De Clercq, A., & Peene, O.J. (2005). Conflict and support interactions in marriage: An analysis of couples' interactive behavior and on-line cognition. *Personal Relationships*, 12, 23-42.

Kearns, J.N., & Fincham, F.D. (2004). A prototype analysis of forgiveness. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 838-855.

Additioanal Recommended Papers

Ickes, William. (1993). Empathic accuracy. *Journal of Personality*, 61(4), 587-610.

Jan. 6	Relationships and health
--------	--------------------------

Required

Burman B, Margolin G. (1992). Analysis of the association between marital relationships and health problems: an interactional perspective. *Psychological Bulletin*, 112, 39-63..

House, J.S., Landis, K. & Umberson, D. (1988). Social Relationships and Health. *Science*, 241, 540-545.

Kiecolt-Glaser, J. & Newton. (2001). Marriage and health: His and hers. *Psychological Bulletin*, 127, 472-503.

Allen, K., Blascovitch, J., & Mendes, W. B. (2002). Cardiovascular reactivity and the presence of pets, friends, and spouses: The truth about cats and dogs. *Psychosomatic Medicine*, 64, 727-739

Recommended

Sarason, B. R., Sarason, I. G., & Gurung, R. A. R. (1997). Close relationships and health outcomes: A key to the role of social support. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships: Theory, research, and interventions* (2nd ed., pp. 547-573). London: Wiley.

[Kiecolt-Glaser, J. K. \(1999\). Norman Cousins Memorial Lecture 1998. Stress, personal relationships, and immune function: health implications. *Brain, Behavior, and Immunity*, 13, 61-72.](#)

Helgeson, V.S., Novak, S.A., Lepore, S.J., Eton, D.T. (2004). Spouse social control efforts: Relations to health behavior and well-being among men with prostate cancer. *Journal of Social & Personal Relationships*, 21, 53-68.

House, J. S., Umberson, D., & Landis, K. R. (1988). Structure and processes of social support. *Annual Review of Sociology*, 14, 293-318.

Uchino, B. N., Cacioppo, J. T., & Kiecolt-Glaser, J. K. (1996). The relationship between social support and physiological processes: A review with emphasis on underlying mechanisms and implications for health. *Psychological Bulletin*, 119, 488-531.

Jan. 13	Couples Therapy
---------	-----------------

Required

Bradbury, T.N. (2002). Invited program overview: Research on relationships as a prelude to action. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 571-599.

Reis, H.T. (2002). Action matters, but relationship science is basic. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 601-611.

Snyder, S. K., Castellani, A. M. & Whisman, M. A. (2006). Current status and future directions in couple therapy. *Annual Review of Psychology*, 57, 317-344.

תאריך עדכון: 29/6/09

שם המרצה: ד"ר אטי ברנט

שם הקורס: סמינריון באישיות

מספר הקורס: 60-458-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקניה לסטודנט כלים לעבודת מחקר תאורטית אשר תחשוף אותם לנושא של תרומת דפוסי ההתקשרות להתמודדות עם מעברי חיים, להתמודדות עם טראומה ולתהליכים טיפוליים.
ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה התלמידים יתנסו באיסוף ספרות עדכנית של מאמרים העוסקים בתרומת הביטחון למעברי חיים, לטראומה וכן לתהליכים טיפוליים, כמו גם הקשיים הכרוכים באי בטחון בהתקשרות.
התלמידים יערכו סקירת ספרות, אשר בעקבותיה ישאלו שאלה מחקרית הנגזרת מן גוף המחקר. התלמידים יוכלו לשלב בעבודה הסמינריונית גם דוגמאות מתחום הספרות והאמנות, או דוגמאות קליניות.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

במפגשים הראשונים תועבר סקירה על תרומת סגנונות ההתקשרות להתמודדויות בתחומים שונים, כמו כן תודגש החשיבות הקלינית של דפוסי ההתקשרות. יושם דגש על תהליכים התפתחותיים התורמים לגיבוש סגנון ההתקשרות, תהיה התייחסות לפתולוגיה הקשורה בהתקשרות לא בטוחה. יושם דגש גם על הביטחון בהתקשרות המאפשר התמודדות עם אירועים קשים או טראומטיים.

העבודה הסמינריונית כאשר התלמידים יאספו חומר רלוונטי לנושאים שהועלו, יתייעצו עם המנחה אודות עבודתם והשאלה המחקרית. לאחר מכן יציגו במצגת את עבודתם במהלך השיעורים ולבסוף יכתבו עבודה סמינריונית.

הנושאים המרכזיים:

תרומת דפוסי ההתקשרות למעברי חיים נורמטיביים
תרומת דפוסי ההתקשרות להתמודדות עם מחלות של האדם עצמו ושל בני משפחתו
הביטחון בהתקשרות כ"מחסן" נוכח אירועים טראומטיים
האינטראקציה שבין דפוסי ההתקשרות והעברה בינדורית של טראומת השואה
תרומת דפוסי ההתקשרות לשינויים בטיפול של המטופל וכן ליכולות הטיפוליות של המטפל.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין.

חובות / דרישות / מטלות:

חובת נוכחות בשיעור.

הכנת מצגת והצגתה בפני הכיתה

כתיבת עבודה סמינריונית שתוגש עד היום הראשון של הסמסטר השני. על העבודה להסתמך בעיקר על מקורות חדשים. לפחות 3 מן המקורות חייבים להיות משנת 2005 ואילך. אורך העבודה המוגשת יהיה בהיקף של עד 15 עמודים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון יהיה מורכב מן הציון בעבודה הסמינריונית.

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

בהתאם לנושא שבחר התלמיד

תאריך עדכון: 09_05_2031

שם המרצה: אלישבע בן ארצי

שם הקורס: סמינריון – זכרונות מוטעים

מספר הקורס: 60-483-01

סוג הקורס: סמינריון

היקף שעות: 1 ש"ש

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס

מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים עם תחום הזכרונות המוטעים הנחקר בהקשרים פסיכולוגיים שונים ולהנחות אותם בעבודת סמינריונית בנושא נבחר בתחום. במחצית הראשונה של הקורס, יוצגו לסטודנטים תחומי המחקר השונים המשיקים והרלוונטיים לזכרונות מוטעים ותועבר סדנת כתיבה במטרה לחדד את עקרונות הכתיבה של סקירת ספרות מדעית. בשלב השני של הקורס יתמקדו הסטודנטים בהיבט אחד של זכרונות מוטעים ויכתבו עבודה סמינריונית המקיפה את המחקר העדכני בתחום. בסיום הסמסטר – יציגו הסטודנטים את העבודה בכיתה.

ב. תוכן הקורס:

הקורס מתמקד בתופעות של זיכרון מוטעה המתבטאות בזכירתם של אירועים כאילו הם התרחשו במציאות למרות שהם לא התרחשו כלל או שהתרחשו באופן שונה מאופן זכירתם. העושר העצום של העדויות המחקריות מחד והחשיבות היישומית הישירה מאידך, המתבטאת בין היתר במעורבותם של פסיכולוגים כעדים מומחים לבחינת דיוק של עדים לפשעים ובמשפטים העוסקים בהאשמות של התעללויות בילדות, הפכו את תחום הזיכרונות המוטעים לאחד הנושאים המעניינים והדינמיים ביותר בספרות הפסיכולוגית. הקורס ישלב רקע תיאורטי על תהליכי זכירה עם תאור מקרים אמיתיים להמחשת חוזק התופעה של זיכרונות מוטעים וחשיבות הבנתה וחקירתה. הקורס יתמקד בהבחנה שבין תהליכי שכחה לבין זיכרונות מוטעים ויושם דגש על ההקבלה וההבחנה שבין תהליכי תפיסה לבין תהליכי זיכרון מוטעים. הקורס יקיף ממצאים אמפיריים העוסקים בזיכרונות מוטעים ברבדים שונים של החיים כמו פשעים, זיכרונות יום יומיים והדחקות, בצד תאוריות מתחומי הזיכרון והקוגניציה הרלוונטיות לזיכרונות מוטעים.

מהלך השיעורים:

הקורס ילווה במצגת PPT אותה יקבלו הסטודנטים בתחילת הקורס. המצגת תכלול את המחקר העדכני בתחום זיכרונות מוטעים. מחצית השיעורים הראשונה תוקדש להצגת תחומי המחקר ע"י המרצה ותנהל באופן פרונטאלי כיתתי. המחצית השנייה של הקורס תתנהל באופן אינדיבידואלי במפגשים אישיים נפרדים עם הסטודנטים. המפגשים יוקדשו לבניית העבודה, דיון ברלוונטיות של המחקרים לסקירה ובמתן משוב על תרשימי זרימה וטיוטות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

1. הגדרת תחום זכרונות מוטעים

2. אשליות תפיסתיות

ביבליוגרפיה חובה

Sternberg, R. J. (2009). *Cognitive Psychology*. Wadsworth. Chapter 4.

3. התפתחות היסטורית של המחקר בזכרונות מוטעים והצגת מחקרים קלאסיים

4. עדות ראיה

ביבליוגרפיה חובה:

Campos, L. & Alonso, M. (2006). Remembering a criminal conversation: Beyond eyewitness testimony. *Memory*, 14, 27-36.

Neuschatz, J. S., Preston, E. L., Burkett, A. D., & Tolia, M. P. (2005). The effects of post-identification feedback and age on retrospective eyewitness memory *Applied Cognitive Psychology*, 19, 435-453.

Paterson, H. M., & Kemp, R. I. (2006). Co-witnesses talk: A survey of eyewitness discussion. *Psychology, Crime, & Law*, 12, 181-191.

Wise, R. A., & Safer, M. A. (2004). What US judges know and believe about eyewitness testimony. *Applied Cognitive Psychology*, 18, 427-443.

5. זיכרונות ילדות וזכרונות אוטוביוגרפיים - לא במסגרת טיפולית

ביבליוגרפיה חובה:

Braun, K. A., Ellis, R., & Loftus, E. F. (2002). Make my memory: How advertising can change our memories of the past. *Psychology and Marketing*, 19, 1-23.

Frost, P., Ingraham, M., & Wilson, B. (2002). Why misinformation is more likely to be recognised over time: A source monitoring account. *Memory*, 10, 179-185.

Takashima, A., Peterson, K. M., Rutters, F., Tendolkar, I., Jenson, O. (2006). Declarative memory consolidation in humans: A prospective functional magnetic resonance imaging study. *PANAS*, 103, 756-761.

6. השפעת גיל על זיכרונות מוטעים

ביבליוגרפיה חובה:

Blanton, H., Brainerd, C. J., Reyna, V. F., & Forrest, T. J. (2002). Are young children susceptible to the false-memory illusion? *Child Development*, 73, 1363-1377.

Dennis, N. A., Kim, H., & Cabeza, R. (2007). Effects of aging on true and false memory formation: An fMRI study. *Neuropsychologia*, 45, 3157-3166.

Reed, A. W., & Williams, Price, J., Shelton, J. T., Warren, A. R., Metzger, R. L., D. (2008). Do Children DRM Like Adults? False Memory Production in *Children Developmental Psychology*, 44, 169-181.

Children's ability to distinguish between memories from Roberts, K. P. (2002). multiple sources: Implications for the quality and accuracy of eyewitness statements. *Developmental Review*, 22, 403-435.

7. זיכרונות מוטעים לחומרים מילוליים

ביבליוגרפיה חובה:

- Gallo, d. A., & Seamon, J. G. (2004). Are nonconscious processes sufficient to produce false memories? *Consciousness and cognition: An International Journal*, 13, 158-168.
- Multhaup, K. S., & Conner, C. A. (2002). The effects of considering nonlist sources on the Deese-Roediger-McDermott memory illusion. *Journal of Memory and Language*, 47, 214-228.
- Raaijmakers, J. G. W., & Zeelenberg, R. (2004). Evaluating the evidence for nonconscious processes in producing false memories. *Consciousness and cognition: An International Journal*, 13, 169-172.
- Zeelenberg, R., Plomp, G., & Raaijmakers, J. G. W. (2003). Can false memories be created through nonconscious processes? *Consciousness and Cognition: An International Journal*, 13, 403-412.

8. טעויות בייחוס המקור לאירועים יום יומיים

ביבליוגרפיה חובה:

- Hekkanen, S. T., & McEvoy, C. (2002). False memories and source-monitoring problems: Criterion differences. *Applied Cognitive Psychology*, 16, 73-85.
- Hekkanen, S. T., & McEvoy, C. (2002). False memories and source-monitoring problems: Criterion differences. *Applied Cognitive Psychology*, 16, 73-85.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

פסיכולוגיה קוגניטיבית

חובות / דרישות / מטלות:

- 1) השתתפות פעילה בשיעורים ובדיונים
- 2) כתיבת עבודה סמינריונית בנושא נבחר בהיקף של 15 עמודים. העבודה תקיף 15-17 מאמרים אמפיריים, מתוכם 50% מחמש השנים האחרונות
- 3) רפרט בכיתה בסיום הקורס

מרכיבי הציון הסופי:

- 1) השתתפות – 10% מהציון
- 2) רפרט – 20% מהציון
- 3) עבודה סמינריונית – 30% מהציון

תאריך עדכון: 31/05/09

שם המרצה: ד"ר דוד ענקי _____
שם הקורס: _____ פרקטיקום בעיבוד פרצופים והבעת רגשות _____
מספר הקורס: 60-484-01

סוג הקורס: פרקטיקום
שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנתי היקף שעות: 2 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט:

ג. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

(א) לפתח תוכנית מחקר העוסקת בקוגניציה חברתית (ב) ליישם את תוכנית המחקר באמצעות הרצת ניסוי, ניתוח תוצאותיו וכתובת דו"ח מסכם.

ד. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

הקורס יסקור את התחום של קוגניציה חברתית ורגשות משלושה היבטים שונים: (א) ההיבט החברתי שיעסוק בחוויות, התנהגויות, והקשרים חברתיים. (ב) ההיבט הקוגניטיבי יפרט את מנגנוני העיבוד העוסקים בעיבוד מידע רגשי וחברתי. (ג) ההיבט הנוירו-קוגניטיבי יפרט את המערכות העצביות העומדות בבסיס התנהגויות אלו. לאחר הצגת תמונה כללית של הממצאים בתחום יציעו התלמידים שאלות מחקר הנוגעות לתהליכי עיבוד פרצופים והבעת רגשות, ויפתחו פרדיגמה מחקרית שאותה יבצעו וינתחו את תוצאותיה. לבסוף יכתב דו"ח מסכם שיכלול גם מסקנות ורעיונות למחקר עתידי.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

המחצית הראשונה של סמסטר א' תוקדש להרצאות מבוא בתחום של קוגניציה חברתית. בחלק זה נציג נושאים שונים בחקר קוגניציה חברתית מודלים עיקריים

שפותחו, וממצאים חשובים בעלי השלכות תיאורטיות. בנוסף נדגיש מתודולוגיות וטכניקות שונות הננקטות בתחום זה ואשר עשויות להיות מיושמות במחקרים האישיים שלנו. במחצית השניה של סמסטר א' יגבשו התלמידים שאלות מחקר בתחום זה וינסחו שאלת מחקר שאותה יבחנו במהלך השנה. כמו-כן נעסוק בדרך שבה יש לכתוב דו"ח מדעי. החלק הראשון של העבודה, הכולל את המבוא, יוגש בתום סמסטר א'.

סמסטר ב' יוקדש לתכנון הניסוי מבחינה מתודולוגית ואמפירית (גיבוש כלים מחקריים וכו') ולהרצתו. במהלך הסמסטר יכתב החלק בדו"ח הכולל את השיטה והכלים. בתום איסוף הנתונים ינותחו התוצאות באמצעות שיטות סטטיסטיות מתאימות ויושלמו החלקים הנוספים בדו"ח המדעי (תוצאות ודיון). הדו"ח המלא יימסר בסוף סמסטר ב'.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	תפיסת פנים		
2	עיבוד הבעות פנים		
3	קוגניציה חברתית		
4-24	פגישות אישיות עם קבוצות המחקר השונות.		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: שיטות מחקר ומעבדה ניסויית.

חובות / דרישות / מטלות:

מטלות הקורס: תכנון מחקר, העלאת השערות, בדיקתן בצורה אמפירית וכתיבת דו"ח מסכם.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי על כתיבת הדו"ח.

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Maurer, D., Le Grand, R., & Mondloch, C. J. (2002). The many faces of configural processing. *Trends in Cognitive Science*, 6, 255-260.

Calder, A. J., & Young, A. W. (2005). Understanding the recognition of facial identity and facial expression. *Nature Reviews Neuroscience*, 6, 641-651.

R. Adolphs (2003). Cognitive Neuroscience of Human Social Behavior. *Nature Reviews Neuroscience* 1: 165-178.

חומר מחייב למבחנים:

אין בחינה. הציון ניתן על העבודה.

תאריך עדכון: 17_ / 05_ / 10_

שם המרצה: ד"ר גיל דיזנדרוק

שם הקורס: קטגוריזציה חברתית

מספר הקורס: 01_ - 488_ - 60_

סוג הקורס: פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

לחשוף את הסטודנטים לנושאים עדכניים במחקר על קטגוריזציה חברתית, להקנות לסטודנטים הבנה וניסיון בביצוע מחקרים איכותיים על נושא זה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

ישנה ספרות הולכת וגדלה המראה שמבוגרים וילדים תופשים קבוצות חברתיות שונות (דוג', ערבים, שחורים, עניים) באופן "מהותני" – כלומר, כאילו שיש לאנשים השייכים לקטגוריות האלה תכונות קבועות, מולדות, הגורמות להם להיות שונים באופן מהותי מאנשים השייכים לקטגוריות המקבילות. מטרת הקורס היא לדון על טיבעם של מושגים אלה, לזהות גורמים פוטנציאליים להתפתחותם, ולהעלות השלכות שלהם. לשם כך, נקרא מאמרים עדכניים מתחומים כגון פסיכולוגיה התפתחותית, קוגניטיבית, וחברתית.

מהלך השיעורים: בשבועות הראשונים של השנה, יהיו הרצאות פרונטאליות על הנושאים, והסטודנטים יצטרכו לקרא מאמרים על נושאי ההרצאות. בהמשך השנה, הסטודנטים יעבדו בזוגות בפרוייקטים מחקרים לבדוק השערות שיעלו מדיוננו ושמתיחברות לכאלו המתפתחות במעבדה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא	אין	
2	מקורות הקטגוריזציה החברתית	1 ברשימה	
3	מהותנות בילדים	2 ברשימה	
4	השלכות של מהותנות	3 ברשימה	
5	הדבקה	4 ברשימה	

ג. חובות הקורס: 1) לעבוד כ- 3 שעות בשבוע בפרוייקטים המחקריים

2) להציג רפראט על הפרוייקט בפני הכיתה בסוף השנה

3) להגיש דו"ח בסוף השנה על הפרוייקט

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: ראה "חובות"

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי מבוסס על כל שלושת המטלות

ד. ביבליוגרפיה: חובה

- 1- Kinzler, K. D., Dupoux, E., & Spelke, E. S. (2007). The native language of social cognition. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 104, 12500-12505.
- 2- Birnbaum, D., Deeb, I., Segall, G., Ben-Eliyahu, A., & Diesendruck, G. (2010). The development of social essentialism: The case of Israeli children's inferences about Jews and Arabs. *Child Development*, 81, 757-777.
- 3- Prentice, D. A., & Miller, D. T. (2007). Psychological essentialism of human categories. *Current Directions in Psychological Science*, 16, 202-206.
- 4- Nemeroff, C., & Rozin, P. (1994). The contagion concept in adult thinking in the United States: Transmission of germs and interpersonal influence. *Ethos*, 22, 158-186.

Practicum: Sleepiness and Sleep Disturbance

Course: 60-508-01

Course Requirements:

1. Lectures (presented by power point over 8 week period)
2. Readings (taken from the literature and downloaded. All of the readings are found in computerized folder and given to each student who then downloads the readings onto his/her computer for use during the academic year).
3. Practicum Research
4. Outline of Research Work Program
 - a. Research Question
 - b. Background
 - c. Hypotheses
 - d. Experimental Design
 - e. Method
 - f. Protocol and Equipment
 - g. Procedure
 - h. Analyses
 - i. Discussion
 - j. Conclusion
5. Research
6. Research Paper

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: איוה גלבו-שכטמן

שם הקורס: פרקטיקום בפסיכותרפיה

מספר הקורס: 01_ - 425_ - 60_

סוג הקורס: סדנה

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א + ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

המטרה המרכזית של הקורס הינה לאפשר למשתתפים הכרות מעמיקה עם תכנון, ביצוע וכתובה של מחקר עצמאי.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

בשנה הנוכחית אנו נחקור את ההשפעות של חרדה חברתית על תגובות אפקטיביות, קוגניטיביות והורמונליות של תגובות לדחיה וקבלה חברתית

מהלך השיעורים:

הרצאות ומפגשים אישיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-3	הכרות עם נושא מחקר	ראה מצורף	קבוצתי
4-12	מפגשים אישיים	דוחות התקדמות	אישי
12-13	הצגת מערך מחקר	מצגת	קבוצתי
סמסטר ב'			
1-3	התקדמות ועדכון	ראה מצורף	קבוצתי
4-10	הרצת המחקר	ראה מצורף	אישי
10-13	הצגת תוצאות המחקר	ראה מצורף	קבוצתי

ג. **חובות הקורס**:

נוכחות, הגשת דוחות התקדמות, הצגת תכנון המחקר, הצגת מטרות המחקר + כתיבת עבודה מסכמת

דרישות קדם: סטטיסטיקה

מרכיבי הציון הסופי:

נוכחות – 15%.

הגשת דוחות התקדמות – 15%,

הצגת תכנון – 15%,

הצגת תוצאות – 15%

עבודה סופית – 25%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ראה מצורף.

חומר מחייב למבחנים: אין

- Alden L. E. & Taylor C. T., (2004). Interpersonal processes in social phobia. *Clinical Psychology Review*, [24 \(7\)](#), 857-882.
- Alden, L. E. & Wallace, S. T. (1995). Social phobia and social appraisal in successful and unsuccessful social interactions. *Behaviour Research and Therapy*, 33, 497-505.
- Antony, M. M., Rowa, K., Liss, A., Swallow, S. R., & Swinson, R. P. (2005). Social comparison processes in social phobia. *Behavior Therapy*, 36, 65-75.
- Bugental, D. (2000). Acquisition of the algorithms of social life: A domain-based approach. *Psychological Bulletin*, 126, 187-219.
- Campbell, W. K., Bosson, J. K., Goheen, T. W., Lakey, C. E. & Kernis, M. H. (2007). Do Narcissists Dislike Themselves “Deep Down Inside”? *Psychological Science*, 18, 227-229.
- Cashdan, E. (1998). Smiles, speech, and body posture: How women and men display sociometric status and power. *Journal of Nonverbal Behavior*, 22, 209-228
- Chiao, J. Y., Adams Jr., R. B., Tse, P. U., Lowenthal, W. T., Richeson, J. A., & Ambady, N. (2008). Knowing who's boss: fMRI and ERP investigations of social dominance perception. *Group Processes & Intergroup Relations*, 11, 201-214
- Chiao, J.Y., Adams, R.B., Jr., Tse, P.U., Lowenthal, W.T., Richeson, J.A., Ambady, N. (2008). Knowing who is boss: fMRI and ERP investigations of social dominance perception. *Group Processes and Intergroup Relations*, 11(2): 201 – 214
- Clark, D. M., & McManus, F. (2002). Information processing in social phobia. *Biological Psychiatry*, 51, 92-100.
- Clark, D. M., Wells, A. (1995). A cognitive model of social phobia. In Heimberg, R. G., Liebowitz, M. R., Hope, D. A., Schneier, F. R. (Eds). *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment*. New York: Guilford Press.
- Dalrymple, K. L., Herbert, J. D. and Gaudiano, B. A. (2004). Onset of Illness and Developmental Factors in Social Anxiety Disorder: Preliminary Findings from a Retrospective Interview. *Journal of Psychopathology and Behavior Assessment*, 29, 101–110.
- D'Argembeau, A., & Van der Linden, M. (2008). Remembering pride and shame: Self-enhancement and the phenomenology of autobiographical memory. *Memory*, 16, 538-547
- De Jong, P.J. (2002). Implicit self-esteem and social anxiety: Differential self-favoring effects in high and low anxious individuals, *Behaviour Research and Therapy*, 40, 501–508.
- Eisenberger, N. I., Lieberman, M. D., & Williams, K. D. (2003). Does rejection hurt? An fMRI study of social exclusion. *Science*, 302, 290-292.
- Eng, W., Heimberg, R.G., Hart, T.A., Schneier, F.R. & Liebowitz, M.R. (2001). Attachment in individuals with social anxiety disorder: The relationship among adult attachment styles, social anxiety and depression. *Emotion*, 1, 365–380.
- Fournier, M.A. Moskowitz, D. S., & Zuroff, D.C. (2002). Social Rank Strategies in Hierarchical Relationship. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 83, 2, 425-433.
- Gilbert, P. & Allan, S. (1994). Assertiveness, submissive behavior, and social comparison. *British Journal of Clinical Psychology*, 33, 295-306.

- Gilbert, P. & Miles, J. N. V. (2000). Sensitivity to social put-down: It's relationship to perceptions of social rank, shame, social anxiety, depression, anger and self-other blame. *Personality and Individual Differences*, 29, 757-774.
- Gilbert, P. (2004). Evolutionary approaches to psychopathology and cognitive therapy. In Gilbert, P. (Ed.) *Evolutionary theory and cognitive therapy*. New York, NY: Springer publications.
- Gilbert, P. (2006). Evolution and depression: Issues and implications. *Psychological Medicine*, 36, 287-297
- Gilbert, P., Allan, S., & Trent, D. R. (1995). Involuntary subordination or dependency as key dimensions of depressive vulnerability? *Journal of Clinical Psychology*, 51, 740-752.
- Gilbert, P., McEwan, K., Hay, J., Irons, C., & Cheung, M. (2007). Social rank and attachment in people with bipolar disorder. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 14, 48-53.
- Gilboa-Schechtman, E., Foa, E. & Amir, N. (1999) Attentional biases for facial expressions in social phobia: The face-in-the-crowd paradigm. *Cognition and Emotion*, Vol 13(3),305-318
- Gilboa-Schechtman, E., Franklin, M. E. & Foa, E. B. (2000). Anticipated reactions to social events: Differences among individuals with generalized social phobia, obsessive compulsive disorder, and nonanxious controls. *Cognitive Therapy and Research*, 24, 731-746.
- Greenwald, A. G., & Farnham, S. D. (2000). Using the Implicit Association Test to measure self-esteem and self-concept. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 1022-1038
- Hackmann, A., Clark, D. M. & McManus, F. (2000). Recurrent images and early memories in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 38, 601-610.
- Hall, J. A., Coats, E. J., & LeBeau, L. S. (2005). Nonverbal Behavior and the Vertical Dimension of Social Relations: A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*, 131, 898-924
- Harb, G. C., Heimberg, R. G., Fresco, D. M., Schneier, F. R., & Liebowitz, M. R. (2002). The psychometric properties of the Interpersonal Sensitivity Measure in social anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 40, 961-980.
- Hareli, S., Shomrat, N., & Hess, U. (2009). Emotional versus neutral expressions and perceptions of social dominance and submissiveness. *Emotion*, 9, 378-384
- Heerey, E. A. & Kring, A. M. (2007). Interpersonal consequences of social anxiety. *Journal of Abnormal Psychology*, 116, 125-134.
- Hermans, E. J., & Van Honk, J. (2006). Toward a framework for defective emotion processing. in social phobia. *Cognitive Neuropsychiatry*, 11(3), 307-331.
- Hofmann, S. G. (2004). Cognitive mediation of treatment change in social phobia. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72, 392-399.
- Hofmann, S. G., Heinrichs, N. & Moscovitch (2004). The nature and expression of social phobia: Toward a new classification. *Clinical Psychology Review*. 24, 769–797.

- Hofmann, S. G., Heinrichs, N., & Moscovitch, D. A. (2004). The nature and expression of social phobia: Toward a new classification. *Clinical Psychology Review*, 24, 769-797
- Hofmann, S. G., Moscovitch, D. A., Kim, H., & Taylor, A. N. (2004). Changes in Self-Perception During Treatment of Social Phobia. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72, 588-596
- Hope, D. A., Sigler, K. D., Penn, D. L., & Meier, V. (1998). Social anxiety, recall of interpersonal information, and social impact on others. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly*, 12, 303-322.
- Kachin, Newman & Pincus, (2001). An interpersonal problem approach to the division of social phobia subtypes. *Behavior Therapy*, 32, 479-501.
- Kiesler, D. J. (1983). The 1982 interpersonal circle: A taxonomy for complementarity in human transactions. *Psychological Review*, 90, 185-214.
- Leary, M. R., Cottrell, C. A., & Phillips, M. (2001). Deconfounding the effects of dominance and social acceptance on self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 898-909.
- MacDonald, G., & Leary, M. R. (2005). Why Does Social Exclusion Hurt? The Relationship Between Social and Physical Pain. *Psychological Bulletin*, 131, 202-223
- Moors, A., & De Houwer, J. (2005). Automatic Processing of Dominance and Submissiveness. *Experimental Psychology*, 52, 296-302.
- Moscovitch, D. A. (2009). What is the core fear in social phobia? A new model to facilitate individualized case conceptualization and treatment. *Cognitive and Behavioral Practice*, 16, 123-134
- Moscovitch, D. A., Orr, E., Rowa, K., Reimer, S. G., & Antony, M. M. (2009). In the absence of rose-colored glasses: Ratings of self-attributes and their differential certainty and importance across multiple dimensions in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 47, 66-70.
- Oaten, M., Williams, K. D., Jones, A., & Zadro, L. (2008). The effects of ostracism on self-regulation in the socially anxious. *Journal of Social & Clinical Psychology*, 27, 471-504
- Rapee, R. M., & Heimberg, R. G. (1997). A cognitive-behavioral model of anxiety in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 35, 741-756.
- Sapulski, R.M. (2005). The Influence of Social Hierarchy on Primate Health. *Science*, 308, 648-652.
- Schubert, T. W. (2005). Your Highness: Vertical Positions as Perceptual Symbols of Power. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89, 1-21
- Sellers, R. A. J. & Sellers, J. G., & Newman, M.L. & Mehta, P. H., (2006). The Mismatch Effect: When Testosterone and Status Are at Odds. *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol. 90, No. 6, 999-1013.
- Shariff, A. F., & Tracy, J. L. (2009). Knowing who's boss: Implicit perceptions of status from the nonverbal expression of pride. *Emotion*, 9, 631-639

- Sloman, L., Gilbert, P., & Hasey, G. (2003). Evolved mechanisms in depression: the role and interaction of attachment and social rank in depression. *Journal of Affective Disorders*, 74, 107-121.
- Trower, P., & Gilbert, p. (1989). New theoretical conceptions of social anxiety and social phobia. *Clinical Psychology Review*, 9, 19-35.
- Trower, P., & Gilbert, P. (1989). New theoretical conceptions of social anxiety and social phobia. *Clinical Psychology Review*, 9, 19-35
- Wallace, S. T. & Alden L. E. (1997). Social phobia and positive social events: The price of success. *Journal of Abnormal Psychology*, 106, 416-424.
- Williams, K. D. (2007). Ostracism. *Annual Review of Psychology*, 58, 425-452
- Williams, K. D., & Jarvis, B. (2006). Cyberball: A program for use in research on interpersonal ostracism and acceptance. *Behavior Research Methods*, 38, 174-180.
- Yeagley, E., Morling, B., & Nelson, M. (2007). Nonverbal zero-acquaintance accuracy of self-esteem, social dominance orientation, and satisfaction with life. *Journal of Research in Personality*, 41, 1099-1106
- Zadro., L., Boland, C., & Richardson, R. (2006). How long does it last? The persistence of the effects of ostracism in the socially anxious. *Journal of Experimental Social Psychology*, 42, 692-697.

תאריך עדכון: 27/05/2009

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: התנסות בשדה-שיקומית

מספר הקורס: 60-519-01

סוג הקורס: (שיעור בחירה)

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 2 שנתיות

אתר הקורס באינטרנט: פורום מקוון דרך אתר האוניברסיטה

א. מטרת הקורס הקורס "התנסות שיקומית" הינו קורס ייחודי המאפשר לסטודנטים להתנסות ביצירת קשר עם אדם שחוזה פגיעה נזרולוגית מסוגים שונים (פגיעת ראש, פיגור שכלי, מחלת נפש), ובתהליך הדרכה אישית וקבוצתית באוריינטציה שיקומית - דינמית.

ב. תוכן הקורס:

הקורס מורכב ממספר חלקים:

1. **חונכות** - החלק המרכזי הינו הקדשת שעתיים- שלוש בשבוע למפגש עם אדם בעל נכות נזרולוגית וגופנית. הסטודנטים נפגשים עם החניכים בבתי החניכים או במקומות מפגש מוסכמים, באזור גוש דן (יפו, חולון, ראשון לציון, רמת גן, יהוד, וכיו"ב). מטרת החונכות לאפשר לאדם הפגוע מפגש עם אדם צעיר ובעל מוטיבציה אשר יוכל לבלות עמו, לשמש לו אוזן קשבת ואף לתרגל עמו משימות חיים פשוטות כגון שימוש במחשב או יציאה עצמאית מהבית. המטרה העיקרית של החונכות היא לאפשר לאדם מספר שעות שבועיות של "כייף" והנאה. החונכות נמשכת לאורך כל שנת הלימודים, כולל חופשת הסמסטר. רוב החניכים נמצאים במרכז שיקום לנפגעי ראש של צה"ל ("מרגזה"). בתחילת השנה יערך סיור משותף במרכז ומפגש עם הצוות הטיפולי העובד בו.

2. **הדרכה קבוצתית** - במהלך השנה ישתתפו הסטודנטים, אחת לשבוע, במפגש קבוצתי דינמי שתכליתו דיון בנושאים הקשורים בחוויות החונכות. במפגשים יידונו בעיקר החוויות הרגשיות שעוברות על הסטודנטים, והם מהווים את המקום לשיתוף והכלה של הקושי, קבלת הכוונה

מקצועית ולמידה מחברים (peers). בנוסף, המפגשים יכללו דיונים תיאורטיים במשמעויות הפסיכולוגיות של פגיעות נזירות ופגמים, דרכי טיפול ושיקום ומושגים בפסיכותרפיה.

3. **הדרכה אישית**- לאורך כל השנה הסטודנטים מוזמנים לפנות באופן ישיר למנחת הקורס בכל התלבטות, בעיה ותהיה. ניתן לקבוע פגישות הדרכה או ליצור קשר טלפוני.
4. **פורום הקורס**- לקורס פורום מקוון הסגור רק לסטודנטים המשתתפים בקורס. בפורום זה ניתן להתחלק בקשיים ובחוויות, לקבל תמיכה ורעיונות לחונכות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פגישה קבוצתית	אין	
2	פגישה קבוצתית		
3	פגישה קבוצתית		
4	פגישה קבוצתית		
5	פגישה קבוצתית		
6	פגישה קבוצתית		
7	פגישה קבוצתית		
8	פגישה קבוצתית		
9	פגישה קבוצתית		
10	פגישה קבוצתית		
11	פגישה קבוצתית		
12	פגישה קבוצתית		
13	פגישה קבוצתית		
14	<u>סיכום</u>		

ג. **חובות הקורס:**

דרישות קדם: הקורס מיועד לסטודנטים בשנה ג' בלבד
חובות / דרישות / מטלות:
השתתפות פעילה בדיונים בכיתה
מפגשים קבועים עם החניכים כולל בחופשת הסמסטר
עבודה מסכמת
מרכיבי הציון הסופי:

100% עבודה מסכמת

שימו לב:

הקורס מעניק המלצה אקדמית לתואר שני.

הרישום המוקדם לקורס כולל מילוי שאלון קצר.

מספר המקומות מוגבל!

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: ד"ר רוני גבע

שם הקורס: התנסות בשדה התפתחותית

מספר הקורס: 60__-519-02__

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 4

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה בנוי כסדנה טרום קלינית המאפשרת לסטודנטים בשנה ג' לBA להתנסות בקשר טיפולי עם ילד ממערך קליני כחונכים בקהילה ובמרכזי בריאות הנפש. ההתנסות מלווה בהדרכה פסיכולוגית ארוכת טווח. מטרת הקורס לאפשר לתלמידים השוקלים המשך לימודים במסגרת קלינית עם ילדים הזדמנות לפתח קשר חונכות טיפולית בהנחייה, כדי ללמוד על עצמם בקשר טיפולי ולהחשף למסגרות טיפוליות בשטח. מטרת החניכה לאפשר לנחנך לחונך לבנות קשר בו החונך מאפשר יציבות, אמפטיה ופניות לצרכיו הרגשיים של הילד. מטרתו הנוספת של הקורס היא להדק בין הקהילה הטיפולית ובין הסטודנטים כבר בשלבים הראשונים להכשרתם הטיפולית, כדי להגביר תהליכי היזון חוזר בין המסגרת הלימודית בין כתלי האוניברסיטה ובין העיסוק הקליני בשדה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

סטודנטים המתקבלים לקורס נקלטים במרכזים טיפוליים ועובדים עם פעוט, ילד או מתבגר לאורך השנה במסגרת המרכז או במסגרת הבייתי, על פי צרכי הילד והמשפחה. הקשר הטיפולי נתמך ע"י הנחייה אישית ע"י פסיכולוג מומחה ומלווה ע"י פסיכולוג מדריך באמצעות הדרכה קבוצתית. חברי הקורס מציגים את תהליך החונכות בקבוצה באוניברסיטה על מנת להחשף למגוון הקשרים הטיפולים ומסגרות העבודה הקלינית התפתחותית בקהילה.

מהלך השיעורים: הסטודנטים מצוותים בתחילת השנה עם מקומות מאושרים ע"י משרד הבריאות שפתחו תוכניות ספציפיות לשם כך. במרכזים אלה מתאימים לכל חונך מטופל ומסגרת הדרכה. מסגרת ההדרכה כוללת הנחייה אישית, הנחייה קבוצתית, ולעיתים השתתפות בישיבות צוות רב מקצועי והרצאות העשרה. מסגרת המפגשים היא חד-שבועית עם המטופל, חד/דו שבועית עם הפסיכולוג המומחה המנחה את החונך ודו.תלת שבועית עם הפסיכולוג המדריך. בחלקו הראשון של כל סמסטר יערכו פגישות אישיות עם מרצה הקורס פגישות נוספות יתואמו בהתאם לצרכי הסטודנט או/ו הצוות המטפל.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: תוכנית העבודה, זמני פעילות ואופיה, תלוייה באיפיוני המיוחדים של כל מקום התנסות ובצרכי הילד ומשפחתו.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: ניסיון קודם בעבודה עם ילדים, נכונות ומסוגלות לעבוד עם אוכלוסיה קלינית מורכבת ומגוונת ובצוות רב מקצועי.

חובות / דרישות / מטלות: ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה במגוון מסגרות הקורס: בפגיות עם הנחנך ובני משפחותו, פגישות אישיות עם פסיכולוג מומחה מנחה, פגישות צוות ופגישות הנחייה במרכז הטיפול. חובות הקורס כוללים גם הגשת עבודה אישית בתום כל סמסטר שתבסס על תיאור התפתחות קשר החונכות לאורך שנת ההתנסות.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי
ציון הקורס מורכב מהערכת הצוות המדריך במרכז הטיפול (70%)
הגשת עבודת אמצע (10%)
הגשת עבודה מסכמת (20%)

ד. ביבליוגרפיה:

Cavell, TA, Elledge, LC, Malcolm, KT, Faith, MA, Hughes, JN. (2009). Relationship quality and the mentoring of aggressive, high-risk children. *J Clin Child Adolesc Psychol.* 38(2), 185-98.

Senediak, C, Bowden, M. (2007). Clinical supervision in advanced training in child and adolescent psychiatry: a reflective practice model. *Australian Psychiatry*, 15(4), 276-80.

ביבליוגרפיה תנתן על בסיס התאמה לצרכים אישיים שיעלו במהלך הקורס בהתאם לסוגיות הספציפיות ולמקרים עימם יעבוד כל משתתף.

חומר מחייב לעבודה: הרפרט שיוכן יאיר את התפתחות הקשר הטיפולי, מהלכו, אופיו וייחודו בהתייחס לשינויים ההתפתחותיים שעוברים גם החונך וגם הנחנך לאורך תקופת החונכות..

תאריך עדכון: __02/_02/_2010__

שם המרצה: קטי בורודקין

שם הקורס: שפה: אינסטינקט בסיסי?

מספר הקורס: __01__ - __592__ - __60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות): להציג את השאלות הבסיסיות בחקר השפה, המבנים והתהליכים היוצרים את השפה האנושית.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	שפה כאינסטינקט: מבוא כללי
2-3	רכישת שפה אצל ילדים
4-5	שפה ומחשבה
6	שפה אצל בע"ח
7-9	הבסיס הביולוגי של שפה
10-12	אבולוציה של שפה
12	אינטגרציה

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. **ביבליוגרפיה**: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 2010_02_02_

שם המרצה: קטי בורודקין

שם הקורס: היבטים בחקר דו-לשוניות

מספר הקורס: 01_593_60_

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות): היכרות עם מונחי יסוד בחקר דו-לשוניות.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	מבוא: הגדרות של המונח דו-לשוניות, שיטות בחקר דו-לשוניות.
2-3	הבדלים באופן רכישת שפת אם לעומת שפה שנייה
4-5	מודלים של זיהוי מילים בקרב דו-לשוניים
6-7	מודלים של הפקת מילים בקרב דו-לשוניים
8-9	נוירופסיכולוגיה של דו-לשוניות
10-11	מחקרי דימות מוחי
12	אינטגרציה

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 30/05/2010

שם המרצה: ד"ר לאה פוסטיק

שם הקורס: הפרעת מתח פוסט-טראומטית: תיאוריות ומחקר

מספר הקורס: 60-656-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

<http://hl2.biu.ac.il>

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הכרת תיאוריות הקשורות להתפתחות הפרעת מתח לאחר טראומה, טיפולים ומצבים נלווים.
הכרת ספרות מחקר עדכנית בתחום.

- ב. תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)
- מהי הפרעת מתח פוסט-טראומטית? מיתוסים ועובדות
 - הפרעת מתח לאחר טראומה והשפעותיה על המוח
 - טיפול
 - מאפיינים שונים של הפרעת מתח פוסט טראומטית (אובדנות, פגיעה קוגניטיבית, חלומות וסיוטים)
 - ניבוי ומניעה של הפרעת מתח לאחר טראומה
 - השפעות סביבתיות של הפרעת מתח לאחר טראומה (העברה בין דורית, יחסים משפחתיים)
 - הפרעת מתח לאחר טראומה בישראל

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
השיעורים ינוהלו כהרצאות פרונטאליות וביניהם ישובצו מספר שיעורים להצגת ספרות עדכנית בתחום על ידי הסטודנטים בהתאם לנושאים נבחרים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	מהי הפרעת מתח פוסט-טראומטית? מיתוסים ועובדות
2	הפרעת מתח לאחר טראומה והשפעותיה על המוח
3	טיפול – חלק א'
4	טיפול – חלק ב'
5	הצגת מאמרים: העברה בין דורית של הפרעת מתח פוסט-טראומטית
6	ניבוי ומניעה של הפרעת מתח לאחר טראומה

7	הצגת מאמרים: הפרעות קוגניטיביות עקב הפרעת מתח פוסט-טראומטית – ממצאים חיוביים ושליילים
8	השפעות סביבתיות של הפרעת מתח לאחר טראומה
9	הצגת מאמרים: התרומה של סוגי אירועים שונים להפרעת מתח פוסט-טראומטית
10	הפרעת מתח לאחר טראומה בישראל
11	הצגת מאמרים: הפרעת מתח פוסט-טראומטית ואובדנות
12	הצגת מאמרים: הפרעת מתח פוסט-טראומטית אצל ילדים
13	דיון ב"רסיס ממגש הכסף" ו"המנון לשמחה"

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: הצגת מאמר בכיתה, עבודת סיום על המאמר להיות בין השנים 2005-2009, ומאחד מכתבי העת הבאים:

- American journal of psychiatry
- Journal of clinical psychiatry
- Biological psychiatry
- Archives of general psychiatry

עבודת הסיום תהיה סקירת ספרות על אחד מהנושאים שיוצגו בקורס במהלך הסמסטר בנוסף, יצטרכו הסטודנטים להדגים את הנושא הנסקר על הדמויות בספרי קריאת החובה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
100% עבודת סיום. התנאי להגשת עבודת סיום הוא הצגת מאמר בכיתה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

- חובה: רסיס ממגש הכסף/ מנחם אנסבכר/ הוצאת דניאלה די-נור – מוציאים לאור
- חובה: המנון לשמחה/ שפרה הורן/ הוצאת עם עובד
- חומר עזר: Post-traumatic Stress Disorder, Diagnosis, Management and Treatment\ Nutt, Davidson, Zohar\ Martin Dunitz

חומר מחייב למבחנים:

אין

תאריך עדכון: 30/05/2010

שם המרצה: ד"ר לאה פוסטיק

שם הקורס: הפרעה טורדנית-כפייתית: תיאוריות ומחקר

מספר הקורס: 60-657-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תשע"א

<http://hl2.biu.ac.il>

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הכרת ההפרעה הטורדנית-כפייתית, תיאוריות הקשורות להתפתחותה, טיפולים ומצבים נלווים, והכרת ספרות מחקר עדכנית בתחום.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)
מהי הפרעה טורדנית-כפייתית וכיצד היא משפיעה על החיים
היסטוריה ומאפייני המחלה
תיאורית הסרטון: התפתחות ההפרעה וטיפול
דופאמין בהפרעה טורדנית-כפייתית
טיפול התנהגותי
הפרעה טורדנית-כפייתית כהפרעה נלווית למחלות אחרות
הפרעה טורדנית כפייתית ב- DSM-V
אגירה וטיפולוגיה של הפרעה טורדנית-כפייתית
הפרעה טורדנית-כפייתית אצל ילדים
הפרעה טורדנית-כפייתית ואובדנות
הפרעה טורדנית-כפייתית בחברה הדתית-חרדית

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
השיעורים ינוהלו כהרצאות פרונטאליות וביניהם ישובצו מספר שיעורים להצגת ספרות עדכנית בתחום על ידי הסטודנטים בהתאם לנושאים נבחרים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	מהי הפרעה טורדנית-כפייתית וכיצד היא משפיעה על החיים
2	היסטוריה ומאפייני המחלה
3	האטיולוגיה של OCD על פי תיאוריות שונות
4	תיאורית הסרטון: אטיולוגיה וטיפול
5	טיפול התנהגותי
6	הצגת מאמרים: אגירה וטיפולוגיה של הפרעה טורדנית-כפייתית

7	אגירה, ניקיון, וטריכוטילומניה (סרט)
8	הצגת מאמרים: דופאמין והפרעה טורדנית-כפייתית
9	הפרעה טורדנית-כפייתית כהפרעה נלווית למחלות אחרות
10	הצגת מאמרים: הפרעה טורדנית-כפייתית אצל ילדים
11	הפרעה טורדנית-כפייתית בחברה הדתית-חרדית
12	הצגת מאמרים: הפרעה טורדנית-כפייתית ואובדנות
13	דיון ב"הילד שלא יכול להתרחץ" ו-"The broken mirror"

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

- חובות / דרישות / מטלות:** הצגת מאמר בכיתה, עבודת סיום
 על המאמר להיות בין השנים 2005-2009, ומאחד מכתבי העת הבאים:
- American journal of psychiatry
 - Journal of clinical psychiatry
 - Biological psychiatry
 - Archives of general psychiatry

עבודת הסיום תהיה סקירת ספרות על אחד מהנושאים שיוצגו בקורס במהלך הסמסטר בנוסף, יצטרכו הסטודנטים להדגים את הנושא הנסקר על הדמויות בקריאת החובה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
 100% עבודת סיום. התנאי להגשת עבודת סיום הוא הצגת מאמר בכיתה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

- ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:**
- חובה: הילד שלא הצליח להפסיק להתרחץ/ ג'ודית רפפורט
 - רשות: Katharine A. Phillips\ The broken Mirror
 - חומר עזר: Montgomery, Zohar\ Obsessive Compulsive Disorder

חומר מחייב למבחנים:

אין

תאריך עדכון: 25.6.2009

שם המרצה: דר' דני קפלן

שם הקורס: גבריות – היבטים פסיכו-סוציאליים

מס' קורס: 60-658-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 1 ש"ש

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"א

א. מטרת הקורס:

הקורס סוקר סוגיות יסוד בהתפתחות לימודי גבריות כתחום מובחן בלימודי המגדר. נסקור שאלות של זהות גברית, התמודדות רגשית ויחסי כוח בין גברים לנשים ובין גברים לגברים, כל זאת מתוך עולם החוויות והפרקטיקות של הגברים עצמם ומנקודת המבט של השיח הגברי. נעסוק בשאלות הנוגעות הן למישור האישי והן למישור החברתי ומכסות מגוון דיסציפלינות במדעי החברה.

ב. תוכן הקורס:

גבריות מהווה ציר מרכזי בעיצוב החברה המודרנית, ולכן אמצעי חשוב להבנת סוגיות יסוד של זהות, משפחה וחברה. ננתח תהליכים התפתחותיים ותרבותיים המבנים זהות גברית סביב שאלות של הבעת רגשות, אינטימיות ותוקפנות, חלוקת תפקידים במרחב הפרטי והציבורי, ואחווה גברית. אולם הבניות אלו אינן יציבות אלא משתנות בהתאם לתפיסות היסטוריות ואידיאולוגיות. תפיסות שונות לגבי גבריות התפתחו בתגובה למהפכה הפמיניסטית, הפסיכולוגית, והלאומית שהתחוללו במהלך המאה העשרים. נדון בפרט בהתבססות של השיח הטיפולי בחברה המודרנית והשלכותיו על הבניית הגבריות וביטויים של ה"גבר החדש".

מהלך השיעורים:

הקורס סוקר גישות פסיכולוגיות, סוציולוגיות, אנתרופולוגיות, חקר ספרות, ותיאוריות פוסט-מודרניות לחקר גבריות. מבוסס על הרצאות, דיונים וסרטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מפגש 1 מה זה לימודי גבריות?

קפלן, דני (2009). הקדמה למהדורה העברית. בתוך ר. וו. קונל, גבריות. תרגם עודד וולקשטיין. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 11-15.

מפגש 2 דור ראשון: מודלים פסיכולוגיים

Pleck, J. (1981). *The myth of masculinity*. Cambridge, Mass.: The MIT Press. Pp. 1-13, 133-160.

קונל, ר.וו. (2009). גברויות. המהדורה העברית. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 40-37, 53-47.

מפגש 3-4 גבריות כאובדן יחסי זיקה?

Rubin, Lillian (1986). On men and friendship. *Psychoanalytic Review* 73, 165-181.

רייל, טרנס (1999). אני לא רוצה לדבר על זה. על המורשת הסמויה של דיכאון גברי – ואיך אפשר להשתחרר ממנה. עמ' 98 עד עמ' 114. תל אביב: עם עובד.

מפגש 5 מודל אנתרופולוגי: גבריות כהקרבה וכצבאויות

Gilmore, David (1990). Excerpts from *Manhood in the making: Cultural concepts of masculinity*. New Haven: Yale University. pp. 220-231.

מפגש 6-7 דור שני: ריבוי גברויות וגבריות הגמונית

קונל, ר.וו. (2009). גברויות. המהדורה העברית. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 105-89.

ששון-לוי, אורנה (2003). גבריות מתוך מחאה: על כינון הזהויות של חיילים בתפקידי צווארון כחול. סוציולוגיה ישראלית, ה', 15-47.

מפגש 8-10 המרחב ההומוחברתי בין משפחה לקהילה

Lyman, Peter. (1987). The fraternal bond as a joking relationship. In M.S. Kimmel (ed.), *Changing men: New directions in Research on men and masculinity*, pp. 148-164. California: Sage.

קפלן, דני (2004). תקשורת גברית כשיח של פיתוי. הרצאה בכנס על גבריות, תל-אביב.

Sedgwick, Eve (1985). Introduction. In *Between men: English literature and male homosocial desire*. New York: Columbia University Press. **Only pp. 1-11.**

Kimmel, Michael. (1996). *Born to Run*. In Kimmel, M. *Manhood in America: A cultural history*, pp. 43-78. New York: Free Press.

מפגש 11-13 פסיכואנליזה, המהפכה הציונית, והשלכות על הבניית הגבריות בישראל

בויארין, דניאל (2003). פרויד ופליס: הומופוביה, אנטישמיות והמצאת אדיפוס. בתוך קידר, יאיר, זיו, עמליה, קנר, אורן (עורכים) מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית. עמ' 272-293. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

גלזמן, מיכאל (1997). הכמיהה להטרסקסואליות: ציונות ומיניות באלטנוילנד. תיאוריה וביקורת, 11, 145-162.

Kaplan, Danny (2006). *The Men We Loved: Male Friendship and Nationalism in Israeli Culture*. New York: Berghahn. Chapter 4, Pages 57-72.

יוחאי, חקק (2009). איזהו גיבור? החרדי 'הכובש את יצר' פוגש גוף גברי חילוני. סוציולוגיה ישראלית י"א(1).

מפגש 14 תנועות לגבריות ו"הגבר החדש"

קונל, ר.וו. (2009). גברויות. המהדורה העברית. חיפה: הוצאת פרדס. עמ' 234-217.

גיון החסון (2002) מסע לעולמו של הגבר בעקבות "הגבר הפראי". חיפה: הוצאת נורד. עמ' 19-9 (העשרה).

נרדי, חן ורבקה, חן (1991). *גברים בשינוי: בדרך לגבריות אחרת*. תל אביב: מודן. (העשרה)
Messner, Michael A. (1993). 'Changing Men' and Feminist Politics in the United States.
Theory and Society, 22, 723-737.

ג. חובות הקורס:

- השתתפות וקריאה שוטפת של המאמרים
 - בחינה מסכמת על חומר ההרצאות והמאמרים
- מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספר לימוד (textbooks) מרכזי:

קונל, ר.וו. (בדפוס). גברויות. המהדורה העברית. תרגם עודד וולקשטיין. חיפה: הוצאת פרדס.

ספרות חובה

בויארין, דניאל (2003). פרויד ופליס: הומופוביה, אנטישמיות והמצאת אדיפוס. בתוך קידר, יאיר, זיו, עמליה, קנר, אורן (עורכים) מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית. עמ' 272-293. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

גלזמן, מיכאל. (2000). הגוף כטקסט והגבריות כשפה: על שפת גוף ב'ספר הדקדוק הפנימי'. בתוך י. בר-אל, י. שוורץ ות.ס. הס (עורכים), *ספרות וחברה בתרבות העברית החדשה*. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד וכתר, עמ' 328-349.

חקק, יוחאי (2009). איזהו גיבור? החרדי 'הכובש את יצרו' פוגש גוף גברי חילוני. *סוציולוגיה ישראלית* י"א(1).

קפלן, דני (2004). *תקשורת גברית כשיח של פיתוי*. הרצאה בכנס על גבריות, תל-אביב.

רייל, טרנס (1999). *אני לא רוצה לדבר על זה. על המורשת הסמויה של דיכאון גברי – ואיך אפשר להשתחרר ממנה*. תל אביב: עם עובד. עמ' 98 עד עמ' 114.

ששון-לוי, אורנה (2003). גבריות מתוך מחאה: על כינון הזהויות של חיילים בתפקידי צווארון כחול. *סוציולוגיה ישראלית*, ה', 15-47.

Gilmore, David (1990). *Excerpts from Manhood in the making: Cultural concepts of masculinity*. New Haven: Yale University. pp. 220-231.

Kimmel, Michael. (1996). Born to Run. In Kimmel, M. *Manhood in America: A cultural history*, pp. 43-78. New York: Free Press

Lyman, Peter. (1987). The fraternal bond as a joking relationship. In M.S. Kimmel (ed.), *Changing men: New directions in Research on men and masculinity*, pp. 148-164. California: Sage.

Messner, Michael A. (1993). 'Changing Men' and Feminist Politics in the United States. *Theory and Society*, 22, 723-737.

Pleck, J. (1981). *The myth of masculinity*. Cambridge, Mass.: The MIT Press. Pp. 1-13, 133-160.

Rubin, Lillian (1986). On men and friendship. *Psychoanalytic Review* 73, 165-181.

Sedgwick, Eve (1985). Introduction and Chapter One. In *Between men: English literature and male homosocial desire*. New York: Columbia University Press. **Only pp. 1-11.**

ספרות להעשרה

- נרדי, חן ורבקה, חן (1991). *גברים בשינוי: בדרך לגבריות אחרת*. תל אביב: מודן.
- ג'ון החסון (2002) מסע לעולמו של הגבר בעקבות "הגבר הפראי". חיפה: הוצאת נורד. עמ' 9-19.
- Walker, Karen. 1994. "Men, women and friendship: what they say; what they do." *Gender and Society* 8: 246-265.

תאריך עדכון: 27/05/2009

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: ערכים מנחים בפסיכותרפיה ושיקום

מספר הקורס: 60-662-01

סוג הקורס: (שיעור בחירה)

היקף שעות: 2 סמסטריאליות

סמסטר: 2

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** התמודדות עם אחד הנושאים הטעונים ופילוסופיים בתחום הפרקטיקה

הפסיכולוגית הלא הוא מקומם של ערכים בטיפול ובשיקום הנפשי.

ננסה להבין מהם הערכים הרלוונטיים ויתכן אף הכרחיים למטפלים תוך דיון במשמעותם

האנושית, המיקצועית, הפרקטית, החברתית והפילוסופית.

ב. **תוכן הקורס:**

נושאים נבחרים: זכות בחירה, כבוד, אוטונומיה, עצמאות, אמפתיה ועוד

ג. **שיטת הלימוד**

נושאים אלו יידונו בכיתה על בסיס קריאה בסיפרות, צפייה בסרטים ממחישים והגשת תרגילים ועבודות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פתיחה והכרות	ראו ביבליוגרפיה לקורס	הגשת תרגיל 1
2	מהם ערכים		
3	מהם ערכים		
4	סרט: "קן הקוקיה"		הגשת

2	תרגיל		
5		דיון בערכים של בחירה, אוטונומיה והעצמה	
6	הגשת תרגיל 3	סרט: "של מי החיים האלה לעזאזל"	
7		דיון בערך כבוד האדם- המודל של קמיר	
8	הגשת עבודת האמצע של הקורס	דיון בערך כבוד האדם- המודל של קמיר	
9		דיון בעבודת האמצע	
10	הגשת תרגיל 4	סרט: "פאטץ אדאמס"	
11		דיון בערך האמפטיה	
12		דיון בערך האמפטיה	
13	הגשת עבודת סיכום	דיון בעבודת הסיכום	
14		<u>סיכום</u>	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מיועד לסטודנטים בשנה ג' בלבד

חובות / דרישות / מטלות:

השתתפות פעילה בדיונים בכיתה

הגשת ארבעה תרגילים במהלך הקורס

הגשת עבודת אמצע קורס

הגשת עבודה מסכמת

מרכיבי הציון הסופי:

50% עבודה מסכמת

50% תרגילים ועבודת אמצע

ביבליוגרפיה

ליבוביץ, י. (1985). *שיחות על מדע וערכים*. תל אביב: הוצאת משרד הביטחון.

קמיר, א. (2004). *שאלה של כבוד*. ירושלים: כרמל.

רוזנהיים, א. (2003). *תצא נפשי אליך*. תל אביב: הוצאת ידיעות אחרונות.

תאריך עדכון: 09/05/29

שם המרצה: ד"ר תמר זילברג

שם הקורס: התמודדות המשפחה עם נכות

מספר הקורס: 60-667-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 2

א. מטרות הקורס: להקנות ידע בהבנת התפקוד המשפחתי עם חולי ו/או הנכות תוך הבנת הצרכים המיוחדים, הדיאלוג המשפחתי והדינאמיקה בהתמודדות עם מצבי חולי ונכות במשפחה.

ב. תוכן הקורס:

- תהליכי ודרכי הסתגלות המשפחה, תוך התמקדות על תהליכי עבוד האבל והתארגנות מחודשת.
- מודלים לאבחון והתמודדות המשפחה עם מצבי לחץ, חולי ונכות.
- דפוסי התמודדות (מערך כוחות ותפקידים), ועמידות (Resilience). תקשורת במשפחה (סודות סביב המחלה/נכות).
- מקומו ותפקודו של ה- Care giver המטפל העיקרי במערכת המשפחתית, (סוגיות בתחום המגדר, ומיקומו של האדם החולה/ נכה במערכת המשפחתית – בן/ת זוג הורה בן/ת)
- חולי כרוני ונכות לאורך מעגל החיים המשפחתי והשפעתם על התפקוד והאינטראקציה במשפחה תוך התייחסות לצרכים ולאחריות השונה והדומה בכל אחד משלבי החיים.
- אמונות עמדות ותפיסות אישיות ומשפחתיות לגבי חולי ונכות, מתוך ראייה תרבותית ובין-דורית.
- מודל המחלה ואי מחלה בהתערבות במשפחות המתמודדות עם חולי ונכות.

מהלך השיעורים: הרצאות פרונטאליות

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	חולי/ נכות ומשפחה - אובדן ועבוד אבל במשפחה	נושא 1 רשימה ביבליוגרפית
2	תיאוריות העוסקות במצבי דחק במשפחה & Family stress & Coping	נושא 2 רשימה ביבליוגרפית

3	המשך: תיאוריות העוסקות במצבי דחק במשפחה Family stress & Coping	נושא 2 רשימה ביבליוגרפית
4	מודל ביו-פסיכו-סוציאלי משפחתי של McDaniel	נושא 3 רשימה ביבליוגרפית
5	טיפולוגיה של התפתחות מחלה בקונטקסט המשפחתי – Rolland	נושא 4 רשימה ביבליוגרפית
6	אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה – העברה בינדורית (ג'ינוגרם משפחתי)	נושא 5 רשימה ביבליוגרפית
7	המשך אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה – העברה בינדורית (ג'ינוגרם משפחתי)	נושא 5 רשימה ביבליוגרפית
8	חולי ונכות במעגל החיים במשפחה-סוגיות בתחום המגדר והתפקידים במשפחה: התמודדות עם מחלה / נכות של אחד מבני הזוג	נושא 6 רשימה ביבליוגרפית
9	חולי ונכות במעגל החיים במשפחה-סוגיות בתחום המגדר והתפקידים במשפחה: ילדים להורה חולה/ עם נכות	נושא 7 רשימה ביבליוגרפית
10	חולי ונכות במעגל החיים במשפחה-סוגיות בתחום המגדר והתפקידים במשפחה: אחים לילד חולה/נכה	נושא 8 רשימה ביבליוגרפית
11	חולי ונכות במעגל החיים במשפחה-סוגיות בתחום המגדר והתפקידים במשפחה: הורים לילדים עם נכות	נושא 9 רשימה ביבליוגרפית
12	חולי ונכות במעגל החיים במשפחה-סוגיות בתחום	

	המגדר והתפקידים במשפחה: סרט + דיון	
	סיכום	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות בשיעורים חובה. קריאת ספרות מקצועית שוטפת.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מטלת ניתוח ג'נוגרם (הגשה בזוגות) (30%).
מבחן סיכום (70%)

ד. ביבליוגרפיה:

1. חולי/נכות ומשפחה - אובדן ועבוד אבל במשפחה.

Katz, S., & Florian, V. (1987). A comprehensive theoretical model of psychological reaction to loss. International Journal of Psychiatry in Medicine, 16(4), 324-345.

2. מסגרות תיאורטיות רלבנטיות (Family stress & Coping).

VanBreda, A. D. (2001). Resilience Theory: A Literature Review. Family resilience Ch. 3 (p.57-140). Pretoria, South Africa: South African Military Health Service

Walsh, M. (1996). The concept of family resilience: Crisis and challenge. Family Process, 35(3), 261-281

Walsh, F. (1998). Strengthening Family Resilience. New York: Guilford. (Chapter 6: Practice principles and guidelines)

Worthman, C.B., & Silver, R.C. (1989). The myths of coping with loss. Journal of Consulting and Clinical Psychology 57(3). 349-357.

3. חולי/נכות ומשפחה – המודל הביופסיכוסוציאלי משפחתי McDaniel

McDaniel, S., Hepworth, J. & Doherty, W. (1992). Medical Family Therapy. A Biopsychosocial Approach to Families with Health Problems. Ch. 2 (12-33). Basic Books. N.Y.

4. טיפולוגיה של התפתחות מחלה בקונטקסט המשפחתי – Rolland

Rolland, J. (1994). Families, Illness & Disability. Basic Books. Ch. 6+ 2

5. אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה – העברה בינודורית. (ג'ינוגרם משפחתי)

Rolland, J.S. (1994). Families, Illness, & Disability. New York: Basic Books. (Chapter 5: Multigenerational experiences with illness, loss and crisis).

6. חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה, סוגיות בתחום המגדר (Gender), ותפקידים במשפחה (בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים)

בני זוג (אחד מבני הזוג חולה/נכה):

Feigin, R. (1994). The adjustment of spouses to a postmarital disability of one partner. *Family System Medicine* 12 (3). P. 235 – 247

Kowal, J., Johnson, S. M. & Lee, A. (2003). Chronic illness in couples: A case for emotionally focused therapy. *Journal of Marital and Family Therapy*, 29, 299-310.

Samelson, D. A., & Hannon, R. (1999). Sexual desire in couples living with chronic medical conditions. *The Family Journal*. 7, 29-38

7. חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה, סוגיות בתחום המגדר (Gender), ותפקידים במשפחה (בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים)

ילדים להורה חולה/ עם נכות:

Armistead, L., Klien, K. & Forehand, R. (1995). Parental physical illness and child functioning. Clinical Psychology Review, 15, 409-422

8. חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה, סוגיות בתחום המגדר (Gender), ותפקידים במשפחה (בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים) **אחים לילד חולה/נכה:**

פרידלין, ג. ופלוריאן, ו. (1996). השפעת גורמים מבניים ותפקודיים על הסתגלותם של אחאים לחולי בילדות - השוואה בין נכויות פיזיות, חולי המאיים על החיים וחולי אפיזודי כרוני. *חברה ורווחה*, ט"ז, 305-324, (3)

9 חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה, סוגיות בתחום המגדר (Gender), ותפקידים במשפחה (בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים) **הורים לילדים עם נכות:**

Cohen, S. (1999). Families coping with childhood chronic illness: A research review. Families Systems & Health 17 (2) 149-164

Kazak, A. E. (2001). "We're at the breaking point": Family distress and competence in serious childhood illness. In: S. H. McDaniel, D. D. Lusteran & C. L. Philpot (Eds.), *Casebook of Integrating Family Therapy* (chap. 23). Washington: APA

חומר מחייב למבחנים: מאמרים + הרצאות

תאריך עדכון: 09/06/2029

שם המרצה: פרופ' שלמה קרביץ

שם הקורס: תהליכים אמפתיים ומטה-קוגניטיביים בנרטיב ובסיפור: האם ואיך אפשר להרגיש ולהכין את

המצוקה והרווחה של האחר

מספר הקורס: 60-668-01

סוג הקורס: סמינריון (קורס בחירה)

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** ב **היקף שעות:** שעתיים

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס : מטרת הקורס הוא לעמוד על המידה שהשימוש במונחים, אמפתיה ומטה-קוגניציה, מבהירים את המהות ואת התהליך של תופעת ההבנה בין אישית. באופן ספציפי נדון בקורס בחומר תיאורטי ואמפירי ביחס לאמפתיה ולמטה-קוגניציה ובאופן שהנרטיב והסיפור יכולים להבהיר את התופעות הקשורות למונחים הנ"ל, במיוחד לתובנה הבין אישית המספקת ע"י הנרטיב והסיפור. כדי להשיג את המטרות הנ"ל, כל המשתתפים יקראו וינתחו ספרות מקצועית ומדעית על הזיקה של מספר מחלות לתהליכים הנ"ל. על הבסיס של קריאה זו, הם יבחרו נושאים למחקר, יכינו ויגישו הצעת מחקר, יאספו תצפיות בהתאם להצעה, ינתחו אותן, יפרשו את תוצאות הניתוח, ויכתבו דו"ח מדעי מקיף. יחד עם הדו"ח הנ"ל, כל משתתף יכול להגיש יומן מחקר של לא יותר מחמש עמודים אשר יתאר את תהליך המחקר מההיבט האישי והחוויתי. כל משתתף יכול לבצע את המחקר לבד או יחד עם משתתף נוסף.

ב. תוכן הקורס: משתתפי הסמינריון ישתתפו בדיונים בשאלות תיאורטיות, אמפיריות, ויישומיות הקשורות לאמפתיה ומטה-קוגניציה. משתתפי הסמינריון יתכוננו לדיונים אלה באמצעות קריאה ספרותית הקשורה לשאלות אלה. חומר הקריאה יכלול נרטיבי וסיפורי. משתתפי הסמינריון גם יצפו בסרטים המיועדים לעורר אמפתיה. לאחר הצפייה, המשתתפים ידונו במידת האפקטיות של הסרט ובתהליכים אשר מופעלים על ידו.

מהלך השיעורים: במשך הסמסטר, הפרקטיקום יפגש פעם אחת ביום, בשעה, ובמקום המיועדים לכך. פגישות אלה תשתמשנה בדיונים המפורטים למעלה ולבחירת נושא לעבודת סמינריון. לקראת סוף הקורס, כל משתתף בקורס יגיש עבודה (10 עד 15 עמודים) אשר ידון באחד נושאי הקורס באמצעות חומר תיאורטי, אמפירי, ספרותי, ונרטיבי. דוגמאות לנושאי הקורס הן כדלהלן:

1. הגלגול של פ. קפקא כדוגמא של חוסר אמפתיה
2. הגדרות ותיאוריות של אמפתיה ומטה-קוגניציה
3. הבסיס הנורו-פסיכולוגי והחברתי של אמפתיה ומטה-קוגניציה

4. נכויות הפוגעות באמפתיה ובמטה-קוגניציה

(א) פגיעות מוחיות (אלצהיימר, טראומטיות, CVA)

(ב) אוטיזם

(ג) סכיזופרניה

5. פסיכותרפיה, אמפתיה, ומטה-קוגניציה: הקשר בין חשיבה ביקורתית לבין אמפתיה

6. ספרות, אמפתיה, ומטה-קוגניציה

תכנית הוראה מפורטת לפגישות של סמסטר ב:

מס' השיעור	נושא השיעור המספר הלטיני מתייחס לנושא בביבליוגרפיה	קריאה נדרשת המספרים מתייחסים מקורות בביבליוגרפיה	הערות
1,2	I	מקורות: 1, 2, 3, 4	
3,4	II	מקורות: 5, 6, 7	
6,5	III.	מקורות: 8, 9	
8,7	IV	מקורות: 10, 11, 12	
10,9	V	מקורות: 13, 14	
12,11	VI	מקורות: 15	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: תלמידי שנה ג לפסיכולוגיה

חובות / דרישות / מטלות:

(1) נוכחות והשתתפות בפגישות הסמינריון.

(2) קריאת הספרות כהכנה לאותן פגישות.

(3) בחירת נושא לעבודת הסמינריון תוך היוועצות עם מנחה הסמינריון.

(4) כתיבת והגשת עבודת הסמינריון (10 עד 15 עמודים).

מרכיבי הציון הסופי: הציון בסמינריון יהיה מספרי ויהיה מורכב מהשתתפות בדיונים מעבודת הסמינריון.

ד. ביבליוגרפיה:

I. מבוא: שינוי פרדיגמה-מבחוץ לבפנים או לפחות לחצי דרך לבפנים באמצעות נרטיב, סיפור,

ו-דו-שיח

1) Hofstadter, D. (2007) *I am a strange loop*. New York: Basic Books- Prologue: An affable locking of horns (pp. 3-7).

2) Le Clezio, J. M. G. (2008). *Fever*. London: Penguin Classics. Introduction pp. vii-viii.

3) Buber, M. (1999). Martin Buber & Carl Rodgers. In Judith Buber Agassi (Ed.), *Martin Buber on psychology and psychotherapy* (pp.246-270). Syracuse, NY: Syracuse University Press.

4) Dekeyser, E., Elliot, R., & Leijssen, M. (2009). Empathy in psychotherapy: Dialogue and embodied understanding. In J. Decety & W. Ickes (Eds.) *The social neuroscience of empathy* (pp. 115-124). Cambridge, MA: The MIT Press.

.II אמפתיה, סימפתיה, ומצוקה אישית? -ההיסטוריה והגדרות של אמפתיה כמונח פסיכולוגי

ייחודי

5) Jahoda, G. (2005). Theodor Lipps and the shift from "sympathy" to "empathy," *Journal of the History of the Behavioral Sciences*, 41(2), 151-163.

6) Wispe, L. (1986). The distinction between sympathy and empathy: To call forth a concept a word is needed. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, 314-321.

7) Batson, D. C. (2009) These things called empathy Eight related but distinct phenomena. In J. Decety & W. Ickes (Eds.) *The social neuroscience of empathy* (pp.3-15). Cambridge, MA: The MIT Press.

.III. שתי גישות להתפתחות של אמפתיה

8) Perner, J (1991). *Understanding the representational mind*. Cambridge, MA: The MIT Press. Chapter 6 –Early Understanding and Seeing

9) Hoffman, M.L. (2000). *Empathy and moral development: Implications for caring and moral development*. New York: Cambridge University Press Chapter 3-The Development of Empathic Distress.

10) Keen, S. (2007). *Empathy and the novel*. New York: Oxford University Press.

Chapter 3.

(11) קאפקא, פ. (1977). סיפורים ופרקי התבוננות. ירושלים, ישראל: הוצאת שוקן.

(12) להפגש עם שרה נידהם: סרט .

. V. גישה של Social Neuroscience לקשר בין אמפתיה לבין מטה-קוגניציה:

13) Decety, J. & Lamm, L. (2009). Empathy vs personal distress: Recent evidence from social neuroscience. In J. Decety & W. Ickes (Eds.) *The social neuroscience of empathy* (pp.199 -213). Cambridge, MA: The MIT Press.

14) Shamai-Tsoory, S.G. (2009) Empathic processing: Its cognitive and affective dimensions and neuroanatomical basis. In J. Decety & W. Ickes (Eds.) *The social neuroscience of empathy* (pp.215 -232). Cambridge, MA: The MIT Press

VI . סכיזופרניה, מטה-קוגניציה, ואמפתיה

15) Frith, C. D. (1992). *The cognitive neuropsychology schizophrenia*. Hove, UK: Lawrence Erlbaum-Chapter 7

תאריך עדכון: 26.05.09

שם המרצה: ד"ר אלה מירון ספקטור

שם הקורס: התנהגות ארגונית

מספר הקורס: 60-681-01

סוג הקורס: קורס בחירה

היקף שעות: 2

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

מטרות הקורס: מטרת הקורס הן להקנות ידע, הבנה וכלים לניתוח של התנהגות אנושית במסגרות ארגוניות. הקורס יבחין בין תהליכים בשלוש רמות שונות: רמת הארגון (הארגון כישות אשר מתפקדת בסביבתם של ארגונים אחרים ואילוצים שונים), רמת הקבוצה (צוותים, מחלקות, יחידות, וועדות בארגון) ורמת הפרט (העובדים בארגון). בכל אחת מהרמות ישנם תהליכים אשר משפיעים על איכות הניהול, הפעילות והייצור בארגון. מטרת הקורס היא לסקור תהליכים אלה ולהכיר את הממצאים הרלוונטיים להם מתוך המחקר הרחב בפסיכולוגיה וסוציולוגיה ארגונית, מנהל עסקים, ובאופן רחב יותר מדעי ההתנהגות. מכלול הגורמים והתהליכים אשר יידונו יספקו כלים לבחינת תהליכי הפיתוח, הייצור או השרות בארגונים שונים ולגיבוש מדיניות ניהול משאבי אנוש בארגון.

תוכן הקורס: הקורס יסקור תאוריות, ממצאים, סימולציות ודוגמאות פרקטיות על תרבות ארגונית ומבנה ארגוני, קבלת החלטות בארגונים, רגשות בארגונים, עבודת צוות, השמת עובדים, מוטיבציה ועוד.

מהלך השיעורים:

השיעורים יכללו הרצאות, סרטי וידאו וסימולציות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פתיחה: מבוא להתנהגות ארגונית	פרק 1	
2	מבנה ארגוני ורשתות חברתיות	פרק 16	
3	תרבות ארגונית	פרק 17	
4	מדיניות משאבי אנוש	פרק 18	
5	מוטיבציה	פרק 6 + 7	
6	מוטיבציה	פרק 6 + 7	
7	מנהיגות	פרקים 12 + 13	

8.	תפיסה וקבלת החלטות	פרק 5	
9.	קבלת החלטות בצוות	פרקים 9 + 10	
10.	עבודת צוות	פרקים 9 + 10	
11.	ניהול קונפליקטים ומשא ומתן	פרק 15	
12.	רגשות בארגונים	פרק 8	
13.	חדשנות ושינוי ארגוני	פרק 19	

א. חובות הקורס:

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה (60-101), מבוא לסטטיסטיקה (60-105)

תלמידים מתבקשים להשתתף באופן פעיל **נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים:**

בהרצאות ולקרוא את חומר הקריאה לפני כל שיעור.

מרכיבי הציון הסופי: ציונים יינתנו על פי בחינה סופית (ציון מספרי) המבוססת על ההרצאות וחומר הקריאה.

ביבליוגרפיה: =

ספר הלימוד בקורס הוא:

Robbins, S.P., & Judge, T.A. (13th Edition) Organizational Behavior. Pearson International edition, NJ.

לא כל הפרקים בספר יכללו בחומר השיעור (הפרוט לעיל). ניתן להגיע לעותקים של הפרקים הנלמדים בשיעור דרך הספרייה של הפקולטה. עותקים מהספר וסריקות של פרקים מסוימים נמצאים בספריית הפקולטה וכן באתר הקורס.

תאריך עדכון: 31/ 5/ 09

שם המרצה: ד"ר ליעד עוזיאל

שם הקורס: הבדלים בין-אישיים בהתנהגות חברתית

מספר הקורס: 60-682-01

סוג הקורס: בחירה ל- BA

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2 ש"ס

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
היכרות עם סוגיות עכשויות במחקר בתחום ההבדלים הבין-אישיים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

לעיתים-קרובות פסיכולוגיה חברתית מסתפקת בהסבר התנהגות במונחי גורמי סביבה חיצוניים. משקל מועט מיוחס לתפקידו של האדם בעיצוב תגובותיו. תחום ההבדלים הבין-אישיים עוסק בניתוח מאפייני האדם אשר משפיעים על התנהגותו במצבים שונים. מבחינה זו, מהווה חקר ההבדלים הבין-אישיים תחום משלים להבנת השפעת הסביבה על ההתנהגות. במסגרת הקורס נעסוק בהבנת הבדלים בין-אישיים מרכזיים (תוך דגש על תכונות אישיות), ובאופן שבו הבדלים בין-אישיים מסבירים תופעות חברתיות מגוונות. הסטודנטים יכירו כמה מכלי המחקר העיקריים ואף יתנסו בשימוש בהם. דרישות הקורס כוללות קריאה שוטפת והשתתפות פעילה בכיתה. הציון בקורס ייקבע במבחן.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות פרונטליות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)
הקורס יעסוק בין-השאר בנושאים הבאים:

- מה הם הבדלים בין-אישיים ובמה הם נבדלים ממושגים פסיכולוגיים דומים.
- סוגי הבדלים בין-אישיים.
- למה יש הבדלים בין-אישיים?
- האם הבדלים בין-אישיים חשובים?
- יציבות ושינוי בבהבדלים בין-אישיים.
- שיטות למדידת הבדלים בין-אישיים.
- האם אנחנו יודעים לזהות את אישיותו של אדם אחר?
- הבדלים בין-אישיים גלויים וסמויים: מדידה והשלכות.

- אישיות טובה ואישיות רעה, האם יש חיה כזאת?
- תופעות חברתיות אשר הבדלים בין--אישיים ממלאים בהן תפקיד מרכזי.
- על טשטוש הגבולות בין תכונות אישיות לתפעול חיצוני.
- הבדלים בין-אישיים בעולם העבודה.
- תכונות אישיות ספציפיות:
- הונאה עצמית ורצייה חברתית.
- נרקסיזם.
- נירוטיסיזם.
- דימוי-עצמי.
- שליטה עצמית.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות חובה, השתתפות פעילה, קריאה שוטפת.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי, על-בסיס מבחן.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חומר הקריאה יכלול מאמרים באנגלית. חומר הקריאה המפורט ייקבע בהמשך.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 29/6/09

שם המרצה: ד"ר שירה תיבון

שם הקורס: דיאגנוסטיקה

מספר הקורס: 60-715-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א' ב'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס

מטרתו של קורס מתקדם זה באבחון והערכה של האישיות להרחיב את הידע התיאורטי, המחקרי והמעשי של סטודנטים במגמה הקלינית של הילד במערכת המבחנים הפסיכודיאגנוסטית תוך שימוש בספרות המקצועית הקיימת בנושא. דגש מיוחד יושם על ניתוח הממצאים בפרספקטיבה פסיכואנליטית והבנת החוויה הסובייקטיבית של הנבדק.

ב. תוכן הקורס

הסטודנטים ילמדו להשתמש בחומר תיאורטי, במחקרים אמפיריים, ובניתוח מקרים לצורך הבנה, המשגה, ארגון, ואינטגרציה של ממצאים מורכבים ביותר, לפעמים בלתי עקביים, העולים מתוך מערכת המבחנים תוך התנסות בהעברה, פירוש, ניתוח וכתבת הדו"ח המסכם באוכלוסייה קלינית של ילדים ומתבגרים.

מהלך השעורים

במסגרת הקורס יערכו הסטודנטים אבחון מלא לילדים ומתבגרים במקומות הפרקטיקום. הדרכה על האבחון תינתן בכתה.

ג. חובות הקורס

הסטודנטים יציגו את המקרה כולל רקע, סיבת ההפניה לטיפול, סיבת ההפניה למבחנים, אבחנה, והמלצות לטיפול תוך הדגשה על אינטגרציה של הממצאים העולים ממבחנים שונים, ניסוח תמונה כללית של האישיות, הבנה תיאורטית, ומחקרים אמפיריים.

מרכיבי הציון

הציון יורכב מההערכה על הדו"ח הפסיכודיאגנוסטי שהוגש במסגרת הפרקטיקום והמטלות השונות הנכללות במסגרת הקורס (50%), ועבודת סיכום (50%).

ד. ביבליוגרפיה:

קריאת חובה: פרקים נבחרים מתוך הספרים הנכללים במסגרת הביבליוגרפיה

Bibliography

American Psychiatric Association (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, DSM-IV-TR*. Washington, DC.

Bellak, L., & Abrams, D. M. (1997). *The T.A.T., C.A.T., and S.A.T. in Clinical Use*. (6th ed.). Boston MA: Allyn & Bacon.

Exner, J. E. (2000). *A Primer for Rorschach Interpretation*. New York: Wiley.

Exner, J. E. (2001). *A Rorschach Workbook for the Comprehensive System*. (5th ed.). Ashville, N.C: Rorschach Workshops.

Exner, J. E. (2003). *The Rorschach: A Comprehensive System, Vol. 1. Basic Foundations*. (4th ed.). NY: Wiley.

Exner, J. E., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive System, Vol. 2 Interpretation*. (3th ed.). NY: Wiley.

Exner, J. E., & Weiner, I. B. (1995). *The Rorschach: A Comprehensive System. Vol 3. Assessment of Children and Adolescents*. (2nd ed.). NY: John Wiley.

Gacono C. B., & Meloy, J. R., (Eds.). (1994). *The Rorschach Assessment of Aggressive and Psychopathic Personalities*. Hillsdale, NJ: Lawrence, Erlbaum, Associates.

Hammer, E. F., (Ed.). (1980). *The Clinical Application of Projective Drawings*. (6th ed.). Springfield, IL: Charles, C. Thomas.

Hammer, E. F., (Ed.). (1997). *Advances in Projective Drawing Interpretation*. Springfield, IL: Charles, C. Thomas.

Handler, L., & Hilsenroth, M. J. (1998). *Teaching and Learning Personality Assessment*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Hersen, M. (Editor-in-Chief), (2003). *Comprehensive Handbook of Psychological Assessment, Vol 2*. Hoboken, NJ: Wiley.

Hutt, M. L. (1985). *The Hutt Adaptation of the Bender Gestalt Test*. (4th ed.). NY: Grune & Stratton.

Kleiger, J. H. (1999). *Disordered Thinking and the Rorschach: Theory Research and Differential Diagnosis*. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.

Leichtman, M. B. (1996). *The Rorschach: A Developmental Perspective*. Hillsdale, The Analytic Press.

Lerner, P. M. (1998). *Psychoanalytic Perspectives on the Rorschach*. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.

Meloy, J. R., Acklin, M. W., Gacono, C., B., Murray, J. F., & Peterson, C. A. (Eds.). (1997). *Contemporary Rorschach Interpretation*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Association.

Newmark, C. S. (Ed.). (1996). *Major Psychological Assessment Instruments*. (2nd ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.

PDM Task Force. (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual*. Silver Spring, MD: Alliance of Psychoanalytic Organizations.

Rapaport, D., Gill, M., & Schaffer, R. (1968). *Diagnostic Psychological Testing*. NY: International Universities Press.

Sattler, J. M. (2002). *Assessment of Children: Behavioral and Clinical Applications* (4th ed.). San Diego, CA.

Schafer, R. (2002). *Psychoanalytic Interpretation in Rorschach Testing: Theory and Application*. New York: Grune & Stratton.

Silverstein, M. L. (1999). *Self Psychology and Diagnostic Assessment*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Association.

Smith, S., R., & Handler, H., (2006). (Eds). *The Clinical Assessment of Children and Adolescents: A Practitioner's Handbook*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Association.

Viglione, D. J. (2002). *Rorschach Coding Solutions*. Trade Printing Services, LLC.

Weiner, I. B. (2003). *Principles of Rorschach Interpretation*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Association.

תאריך עדכון: 17_ / 01_ / 10_

שם המרצה: ד"ר גיל דיזנדרוק _____

שם הקורס: הילד כפסיכולוג _____

מספר הקורס: 01_ - 720_ - 60_

סוג הקורס: שיעור בחירה

היקף שעות: 2

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):** להכיר לסטודנטים תחום אינטר-דיסציפלינארי חשוב, המשלב בין פסיכולוגיה קוגניטיבית, התפתחותית, השוואתית, ומדעי המוח.

ב. **תוכן הקורס:** ב-20 השנים האחרונות, התפתח תחום מחקר מולטי-דיסציפלינארי העוסק באיך אנשים מפרשים את התנהגותם של אחרים. קורס זה יעשה סקירה של תחום זה. נתחיל עם הגדרות של תתי-הנושאים הנחקרים והתאוריות השונות המנסות להסביר התפתחות יכולות אלו. נסקור ממצאים מחקריים על התפתחות יכולות אלו בילדים תקינים, ובאוכלוסיות עם ליקויים התפתחותיים. לבסוף, נסקור מחקרים עדכניים הבודקים את המקורות של יכולות אלו הן מבחינה אונטוגנטית (תינוקות) והן מבחינה פילוגנטית (קופים), ומחקרים המחפשים את הקורלאטים המוחיים של יכולות אלו.

מהלך השיעורים: הרצאות בעזרת Powerpoint

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	Piaget	אין	
2	תאוריות	1	
3	כוונות	2	
4	רגשות	3	
5	מצבים דימיוניים	4	
6	אמונות שגויות	5	
7	קווי-אופי	6	
8	מקוגניציה להתנהגות	7	
9	נירופסיכולוגיה התפתחותית	8	

	9	תינוקות	10
	10	קופים	11
	11	TOM במוח	12
	12	TOM במוח	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: א) לקרא את המאמרים ברשימה, ב) מבחן בסוף הסמסטר.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מבחן (מספרי)

ד. ביבליוגרפיה: חובה

- 1- Astington, J. W., & Gopnik, A. (1991). Theoretical explanations of children's understanding of the mind. *British Journal of Developmental Psychology*, 9, 16-25.
- 2- Woodward, A. L. (1998). Infants selectively encode the goal object of an actor's reach. *Cognition*, 69, 1-34.
- 3- Repacholi, B. M., & Gopnik, A. (1997). Early reasoning about desires: Evidence from 14- and 18-month-olds. *Developmental Psychology*, 33, 12-21.
- 4- Wooley, J. D. (1995). The fictional mind: Young children's understanding of imagination, pretense, and dreams. *Developmental Review*, 15, 172-211.
- 5- Wellman, H. M., Cross, D., & Watson, J. (2001). Meta-analysis of theory of mind development: The truth about false-belief. *Child Development*, 72, 655-684.
- 6- Heyman, G. D., & Gelman, S. A. (1998). Young children use motive information to make trait inferences. *Developmental Psychology*, 34, 310-321.
- 7- Diesendruck, G., & Ben-Eliyahu, A. (2006). The relationships among social cognition, peer acceptance, and social behavior in Israeli kindergarteners. *International Journal for Behavioral Development*, 30, 137-147.
- 8- Baron-Cohen, S. (2000). Theory of mind and autism: A fifteen year review. In S. Baron-Cohen, H. Tager-Flusberg, & D. J. Cohen (Eds.), *Understanding other minds* (pp. 3-20). Oxford: Oxford University Press.
- 9- Onishi, K. H., & Baillargeon, R. (2005). Do 15-month-old infants understand false beliefs? *Science*, 308, 255-258.

- 10- Tomasello, M., Call, J., & Hare, B. (2003). Chimpanzees understand psychological states – the question is which ones and to what extent. *Trends in Cognitive Science*, 7, 153-156.
- 11- Gallagher, H. L., & Frith, C. D. (2003). Functional imaging of “theory of mind”. *Trends in Cognitive Science*, 7, 77-83.
- 12- Saxe, R. (2006). Uniquely human social cognition. *Current Opinion in Neurobiology*, 16, 235-239.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: אין

חומר מחייב למבחנים: הרצאות + מאמרים בביבליוגרפיה

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: דר' גלבע איוה

שם הקורס: מבוא לטיפול קוגניטיבי

מספר הקורס: 01_ - 733_ - 60_

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

א. **מטרות הקורס:** הקניית בסיס תאורטי וקליני ליישום של טיפול קוגניטיבי התנהגותי. באופן ספציפי יותר – להקנות יכולת להבנה ופורמולציה של מקרים בשפה קוגניטיבית התנהגותית, וכלים טיפוליים לפי גישה זו.

ב. **תוכן הקורס:**

מהלך השיעורים: בקורס יעשה שימוש בהרצאות תוך שימוש במצגות ובשילוב של מרצים אורחים. בחלק מהשיעורים יעשה תרגול תוך שימוש בהצגות מקרה ומשחקי תפקיד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לטיפול קוגניטיבי התנהגותי		
2	רקע היסטורי להתפתחות CBT	Parsons, J. B., Gross, J. J., Etkin, M. S., & Madan, M. A. (1996). Psychodynamic therapists' reservations about cognitive behavioral therapy: Implications for training and practice. <i>The Journal of Psychotherapy Practice and Research</i> , 203-212.	
3	הערכה ב- CBT	Kirk, J. (1989). Cognitive Behavioral assessment. In <i>Cognitive behavior therapy for psychiatric problems: a practical guide</i> , Hawton, Salkovskis, Kirk, Clark (Eds.) pp. 13-51. Oxford University Press.	
4	Case Formulation	Parsons, J. B. (1989). Cognitive therapy in practice: A case formulation approach. Chapter 1 "The case formulation model" (pp. 1-18), & chapter 3 "The case formulation" (pp. 37-57). W. W. Norton & Company.	
5	טכניקות בסיסיות ב- monitoring CBT	Beck, J. (1995). Chapter 7: Identifying Emotion, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Watson & Tharp (1997). Self-directed behavior: Self-modification for personal adjustment. Brooks/Cole, Pacific Grove, CA.	
6	טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול		
7	טכניקות בסיסיות ב- CBT : חשיפה	Craske, M. G., & Barlow, D. H. (1993). Panic disorder and agoraphobia. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> .	

	(pp. 1-48). New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 12: Additional Cognitive and Behavioral Techniques, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press.		
		טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול	8
מרצה אורח	ד. חמיאל, ד. רועה (2000). פסיכופיזיותרפיה: אינטגרציה של ביופידבק עם טיפול קוגניטיבי התנהגותי. שיחות (15) 1, עמ' 51-57.	טכניקות בסיסיות ב- CBT : ביופידבק ורלקסציה	9
	Beck, J. (1995). Chapter 6: Identifying Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 8: Evaluating Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 9: Responding to Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press.	טכניקות בסיסיות ב- CBT : Cognitive restructuring	10
		טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול	11
	Spence, S. H. (2003). Social skills training with children and young people: Theory, evidence and practice. <i>Child and Adolescent Mental Health</i> , 8(2), 84-96.	טכניקות בסיסיות ב- Social Skills : CBT	12
		קונספטואליזציה של מקרה ותכנון טיפול – מקרה לדיון	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: מטלה של שינוי אישי לאורך הסמסטר והגשתה בסיום הסמסטר או מטלה של דיון תאורטי באחד מהנושאים הנלמדים.

מרכיבי הציון הסופי: ציון מטלת סוף סמסטר

ד. ביבליוגרפיה: רשומה בתוכנית הקורס.

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: דר' אילנית חסון-אוחיון

שם הקורס: מבוא לטיפול קוגניטיבי

מספר הקורס: 02_ _733_ _60_

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

א. **מטרות הקורס:** הקניית בסיס תאורטי וקליני ליישום של טיפול קוגניטיבי התנהגותי. באופן ספציפי יותר – להקנות יכולת להבנה ופורמולציה של מקרים בשפה קוגניטיבית התנהגותית, וכלים טיפוליים לפי גישה זו.

ב. **תוכן הקורס:**

מהלך השיעורים: בקורס יעשה שימוש בהרצאות תוך שימוש במצגות ובשילוב של מרצים אורחים. בחלק מהשיעורים יעשה תרגול תוך שימוש בהצגות מקרה ומשחקי תפקיד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לטיפול קוגניטיבי התנהגותי		
2	רקע היסטורי להתפתחות CBT	Parsons, J. B., Gross, J. J., Etkin, M. S., & Madan, M. A. (1996). Psychodynamic therapists' reservations about cognitive behavioral therapy: Implications for training and practice. <i>The Journal of Psychotherapy Practice and Research</i> , 203-212.	
3	הערכה ב- CBT	Kirk, J. (1989). Cognitive Behavioral assessment. In <i>Cognitive behavior therapy for psychiatric problems: a practical guide</i> , Hawton, Salkovskis, Kirk, Clark (Eds.) pp. 13-51. Oxford University Press.	
4	Case Formulation	Parsons, J. B. (1989). Cognitive therapy in practice: A case formulation approach. Chapter 1 "The case formulation model" (pp. 1-18), & chapter 3 "The case formulation" (pp. 37-57). W. W. Norton & Company.	
5	טכניקות בסיסיות ב- monitoring CBT	Beck, J. (1995). Chapter 7: Identifying Emotion, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Watson & Tharp (1997). <i>Self-directed behavior: Self-modification for personal adjustment</i> . Brooks/Cole, Pacific Grove, CA.	
6	טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול		
7	טכניקות בסיסיות ב- CBT : חשיפה	Craske, M. G., & Barlow, D. H. (1993). Panic disorder and agoraphobia. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> . (pp. 1-48). New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 12: Additional	

	Cognitive and Behavioral Techniques, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press.		
		טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול	8
מרצה אורח	ד. חמיאל, ד. רועה (2000). פסיכופיזיותרפיה: אינטגרציה של ביופידבק עם טיפול קוגניטיבי התנהגותי. שיחות (15) 1, עמ' 51-57.	טכניקות בסיסיות ב- CBT : ביופידבק ורלקסציה	9
	Beck, J. (1995). Chapter 6: Identifying Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 8: Evaluating Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press. Beck, J. (1995). Chapter 9: Responding to Automatic Thoughts, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press.	טכניקות בסיסיות ב- CBT : Cognitive restructuring	10
		טכניקות בסיסיות ב- CBT : תרגול	11
	Spence, S. H. (2003). Social skills training with children and young people: Theory, evidence and practice. <i>Child and Adolescent Mental Health</i> , 8(2), 84-96.	טכניקות בסיסיות ב- CBT : Social Skills	12
		קונספטואליזציה של מקרה ותכנון טיפול – מקרה לדיון	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: מטלה של שינוי אישי לאורך הסמסטר והגשתה בסיום הסמסטר או מטלה של דיון תאורטי באחד מהנושאים הנלמדים.

מרכיבי הציון הסופי: ציון מטלת סוף סמסטר

ד. ביבליוגרפיה: רשומה בתוכנית הקורס.

שם המרצה: ד"ר גולן עפר

שם הקורס: __ליקויי למידה אבחון וטיפול

מספר הקורס: 01_ - 734__ - 60

סוג הקורס: (שיעור)

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה בנוי כקורס המשך לקורס לקויות למידה המתמקד בחלק התיאורתי. קורס ההמשך הינו קליני- התנסותי במהותו, ומהווה גשר בין פן תיאורתי של התחום ובין האבחון בקהילה. בקורס מתאפשרת הכרות והתנסות בשימוש בכלי אבחון המתמקדים באספקטים מגוונים של תפקוד בקרב לקויי למידה לצורך אבחון ובניית תוכנית התערבות בליקויי למידה התפתחותיות ואקדמיות. בקורס מושם דגש על עריכת אינטגרציה של ממצאי אבחון מתוך מסגרת תיאורטית אינטגרטיבית.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה הסטודנטים מתנסים בשימוש באמצעי אבחון העומדים לרשות פסיכולוג קליני עם ילדים בעלי לקויות למידה, לפיתוח מיומנויות עבודה עם צוות אינטרדיסציפלינרי המאבחן לקויי למידה התפתחותיות ואקדמיות, להבנת תרומת הפסיכולוג בכל שלבי העבודה. נושאי האבחון כוללים התייחסות לאבחון יכולות קוגניטיביות ויכולות הסתגלות, אבחון נויורפסיכולוגי לילדים, איתור קשיי למידה אקדמיים, בדגש על קריאה, אבחון דידקטי לילדים לקויי למידה, אבחון יכולות נילוות לקשיי למידה: כישורים ניהוליים ויכולות קשב וריכוז. בקורס משולבים מפגשים עם מרצים אורחים מומחים בתחום אבחון פנים שונות של לקויות למידה אקדמיות והתפתחותיות. בחלקו המסכם של הקורס יגישו הסטודנטים מקרים בהם יאבחנו ילדים לקויי למידה בעזרת כלי אבחון שנלמדו במהלך הקורס.

מהלך השיעורים: להרצאות יהיו בדרך כלל שני חלקים: פתיחה פרונטליות מלוות במצגות ממוחשבות בה יוצג התחום המוערך והמסגרת התיאורטית לפיתוחו. חלקו השני של כל שיעור יוקדש להתנסות עם הכלים ודיון במוקדי חולשה וחוזק שהוא מציג תוך פיתוח דיונים פעילים בהשתתפות הסטודנטים. בקורס משולבות הרצאות אורח של מומחית באבחון פסיכודידקטי מפרספקטיבה חינוכית, מומחית איתור קשיי קשב מפרספקטיבה נויורפסיכולוגית, ומומחה באיתור קשיי פרבסיביים התפתחותיים מפרספקטיבה קוגניטיבית-קלינית. במהלך הקורס משולב גם ביקור בקהילה במכון לאיתור הפרעת קשב וריכוז.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאת מדריך והתנסות עם כלי אבחון	הערות
1	לקויות למידה – אבחון יכולות קוגניטיביות	מבחן קאופמן לילדים (1996)	
2	אבחון נויורפסיכולוגי	Kirk, U., and Kemp, S. (2007)	

	NEPSY for Children, 2 nd edition	ילדים	
3	Vineland Adaptive Behavior Scales, 2 nd Edition (2008)	אבחון הסתגלות	
4	הערכת מיומנויות קריאה: ערכת שתיל להערכת אוריינות בגילאי גן ואבחון קריאה א'-ת' (2006)	קשיי למידה אקדמיים: לימוד קריאה	
5	הרצאת אורח: ד"ר רינה אשל	אבחון פסיכודידקטי לילדים לקויי למידה	
6	1) Autism Diagnostic Observation Schedule (ADOS) 2) Autism Diagnostic Interview (ADI)	הספקטרום האוטיסטי	
7	קריאה נילוית (רשות, ראה לעיל)	מערכת כישורים ניהוליים	
8	Reynell & Curwen (1981) Reynell Developmental Language scales, Rey Verbal Learning Task, Selected tests from K-ABC, WISC	הערכת שפה	
9	הרצאת אורח: גבי יעל ברוקנר	הערכת קשב	
10	הצגת מקרה - BRC, TOVA	סיור במכון להערכת לקויות קשב וריכוז	
11	הגשת רפרטים	הגשות מקרה	
12	הגשת רפרטים	הגשות מקרה	
13	הגשת רפרטים	הגשות מקרה	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס שנתי בדיאגנוסטיקה קוגניטיבית של ילדים וקורס שנתי במבחנים השלכתיים לילדים. ניסיון בהעברה סטנדרטית של מבחני ווקסלר לילדים במערך קליני, חובה.

חובות / דרישות / מטלות: ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה. חובות הקורס כוללים גם הגשת רפרט ועבודה שיתבסס על תאור מקרה בו ערך כל זוג סטודנטים אבחון הכולל

שניים מהכלים לאבחון לקויות למידה. ההגשה תשקף אינטגרציה של ממצאי כלי זה עם ממצאים העולים משימוש בכלי אבחון אחרים ונתונים קליניים. בחירת כלי האבחון תערך תוך התייעצות עם המרצה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי
ציון הקורס מורכב מהצגת רפרט (45%)
הגשת עבודה מסכמת (45%)
תרומה פעילה לדיונים בשיעור (10%)

ד. ביבליוגרפיה: מצויינת לעיל, חובה

קריאה (רשות)

- K-ABC: Kline, R. B., Snyder J., & Castellanos, M. (1996). Lessons from the Kaufman Assessment Battery for Children (K-ABC): Toward a New Cognitive Assessment Model. *Psychological Assessment*, 8, No. 1, 7-17
- NEPSY: Kemp, S. L., Korkman, M., Kirk, U. (2001). *Essentials of NEPSY assessment*. Application of the NEPSY in diagnosing a learning, pp200-210.
- Vineland: Cabrera, P. M., Gaa, L. G., & Thyer, B. A (1999). Social Work Assessment of Adaptive Functioning Using the Vineland Adaptive Behavior Scales Issues of Reliability and Validity. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 1540-3556, 2, 33 – 50
- ROCF: Shin, MS et al (2006). *Clinical and empirical applications of the ROCF Test*". *Nat Protoc* 1 (2): 892–9.
- WCST: Greve, KW et al (2005). Latent structure of the WCST: a confirmatory factor analytic study. *Archives of Clinical Neuropsychology* 20: 355-364.
- Reynell: Lyytinen, H, Ahonen, T, Eklund, K, Guttorm, TK, Laakso, ML, Leinonen, S. et al (2001). Developmental pathways of children with and without familial risk for dyslexia during the first years of life. *Dev Neuropsychol.* 20(2):535-54.
- BRIEF: Toplak, ME, Bucciarelli, SM, Jain, U, Tannock, R. (2009). Executive functions: performance-based measures and the behavior rating inventory of executive function (BRIEF) in adolescents with attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD). *Child Neuropsychol.* 15(1), 53-72.
- TOVA: Gross-Tsur, V., Goldzweig, G., Landau, Y.E., Berger, I., Shmueli, D., Shalev, R.S.(2006). The impact of sex and subtypes on cognitive and psychosocial aspects of ADHD. *Dev Med Child Neurol*, 48(11), 901-5.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ביבליוגרפיה נוספת תנתן במהלך הקורס בהתאם לסוגיות הספציפיות ולמקרים שיוצגו.

חומר מחייב לעבודה: הרפרט שיוכן בזוגות יאיר פן באבחון ילד לקוי למידה באמצעות שניים מכלי האבחון שנלמדו בקורס .

העבודה מסכמת תשקף אינטגרציה של החומר הקליני שהוצג במסגרת הרפרט עם ממצאים
אמפיריים אחרים ו/או לאור מסגרת תיאורתית רלוונטית למקרה.

שם המרצה: ד"ר רוני גבע _____

שם הקורס: _____ נירופסיכולוגיה התפתחותית _____

מספר הקורס: 01_ - 736__ - 60__

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות: 2

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה בנוי כקורס מבוא בנורופסיכולוגיה התפתחותית, ומהווה גשר בין פן מחקרי של התחום ובין הפן הקליני. בקורס יוצגו אספקטים מגוונים של התפתחות מערכת העצבים המרכזית בתנאים אופייניים ובנסיבות פטולוגיות שכיחות. יושם דגש על הבנת יחסי מח התנהגות במערכת מתפתחת מההפריה ולאורך החיים תוך התייחסות לכישורים מרכזיים: ביניהם התפתחות חישה, מוטוריקה, שפה, זכרון, רגש וויסות התנהגות לאורך ההתפתחות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה הסטודנטים של המחלקה לפסיכולוגיה נחשפים לפנים בין תחומות של חקר קשרי מח- התנהגות אנושית.

מהלך השיעורים: הקורס בנוי מהרצאות מלוות במצגות להמחשה ודין פעיל עם המשתתפים על בסיס קריאת חומר נלווה

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב) - תוגש בהמשך

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס פתוח לתלמידי תואר שני ושלישי של המחלקה לפסיכולוגיה

חובות / דרישות / מטלות: ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה. חובות הקורס

כוללים גם הגשת עבודה תיאורית-אמפירית כרקע לתאור מקרה בחירת נושא ההגשה ובמקרה תוך

התיעצות עם המרצה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי

ציון הקורס מורכב מהצגת רפרט (40%)

הגשת עבודה מסכמת (40%)

תרומה פעילה לדיונים בשיעור (20%)

ד. ביבליוגרפיה: תצורף בהמשך

תאריך עדכון: 02/ 07/ 09

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן _____

שם הקורס: _____ עבודה טיפולית עם הורים _____

מספר הקורס: _____ 01 - _____ 738 - 60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

לאור גישות עכשוויות הטוענות כי טיפול בילדים חייב לכלול גם עבודה עם הורים, מטרת הקורס היא לתת סקירה תאורטית ולהציג גישות התערבות קליניות בעבודה עם הורים המלווה עבודה עם ילדים. נסקור גישות המתמקדות בהדרכת הורים, שיטות התנהגותיות, גישות פסיכודינמיות וגישות המבוססות על תיאוריות הממוקדות בשיפור מיומנויות הוריות או יכולות רפלקטיביות. נתייחס גם לשאלות העולות בעבודה טיפולית עם הורים, כגון החוזה הטיפולי, נושאים אתיים הקשורים בסודיות ובשאלה "מיהו המטופל" ונתייחס לגישות קצרות טווח לעבודה עם הורים. הסטודנטים יציגו מקרים של עבודה עם הורים שידונו בשיעור.

ב. תוכן הקורס:

לקורס ארבעה חלקים

א. הצגת גישות שונות לעבודה טיפולית עם הורים

ב. טכניקות טיפוליות וסוגיות בעבודה עם הורים

ג. זווית התפתחותית על עבודה עם הורים מינקות להתבגרות

ד. עבודה עם הורים במצבים פסיכופתולוגיה שונים: כגון גרושים, ילדים בסיכון רפואי, ילדים במצבים של הזנחה והתעללות, פסיכופתולוגיה הורית.

ג. חובות הקורס:

הסטודנטים יתבקשו להציג עבודה טיפולית עם הורים בשיעור ולכתוב עבודה מסכמת על אחד הנושאים

דרישות קדם:

קורס בסיס בפסיכותרפיה ועבודה עם הורים במשך זמן הקורס

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

תצפית על ראיון חולה

ד. ביבליוגרפיה

Arnold, L. (1978). *Helping parents help their children*. New York: Burner Mazel

Chapters:

1. Adams, P. Guiding parents of "neurotic" children in treatment
2. Anthony, J., & Meginnis, M. Counseling very disturbed parents
3. Ellis, A. Relational-emotive guidance
4. Fontana, V., & Schneider, C. help for abusing parents
5. Gardner, R. Guidance for separated and divorced parents.
6. Schopler, E. Collaboration with parents of psychotic (autistic) children

Anthony, J., & Benedek, T. (1996). *Parenthood: It's psychology and psychopathology*. Northvale, NJ: Jason Aronson

Brems, C. (1993). *A comprehensive guide to child psychotherapy*. Boston, MA: Allyn & Bacon

Chethik, M. (1989). *Techniques of child therapy: Psychodynamic strategies*, New York: Guilford

Greenspan, S., & Greenspan, N. (1991). *The clinical interview of the child*. Washington, DC: APA press

Mishne, J. (1983). *Clinical work with children*. New York: Free press

Stern, D. N. (1995). *The motherhood constellation*. New York: Basic Books

Tsiantis, J. (2000). *Work with parents, psychoanalytic psychotherapy with children and adolescents*. London, Karnac Books

Chapters:

1. Rustin M. Dialogue with parents
2. Green, V. therapeutic space for re-creating the child in the mind of the parents

Van Fleet, R. (1994). *Filial therapy: Strengthening parent-child relationships through play*. Sarasota, FL: Professional Resources Press

Winnicott, D. W. (1971) *Therapeutic consultation in child psychiatry*. London, Hogarth Press

Wachtel, E. (1994). *Treating troubled children and their families*. New York: Guilford

תאריך עדכון: 22/6/09

שם המרצה: ד"ר אסתר אורליאן

שם הקורס: פתולוגיה והתערבות בגיל הרך

מספר הקורס: 60-741-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט: אין

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

- לרכוש ידע קליני/טיפולי לגבי גילאי 0-3:
- להכיר פתולוגיות אופייניות בינקות, בהקשר של מערכות סיווג רלוונטיות ומודלים של התפתחות
- להבחין בין גישות שונות להתערבות בינקות, ולהכיר מבחר מייצג של התערבויות המתנהלות בשטח
- לפתח חשיבה קלינית המתאימה לעבודה עם תינוקות ומשפחותיהם

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס עוסק בהמשגה של פתולוגיה והתערבות בגיל הרך, מאפיינים, וסוגיות רלוונטיות. נושאים כלליים: מודלים של התפתחות/פתולוגיה בגיל הרך, פתולוגיות אופייניות בינקות, מודלים של התערבות, מבחר התערבויות

מהלך השיעורים:

הרצאה ודיון, שימוש במצגות ובקטעים מצולמים לפי הצורך

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

הקדמה לפתולוגיה בגיל הרך

הגדרת הפתולוגיה, מערכות סיווג,

תקינות לעומת פתולוגיה בשלבים שונים של התפתחות

קריאה:

קרן, מ. (1998). פסיכופתולוגיה של תקופת הינקות (מהלידה עד גיל 3 שנים). בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר, ש. טיאנו (עורך). תל-אביב: דיונון-אוניברסיטת תל-אביב, 169-193.

Greenspan, S.I. (1992). Infancy and Early Childhood: The Practice of Clinical Assessment and Intervention with Emotional and Developmental Challenges. Madison, CT.: International Universities Press, 3-28.

Zeanah, C.H. & Larrieu, J.A. (2000). Mother-blaming, relationship psychopathology, and infant mental health: A commentary on Ward, Lee, & Lipper (2000). Infant Mental Health Journal, 21, 443-447.

הפרעות בוויסות

קריאה:

Greenspan, S.I. & Wieder, S. (1997). Regulatory Disorders. In J. Noshpitz (Ed.), Handbook of Child and Adolescent Psychiatry: Vol. 1. Infants and Preschoolers: Development and Syndromes. NY: Wiley, 508-520.

הפרעות באכילה/האכלה הפרעות בשינה

קריאה:

Chatoor, I. (1997). Feeding Disorders of Infants and Toddlers. In Noshpitz, Handbook, 367-386.

Anders, T., Goodlin-Jones, B., & Sadeh, A. (2000). Sleep Disorders. In C.H. Zeanah, Jr. (Ed.), Handbook of Infant Mental Health (2nd ed.). NY: Guilford, 326-338.

הפרעות התפתחות רחבות היקף / הפרעות בהתייחסות ובתקשורת / ספקטרום ה PDD

קריאה:

Greenspan, S.I. & Wieder, S. (1999). A functional developmental approach to autism spectrum disorders. Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps, 24, 147-161.

הפרעות על בסיס סביבתי: תסמונת בתר-חבלתית (PTSD) הפרעות בהתקשורת

קריאה:

Ruttenberg, B.A. (1997). Traumatic Stress Disorder of Infancy and Childhood. In Noshpitz, Handbook, 520-536.

Zeanah, C.H., Jr. & Boris N.W. (2000). Disturbances and Disorders of Attachment in Early Childhood. In Zeanah, Handbook (2nd), 353-368.

הפרעת חרדה

דכאון

דכאון באם אחרי לידה

קריאה:

Kaitz, M. & Maytal, H. (2005). Interactions between anxious mothers and their infants – an integration of theory and research findings. Infant Mental Health Journal, 26, 570-597.

Luby, J.L. (2000). Depression. In Zeanah, Handbook (2nd), 382-396.

Blum, L.D. (2007). Psychodynamics of postpartum depression. Psychoanalytic Psychology, 24, 45-62.

הפרעות נוספות - עם שימת דגש על ההיבטים הרלוונטיים לגיל הרך פיגור שכלי הפרעות בתקשורת ושפה

- Thomasgard, M. & Shonkoff, J. P. (1993). Mental Retardation. In Zeanah, Handbook, 250-259.
- Wetherby, A.M. & Prizant, B.M. (1997). Speech, Language, and Communication Disorders in Young Children. In Noshpitz, Handbook, 473-491.
- Wright, C. & Northcatt, C. (2004). Schematic decision trees for DC: 0-3. Infant Mental Health Journal, 25, 171-174.

הקדמה להתערבות בגיל הרך כללים מנחים, מודלים של התערבות

קריאה:

- Stern, D.N. (1995). The Motherhood Constellation: A Unified View of Parent-Infant Psychotherapy. NY: Basic Books, 11-17, 147-167.

סוגים של התערבות בגיל הרך ניתוח של קטעי התערבות

קריאה:

קטעים נבחרים מתוך :

- Baradon, T. (2005). The Practice of Psychoanalytic Parent-Infant Psychotherapy: Claiming the Baby. NY: Routledge.

- Treating Parent - Infant Relationship Problems: Strategies for Intervention. (2004). Sameroff, A.J., McDonough, S.C., & Rosenblum, K.L. (Eds). NY: Guilford

התערבויות המותאמות להפרעות ספציפיות

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: בסיס קליני, ובמיוחד המשגה מבוססת לגבי פתולוגיה וטיפול

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות והשתתפות בשיעורים, קריאה, מבחן סופי

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי - 100% על בסיס מבחן הסופי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

קריאת חובה רשומה למעלה

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ספרי יסוד:

- American Psychiatric Association Press (1994). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (4th ed.). Washington, DC: Author.

Handbook of Child and Adolescent Psychiatry: Vol.1. Infants and Preschoolers: Development and Syndromes. (1997). J. Noshpitz (Ed.). NY: Wiley.

Handbook of Infant Mental Health (2nd ed.). (2000). C.H. Zeanah, Jr. (Ed.). NY: Guilford.

Handbook of Infant Mental Health. (1993). C.H. Zeanah, Jr. (Ed.). NY: Guilford.

WAIMH Handbook of Infant Mental Health (Vols. 1-4). (2000). Osofsky, J.D. & H. E. Fitzgerald (Eds.) NY: Wiley.

Zero to Three National Center for Clinical Infant Programs (2005). Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood: DC: 0-3R. Arlington, VA: Author.

Zero to Three National Center for Clinical Infant Programs (1994). Diagnostic Classification: 0-3; Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood. Arlington, VA: Author.

קריאה מומלצת:

Aquarone, S. (2004). Infant-Parent Psychotherapy: A Handbook (Tavistock Clinic). London: Karnac.

Cesari, A., Maestro, C., Cavallaro, A., Chilosi, A., Pecini, C., Pfanner, L., & Muratori, F. (2003). Diagnostic boundaries between regulatory and multisystem developmental disorders: A clinical study. Infant Mental Health Journal, 24, 365-377.

Dowling, D. (2006). "'The Capacity to Be Alone:' Rediscovering Winnicott and his Relevance to Parent-Infant Psychotherapy." In A Question of Technique, M. Lanyado & Horne, A. (Eds.). NY: Routledge.

Feldman, R., Keren, M., Gross-Rozval, O., & Tyano, S. (2004). Mother-child touch patterns in infant feeding disorders. Journal of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 43, 1089-1097.

Greenspan, S. & Weider, S. (2005). Infant and Early Childhood Mental Health: A Comprehensive, Developmental Approach to Assessment and Intervention. VA: American Psychiatric Association.

Guedeney, A. (1997). From early withdrawal reaction to infant depression: A baby alone does exist. Infant Mental Health Journal, 18, 339-349.

Innovations in Parent-Infant Psychotherapy. (2007). M.E. Pozzi-Monzi, (Ed.). London: Karnac.

Infant-Parent Research and Intervention. (2005). Collection of Papers in Psychoanalytic Study of the Child, 60.

Lieberman, A., Padron, E., Van Horn, P., & Harris, W.W. (2005). Angels in the Nursery: The intergenerational transmission of benevolent parental influences. Infant Mental Health Journal, 26, 504-520.

Morrell, J. & Steele, H. (2003). The role of attachment security, temperament, maternal perception, and care-giving behavior in persistent infant sleeping problems. Infant Mental Health Journal, 24, 447-468.

- Nylen, K.J., Moran, T.E., Franklin, C.L., & O'Hara, M.W. (2006). Maternal Depression: A Review of Relevant Treatment Approaches for Mothers and Infants. Infant Mental Health Journal, 27, 327-343.
- Slade, A. & Cohen, L.J. (1996). The process of parenting and the remembrance of things past. Infant Mental Health Journal, 17, 217-238.

חומר מחייב למבחנים:

חומר של ההרצאות והדיונים, וקריאה שצויינה

תאריך עדכון: 09/04/20__

שם המרצה: מיכל לבידור

שם הקורס: פרקטיקום חוץ

מספר הקורס: 01-748-60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: לא קיים

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה נועד להכיר לסטודנטים במגמה המחקרית שיטות ומסגרות מחקר שמחוץ לאקדמיה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הסטודנטים ישובצו למעבדות מחקריות שונות, בהן הם ישתתפו באופן פעיל בתכנון, בביצוע ובניתוח של מחקר. בנוסף לאפשרות להתנסות במחקר יישומי נחשפים הסטודנטים למגוון מעסיקים פוטנציאליים. בכל שנה מוצגות מעבדות אחרות, רשימת מקומות לדוגמה:

* בי"ח איכילוב (היחידה לפגים)

* בי"ח שלווה הוד השרון (המחלקה לפסיכיאטריה)

* בי"ח לב השרון (המחלקה לפסיכיאטריה)

* מחקר התנהגות צרכנים (החברה בגבעת שמואל ופתח תקווה)

* באר יעקב

* בי"ח תל-השומר (המחלקה לפסיכיאטריה)

* בי"ח תל-השומר (נוירי-שיקומית; שיקום אורתופדי)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

פרט לפגישות הפרונטליות המתועדות בטבלה להלן, הקורס מתקיים מחוץ לאוניברסיטה במעבדות מארחות העוסקות במחקר יישומי.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-4	הצגת המעבדות המשתתפות בקורס		הרשימה משתנה מדי שנה בהתאם למשוב משנה שעברה, קשרי מחקר חדשים וכ"ו
5	בקרת מעבדות		בסוף סמסטר א'

		הצגת הפרויקטים השנתיים	6-7
--	--	---------------------------	-----

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: הסטודנטים יידרשו לעבוד במעבדות כ- 6 שעות בשבוע לאורך השנה האקדמית. בסוף השנה, הסטודנטים יגישו דו"ח, המתאר את פרויקט המחקר בו הם השתתפו.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון עובר

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) לא רלבנטי

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: כל פרויקט מחקרי ורשימות הקריאה שלו

חומר מחייב למבחנים: לא רלבנטי

תאריך עדכון: 02/ 07/ 09

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן

שם הקורס: אתיקה

מספר הקורס: 01-753-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים העוסקים בעבודה קלינית עם סוגיות אתיות בתחום בריאות הנפש, סקירת הנושא האתי מן הבחינה הפילוסופית, החברתית, הטיפולית והמחקרית, יישומה של האתיקה בתחום בריאות הנפש והבעיות האתיות הקיימת אינהרנטית בטיפול בילדים. הכרת התקנון האתי של ארגון הפסיכולוגים הישראלי תלווה בהצגת מקרים ובדיון תיאורטי תוך כדי הצגת הקושי במעשה הטיפולי כאשר תקנות אתיות נפגשות במורכבות המפגש הטיפולי

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מבנה הקורס

הקורס מחולק לשני חלקים: בכל שיעור ישנו חלק של סקירה ודיון לאור ספרות על אחד מנושאי הקורס לאחר קריאת מאמר של הסטודנטים. בחלקו השני של השיעור ישנה פרזנטציה בה סטודנט מתייחס לאחד מן החוקים בתקנון האתי בהקשר למקרה קונקרטי מעבודתו, מתייחס לשאלה האתית שעלתה והקבוצה דנה בנושא האתי על פי תקנוני האתיקה של מקצועות בריאות הנפש.

נושאי הקורס הם:

1. האתיקה כתחום ידע: שאלות בפילוסופיה של האתיקה, מהי הגדרתה התיאורטית של אתיקה מקצועית, האתיקה בראי החברה
2. האתיקה במקצועות הטיפולים – למידת הקוד האתי של הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, נושאים הקשורים בעבודת הפסיכולוג: סודיות, חוזה, הקלינאי והפציינט, הפרה של כללי האתיקה
3. סוגיות אתיות המתייחסות לילדים בגילאים שונים, בפתולוגיות שונות ובגישות טיפוליות שונות
4. אתיקה במחקר

ג. חובות הקורס:

פרזנטציה בכיתה ועבודה מסכמת בהקף של 8-10 עמודים באחד מנושאי האתיקה מלווה בדוגמא קלינית (50% כל אחד)

ד. ביבליוגרפיה: (חובה + רשות)

- Koocher G.P. & Keith-Speigel, P. (1998, 1985). Ethics in psychology: Professional standards and cases (second & first edition). New York: Oxford University Press.
- Bollas, C. & Sundelson, D. (1995). The new in informants: The betrayal of confidentiality in psychoanalysis and psychotherapy. NJ: Jason Aronson.
- Pope, K.S. (1991). Ethics in psychotherapy and counseling.
- Beauchamp, T.L. & Childerss, J.F. (1994). Principles of biomedical ethics. NY: Oxford University Press.
- Gutheil, T.C., Gabbard, G.O. (1993). The concept of boundaries in clinical practice: Theoretical and risk-management dimensions. American Journal of Psychiatry, 150:2, 188-196.
- שפילר, ג., אכמון, י. ווילן, ג. (2003). סוגיות אתיות במקצועות הטיפול והיעוץ הנפשי. ירושלים, הוצאת מגנס
- הד ד. (1989). אתיקה ורפואה. אוניברסיטה משודרת, משרד הבטחון.
- ויצטום, א. וזון, א. (1993). קשר מיני בין מטפל למטופל: היבטים אתיים וקליניים. שיחות, 2 עמודים 85-92
- ויצטום, א. ואחרים (1994). סודיות רפואית, חיסיון רפואי ושמירת הפרטיות. הרפואה, 126 (חוברת ט), 543-549.
- ויצטום, א., מרגולין, י., לוי, ע. (1996). סודיות וחיסיון בטיפול: חידושים ועדכונים. שיחות, 2, 151-153.
- בר-אל, י., דורסט, ר., מזר, י., רבינוביץ, י., קנובלר, ח. (1999) אשפוז כפוי בראי הפסיקה החדשה מההיבט של זכויות החולים. הרפואה, 136, עמ' 15-20.
- זומר אלי (1999) יחסים מקבילים. פיתוי וניצול מיני בפסיכותרפיה וייעוץ. הוצאת פפירוס/אוניברסיטת תל אביב.
- צדיק, י. (1992) "החדר הפרוץ" - על כירסום הסודיות המקצועית באמצעות חקיקה. שיחות, 2, 173-175.
- צדיק, י. ואחרים (1998). הסכמה של הורים, שחיים בנפרד, לטיפול נפשי בקטין (כולל הורים בתהליכי גירושין או גרושים). שיחות, 3, 212-216.
- קיטרון, ד. (1997). סודיות, חיסיון בטיפול ויחס בתי המשפט – האומנם מסתמן מהפך? שיחות, 3, 228-229.
- רובין, ש. (1998). איזון בהדרכה בפסיכותרפיה: מחויבות למטפל ומחויבות למטופל. שיחות, 2, 94-144.
- אילון, ר. (1998). דברים שהפסיכולוג צריך לדעת: מדריך שימושי. הסתדרות הפסיכולוגים בישראל.

תאריך עדכון: 09/05/29

שם המרצה: ד"ר תמר זילברג
שם הקורס: יסודות בשיקום ילדים
מספר הקורס: 60-755-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 2
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס: להציג בפני הסטודנטים אספקטים מרכזיים בעבודה עם ילדים בתהליך שיקום ומשפחתם. בנוסף, חלק מהקורס יוקדש ללימודי גישות להערכה והתערבות מעשית בעבודה עם ילדים ובני משפחתם, בתהליך שיקום.

ב. תוכן הקורס: הקורס יכלול הכרות עם מושגי יסוד בהתפתחות נורמטיבית תוך התייחסות לתהליכים התפתחותיים מקבילים בקרב ילדים עם מגבלות קוגניטיביות או מוטוריות, מולדות או נרכשות

מהלך השיעורים: שיעורים פרונוליים מלווים בהרצאות אורח מאנשי מקצוע בכירים מתחום שיקום ילדים. סיור במסגרות שיקומיות לילדים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' שיעור	נושא ההרצאה	קריאה נדרשת
1	הרצאת פתיחה: שיקום ילדים – אספקטים	
2	אבני דרך בהתפתחות נורמטיבית – סקירה כללית	נושא 2 רשימה ביבליוגרפית
3	נכויות התפתחותיות: הרצאת אורח	
4	נכויות נרכשות: הרצאת אורח	
5	חוויית ההורות- המשגות, תיאורטיות, ממצאים מחקריים,	נושא 5 רשימה ביבליוגרפית

	ותובנות חדשות לגבי חוויית ההורות ותהליכי שינוי בהורות בשלבים השונים של התפתחות הורה והילד	
נושא 6 רשימה ביבליוגרפית	מושגי יסוד בהתמודדות במצבי בריאות, משבר וחולי (stress, coping, wellbeing, resilience,	6
נושא 7 רשימה ביבליוגרפית	דחק וחולי במשפחה – מודלים משפחתיים העוסקים בהתמודדות משפחתית עם מצבי דחק	7
נושא 8 רשימה ביבליוגרפית	דילמות וקשיים בהתמודדות הורית עם מחלה כרונית/ נכות מולדת אצל ילדם + סרט	8
נושא 9 רשימה ביבליוגרפית	דילמות וקשיים בהתמודדות הורית עם נכות נרכשת אצל ילדם + דיון	9
	סיור גן שיקומי	10
נושא 11 רשימה ביבליוגרפית	אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה בקונטקסט משפחתי רחב יותר – העברה בינדורית (ג'נוגרם)	11
נושא 12 רשימה ביבליוגרפית	Case Formulation: אבני דרך בבניית תוכנית הערכה והתערבות בתהליך השיקום בילדים	12
	סיכום + סיור מחלקת שיקום ילדים תה"ש	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית ומחקרית העוסקת באספקטים מרכזיים בשיקום בילדים ובפסיכותרפיה בילדים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי): 60% בחינה בסוף הקורס, 30% מטלת כיתה, 10% השתתפות פעילה וניהול דיון.

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות):

על פי מספרי הרצאה:

2. אבני דרך בהתפתחות נורמטיבית – סקירה כללית:

Hutchinson, E.D. (1999). *Dimensions of Human Behavior: The Changing Life Course*. Pine Forge Press, Chp. 4-6 (121-219)

3. נכויות התפתחותיות: הרצאת אורח

4. נכויות נרכשות: הרצאת אורח

5. חווית ההורות ותהליכי שינוי בהורות בשלבים השונים של התפתחות ההורה והילד:

Russell, A., Mize, J., & Bissaker, K. (2002). Parent-child relationships. In P. K. Smith & C. H. Hart (Eds.) *Blackwell handbook of social development*. Oxford, Blackwell.

Bornstein, M. H. (2006). Parenting science and practice. In W. Damon & R. M. Lerner (Series Eds.) & I. E. Sigel & K. A. Renninger (Vol. Eds.), *Handbook of Child Psychology*, Vol. 4 (6th ed., pp. 893-949). New York: Wiley.

רשות:

Bugental D.B. & Johnston C. (2000). Parental and child cognitions in the context of the family. *Annual Review of Psychology*, 51:315-344.

Collins, W.A., Maccoby, E.E., Steinberg, L., Hetherington, E.M & Bornstein, M.H. (2000). Contemporary research on parenting: The case for nature and nurture. *American Psychologist*, 55, 218

6. מושגי יסוד בהתמודדות במצבי בריאות, משבר וחולי:

Lent. R.W.(2004). Toward a unifying theoretical and practical perspective on well-being and psychosocial adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 51, 482-509.

Luthar, S. S., Cicchetti, D., & Becker, B. (2000). The construct of resilience: A critical evaluation and guidelines for future work. *Child Development*, 71(3), 543-562.

Skinner, E.A., Edge, K., Altman, J, & Sherwood, H. (2003). Searching for the structure of coping: A review and critique of category systems for classifying ways of coping. *Psychological Bulletin*, 129, 216-269

רשות:

Taylor, S.E., Kemeny, M.E., Reed, G.M., Bower, J.E., & Gruenewald, T.L. (2000). Psychological resources, positive illusions, and health. *American Psychologist*, 55, 99-109.

7. דחק וחולי במשפחה – מודלים משפחתיים העוסקים בהתמודדות משפחתית עם מצבי דחק:

McCubbin, H.I & Patterson, J.M. (1983). The family stress process: The double- ABCX model of adjustment and adaptation. In McCubbin, H.I, Sussman, M. & Patterson, J.M. (Eds). Advances and Developments in Family Stress Theory and Research. New-York: Haworth.

Rolland J, & Walsh F. (2006). Facilitating family resilience with childhood illness and disability. Current Opinion in Pediatrics 18:527–538

Woolfson, L. (2004). Family well-being and disabled children: A psychosocial model of disability-related child behavior problems. British Journal of Health Psychology, 9, 1-13.

רשות:

Marshak, L.M., Seligman, M. & Prezant, F. (1999). Disability and the Family Life Cycle. New York: Basic Books. (Chapter 1: Families coping with disability: Foundational and conceptual issues).

Patterson, J.P. (2002). Understanding family resilience. Journal of Clinical Psychology, 58, 233-246.

8. דילמות וקשיים בהתמודדות הורית עם מחלה כרונית / נכות מולדת אצל ילדם: (מחלות ספציפיות – לבקש מד"ר ברזנר)

Hauser-Cram, P., Erickson Warfield, M., Shonkoff, J.P. & Wyngaarden Krauss, M/ (2001). Children with disabilities: A longitudinal study of child development and parent well-being. Monographs of the Society for Research in Child Development, 66(3), 6-21

Schwartz C. (2003). Parents of children with chronic disabilities: The gratification of caregiving. Families in Society. Vol. 84, 576-584

Raina, ing process and caregiver burden: Conceptual models to guide research and practice

9. דילמות וקשיים בהתמודדות הורית עם נכות נרכשת אצל ילדם:

Rivara, J., Jaffe, K., Fay, G., Polissar, N., Martin, K., Shurtleff, H. & Liao, S. (1993). Family functioning and injury severity as predictors of child functioning one year following traumatic brain injury. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation, 74, 1047-1055.

Wade, S. L., Taylor, H. G., Drotar, D., Stancin, T., Yeates, K. O. & Minich, M. (2002). A prospective study of long-term caregiver and family adaptation following brain injury in children. Journal of Head Trauma Rehabilitation, 17, 96-111.

10. סיור

11. אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה בקונטקסט משפחתי רחב יותר – העברה בינדורית (ג'נוגרם):

Rolland, J.S. (1994). Families, Illness, & Disability. New York: Basic Books. (Chapter 5: Multigenerational experiences with illness, loss and crisis).

Seaburn, D.B., Lorenz, A. & Kaplan, D. (1992). The transgenerational development of chronic illness meanings. Family Systems Medicine, 10(4), 385-393.

12. Case Formulation - אבני דרך בבניית תוכנית הערכה והתערבות בתהליך השיקום בילדים:

Broder, H.L. (2000). Using psychological assessment and therapeutic strategies to enhance well-being. The Cleft palate-craniofacial journal, 38, 248-254.

Kazak, A.E., Kassam-Adams, N., Schneider, S., Zelikovsky, N., Alderfer, M.A. and Rourke, M. (2006). An integrative model of pediatric medical traumatic stress. Journal of Pediatric Psychology, 31, 343-355

רשות:

ישי-קרין, נ. (2004). חשופים בצריח – ההורים בעיני המטפלים. הרצאה מתוך יום עיון: התקווה והמשא בגידול ילדים עם צרכים מיוחדים. עין הנציב.

חומר מחייב למבחנים: ביבליוגרפיה + הרצאות

מרצה: ד"ר ברנט אטי

שם הקורס: מבחני אישיות במיון כח אדם

מספר הקורס: 01-763-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2 ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הקניית עקרונות בסיסיים להערכת אישיות בריאה למטרות אבחון, סיווג ויעוץ בבחירת מקצוע לפסיכולוגים ארגוניים.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

בסדנה זו ילמדו עקרונות ההערכה ניתוח ואינטגרציה של מבחני האישיות לצורך מיון וסיווג מקצועי. ילמדו העקרונות הרלוונטיים להערכת האישיות הנורמאלית והתכונות האישיותיות החשובות לסיווג המקצועי ולקביעת התאמה למקצוע. בנוסף ילמד תהליך מתן המשוב על הביצוע במבחנים, וכן עקרונות אתיקה באבחון מקצועי. לאחר סקירה של העקרונות הללו, יעבירו התלמידים בזוגות את הכלים שנלמדו בקורס, כאשר אחד התלמידים צופה בתלמיד השני שמעביר את האבחון. את האינטפורמציה הזו על כל היבטיה יתרגמו לכדי דוח אינטגרטיבי. בסדנה המרצה ידגים את תהליך ההערכה אישיותית אשר תסתמך על האבחונים של התלמידים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא להערכת אישיות		
2	השימוש במבחנים להערכת אישיות		
3-4	עקרונות מבחן הבנדר- העברה וניתוח		
5-6	עקרונות מבחן הHTP – העברה וניתוח		
7-8	עקרונות מבחן		

		הTAT העברה וניתוח	
		כלים לדיווח עצמי	9
		הדגמה של אינטגרציה של אבחון כולל מתן משוב	10-14

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:
חובת נוכחות בשיעור.
אבחון אינטגרטיבי וכתובת דוח.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון מורכב מציון הדוח האינטגרטיבי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

Bender, L. (1938). A visual motor gestalt test and its clinical use. *Research Monographs, American Orthopsychiatric Association*, 3.

Bellak, L. (1954). *The Thematic Apperception Test and the children's Apperception test in Clinical Use*. New York: Grunne and Stratton.

Shapiro D. (1965). *Neurotic Styles*. New York: Basic Books.

Farmer, R. F. (2000). Issues in the assessment and conceptualization of personality disorders. *Clinical Psychology Review*, 20, 823-851.

תאריך עדכון: 09__ / 07 / 02

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן _____

שם הקורס: תקינות ופתולוגיה מינקות להתבגרות

מספר הקורס: 01__ - 767__ - 60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

להציג בפני הסטודנט את הפרספקטיבה של פסיכופתולוגיה התפתחותית ומודלים אקולוגיים על בריאות הנפש של הילד. הקורס ידון באופן כללי בפסיכופתולוגיה בשלש קבוצות גיל: ינקות (0-3), טרום בית-ספר (3-6) וגיל ב"ס (6-12). בכל שכבת גיל יוצגו הן תהליכי ההתפתחות הנורמטיבים לגיל והן פתולוגיות ספציפיות לכל שכבת גיל.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס מחולק לארבע חלקים

1. גישות הפסיכופתולוגיה ההתפתחותית, מודלים אקולוגיים להתפתחות נורמטיבית ופתולוגית, הקונטקסט של ההתפתחות וההקשר הפיזיולוגי של פסיכופתולוגיה בילדות
2. פסיכופתולוגיה בגיל הינקות: התפתחות רגשית, חברתית, וקוגניטיבית ושפתית בגיל הינקות ופתולוגיה באפיקי ההתפתחות השונים. הפרעות ויסות בגיל הינקות (הפרעות אכילה, שינה, ויסות), פתולוגיות אפקטיביות בינקות (דיכאון, PTSD), הפרעות התנהגות בינקות
3. פסיכופתולוגיה בגיל טרום בית-ספר: אספקטים של התפתחות רגשית-חברתית, סימבולית, רגשית ויכולות ויסות בגיל זה. פתולוגיות ספציפיות לגיל, פתולוגיות המתחילות להתבטא בגיל זה (אוטיזם, הפרעות קשב וריכוז), וביטויים של הפרעות שונות בגיל זה (דיכאון, חרדה כללית)
4. פסיכופתולוגיה בגיל בית-ספר: התפתחות הילד בגיל זה (זהות, עצמי, ילד בתוך משפחה וחברה, יכולות קוגניטיביות) ופתולוגיות ספציפיות של גיל הילדות,

ג. חובות הקורס:

הסטודנטים כותבים עבודה בהיקף של 8-10 עמודים ובה מסכמים חומר תאורטי על הפרעה באחד הגילאים ועושים תצפית על ילד עם הפרעה זו

ד. ביבליוגרפיה: (חובה)

Bronfenbrenner, U. (1977). Toward and experimental ecology of human development.

American Psychologist, 32, 513-531.

Capute, A. J., & Accardo, P. J. Eds. (1996). *Developmental Disabilities in Infancy and Childhood*. Vol. I: Neurodevelopmental diagnosis and treatment. Baltimore, MD:

Paul H Brookes.

Cicchetti, D., & Cohen, D. J., Ed. (1995). *Developmental Psychopathology. Volume 2: Risk, Disorder, and Adaptation*. New York, Willey

Del-Carmen-Wiggins, R., & Carter, A. S., Eds. (2004). *Handbook of Infant, Toddler, and Preschool Mental Health Assessment*. New York; Oxford University Press.

Lubby, J. L. Ed. (2006). *Handbook of Preschool Mental Health. Development, disorders, and treatment*. New York, Guilford.

Sameroff A. J. (1997), Understanding the social context of early psychopathology. In J. Noshpitz (Ed). *Handbook of Child and Adolescent Psychiatry*, (pp 224-235). New York: Wiley.

Walker, C. E., & Roberts, M. C., Eds. (2001). *Clinical Child Psychology* (3rd Ed.) New York: Wiley

Zeanah, C. H. Ed. (2000). *Handbook of infant mental health*. New York, Guilford.

הסטודנטים יתבקשו לקרוא מספר פרקים בכל אחד מאסופות הספרים הנ"ל.

תאריך עדכון: 02/ 07/ 09__

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן _____

שם הקורס: פסיכותרפיה בילדים _____

מספר הקורס: 01__ - 768 - 60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בקורס ידונו מושגי יסוד וטכניקות לעבודה טיפולית עם ילדים מנקודת מבט פסיכודינמית. ידונו תיאוריות טיפול בילדים, מושגי הטיפול כפי שהם מתבטאים במעשה הטיפולי בגיל הילדות (לדוגמא, הברית הטיפולית, העברה, התנגדות, סיום טיפול), הדגמת טכניקות טיפוליות בילדים, ועבודה טיפולית מערכתית (הורים, משפחה, בית-ספר)

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

- כל שיעור מחולק לשני חלקים, חלקו הראשון כולל הרצאה פרונטלית ובחלקו השני התלמידים מביאים הצגת מקרה שבטיפולם מתוך התמקדות בנושא השיעור. הקורס מתמקד בשלשה נושאים עיקריים
5. הצגת נושא טיפול בילדים בכללותו: מאפיינים של הפציינט הילד, עבודה טיפולית עם הורים, שיטות גלובליות בטיפול בילדים, מרכיבים לא-ורבליים בטיפול, שיטות בטיפול במשחק
6. חלוקה כללית של גישות טיפוליות תומכות או מכוונות לפרוש והתאמתם לאוכלוסיות שונות של ילדים.
7. מושגי יסוד והתבטאותם בטיפול בילדים: הברית הטיפולית, הטיפול במערכת הורה-ילד, העברה והעברה נגדית, התנגדות ועבודה, סיום טיפול
8. עבודה מערכתית: עבודה עם הורים, עבודה על הילד דרך ההורה, טיפול קבוצתי בילדים ועבודה עם מערכת בית הספר

ג. חובות הקורס:

הציון מורכב משני חלקים: הצגת מקרה של הסטודנט בשיעור ועבודה המתייחסת לטיפול בהקשר לאחד מנושאי הקורס בהיקף של 8-10 עמודים

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

Chethik, M. (1989). *Techniques of child therapy: Psychodynamic strategies*. New York, Guilford

Chapter 3: The central role of play

Chapter 10: Parent guidance and transference in parenting

Chapter 11: Treatment of the parent-child relationship

Chapter 12: Treatment of the child via the parent

Joseph, B. (1998). Thinking about a playroom. *Journal of Child Psychotherapy*, 24, 359-366.

Mishne, J. M. (1983). *Clinical Work with Children*. New York: Macmillan

Chapter 10: Psychotherapy with children

Chapter 12: Therapeutic work with parents

Chapter 13: The treatment relationship

Chapter 15: Resistance and working through

Cohen, D. J. (2006). *Life is with Others*. New Haven, CT: Yale University Press.

Chapter 7: Playing and therapeutic action in child analysis.

Chapter 8: The development of a capacity for imagination in early childhood

Ogden, T. (1998). Playing, dreaming, and interpreting experience: Comments on potential space. In M. G. Fromm & B. L. Smith (Eds.). *The facilitating environment: Clinical applications of Winnicott's theory*. New York: International Universities Press.

Slade, A., & Wolf, D. P. Eds. (1994). *Children at Play: Clinical and Developmental Approaches to Meaning and Representation*. New York: Oxford University Press.

Stern D. N. et al. (1998). Non interpretative mechanisms in psychoanalytic therapy: The "something more than interpretation. *International Journal of Psychoanalysis*, 79, 903-922.

Tuma, J. M., & Russ, S. R. (1993). Psychoanalytic psychotherapy with children. In T. R. Kratochwill & R. J. Morris (Eds.). *Handbook of Psychotherapy with Children and Adolescents*. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Winnicott, D. W. (1971). *Playing and Reality*. New York: Penguin

תאריך עדכון: 09_ / 6_ / 4_

שם המרצה: דר' לילי רוטשילד

שם הקורס: אבחון אינטגרטיבי (שנה ב', מ.א.)

מספר הקורס: 60- 775- 01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** א וב' **היקף שעות:** שעות שנתיות

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס יעסוק בהערכה מקפת של אישיות הילד תוך שילוב של אספקטים התפתחותיים, קוגניטיביים, רגשיים ובינאישיים להבנת התמונה הקלינית. נדון בספרות המחקרית והתאורטית על ביטויים של סינדרומים קליניים בילדות במבחנים הפסיכודיאגנוסטיים, ובתרומתם של הכלים הדיאגנוסטיים בהבנה של פסיכופתולוגיה אצל ילדים ומתבגרים וגזירת המלצות ומוקדים טיפוליים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מבנה הקורס

1. מודל אינטגרטיבי להערכת אישיות בילדות ובהתבגרות (מודל שניתן לישמו על ראיון קליני, פגישה טיפולית וכלים פסיכודיאגנוסטיים).
2. העמקה בכלים הדיאגנוסטיים שנלמדו בשנה א והכרות עם סולמות, מדדים וגישות נוספות לניתוח ולפרוש המבחנים.
3. הדרכה על איבחונים שיועברו על ידי התלמידים, איבחון לכל סטודנט. בהתאם למקרה יוצג חומר תאורטי-מחקרי העוסק בשימוש בכלים הדיאגנוסטיים להבהרת אבחנה או השאלה האבחונית (למשל התמונה הקלינית במצבים של PTSD, שאלת קיומו של דפיציט או גורם מוטיבציוני במצבים של חוסר הבנה והסתגלות חברתית).

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-2	מודל אינטגרטיבי לעיבוד החומר הדיאגנוסטי		חומר תאורטי
3-4	סולמות ניתוח יחסי אוביקט		התבססות על ספרות תאורטית וישום על מקרים דיאגנוסטיים
5	סולמות לניתוח מנגנוני הגנה		חומר תאורטי ואמפירי
6-8	אינטגרציה ואבחנה מבדלת באבחון של ילדים ונוער		ספרות תאורטית ומחקרית
9-10	ישום הכלים והמודלים לניתוח מקרה		קישור ותרגול בין חומר הרקע התאורטי והמחקרי בניתוח מקרה
11- עד סוף השנה	הדרכה על מקרים המוצגים על ידי הסטודנטים		כשלוש פגישות מוצגות לכל מקרה כאשר כל הסטודנטים מתרגלים ישום החומר שנלמד בקורס לניתוח המקרה.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס מבוא "אשיות הערכה ומדידה" חובות / דרישות / מטלות ומרכיבי הציון הסופי:

1. הגשת דו"ח פסיכודיאגנוסטי - 40% מהציון

2. עבודה תאורטית בהקף של עד 15 עמודים על סוגיה קלינית בתחום הערכת אשיות. העבודה מתבססת על סקירת ספרות על הסוגיה הנבחרת ובהמשך הצגה ודיון בחומר מחקרי על שימוש בכלים הדיאגנוסטיים בבדיקת הסוגיה הנדונה (עבודות לדוגמה שהוגשו בשנה האחרונה: ניתוח טיפול באמצעות הכלים הפסיכודיאגנוסטיים, הערכת דיכאון בילדות, דיסוציאציה- הבטריה המסורתית וכלים ספציפיים להערכת דיסוציאציה) - 60% מהציון.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) ספרות חובה מסומנת בכוכבית

PSYCHOLOGICAL TESTS

Butcher, J. N. (Ed.). (2002). *Clinical personality assessment*. New York: Oxford University Press.

Rapaport, D., Gill, M., & Schafer, R. (1968). *Diagnostic psychological testing* (Revised edition). Edited by R. R. Holt. New York: International Universities Press.

Smith, S., R. & Handler, L. *The clinical assessment of children and adolescents : A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

**Bornstein, R. F. (2002). A process dissociation approach to objective-projective test score interrelationships. *Journal of Personality Assessment*, 78, 47-68.

INTELLIGENCE AND THE WECHSLER TESTS

**Kaufman, A. S. (1994). *Intelligent testing with the WISC-III*. New York: Wiley.

Kaufman, A. S., & Lichtenberger, E. O. (1999). *Essentials of WAIS-III assessment*. New York: Wiley.

**Sattler, J. M. (2001). *Assessment of children, Cognitive applications*. San Diego, CA: J. M. Sattler.

Sattler, J. M. (2002). *Assessment of children, Behavioral and clinical application*. San Diego, CA: J. M. Sattler.

GRAPHOMOTOR TESTS

*Hutt, M. L. (1985). *The Hutt adaptation of the Bender Gestalt Test* (4th ed.). New York: Grune & Stratton.

*Koppitz, E. M. (1964). *The Bender Gestalt Test for young children*. New York: Grune & Stratton.

Koppitz, E. M. (1975). *The Bender Gestalt Test for young children. Vol 2: Research and applications, 1963-1973*. New York: Grune & Stratton.

**Lezah M.D. (1995) Complex Figure Test in: *Neuropsychological Assessment*, pp 569-578, 475-480.

DRAWING TESTS

*Hammer, E. (Ed.). (1971). *The clinical application of projective drawings*. Springfield, IL: Charles C Thomas.

*Hammer, E. F. (Ed). (1997). *Advances in projective drawing interpretation*. Springfield, Ill: Charles Thomas.

**Koppitz, E. (1984). *Psychological evaluation of human figure drawings, by middle school pupils*. Orlando: Grune & Stratton.

**עדה אברהם (1989). הגלוי והנסתר בציורי דמויות אנוש הוצאת רשפים.

THE TAT

**Bellak, L., & Abrams, D. M. (1997). *The TAT, CAT and SAT in clinical use* (6th edition). Boston: Allyn & Bacon.

Cramer, P. (1996). *Storytelling, narrative, and the Thematic Apperception Test*. New York: Guilford.

Ackerman, S. J., Hilsenroth, M. J., Clemence, A. J., Weatherill, R., & Fowler, J. C. (2001). Convergent validity of the Rorschach and TAT scales of object relations. *Journal of Personality Assessment*, 77, 295-306.

THE RORSCHACH TEST

Ames, L. B., Metraux, R. W., Rodell, J. L., & Walker R. N. (1974). *Child Rorschach responses*. New York: Brunner/Mazel

**Exner, J. E., Jr. (2001). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 1: Basic foundations* (4th edition). New York: Wiley.

**Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the comprehensive system* (5th edition). Ashville, NC: Rorschach Workshops.

**Exner, J. E., Jr. (2000). *A primer for Rorschach interpretation*. New York: Wiley.

Exner, J. E., Jr. (1991). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2: Interpretation* (2nd edition). New York: Wiley.

**Exner, J. E., Jr., & Weiner, I. B. (1994). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 3: Assessment of children and adolescents* (2nd edition). New York: Wiley.

**Kelly, F.D. (1997). *The assessment of object relations phenomena in adolescents. TAT and Rorschach measures*. Lawrence Erlbaum Associates, publishers.

Kelly, F.K. (1999). *The Psychological Assessment of Abused and Traumatized Children*. Lawrence Erlbaum Associates, publishers.

Leichtman, M. (1996). *The Rorschach: A developmental perspective*. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.

**Lerner, P. (1998). *Psychoanalytic perspectives on the Rorschach*. Hillsdale, NJ: Analytic Press.

**Meloy, R., Acklin, M. W., Gacono, C. B., Murray, J. F., & Peterson, C. A. (Eds.). (1997). *Contemporary Rorschach interpretation: A Case study*. The personality and clinical psychology series. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

Silverstein, M.L. (1999). *Self Psychology and Diagnostic Assessment*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Weiner, I. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. The personality and clinical psychology series. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

SELF REPORT MEASURES

****Achenbach, T., M. (2006).** Application of the Achenbach System of empirically based assessment (ASEBA) to children, adolescents and their parents. In Smith, S., R. & Handler, L. (Eds.). *The clinical assessment of children and adolescents: A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

****Archer, R., P., Krishnamurthy, R., & Strendy, R., V. (2006).** The Minnesota Multiphasic Personality Inventory- Adolescent (MMPI-A). in Smith, S., R. & Handler, L(Eds.). *The clinical assessment of children and adolescents: A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

THE PSYCHOLOGICAL REPORT

Ownby, R. L. (1997). Psychological reports: A Guide to report writing in professional psychology (3rd ed.). New York: Wiley.

Tallent, N. (1988). Psychological report writing (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Zuckerman, E. L. (1995). The clinician's thesaurus: The guidebook for writing psychological reports (4th edition). New York: Guilford.

תאריך עדכון: 09/04/20__

שם המרצה: מיכל לבידור

שם הקורס: סמינר מגמה מחקרית

מספר הקורס: 01-780-60

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א + ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: לא קיים

ג. **מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):**
הקורס נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע, ומיומנויות לימוד ומחקר תוך חשיפה לשאלות נבחרות מתחום הפסיכולוגיה.

ד. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)
הסטודנטים של המגמה המחקרית יחשפו לסידרה של הרצאות שבועיות שינתנו על ידי סגל המגמה, מרצים בכירים ממגמות, מחלקות ואוניברסיטאות אחרות, וסטודנטים מתקדמים של המגמה. ההרצאות יהיו בעלות אופי מדעי-ניסויי ויאפשרו לסטודנטים היכרות עם תכני ושיטות מחקר מגוונות. ההרצאות מלוות בדיון מעמיק בהשתתפות סגל המגמה, ובכך מעודדות ומחדדות את כושרם הביקורתי של הסטודנטים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
ההוראה בכיתת לימוד, כוללת הרצאות אורח ודיוני סטודנטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-26	הצגת מחקרים שונים בפסיכולוגיה	אין	התוכן משתנה לפי המרצה האורח, ותמיד כולל מחקר אמפירי

ג. **חובות הקורס:**

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות והשתתפות ערה בדיונים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון עובר

ה. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות) רשות

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: אין

חומר מחייב למבחנים: לא רלבנטי

תאריך עדכון: 28/1/2010

שם המרצה: אטי ברנט
שם הקורס: הערכה קוגניטיבית באמצעות מבחן הוכסלר והבנדר

מספר הקורס: 60-781-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: שעתיים שבועיות
במשך סמסטר
אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
ידיעה והבנה של תהליכים ותפקוד קוגניטיבי אצל אנשים בריאים ואצל אנשים בעלי לקויות קשב ולקויות למידה ובעיות נפשיות.
להקנות ידיעת העברת מבחן אינטליגנציה (מבחן הוכסלר) בדרך סטנדרטית, צינון ופירוש. הקניית ידע בהעברת וצינון מבחן הבנדר וכן בפרושו.
אינטגרציה של הממצאים ממבחנים אלו וכן עם מבחני אישיות נוספים, כתיבת דוח ומתן משוב לבנדר.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

הקורס יעסוק בהבנה של מושג האינטליגנציה והתפקוד הקוגניטיבי. זאת על מנת שהתלמיד יהיה בעל ידע שיאפשר לו להעביר בדרך סטנדרטית מבחן אינטליגנציה וכן להפיק מסקנות הרלוונטיות לתפקוד. בקורס יסקרו הסימנים המורים על קשיי למידה, קשב וריכוז, כך שהתלמיד יכול להפנות את הנבדק לאבחון המתמקד בלקויות למידה במידה ומזהה קשיים.
כיוון שהתפקוד הקוגניטיבי הינו חלק ממכלול תפקודים, יתאפשר בקורס לבחון את התפקודים האחרים ותרומתם לתפקוד הקוגניטיבי והפוך.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

1. מבוא העוסק בתפקוד הקוגניטיבי, מהי אינטליגנציה וכיצד מוערכת

2. העברת מבחן הוכסלר

3. צינון מבחן הוכסלר

4. התפקודים הקוגניטיביים שבאים לידי ביטוי במבחן הוכסלר
5. הפרעות קשב ולקויות למידה הבאים לידי ביטוי במבחן הוכסלר
6. אספקטים רגשיים ואישיותיים המשפיעים על התפקוד הקוגניטיבי
7. ממצאי מחקר הנוגעים לוכסלר ולבנדר
8. התפקודים הניהוליים המופקים ממבחן הוכסלר
9. מבחן הבנדר, העברה צינור ופרוש מבחן הבנדר
10. אינטגרציה של הבנדר והוכסלר
11. אינטגרציה של הוכסלר עם מבחני אישיות נוספים
12. כתיבת דוח אינטגרטיבי
13. משוב לנבדק

ג. חובות הקורס:

1. נוכחות חובה
 2. העברת 2 מבחני וכסלר
 3. העברת 2 מבחני בנדר
 - כתיבת 2 דוחות אינטגרטיביים
 4. בחינה
- דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
בחינה 50%

דוחות 50%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

- Kaufman, A.S. (1990). Assessing adolescent and adult intelligence. Boston: Allyn & Bacon
- Wechsler, D. (1997). Wechsler Adult Intelligence Scale. Third edition (WAIS-III). Administration and scoring manual.
- Shapiro D. (1965). *Neurotic Styles*. New York: Basic Books
- Hutt, M. L. (1985). The Hutt adaption of the Bender-Gestalt Test. New York: Grune & Stratton.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים: הביבליוגרפיה המצוינת לעיל.

תאריך עדכון: 17_ / 01_ / 10_

שם המרצה: ד"ר גיל דיזנדרוק

שם הקורס: מקורות הקוגניציה האנושית

מספר הקורס: 01_ - 782_ - 60_

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
מטרת על: ללמד סטודנטים לעשות סקירת סיפרות ביקורתית ועדכנית למען הצעת מחקר ספציפית.
מטרות ספציפיות: לדון בשאלה בסיסית לגבי קוגניציה אנושית

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)
נעשה סקירה על מחקרים ותאוריות עדכניים המנסים להסביר את הייחודיות שבקוגניציה האנושית. נדון במחקרים מתחומים שונים בפסיכולוגיה כגון: התפתחותית, תרבותית, השוואתית, נירו-קוגניטיבית.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
בשבועות הראשונים של הסמסטר נקיים הרצאות פרונטאליות (דרך מצגות powerpoint) עם הצגת הנושאים השונים. לאחר מכן נקיים פגישות אינדיבידואליות בהן הסטודנטים יעבדו ביחד עם המרצה על פיתוח הצעת המחקר. בסוף הסמסטר הסטודנטים יציגו בפני הכיתה את הפרוייקט שלהם.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מוכנויות אבולוציוניות	1 מצ"ב	
2	תרבות	2 מצ"ב	
3	מה קופים יודעים?	3 מצ"ב	
4	מה תינוקות יודעים?	4 מצ"ב	

ג. חובות הקורס: נוכחות, הצגה בכיתה, עבודה בסוף הסמסטר

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, הצגה בכיתה, עבודה בסוף הסמסטר

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מצגת = 20%, עבודה = 80%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

1. Cosmides, L., & Tooby, J. (1994). Origins of domain-specificity: The evolution of functional organization. In L. A. Hirschfeld & S. A. Gelman (Eds.), *Mapping the mind* (pp. 85-116). Cambridge: Cambridge University Press.
2. Csibra, G., & Gergely, G. (2009). Natural pedagogy. *Trends in Cognitive Sciences*, 13, 148-153.
3. Herrman, E., Call, J., Hernandez-Lloreda, M. V., Hare, B., & Tomasello, M. (2007). Humans have evolved specialized skills of social cognition: The cultural intelligence hypothesis. *Science*, 317, 1360-1366.
4. Spelke, E. S., & Kinzler, K. D. (2007). Core knowledge. *Developmental Science*, 10, 89-96.

תאריך עדכון: 2010_01_18_

שם המרצה: ד"ר דוד ענקי

שם הקורס: עקרונות הפסיכולוגיה של ויליאם ג'יימס – אז ועכשיו

מספר הקורס: 60-783-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 1 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

עקרונות הפסיכולוגיה (1890) נחשב ספר הפסיכולוגיה החשוב ביותר בהיסטוריה של הפסיכולוגיה. מחברו, ויליאם ג'יימס היה איש אשכולות, רופא ביולוג, פילוסוף ופסיכולוג בעל ידע רב, ובספר זה הצליח להקיף את הידע שהיה קיים באותה תקופה על ההתנהגות האנושית, החוויה האנושית והטבע האנושי. אולם מעבר לכך הדבר הבולט בעקרונות הפסיכולוגיה היא הגישה המרעננת והבלתי-שגרתית שבה ניגש ג'יימס לדון בנושאים שונים. הפרספקטיבה היצירתית שהוא חשף בתחומים שונים והתובנות המעניינות הפזורות לכל אורכו של הספר הינן רבות עניין ומפרנסות את הפסיכולוגיה עד לימינו אלו. למרות שחלק מתפיסות אלו אינן תקפות עוד הרי שעקרונות הפסיכולוגיה עדיין משמש נקודת פתיחה מצוינת שממנה אפשר לבחון גישות והתפתחויות במחשבה הפסיכולוגית בנושאים שונים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות פרונטליות מבוססות על מצגות Powerpoint ופרזנטציות של מאמרים ופרקי מהספר בכיתה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא: סקירה היסטורית על הפסיכולוגיה האמריקאית והעולמית בסוף המאה ה-19		
2	המשך סקירה היסטורית		
3	ויליאם ג'יימס: תולדות חייו		
4	ויליאם ג'יימס ועקרונות הפסיכולוגיה		

		התודעה	5
		האני	6
		רגשות	7
		קשב	8
		שיפוט	9
		תפיסת הזמן	10
		זכרון	11
		שפה ומושגים	12

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: עבודה בסוף הסמסטר (80%), הצגת מאמר (20%) השתתפות (10%).

מרכיבי הציון הסופי: מספרי

ד. ביבליוגרפיה: חובה

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

William James (1890). The Principles of Psychology

תאריך עדכון: 10/01/17

שם המרצה: פרופ' אהרון ולר

שם הקורס: השמנה והפרעות אכילה: גישה מחקרית – סמינריון

מספר הקורס: 60-785-01

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: למידה מתוקשבת

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

פיתוח יכולת קריאה ביקורתית של מאמרים מהספרות המחקרית, ויכולת הכתיבה של מאמר מדעי השואל שאלת מחקר ומנסה לענות עליה מתוך הספרות האמפירית העדכנית.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

המשימה בסקירה הספציפית של כל פרוייקט תהיה לאתר ולסקור מאמרים אמפיריים המתכנסים יחד לכדי בדיקה של היבט פיזיולוגי שיכול לעמוד מאחורי הבעיה ההתנהגותית (או להיות לפחות אחד מן המרכיבים האחראיים לתופעה).

כלומר, הדגש יהיה אתיולוגי וביולוגי, ולא טיפולי. למרות זאת, מחקרים הבודקים שיטות טיפול המנסות לתקן מערכות "מקולקלות" ייתכן וייכללו בסקירה, במידה ולתוצאותיהם יש נגיעה להבנת המנגנונים האתיולוגיים הנסקרים.

בסקירת הספרות יושמו דגשים, בין השאר, על איכות הכתיבה המדעית ועל נקודת המבט הביקורתית האישית של הכותבים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס יתחיל עם הרצאות היכרות עם תחומי הפרעות האכילה וההשמנה, מנקודות מבט שונות, כולל סקירה קצרה של הגישות הפיזיולוגיות ושיטות הטיפול השונות.

בהמשך נלמד על הגישות השונות לכתיבת מאמר סקירה (review), וכיצד לקרא מאמר אמפירי באופן ביקורתי.

לאחר מכן יתמקד הקורס במציאת נושאי הסקירה של הסטודנטים, ופיתוחם לראשי פרקים ולעבודה עצמה.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

סיום שנה ב' בפסיכולוגיה

חובות / דרישות / מטלות:

- השתתפות בפגישות, הצגת ראשי הפרקים של העבודה ומאמר לדוגמא בכיתה, הגשת עבודה סמינריונית – סקירת ספרות

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

מאמרים עדכניים ופרקים ממספר ספרים שהגיעו לאחרונה לספריה

שם המרצה: ד"ר קובי סגל _____
שם הקורס: חשיבה וטכניקה פסיכואנליטית עכשווית
מספר הקורס: 60-786-01

סוג הקורס: שיעור
שנת לימודים: תשע"א
סמסטר: א
היקף שעות: 2
אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
לימוד החשיבה הפסיכואנליטית העכשווית ויסודותיה בעבר . לימוד טכניקות
קרובות חוויה המאפשרות עבודה על מקומות של חיים ומוות נפשי בשעה
הטיפולית. דגש על חלונות אל הלא מודע דרך עבודה עם סטינג חי , עם
טרנספרנס בדרכים שונות , עם המשחק בטיפול בילד ובמבוגר ועם חלומות.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הוראה פרונטלית, קריאה משותפת של מאמרים , סרטים .
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)
פרוט השיעורים ישלח בהמשך.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: קריאה של מאמרים

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ישלח בהמשך .

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 28__/_1_/2010__

שם המרצה: ד"ר אטי ברנט
שם הקורס: הערכת אישיות באמצעות מבחני הרורשך וTAT למגמה השיקומית

מספר הקורס: 60-787-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 13 מפגשים בני
שעתיים כל אחד
אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
מבוא קצר על מהות המבחנים:רורשך וTAT. הכרה של מאפייני האישיות הבאים לידי
ביטוי דרך ניתוח המבחנים.
העברה סטנדרטית של המבחנים
צינון של המבחנים
כתיבה אינטגרטיבית של דוח מסכם
משוב לנבדק

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
הבנה של חשיבות המבחנים של הרורשך וTAT להבנת האישיות. כולל התייחסות לתפיסת העצמי,
יחסים בינאישיים, תפקוד אפקטיבי, מנגנוני הגנה ותפקוד קוגניטיבי.
מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

1-2 בשיעורים הראשונים ילמדו העקרונות של המבחנים הללו, מאפייני האישיות המתגלים באמצעות
שימוש בכלים אלו.
3-4 לאחר מכן ילמדו עקרונות ההעברה והצינון של הרורשך וכן הTAT
5-6 תפקוד קוגניטיבי-
7-8 תפיסת העצמי, יחסים בינאישיים
9-10 תפקוד רגשי ומנגנוני הגנה
11-12 כתיבת דוח אינטגרטיבי
13 משוב לנבדק

ג. **חובות הקורס:**
נוכחות חובה
העברת מבחן רורשך + TAT
כתיבת דוח אינטגרטיבי
בחינה

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

50% בחינה

50% דוח

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

Exner, J. E. Jr. (2003). The Rorschach: A comprehensive System, Vol 1: Basic foundations and principles of interpretation. 4th edition. New York: Wiley & Sons.

Exner, J. E. Jr., & Erdberg, P. (2005). The Rorschach: A comprehensive System, Vol 2: Advanced interpretation. New York: Wiley & Sons.

Jenkins, S.R. (2007). A clinical scoring systems of Thematic Apperception Technique. New York: Lawrence Earlbaum Associates.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 11/1/2010

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: התערבויות משפחתיות בשיקום

מספר הקורס: 01_ - 788_ - 60_

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות:

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים/יות מבט כולל על התמודדות המשפחה עם מחלה כרונית ו/או נכות פיזית של אחד מחבריה ולפתח את מיומנויות הטיפול הקליני בבני משפחה המתמודדים עם מצבי חיים אלו.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בהתבסס על המערכת התלת-דורית: הורים, בני זוג, ילדים- יעשה ניסיון לבחון ולהבין את מערכת היחסים ההדדית בין חברי המשפחה לבין הפרט בעל המחלה הכרונית או הנכות הפיזית. מושגי יסוד של דינמיקה משפחתית כגון: חילופי תפקידים, דפוסי תקשורת, מאזני כוח, סגנונות של פתרון קונפליקטים וקואליציות משתנות, יישמו לניתוח והבנת התהליכים של התמודדות היחידה המשפחתית עם קשיים ובעיות בתוך המשפחה ומחוצה לה. בעיות העוללות להיווצר במשפחה המתמודדת עם טיפול (Care giving) באחד מחבריה, בעל נכות או מחלה כרונית, ינותחו בהתבסס על תיאוריות ומודלים העוסקים בכושר העמידות (Resilience) של הפרט והמשפחה במצבי לחץ, משבר ואובדן. בנוסף, חלק מרכזי בקורס יוקדש ללימוד גישות טיפוליות מעשיות.

מהלך השיעורים: הרצאה פרונטלית, דיון בספרות, משחקי תפקידים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	פתיחה	קפקא, פ. (1993). הגלגול. ירושלים: שוקן.
2	מבוא תיאורטי	Marshak, L.M., Seligman, M. & Prezant, F. (1999). Disability and the Family Life Cycle. New York: Basic Books. (Chapter 1: Families coping with disability: Foundational and conceptual issues).
3	מבוא תיאורטי	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 6: Chronic disorders and the life cycle).
4	מבוא תיאורטי	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 5: Multigenerational experiences with illness, loss and crisis).
5	פרספקטיבות טיפוליות	Altschuler, J. (1997). Working with Chronic illness: A family approach. London: Macmillan. (Chapter 4: Using family therapy techniques in your work. Pp. 58-81).
6	פרספקטיבות טיפוליות כלליות	Walsh, F. (1998). Strengthening Family Resilience. New York: Guilford. (Chapter 6: Practice principles and guidelines. Pp. 131- 169)
7	טיפול בבני זוג	Rolland, J.S. (1994). <i>Families, Illness, & Disability</i> . New York: Basic Books. (Chapter 10: In sickness and in health: Helping couples master the challenges. Pp. 235-267).

Kowal, J., Johnson, S. M. & Lee, A. (2003). Chronic illness in couples: A case for emotionally focused therapy. <i>Journal of Marital and Family Therapy</i> , 29, 299-310.	טיפול בבני זוג	8
Samelson, D. A., & Hannon, R. (1999). Sexual desire in couples living with chronic medical conditions. <i>The Family Journal</i> . 7, 29-38.	טיפול בבני זוג	9
Delon, M. (1996). The patient in the ccu waiting room: In-hospital treatment of the cardiac spouse. In: R. Allan, & S. Scheidt (Eds.), <i>Heart and Mind</i> (Chap. 17). Washington, DC.	טיפול בבני זוג	10
Armistead, L., Klien, K. & Forehand, R. (1995). Parental physical illness and child functioning. <i>Clinical Psychology Review</i> , 15, 409-422.	התייחסות טיפולית להורים המתמודדים עם מחלתם	11
Smith, S.R., & Soliday, E. (2001). The effects of parental chronic kidney disease on the family. <i>Family Relations</i> , 50, 171-177.	התייחסות טיפולית להורים המתמודדים עם מחלתם	12
פרידלין, נ'. ופלוריאן, ר'. (1996). השפעת גורמים מבניים ותפקודיים על הסתגלותם של אחאים לחולי בילדות-השוואה בין נכיות פיזיות, חולי המאיים על החיים וחולי אפיזודי כרוני. <i>חברה ורווחה</i> , ט"ז (3), 305-324.	התייחסות טיפולית לאחאים	13
Kazak, A. E. (2001). "We're at the breaking point": Family distress and competence in serious childhood illness. In:	התייחסות טיפולית לאחאים	14

S. H. McDaniel, D. D. Lusterma n & C. L. Philpot (Eds.), Casebook of integrating family therapy (chap. 23). Washington: APA.		
--	--	--

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה 100%

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)- ראו בטבלה.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 18/01/2010

שם המרצה: ד"ר תובל משיח רבקה

שם הקורס: שיטות מחקר איכותניות

מספר הקורס: 60-796-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הקורס מיועד לאפשר היכרות ראשונית עם שיטות המחקר האיכותניות, ובפרט אלו המשמשות במחקר בפסיכולוגיה ובחינוך. במהלך הקורס נלמד גישות תיאורטיות שונות ונתנסה בשימוש בכלים ומיומנויות לבניית מחקר איכותני, איסוף הנתונים, ניתוח ופרשנות של החומר המתקבל. נעסוק מתוך החוויה האישית בסוגיות מרכזיות כמו בחירת שאלת מחקר, מקומה של החוקר/ת, שאלות של אתיקה, סוגיות מתודולוגיות, המעבר בין החומר האמפירי ל"תיאוריה" (Grounded theory), וכתיבת המחקר. הקורס מיועד לתלמידי תואר שני המעוניינים להעשיר את הידע שלהם בתחום התיאורטי ופילוסופי שעומד בבסיס המחקר האיכותני, ו/או לערוך מחקר באמצעות שיטות מחקר איכותניות. הקורס מוגבל ל 20 סטודנטים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. חובות הקורס:
דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 18/01/2010

שם המרצה: ד"ר תובל משיח רבקה

שם הקורס: קולקוויום מחקרי

מספר הקורס: 60-800-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א' היקף שעות:

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקולקוויום היא חשיפת הסטודנטים בשלוש המגמות הטיפוליות למחקרים שונים בפסיכולוגיה, באופן שיפגיש אותם מקרוב עם עבודת החוקרים. דגש מיוחד ינתן בקורס על מחקרים בתחום הטיפול, או עם אוכלוסיות של מטופלים. הקורס יכלול הרצאות אורח של מומחים בתחומי מחקר המשלבים מתודולוגיות שונות ומגוונות בפסיכולוגיה, ובמדעי המוח, ויהווה חלק בהכשרת הסטודנטים לחשיבה מחקרית ולקידום יכולותיהם המחקריות בגיבוש הצעות המחקר שלהם.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: __18/_01/_2010__

שם המרצה: ד"ר תובל משיח רבקה

שם הקורס: קולקוויום מחקרי קליני

מספר הקורס: 60-801-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות:

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת קורס המשך זה היא הכשרת תלמידי המגמה הקלינית בחשיבה מחקרית מתקדמת, זאת ע"י קריאת מאמרי מחקר באופן מודרך, הצגת הצעות המחקר שלהם, ודיון קבוצתי ברעיונות המחקריים שעולים מהם, ופיתוח חשיבה מחקרית ביקורתית.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. **ביבליוגרפיה**: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

תאריך עדכון: 31__/_5_/_09_

שם המרצה: אלישבע בן ארצי

שם הקורס: סטטיסטיקה לתואר שני

מספר הקורס: 60-805-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ש

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס

הקורס נועד להקנות לסטודנטים לתארים מתקדמים ידע תאורטי ומעשי ביחס לעיבודים סטטיסטיים מתקדמים. הקורס ידגיש שיקולים שונים בעיבוד נתונים ובשימוש במבחנים סטטיסטיים מתקדמים במטרה להעניק לסטודנטים יכולת עצמאית בעיבוד נתונים והבנה ביקורתית של פרקי הסטטיסטיקה במאמרים.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יתמקד בשיטות סטטיסטיות מתקדמות הכוללות רגרסיות רב משתניות וניתוחי שונות חד ורב-משתניים וכן מבחנים א-פרמטריים וניתוחי גורמים מאששים ומגששים. ההוראה תשלב הסברים תאורטיים של השיקולים השונים בבחירה וביישום של שיטות סטטיסטיות שונות בצד הדגמת הניתוחים הסטטיסטיים בתוכנת SPSS.

מהלך השיעורים:

הקורס יתנהל על בסיס חוברת מפורטת הכוללת הסברים ביחס לניתוחים הסטטיסטיים וחוברת פלטים של SPSS, חוברת אותן ירכשו הסטודנטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	מושגים בסיסיים - חזרה: השערות $P, \alpha, \beta, H_0, H_1$, power סוגי התפלגויות	חוברת הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 1)
2	קורלציה ורגרסיה חד משתנית	חוברת הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 1)
3	רגרסיה מרובה: Simultaneous	חוברת הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 3)
4	רגרסיה מרובה: Stepwise	חוברת הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 3)
5	רגרסיה מרובה: Hierarchical	חוברת הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 4)

חוברות הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 4)	רגרסיה מרובה: Hierarchical	6
חוברות הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 5)	רגרסיה מרובה עם משתני דמה	7
חוברות הקורס + Cohen & Cohen (chapter. 5)	רגרסיה לוגיסטית	8
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell	מדדי מהימנות והסכמה: ICC ,Kappa ,Cronbach's α	9
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 3)	ניתוח שונות חד משתני - חד כיווני	10
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 3)	ניתוח שונות חד משתני -רב כיווני - אינטראקציה	11
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell(chapter. 9)	ניתוח שונות רב משתני – חד כיווני	12
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 9)	ניתוח שונות רב משתני – רב כיווני	13
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 9)	ניתוח שונות – מדידות חוזרות	14
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell(chapter. 9)	ניתוח שונות – מדידות חוזרות	15
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 8)	ANCOVA	16
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 8)	MANCOVA	17
חוברות הקורס + Cramer	סטטיסטיקה א-פרמטרית: ניתוחי שכיחות	18
חוברות הקורס + Cramer	סטטיסטיקה א-פרמטרית: דרוגים והבדלים בין קבוצות	19

חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 13)	ניתוח גורמים EFA	20
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 14)	מבוא ל SEM	21
חוברות הקורס	ניתוח נתיבים באמצעות AMOS	22
חוברות הקורס	ניתוח גורמים מאשש באמצעות AMOS	23
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 4)	סריקת נתונים והכנתם לניתוח: טיפול בערכי קיצון, ערכים חסרים,	24
חוברות הקורס + Tabachnick & Fidell (chapter. 4)	בדיקת התפלגות משתנים ושאריות, עוצמה	25
	פתרון מבחנים	26

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

- (1) מבוא לסטטיסטיקה
- (2) סטטיסטיקה רב משתנית

חובות / דרישות / מטלות:

- (1) השתתפות בשעורים
- (2) בחינה בסיום הקורס

מרכיבי הציון הסופי

בחינה בסיום הקורס – 100% מהציון

ד. ביבליוגרפיה

חובה:

- א. חוברת הקורס
- ב. חוברת פלטים

רשות :

Cohen, J., & Cohen, P. (1983). *Applied multiple correlation/regression*

analysis for the behavioral sciences (2nd Ed). New York: Erlbaum.

Cramer, D. (1998). *Fundamental statistics for social research*. NY: Routledge.

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2005). *Using multivariate statistics* (5th Ed.). NY: Harper Collins.

תאריך עדכון: __/__/8/6/09

שם המרצה: ד"ר דוידוביץ אפשטיין רבקה

שם הקורס: __ יסודות בפסיכופתולוגיה דינמית

מספר הקורס: 60-812-01__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): לימוד הפסיכופתולוגיות השונות תוך התייחסות למקור ההתפתחותי, הדינמי והסביבתי שלהן והטיפול הנגזר מהבנות אלו

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים) התפתחות נורמלית ואבנורמלי, הפרעות פסיכוטיות, הפרעות אישיות, הפרעות נירוטיות, האישיות הברירה

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים) הרצאות וחומר קריאה, דיאלוג עם הסטודנטים ותאורי מקרים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

ברבע הראשון של השנה- התפתחות ותאוריות התפתחותיות להבנת בריאות ופתולוגיה נפשית
ברבע השנה השני- רמות ארגון האישיות, ארגון אישיות פסיכוטי- סכיזופרניה, הפרעות אפקטיביות, הפרעות של ציר 1 ב-DSM
בחצי השנה השני- הפרעות אישיות, אטיולוגיה וטיפול- הפרעה נרציסטית, הפרעה גבולית, הפרעה נמנעת, הפרעה סכיזואידית

ג. חובות הקורס: נוכחות, השתתפות בדיאלוגים, הצגת מקרים, קריאה ביבליוגרפית

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): השתתפות בכיתה ועבודה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה)

אוגדן, ת. (2002). הקצה הפרדימטיבי של החוויה. תל אביב: עם עובד.

אוגדן, ת. (2003). *מצע הנפש*. תל אביב: תולעת ספרים.

בכר, א. (2002). הפחד לתפוס מקום. *אנורקסיה ובולימיה: טיפול לפי גישת הפסיכולוגיה של העצמי*. ירושלים: הוצאת הספרי ע"ש יל מאגנס, האוניברסיטה העברית

טסטין, פ. (2008). *מחסומים אוטיסטיים במטופלים נוירוטים*. תל אביב: תולעת ספרים.

קרוסון ר. , בוצ'ר ג'. ומינקה ס. (1998). פסיכותרפיה והחיים המודרניים (3 כרכים), האוניברסיטה הפתוחה.

סגל ת. (1998). העמדה הפרנואידית סכיוואידית והעמדה הדכאונית מתוך: מלאני קליין

American Psychiatric Association (1994). *Diagnostic and Statistic Manual of Mental Disorder*. (4th Edition). Washington, DC: American Psychiatric Association.

Balcer, H., & Balcer, M. (1987). Hiens Kohut`s self psychology: An overview

American Journal of Psychiatry, 144, 1-9.

Bion, W. R. (1962). *Learning from Experience*. London: Heimann Medical Books.

Blanck, G., & Blanck, R. (1974). Descriptive developmental diagnosis. In: *Ego Psychology*, (pp. 91-118). New York: Columbia University Press.

Celani, D. P. (2001). Working with Fairbairn's ego structures. *Contemporary Psychoanalysis*, 37, 391-416

Greenberg J. R., & Mitchell S. A. (1983). *Object Relations in Psychoanalytic Theory*, (pp. 188-209). Cambridge: Harvard University Press.

Fairbairn, W. R .D. (1944). Endopsychic structure considered in terms of object-relationships. In: *Psychoanalytic studies of the personality* (pp. 138-151). London: Routledge & Kegan Paul.

Fairbairn, W. R. D. (1946). The Repression and the return of the bad objects (with special reference to "War neuroses"), In *Psychoanalytic studies of the Personality* (pp. 59-81). London: Routledge & Kegan Paul.

Kernberg, O. (1995). Borderline personality organization. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 15, 641-683.

Kernberg, O.(1967). The structural Interview. In: *Severe Personality Disorders Psychotherapeutic strategies*.(pp.X-X). Yale press.

Khan, M.. M.. R. (1963). The concept of cumulative Trauma. *Psychoanalytic Study of the Child*, 18, 286-306.

Kohut, H., & Wolf, E. S. (1978). The disorders of the self and their treatment: An Outline. *International Journal of Psycho-Analysis*, 59, 413-425.

Mahler, M. S. (1978). On the first three subphases of the separation- individuation process. *International Journal of Psycho-Analysis*. 32, 1-14.

Masterson, J. F. & Rinsley, D. B. (1975). The borderline syndrome: The role of the mother in the genesis and psychic structure of the borderline personality. *International Journal of Psycho-Analysis*. 56,163-177.

Masterson, J. F. (1981). *The Narcissistic and Borderline Disorders*. New York: Bruner/ Mazel.

McWilliams, M. (1994). *Psychoanalytic diagnosis*. New York: Guilford Press.

Klein, M. (1962). Love, Guilt and Reparation. In: Klein, M. & Rivier J. , Love Hate and Reparation.
London: Hogarth Press.

Rinsley, D.B. (1982). *Borderline and Other Self Disorders*. New York: Jason Aronson

Ogden, T. (1979). On Projective Identification. International Journal of Psychoanalysis, 60, 357-373.

Winnicott, D.W. (1949). Hate in the Counter-Transference. International Journal of Psychoanalysis, 30, 69-74.

Winnicott, D.W. (1960). Ego Distortion in Terms of True and False Self: The Maturation Process and The Facilitating Environment. New York, International Universities Press.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: דר' עפר גולן

שם הקורס: מבט אינטגרטיבי על CBT

מספר הקורס: 60-813-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

א. **מטרות הקורס:** הקניית בסיס תאורטי וקליני ליישום של טיפול קוגניטיבי התנהגותי באוכלוסיות יעד ופתולוגיות שונות.

ב. **תוכן הקורס:**

מהלך השיעורים: בקורס יעשה שימוש בהרצאות תוך שימוש במצגות ובשילוב של מרצים אורחים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	CBT עם ילדים ומתבגרים	Kendall, P. (2000). <i>Child and Adolescent Therapy: Cognitive-Behavioral Procedures</i> , 2nd Ed. Guilford Press. Chapter 1(Available in Psychology Library) Graham, P. (2004). <i>Cognitive Behaviour Therapy for children and families</i> (2nd ed.). Cambridge University Press. Chapters 2, 3, 5, 8 (Available in Psychology library).	
2	טיפול בהפרעת פאניקה	Craske, M. G., & Barlow, D. H. (1993). Panic disorder and agoraphobia. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> . (pp. 1-48). New York: Guilford Press.	
3	טיפול ב PTSD	Calhoun, K. S., & Resick, P. A. (1993). Post Traumatic Stress Disorder. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> . (pp. 48-99). New York: Guilford Press.	
4	הפרעות חרדה ו-school refusal	Graham, P. (2004). <i>Cognitive Behaviour Therapy for children and families</i> (2nd ed.). Cambridge University Press. Chapters 18, 19.	
5	טיפול ב-OCD בקרב ילדים ומבוגרים	Salkovskis, P. M., Kirk, J. (1989). Obsessional disorders. In <i>Cognitive behavior therapy for psychiatric problems: a practical guide</i> , Hawton, Salkovskis, Kirk, Clark (Eds.) pp. 129-168. Oxford University Press. March, J.S. & Franklin, E. & Foa, E. (2004) Cognitive behavioural psychotherapy for obsessive compulsive disorders. In Graham, P. (Ed.). <i>Cognitive Behaviour Therapy for children and families</i> (2 nd ed.). Cambridge University Chapter 17.	
6	טיפול באנשים עם חרדה חברתית: גישה של טיפול קבוצתי	Hope, D. A., & Heimberg, R. G. (1993). Social phobia and social anxiety. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> . (pp. 100-137). New York: Guilford Press.	מרצה אורח
7	טיפול באנשים עם דיכאון	Young, J. E., Beck, A. T., & Weinberg, A. (1993). Depression. In D. H. Barlow (Ed.), <i>Clinical Handbook of Psychological Disorders: A step-by-step treatment manual</i> . (pp. 24-278). New York: Guilford Press Beck, J. (1995). Chapter 14: Homework, <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . New York: Guilford Press.	

מראה אורח	Davis, D and S. Hollon (1999). "Reframing resistance and noncompliance in cognitive therapy." <u>Journal of Psychotherapy Integration</u> 9(1): 33-55. Dowd, T. E. (1999). "Why don't people change? What stops them from changing? An integrative comment on the special issue on resistance." <u>Journal of Psychotherapy Integration</u> 9(1): 119-131.	טיפול באנשים עם הפרעות אישיות : schema therapy	8
	Kendall, P. (2000). <i>Child and Adolescent Therapy: Cognitive-Behavioral Procedures</i> , 2nd Ed. Guilford Press. Chapter 2, 4. Kazdin, A.E., & Weisz, J.R. (2003). <i>Evidence-based psychotherapies for children and adolescents</i> . New York : Guilford Press. Chapters 13, 14 (available in Social Sciences library)	טיפול בילדים ומתבגרים עם אגרסיות וניהול כעסים	9
	Moorey, S & Greer, S. (2002). Cognitive behavior therapy for people with cancer. Chapter 2 "A cognitive model of adjustment for cancer" (pp. 11-24); & chapter 12 "Advanced and terminal illness" (pp. 145-158). Oxford University Press.	התמודדות עם מחלות פיזיות כרוניות ומחלות סופניות	10
	Morrison, A. P. (1998). Cognitive behavior therapy for psychotic symptoms in schizophrenia. In treating complex cases: the cognitive behavioral therapy approach, Tarrier, Wells, Haddock (Eds.) pp. 195-216. JOGn Wiley & Sons.	טיפול באנשים עם סכיזופרניה	11
	Beck, J. D. (1995). <i>Cognitive Therapy: Basics and Beyond</i> . Chapter 15: Termination and relapse prevention.	סיום טיפול ומניעת הישנות : דיון במקרה	12
		סיכום ומסקנות	13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה מסכמת
מרכיבי הציון הסופי : 100% בחינה

ד. ביבליוגרפיה: רשומה בתוכנית הקורס.

תאריך עדכון: 18__/01__/10__

שם המרצה: דר' לילי רוטשילד

שם הקורס: טיפול קצר מועד

מספר הקורס: 10 __ -814-60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):** להקנות ידע על תיאוריה, טיפול ומחקר בטיפול דינמי קצר מועד. הקורס יתמקד בטיפול בילדים ובמתבגרים.

ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים): בשלב ראשון יוצגו מודלים מרכזיים לטיפול דינמי קצר מועד ואופן המשגתם של מושגי יסוד בטיפול: כהגדרת המוקד הטיפולי, מאפייני הטיפול קצר המועד (למשל, מושג הזמן ומשמעותו בטיפול), שיטת ההתערבות, מקום העברה והעברה נגדית בטיפול קצר מועד. בשלב שני יוצגו יישומי מודלים אלה לעבודה עם מתבגרים. בשלב השלישי יוצגו מודלים להתערבות קצרה בטיפול בילדים ובטיפול הורה-ילד, כמו מודל המכוון לפיתוח המנטליזציה (MBT), וטיפול דיאדי.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. **חובות הקורס:**

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: רפרט + מבחן בית

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

שם המרצה: ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטיין

שם הקורס: מבוא לפסיכותרפיה דינמית ואתיקה

מספר הקורס: 60-816-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

1. הכרת מושגי היסוד בפסיכותרפיה (תיאוריה ופרקטיקה).
2. היכרות עם ההתפתחויות התיאורטיות בתחום ובחינת השלכותיהן על הפרקטיקה של הפסיכותרפיה ומרכיבי הפסיכותרפיה- מטרה, תהליך הטיפול וטכניקות הטיפול.
3. התבוננות ביקורתית בגישות השונות בדגש על התאמת הגישה הטיפולית לצורכי המטופל.
4. היכרות עם כללי האתיקה והמורכבות האתית בפסיכותרפיה.

ב. תוכן הקורס:

יילמדו מושגי יסוד בפסיכותרפיה ונתבונן בהתפתחותה של הפסיכותרפיה האנליטית מפרויד ועד ימינו ונראה כיצד התפיסות התיאורטיות השונות לטבע האדם והתפתחות האדם השפיעו על מטרת ומרכיבי הפסיכותרפיה. יילמדו אסכולות דינמיות מרכזיות לפסיכותרפיה: פרויד, יחסי אובייקט, פסיכולוגית ה-self וגישות אינטר סובייקטיביות. נעסוק בהתאמת הגישה הטיפולית לאוכלוסיות ספציפיות ולרמות ארגון האישיות השונות. נלמד את כללי האתיקה המקצועית ונעסוק בסוגיות אתיות בתחום הפסיכותרפיה.

ג. מהלך השיעורים: הרצאות פרונטאליות, הצגת מאמרים, הצגות מקרים ומרצים אורחים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	הגדרות ומטרות הפסיכותרפיה לפי מודלים תיאורטיים שונים והתאמתן לאוכלוסיות ספציפיות ולפתולוגיות שונות.
2	התיאוריה והפרקטיקה של הפסיכואנליזה לפי פרויד
3	המפגשים הראשונים בטיפול הפסיכואנליטי- תהליכי הערכה ויצירת קשר ראשוני עם הפציינט
4	מפגשים ראשונים- המלצות למטופל, טפול בהתנגדויות לטיפול, הברית הטיפולית, ה- setting הטיפולי, החוזה הטיפולי תהליכי העברה והתערבויות במפגשים הראשונים בפסיכותרפיה.
5	התיאוריות הבין אישיות ותיאוריות יחסי אובייקט והשלכות ההתפתחויות התיאורטיות על הפסיכותרפיה (מטרה, תהליך ועל הטכניקות הטיפוליות).
6	תיאוריות העצמי והשפעתם על מרכיבי הפסיכותרפיה- מטרה, תהליך וטכניקות טיפוליות.
7	התיאוריות האינטרסובייקטיות והפסיכותרפיה בגישה אינטרסובייקטית.
8	הגורמים המרפאים בפסיכותרפיה- הולדינג והאזנה אנליטית למול חקירה אנליטית וידע
9	תהליכי העברה לפי המודלים התיאורטיים השונים
10	תהליכי העברה נגדית לפי המודלים התיאורטיים השונים
11	טכניקות התערבות בפסיכותרפיה
12	כללי האתיקה בפסיכותרפיה
13	סוגיות אתיות בפסיכותרפיה
14	טיפול דינאמי קצר מועד

ב. חובות הקורס:

קריאת ביבליוגרפיה ומבחן בית.

ג. **מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי):** השתתפות בכיתה (10%) ומבחן בית (90%).

ד. **ביבליוגרפיה:**

יסודות הפסיכותרפיה הדינאמית ואתיקה מקצועית 60-816-01

ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטיין-רשימה ביבליוגרפית

ספרים מומלצים

1. Etchegoyen, R.H. (1991). Psychoanalytic Technique. London, N.Y., Karnac Books.
2. Greenson, R.R. (1988). The technique and practice of Psychoanalysis. N.Y... IUM.
3. Langs, R. (1973). The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy. N.Y. Jason Aronson.
4. McWilliams, M. (1994). Psychoanalytic diagnosis. N.Y., London. Gilford Pub.

6. מיטשל. א. ובלאנק מ.ב. (2006). פרויד ומעבר לו. הוצאת תולעת ספרים

7. פרויד ז. (2002), הטיפול הפסיכואנליטי, הוצאת עם עובד.

8. קייסמנט פ. (1988), ללמוד מן המטופל. הוצאת דביר.

מאמרים לפי תכנית הקורס

התיאוריות הפסיכואנליטיות השונות כבסיס לטיפול פסיכואנליטי

1. Greenson R. (1988). The historical development as psychoanalytic therapy. In: The technique and practice of Psychoanalysis. Ch.1, p. 7-51.
2. McWilliams, M (1994). Psychoanalytic Disorder. In: Psychoanalytic diagnosis. Ch. 2, p. 21-38.
3. McWilliams, M (1994). Clinical Implication of developmental level of Organization. In: Psychoanalytic diagnosis. Ch. 4, p. 67-96.
4. ברמן ע., הדדיות ואינטרסוביקטיביות במפגש הטיפולי- הרקע ההיסטורי של הפסיכואנליזה ההתייחסותית. שיחות י"א, חוב' 3, 1997.

ההתחלה והמסגרת של הטיפול הפסיכואנליטי

הערכה הפסיכואנליטית

4. Etchegoyen, R.H. (1991). The Psychoanalytic interview: structure and objectives. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch. 4, p. 41- 48.
5. Etchegoyen, R.H. (1991). The Psychoanalytic interview: development. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch. 5, p. 50-60.

הקשר הראשוני עם הפציינט

6. Langs, R. (1973). The initial contact with the patient. In: The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy. Ch. 2, p. 41- 216.

החווה הטיפולי

7. Etchegoyen, R.H. (1991). The psychoanalytic contract. In: Fundamentals Of Psychoanalytic Technique. Ch. 6, p. 60-77.

ה- setting הטיפולי

8. Etchegoyen, R.H. (1991). The analytic setting. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch. 38, p. 517-529.

הולדינג, והבנה לפציינט למול חקירה אנליטית וידע- הגורמים המרפאים

9. Modell, A.H. (1976). "The holding environment" and the therapeutic action

of psychoanalysis. Journal of American Psychoanalytic Association, 24, p. 285-305.

10. Schwaber, E. (1983). Psychoanalytic listening and psychic reality. International Review of psychoanalysis.
11. Symington, N. (1996). Modes of cure in psychotherapy. In: The making of A therapist. London. Karnac Books. Ch. 8, p. 99-109.

מרכיבי הטיפול הפסיכואנליטי **טרנספרנס**

12. Etchegoyen, R.H. (1991). History and concept of transference. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch.7, p. 77-84.
13. Etchegoyen, R.H. (1991). The forms of transference. In: Fundamentals Of Psychoanalytic Technique. Ch. 12, p. 147-159.
14. Langs, R.(1973). The Transference aspect pf the patient- therapist dyad. In: The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy. Ch. 20, p. 151-211.

קאונטרטרנספרנס

15. Searles F. (1990).Unconscious Identification. In: Master Clinicians on Treating the regressed patient. Eds: Boyer L.B. and Giovacchini P.L. P. 211-225.
16. Gill, M.M. (1985). The Actual Analytic Situation in Analysis of Transference. In: Analysis of transference. P. 107-119.
17. Winnicott, D.E. (1947). Hate in the counter transference. In: Through Pediatrics to psycho- analysis. 1975. p. 194-203.

הברית הטיפולית

18. Greenson, R. (1965) the working alliance and the transference neurosis. In: Psychoanalytic Quarterly. Vol. 50. p. 27-39.

יחסים לא טרנספריאליים

19. Greenson, R. & Wexler M. (1969). The non transference relationship in The psychoanalytic situation. In: International Journal of psychoanalysis. Vol.50, p.27-39.

המסגרת להבנת תקשורת המטופלים

20. Langs, R.(1973). Understanding the patient's communication. In: The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy. Ch.9, 10, .p. 277-337.

טכניקות התערבות

21. Boollas, C. (1992). the psychoanalyst's use of free associations. In: Being a character. Ch. 6, p. 101-133.
22. Langs, R.(1973). Therapist interventions: Silence, questions & Clarifications, confrontations, interpretations, supportive interventions. In: In: The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy. Ch...5, p. 365-598.

רגרסיה בטיפול

23. Etchegoyen, R.H. (1991). Regression as a curative process. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch.4, p. 555-567.

התנגדות

24. Greenson, R.R. (1988). Resistance. In: The technique and practice of Psychoanalysis.Ch. 2, p. 59-149.

אתיקה בטיפול

25. רובין ש., על קודים, עקרונות ואתיקה במקצועות הבריאות והייעוץ. מתוך שפיר, ג. אכמון וויל ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים, מאגנס, 2004.

26. קוד האתיקה החדש (2004), הסתדרות הפסיכולוגים בישראל.

סיום טיפול

27. Etchegoyen, R.H. (1991). Clinical aspects of termination. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch. 47, p. 629-639.
28. Etchegoyen, R.H. (1991). The technique of termination of analysis. In: Fundamentals of Psychoanalytic Technique. Ch. 48, p. 639-646.

טיפול בארגון אישיות נמוך

29. Blank, G. & Blank R. (1974). Ego Building Techniques. In: Ego Psychology ||: Theory & Practice. N.Y. Ch. 12, p. 210-267.
30. Grotstein (1990). Invariants in Primitive Emotional Disorders. In: Master Clinicians on treating the regressed patient. Ch.5, p.140-163.

הגשה האינטרסובייקטיבית

31. Goldberg, G. (1984). Farewell to the Objective Analyst. International Journal of psychoanalysis. Vol. 75, p.21-30.

טיפול קצר מועד

32. לאור א. (2002), פסיכותרפיה ממוקדת ותחומה בזמן כמיכל ייחודי. שיחות י"ז, חוב' 1, 2002.

.

תאריך עדכון 20.5.2009_

שם המרצה: ד"ר אטי ברנט

שם הקורס: מבחני השלכה

מספר הקורס: 01-819-60_

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקניית ידע בסיסי ומעמיק של אבחון אישיותי על ידי שימוש בכלים השלכתיים

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה ילמד הרציונל של האבחון הפסיכולוגי באופן כללי, כמו גם התרומה הספציפית של הכלים ההשלכתיים לאבחון. ילמדו הכלים ההשלכתיים, תכונותיהם הפסיכומטריות, התקיפות והמהימנות שלהם. הקורס עצמו יעקב אחר תהליך האבחון מראשיתו ועד לאינטגרציה של כל הממצאים לכדי הבנה אישיותית שתכלול בחינה של האספקטים הקוגניטיביים, רגשיים ואישיותיים, כמו גם הבנה של הדינאמיקה של האישיות. יוקנו מיומנויות של ההעברה והצינון של מבחן הרורשך, כולל אינטראקציות בוחן נבחן. לאחר שתושג שליטה בכלי ילמדו עקרונות הפירוש, והסקת מסקנות מן המבחנים. תלמד המשמעות התיאורטית והקלינית של מרכיבי ומימדי הרורשך. תיערך אינטגרציה של כל מרכיבי המבחנים, כולל התנהגות המאובחן ותגובות הבוחן אליו. התלמידים אמורים לשרטט תמונה כוללת של מבנה האישיות של הנבדק ואף לבסס אבחנה ואבחנה מבדלת. חלק אינטגרלי של הקורס הינו כתיבת דוח של הערכת אישיות. לכל אורך הקורס תלמד הרלבנטיות והשימוש בכלי זה למטרות תכנון הטיפול, התווית הטיפול ההולם והערכת יעילות הטיפול. לבסוף ילמדו עקרונות נתינת המשוב הטיפולי לנבדקים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

רוב ההרצאות הינן במבנה של הרצאה פרונטלית. שיעורים שבהם נערכת הדגמה של השימוש ברורשך מלווה בסרט DVD המדגים את ההעברה של המבחן. במחצית השנייה של השנה תלמידים מציגים את המבחנים שהעבירו ונעשה ניתוח שלהם בכיתה, כמו ילמדו כתיבת הדוח ומתן משוב טיפולי למאובחן. תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא להערכת אישיות		
2	השימוש במבחנים	הקדמה בספרו של	

	השלכתיים	ויינר	
3-4	עקרונות העברת מבחן הרורשך	ספר העבודה של עקרונות הצינון של מבחן הרורשך	
5-13	עקרונות צינון הרורשך ומשמעות הצינונים	ספר העבודה של עקרונות הצינון של מבחן הרורשך	
14-18	עקרונות הניתוח המבני של הרורשך	פרקים מתוך ה- Primer for Rorschach Interpretation	
19-20	צינון וניתוח מבחן הרורשך	כנ"ל	
21	אינטגרציה עם כלי אבחון נוספים (וכסלר, TAT, שאלוני דיווח עצמי) אבחנה עקרונות כתיבת דוח		
22-23	צינון וניתוח מבחן הרורשך	כנ"ל	
24	אינטגרציה עם כלי אבחון נוספים, אבחנה, כתיבת דוח		
25-26	משוב למטופל כהליך אבחוני וטיפולי		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

חובת נוכחות בשיעור.

2 אבחונים הכוללים: העברת מבחן הרורשך, צינון, פירוש, אינטגרציה עם כלים אחרים, כתיבת דוח מסכם ומתן משוב לנבדק.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון מורכב מציוני הבוחן שיערך בסוף הסמסטר הראשון, מציוני הדוחות ומבחן סוף השנה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חובה:

Exner, J. E., Jr. (2000). *Primer for Rorschach interpretation*. Ashville, NC: Rorschach Workshops.

Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the Comprehensive System* (5th ed.). Ashville NC: Rorschach workshops.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Bornstein, F. R., & Masling, J. M. (2005). *Scoring the Rorschach: seven validated Systems*. Mahwah, N J: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Exner, J. E., Jr. (2005). *The Rorschach: A Comprehensive System. Vol. 1: Basic foundations* (5th ed.). New York: Wiley & Sons.

Exner, J. E. Jr., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2: Advanced interpretation* (3rd ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

Finn, S. E. (2007). *In our clients' shoes: Theory and techniques of therapeutic assessment*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Huprich, S. K. (2006). *Rorschach Assessment of the personality disorders*. Mahwah, N J: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Ritzler, B. A. (2004). Cultural applications of the Rorschach, Thematic Apperception Test, and figure drawings. In M. J. Hilsenroth & D. L. Segal (Eds.), *Comprehensive handbook of psychological assessment* (pp. 573-585). New York: Wiley & Sons.

Rorschach, H. (1942/1921). *Psychodiagnostics: A diagnostic test based on perception*. Bern: Hans Huber.

Weiner, I. B. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

שם המרצה: ד"ר קובי סגל

שם הקורס: הערכת אישיות – שיטות השלכיות

מספר הקורס: 60-819-02

סוג הקורס: (תרגיל)

שנת לימודים: תש"ע **סמסטר: א+ב** **היקף שעות: 2 ש**

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות)

הקניית ידע בסיסי ומעמיק של אבחון אישיותי על ידי שימוש בכלים השלכיים

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה ילמד הרציונל של האבחון הפסיכולוגי באופן כללי, כמו גם התרומה הספציפית של הכלים ההשלכיים לאבחון. ילמדו הכלים ההשלכיים, תכונותיהם הפסיכומטריות, התקיפות והמהימנות שלהם. הקורס עצמו יעקב אחר תהליך האבחון מראשיתו ועד לאינטגרציה של כל הממצאים לכדי הבנה אישיותית שתכלול בחינה של האספקטים הקוגניטיביים, רגשיים ואישיותיים, כמו גם הבנה של דינאמיקה של האישיות.

יוקנו מיומנויות של ההעברה והציון של מבחן הרורשך, מבחן הצירים ומבחן ה-TAT כולל אינטראקציות בוחן נבחן. לאחר שתושג שליטה בכלים ילמדו עקרונות הפירוש, והסקת מסקנות מן המבחנים. תלמד המשמעות התיאורטית והקלינית של מרכיבי ומימדי המבחנים. תיערך אינטגרציה של כל מרכיבי המבחנים, כולל התנהגות המאובחן ותגובות הבוחן אליו. התלמידים אמורים לשרטט תמונה כוללת של מבנה האישיות של הנבדק ואף לבסס אבחנה ואבחנה מבדלת. חלק אינטגרלי של הקורס הינו כתיבת דוח של הערכת אישיות.

לכל אורך הקורס תלמד הרלבנטיות והשימוש בכלי זה למטרות תכנון הטיפול, התווית הטיפול ההולם והערכת יעילות הטיפול. לבסוף ילמדו עקרונות נתינת המשוב הטיפולי לנבדקים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
התרגיל מלווה את ההרצאות של ד"ר אתי ברנט. המוקד של התרגיל הוא תרגול המבחנים ופירושם דרך שימוש במבחנים שהסטודנטים מעברים בעצמם. במהלך השנה הסטודנטים מעבירים מבחנים ל- 3 נבדקים והעבודה בכיתה מבוססת על החומר שהם מקבלים מהנבדקים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבחנים השלכיים- מבוא		

2-3	ראיון קליני- איך מעבירים ראיון קליני ?	בשיעור ראשון נלמד עקרונות הראיון ובשיעור השני ננתח ראיון שאחד הסטודנטים העביר
4	העברת הרורשך	
5-13	צינון של הרורשך – עבודה סביב מבחנים שהסטודנטים העבירו	
14-18	מבחן ציורים	השיעורים כוללים רקע תיאורטי, עקרונות ההעברה וניתוח. לאחר מבוא דודקטי השיעורים מתבססים על חומר שהסטודנטים העבירו
19-23	מבחן הTAT	השיעורים כוללים רקע תיאורטי, עקרונות ההעברה וניתוח. לאחר מבוא דודקטי השיעורים מתבססים על חומר שהסטודנטים העבירו
24	אינטגרציה בין מבחנים וכתובת הדו"ח	
25-26	משוב למטופל כהליך אבחוני וטיפול וסיכום	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:
חובת נוכחות בשיעור.

3 אבחונים הכוללים: העברת מבחני הרורשך, ציורים והTAT ; צינן, פירוש, אינטגרציה של הממצאים, כתיבת דוח מסכם ומתן משוב לנבדק.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון מורכב מציוני הבוחן שיערך בסוף הסמסטר הראשון, מציוני הדוחות ומבחן סוף השנה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חובה:

Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the Comprehensive System* (5th ed.).

Ashville NC: Rorschach workshops.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Bellack, L. (1986). *The TAT, CAT and SAT in clinical use*. C.P.S, Inc
Larchmont, New York.

Bornstein, F. R., & Masling, J. M. (2005). *Scoring the Rorschach: seven validated Systems*. Mahwah, N J: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Etchegoyen, R. H. (2005). *Fundamentals of Psychoanalytic Technique*.
Karnac Books

Exner, J. E., Jr. (2005). *The Rorschach: A Comprehensive System. Vol. 1: Basic foundations*
(5th ed.). New York: Wiley & Sons.

Exner, J. E. Jr., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2:
Advanced interpretation* (3rd ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

- Ritzler, B. A. (2004). Cultural applications of the Rorschach, Thematic Apperception Test, and figure drawings. In M. J. Hilsenroth & D. L. Segal (Eds.), *Comprehensive handbook of psychological assessment* (pp. 573-585). New York: Wiley & Sons.
- Rorschach, H. (1942/1921). *Psychodiagnostics: A diagnostic test based on perception*. Bern: Hans Huber.
- Weiner, I. B. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. Mahwah, NJ: Erlbaum

שם המרצה: ד"ר סופי וולש

שם הקורס: הערכת אישיות – שיטות השלכתיות

מספר הקורס: 60-819-03

סוג הקורס: (תרגיל)

שנת לימודים: תש"ע סמסטר: א+ב היקף שעות: 2 ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקניית ידע בסיסי ומעמיק של אבחון אישיותי על ידי שימוש בכלים השלכתיים

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס זה ילמד הרציונל של האבחון הפסיכולוגי באופן כללי, כמו גם התרומה הספציפית של הכלים השלכתיים לאבחון. ילמדו הכלים השלכתיים, תכונותיהם הפסיכומטריות, התקיפות והמהימנות שלהם. הקורס עצמו יעקב אחר תהליך האבחון מראשיתו ועד לאינטגרציה של כל הממצאים לכדי הבנה אישיותית שתכלול בחינה של האספקטים הקוגניטיביים, רגשיים ואישיותיים, כמו גם הבנה של הדינאמיקה של האישיות.

יוקנו מיומנויות של ההעברה והצינון של מבחן הרורשך, מבחן הציורים ומבחן ה-TAT כולל אינטראקציות בוחן נבחן. לאחר שתושג שליטה בכלים ילמדו עקרונות הפירוש, והסקת מסקנות מן המבחנים. תלמד המשמעות התיאורטית והקלינית של מרכיבי ומימדי המבחנים. תיערך אינטגרציה של כל מרכיבי המבחנים, כולל התנהגות המאובחן ותגובות הבוחן אליו. התלמידים אמורים לשרטט תמונה כוללת של מבנה האישיות של הנבדק ואף לבסס אבחנה ואבחנה מبدלת. חלק אינטגרלי של הקורס הינו כתיבת דוח של הערכת אישיות.

לכל אורך הקורס תלמד הרלבנטיות והשימוש בכלי זה למטרות תכנון הטיפול, התווית הטיפול ההולם והערכת יעילות הטיפול. לבסוף ילמדו עקרונות נתינת המשוב הטיפולי לנבדקים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

התרגיל מלווה את ההרצאות של ד"ר אתי ברנט. המוקד של התרגיל הוא תרגול המבחנים ופירושם דרך שימוש במבחנים שהסטודנטים מעברים בעצמם. במהלך השנה הסטודנטים מעבירים מבחנים ל- 3 נבדקים והעבודה בכיתה מבוססת על החומר שהם מקבלים מהנבדקים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבחנים השלכתיים- מבוא		
2-3	ראיון קליני- איך מעבירים ראיון		בשיעור ראשון נלמד עקרונות

הראיון ובשיעור השני ננתח ראיון שאחד הסטודנטים העביר		קליני ?	
		העברת הרורשך	4
		צינון של הרורשך – עבודה סביב מבחנים שהסטודנטים העבירו	5-13
השיעורים כוללים רקע תיאורטי, עקרונות ההעברה וניתוח. לאחר מבוא דודקטי השיעורים מתבססים על חומר שהסטודנטים העבירו		מבחן ציורים	14-18
השיעורים כוללים רקע תיאורטי, עקרונות ההעברה וניתוח. לאחר מבוא דודקטי השיעורים מתבססים על חומר שהסטודנטים העבירו		מבחן הTAT	19-23
		אינטגרציה בין מבחנים וכתיבת הדו"ח	24
		משוב למטופל כתהליך אבחוני וטיפול וסיכום	25-26

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

חובת נוכחות בשיעור.

3 אבחונים הכוללים: העברת מבחני הרורשך, ציורים וה-TAT ; צינן, פירוש, אינטגרציה של הממצאים, כתיבת דוח מסכם ומתן משוב לבדק.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון מורכב מציוני הבוחן שיערך בסוף הסמסטר הראשון, מציוני הדוחות ומבחן סוף השנה

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

חובה:

Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the Comprehensive System* (5th ed.).

Ashville NC: Rorschach workshops.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Bellack, L. (1986). *The TAT, CAT and SAT in clinical use*. C.P.S, Inc
Larchmont, New York.

Bornstein, F. R., & Masling, J. M. (2005). *Scoring the Rorschach: seven validated Systems*. Mahwah, N J: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Etchegoyen, R. H. (2005). *Fundamentals of Psychoanalytic Technique*.
Karnac Books

Exner, J. E., Jr. (2005). *The Rorschach: A Comprehensive System. Vol. 1: Basic foundations*
(5th ed.). New York: Wiley & Sons.

Exner, J. E. Jr., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2:
Advanced interpretation* (3rd ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

Ritzler, B. A. (2004). Cultural applications of the Rorschach, Thematic Apperception Test,
and figure drawings. In M. J. Hilsenroth & D. L. Segal (Eds.), *Comprehensive
handbook of psychological assessment* (pp. 573-585). New York: Wiley & Sons.

Rorschach, H. (1942/1921). *Psychodiagnostics: A diagnostic test based on perception*. Bern:
Hans Huber.

Weiner, I. B. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. Mahwah, NJ: Erlbaum

תאריך עדכון: __/__/09 2

שם המרצה: ד"ר פרי טוביה

שם הקורס: __פרקטיקום קליני א'__

מספר הקורס: __01-831-60__

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנתי היקף שעות: 4 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס:**

*הפרקטיקום מאורגן סביב עבודה טיפולית של סטודנטים בקליניקה של אוניברסיטת בר-אילן, כשהמטרה היא הקניית מושגי יסוד בטיפול והתנסות ראשונית בעבודה טיפולית עם ילדים ומבוגרים.

ב. **תוכן הקורס:**

כל סטודנט יטפל בפנייה אחת או שתי פניות טיפוליות משך שנת הפרקטיקום כשמתוך התנסות זו יוקנו לסטודנט מושגי יסוד בסיסיים לטיפול הפסיכו תרפויטי – מושגים אלה יכללו יצירת ושמירת המסגרת הטיפולית, כללי היסוד בטיפול, ההתערבות הטיפולית בסיוע המסגרת הטיפולית, אחזקה, הכלה ופרוש.

מהלך השיעורים:

מסגרת הקורס בנויה ממפגש שבועי קבוצתי של הסטודנטים בן 4 שעות וכן פגישה הדרכה אישית פעם בשבועיים. כמו כן על הסטודנטים להקצות שעותיים שבועיות לפגישות הטיפוליות.

ג. **חובות הקורס:**

**השתתפות בפגישות הפרקטיקום השבועיות כמו כן השתתפות בשעת ההדרכה הדו-שבועית.
טיפול במטופל או שניים לאורך השנה.
מעקב אחר פתיחת התיק למטופל – סיכום שוטף של הפגישות
הטיפוליות והבאתם להדרכה, כתיבת דו"ח סיכום טיפול על כל מטופל
לקראת סוף השנה.**

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

**השתתפות בפגישות הפרקטיקום
אופן הבאת החומר להדרכה האישית
התרומה לדיון בקבוצת ההדרכה.
היחס לעבודה, הסקרנות, הפתיחות ויכולת לרפלקסיה עצמית.**

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

למרות שאין חובת קריאה, מונחים הסטודנטים לקרוא את ספריהם של:

1. Bender, S., Messner, E., - Becoming a Therapist what do I say, and why?.
2. Langs R., The Technique of Psychoanalytic Psychotherapy – Vol. 1, Vol. 2.
3. Blank and Blank.
4. Teyber E., Interpersonal Process in Psychotherapy. Part 2, chapter 2, p: 29-58.
5. קוצר רוחו של הלב – מאת סטפן צווייג

**בנוסף לכך מתבקשים הסטודנטים לקרוא מספר מאמרים מתוך פרויד.
לכל מטפל ניתנת המלצה על קריאה המותאמת למטופל ולנושאים
הספציפים אשר עולים בטיפולים.**

תאריך עדכון: 31/5/2009

שם המרצה: אבינועם דאר

שם הקורס: פרקטיקום קליני א'

מספר הקורס: 60-831-02

סוג הקורס: סדנה

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** א', ב' **היקף שעות:** 4 ש"ש

א. מטרת הקורס

מטרת הקורס הינה הדרכה על העבודה הקלינית של הסטודנט, במסגרת קבוצתית ואינדיבידואלית. במסגרת הקורס יינתנו כלים פסיכודינמיים להתבוננות על התהליך הטיפולי, ניתוחו והבנתו, והשימוש בהתערבויות טיפוליות תואמות.

ב. תוכן הקורס:

במהלך הקורס ידונו נושאים הקשורים ב:

1. התהליך הטיפולי הפסיכודינמי.
2. אבחנה מבנית ואבחנה פנומנולוגית.
3. הטכניקה הפסיכואנליטית והשימוש בה.
4. תהליכי העברה, העברה נגדית והזדהות השלכתית.

מהלך השיעורים:

הקורס איננו קורס פרונטאלי מובנה. הקורס הינו קורס של סדנת הדרכה על הטיפול שבו מתנסה הסטודנט כמטפל. הקורס מתקיים במתכונת של הדרכה במסגרת קבוצתית ואינדיבידואלית. במסגרת ההדרכה מוצגים על ידי הסטודנט תמלולים והקלטות של הפגישות הטיפוליות, ואשר ביחס אליהם ניתנת ההדרכה. במהלך ההדרכה ניתנת הפניה לקריאה ביבליוגרפית משלימה של הנושאים התיאורטיים הקליניים הרלוונטיים למקרה הספציפי שהוצג, ולעבודה הטיפולית בכלל.

ג. חובות הקורס:

1. השתתפות פעילה בהדרכה הקבוצתית והאישית.
2. הגשת סיכומי פניה, ודו"חות ביניים לצוות (במידת הצורך) הקליניקה.
3. הגשת דו"ח סיכום טיפול בהיקף של עד 7 עמודים, ביחס לכל מטופל. בסיכום תוצג סיבת הפניה של המטופל, האבחנה, הרקע האנמנסטי, התהליך הטיפולי והמלצות להמשך.
4. ציון מספרי.

ד. ביבליוגרפיה:

1. ויניקוט, ד.ו. (1995) **משחק ומציאות**. עם עובד, תל אביב.
2. פרויד, א. (1978) **תקינות ופתולוגיה בילדות**. דביר, תל אביב.
3. פרויד ז. (2002) **הטיפול הפסיכואנליטי**. ברמן ע. (עורך), תל אביב, עם עובד.
4. קייסמנט, פ. (1988) **ללמוד מן המטופל**. תל אביב, דביר.
5. Blanck, G & R. (1974) **Ego psychology : theory & practice**. New York : Columbia Univ. Press.
6. Bender, S. and Messner, E. (2003) **Becoming a therapist : what do I say, and why?** New York : The Guilford Press
7. Fromm-Reichmann, F. (1960) **Principles of intensive psychotherapy**. Chicago: Chicago Univ. Press.
8. Joseph, B. (1985) Transference: The total situation. **International Journal of Psychoanalysis** . 66: 447-455.
9. Kernberg, O. (1990) **Object-relations theory and clinical psychoanalysis**. New York : J. Aronson.
10. Ogden, T. (2004) On holding and containing, being and dreaming. **International Journal of Psychoanalysis** . 85: 1349-1364.
11. Sandler, J. (1976) Countertransference and role- responsiveness. **International Journal of Psychoanalysis** . 85: 1349-1364.

תאריך עדכון: __/5__/09 30

שם המרצה: גב' לאה רוזנברג

שם הקורס: פרקטיקום קליני א'

מספר הקורס: 03__-831__-60

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א' וב' היקף שעות: 4 , 4

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס

*הקניית מושגים בסיסיים והתנסות ראשונית בטיפול פסיכולוגי דינאמי: יצירת קשר טיפולי , הבניית המסגרת הטיפולית וקיומה למשך הזמן שנקבע.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מפגש ראשוני עם מטופל

הבניית המסגרת הטיפולית

מושגים בפסיכותרפיה: חוזה טיפולי , ברית טיפולית

התהליך הטיפולי : הקשבה , התערבויות, התנהלות עם קשיים (של המטופל, של המטפל), התנהלות בתוך המגבלות של ההתערבויות הטיפוליות ; תהליכי סיום.

מהלך השיעורים:

מסגרת הקורס בנויה ממפגש שבועי קבוצתי של הסטודנטים בן 4 שעות וכן פגישה

הדרכה אישית פעם בשבועיים.

כמו כן על הסטודנטים להקצות שעתיים שבועיות לפגישות הטיפוליות.

ג. חובות הקורס:

השתתפות קבועה בשיעורים

טיפול בשני מטופלים במהלך השנה

קבלת הדרכה אישית פעם בשבועיים

כתיבת סיכומי קבלה

כתיבת סיכומי טיפול

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

השתתפות פעילה במהלך השנה בקבוצה

קיום הדרכות אישיות

התנסות בטיפולים

פתיחות, סקרנות ומעורבות בתהליך הלמידה הייחודי המתקיים בקורס

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

אין קריאת חובה.

במהלך הקורס יומלץ חומר קריאה שמתייחס לתהליכים טיפוליים.

כמו כן יוצע חמר קריאה בהתאם לסוגיות טיפוליות שעולות.

תאריך עדכון: 4.06.09

שם המרצה: ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטיין

שם הקורס: פרקטיקום קליני א'

מספר הקורס: 60-831-04

סוג הקורס: קבוצת הדרכה\סדנה

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנתי היקף שעות: 4 שעות

ג. מטרת הקורס:

הדרכה קבוצתית על הטיפולים של הסטודנטים בקליניקה של בר אילן, עבודה על המעבר של הסטודנטים ל"כסא המטפל" ועל התפתחות הזהות המקצועית שלהם כמטפלים.

ב. תוכן הקורס:

הדרכה קבוצתית דינמית בדגש על יישום התיאוריות הטיפוליות לפרקטיקה הקלינית. נעבוד על הבנת השפה הטיפולית, וההתבוננות הקלינית ויישומה במפגש הטיפולי, המשגה קונספטואלית של המטופלים והתאמת ההתערבויות לצרכיהם. במקביל, נעבוד על התהליך הטיפולי-יצירתי קשר עם המטופלים, תהליכי העברה והעברה נגדית, טיפול בהתנגדות והתערבויות בשלבים השונים של הטיפול. נתבונן גם בחוויות ותהליכים שעוברים הסטודנטים בטיפולים ובמגע של המטופלים בעולמם הפנימי, וזאת בנקודות הרלבנטיות לעבודתם בטיפולים (העברה נגדית, נקודות עוורות) ולהתפתחותם כמטפלים.

ג. מהלך הקבוצה: הצגות הטיפולים ועבודה על התהליכים הטיפוליים ב-3 רמות- התבוננות במטופלים, התבוננות במפגש מטפל- מטופל ובחוויה הסובייקטיבית של המטפל ותרגום ההתבוננויות השונות להתערבויות מול המטופל הספציפי.

ד. חובות הקורס:

הצגת טיפולים, השתתפות בקבוצה וסיכומי טיפולים.

ג. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי): השתתפות בקבוצה וסיכומי טפול..

ספרים ומאמרים מומלצים

1. Etchegoyen, R.H. (1991). Psychoanalytic Technique. London, N.Y., Karnac Books.
2. Greenson, R.R. (1988). The technique and practice of Psychoanalysis. N.Y. IUM.
3. McWilliams, M (2004) .Psychoanalytic Psychotherapy. N.Y. Guilford Press.
4. מיטשל. א. ובלאנק מ.ב. (2006). פרויד ומעבר לו. הוצאת תולעת ספרים
5. McWilliams, M (1994). Clinical Implication of developmental level of Organization. In: Psychoanalytic diagnosis. Ch. 4, p. 67-96.
6. ברמן ע., הדדיות ואינטרסוביקטיביות במפגש הטיפול- הרקע ההיסטורי של הפסיכואנליזה ההתייחסותית. שיחות י"א, חוב' 3, 1997.
7. Searles F. (1990). Unconscious Identification. In: Master Clinicians on Treating the regressed patient. Eds: Boyer L.B. and Giovacchini P.L. P. 211-225.
8. Winnicott, D.E. (1947). Hate in the counter transference. In: Through Pediatrics to psycho- analysis. 1975. p. 194-203.
9. רובין ש., על קודים, עקרונות ואתיקה במקצועות הבריאות והייעוץ. מתוך שפיר, ג. אכמון ווייל ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים, מאגנס, 2004.
10. Blank, G. & Blank R. (1974). Ego Building Techniques. In: Ego Psychology ||: Theory & Practice. N.Y. Ch. 12, p. 210-267.
11. Grotstein (1990). Invariants in Primitive Emotional Disorders. In: Master Clinicians on treating the regressed patient. Ch.5, p.140-163.
12. (2002), פסיכותרפיה ממוקדת ותחומה בזמן כמיכל ייחודי. שיחות י"ז, חוב' 1, 2002.

תאריך עדכון: 4.06.09

שם המרצה: גב' סנדרוב דינה

שם הקורס: פרקטיקום קליני

מספר הקורס: 60-831-04

סוג הקורס: קבוצת הדרכה\סדנה

היקף שעות: 4 שעות

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** שנת

ד. מטרות הקורס:

הדרכה קבוצתית על הטיפולים של הסטודנטים בקליניקה של בר אילן, עבודה על המעבר של הסטודנטים ל"כסא המטפל" ועל התפתחות הזהות המקצועית שלהם כמטפלים.

ב. תוכן הקורס:

הדרכה קבוצתית דינמית בדגש על יישום התיאוריות הטיפוליות לפרקטיקה הקלינית. נעבוד על הבנת השפה הטיפולית, וההתבוננות הקלינית ויישומה במפגש הטיפולי, המשגה קונספטואלית של המטופלים והתאמת ההתערבויות לצרכיהם. במקביל, נעבוד על התהליך הטיפולי-יצירת קשר עם המטופלים, תהליכי העברה והעברה נגדית, טיפול בהתנגדות והתערבויות בשלבים השונים של הטיפול. נתבונן גם בחוויות ותהליכים שעוברים הסטודנטים בטיפולים ובמגע של המטופלים בעולמם הפנימי, וזאת בנקודות הרלבנטיות לעבודתם בטיפולים (העברה נגדית, נקודות עוורות) ולהתפתחותם כמטפלים.

ג. מהלך הקבוצה: הצגות הטיפולים ועבודה על התהליכים הטיפוליים ב- 3 רמות- התבוננות במטופלים, התבוננות במפגש מטפל- מטופל ובחוויה הסובייקטיבית של המטפל ותרגום ההתבוננויות השונות להתערבויות מול המטופל הספציפי.

ה. חובות הקורס:

הצגת טיפולים, השתתפות בקבוצה וסיכומי טיפולים.

ג. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי): השתתפות בקבוצה וסיכומי טפול..

ספרים ומאמרים מומלצים

1. Etchegoyen, R.H. (1991). Psychoanalytic Technique. London, N.Y., Karnac Books.
2. Greenson, R.R. (1988). The technique and practice of Psychoanalysis. N.Y. IUM.
3. McWilliams, M (2004) .Psychoanalytic Psychotherapy. N.Y. Guilford Press.
4. מיטשל, א. ובלאנק מ.ב. (2006). פרויד ומעבר לו. הוצאת תולעת ספרים
5. McWilliams, M (1994). Clinical Implication of developmental level of Organization. In: Psychoanalytic diagnosis. Ch. 4, p. 67-96.
6. ברמן ע., הדדיות ואינטרסוביקטיביות במפגש הטיפול- הרקע ההיסטורי של הפסיכואנליזה ההתייחסותית. שיחות י"א, חוב' 3, 1997.
7. Searles F. (1990). Unconscious Identification. In: Master Clinicians on Treating the regressed patient. Eds: Boyer L.B. and Giovacchini P.L. P. 211-225.
8. Winnicott, D.E. (1947). Hate in the counter transference. In: Through Pediatrics to psycho- analysis. 1975. p. 194-203.
9. רובין ש., על קודים, עקרונות ואתיקה במקצועות הבריאות והייעוץ. מתוך שפיר, ג. אכמון ווייל ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים, מאגנס, 2004.
10. Blank, G. & Blank R. (1974). Ego Building Techniques. In: Ego Psychology ||: Theory & Practice. N.Y. Ch. 12, p. 210-267.
11. Grotstein (1990). Invariants in Primitive Emotional Disorders. In: Master Clinicians on treating the regressed patient. Ch.5, p.140-163.
13. (2002), פסיכותרפיה ממוקדת ותחומה בזמן כמיכל ייחודי. שיחות י"ז, חוב' 1, 2002.

אוניברסיטת בר אילן
המחלקה לפסיכולוגיה

ב"ה, תשס"ז

שם הקורס מספר הקורס 6083106

שם המרצה ד"ר רמי טולמין

מטרות הקורס הפרקטיקום נועד להקנות התנסות ראשונה של תלמידי המגמות הקליניות בטיפול פסיכולוגי באוריינטציה דינאמית.

מבנה הקורס הפרקטיקום בנוי ממפגש קבוצתי שבועי בן ארבע שעות ובנוסף, מהדרכות אישיות הניתנות לכל אחד מחברי הקבוצה אחת לשבועיים.

נושאי הקורס הם: במסגרת הקורס מתנסים התלמידים בכשני טיפולים באוריינטציה דינאמית במטופלים אשר פונים אל הקליניקה של המחלקה לפסיכולוגיה. מתוך התנסויות חברי הקבוצה מתאפשרת נגיעה בלתי אמצעית בסוגיות טיפוליות מתוך פרספקטיבה של תיאוריות פסיכואנליטיות.

מטלות הקורס והרכב הציון הפרקטיקום מחייב נוכחות במסגרות ההדרכה השונות וכמובן התנסויות טיפוליות. הציון ניתן כשקלול של העבודה הטיפולית, ההשתתפות במסגרות ההדרכה השונות ואיכות סיכומי הטיפול. רשימה ביבליוגרפית אין לפרקטיקום רשימת קריאה. עם זאת ניתן לעיתים חומר קריאה הנוגע לסוגיות ספציפיות שעולות במהלך השנה.

תאריך עדכון: 01/06/09

שם המרצה: ד"ר איוה גלבוע-שכטמן

שם הקורס: פרקטיקום קליני ב'

מספר הקורס: 60-833-01

סוג הקורס: סדנה

היקף שעות: 4

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס:** קורס נועד להכשיר את הסטודנטים לטיפול מעשי בשיטה ההתנהגותית-קוגניטיבית

ב. **תוכן הקורס:** הסטודנטים משמשים כמטפלים, ובקורס נידונים המקרים השונים ודרכי הטיפול המומלצות, לרבות התיאוריות שעומדות בבסיס שיטת הטיפול.

מהלך השיעורים: הסטודנטים מציגים את המקרים בהם הם מטפלים, מתנהל דיון פתוח בכיתה. בנוסף, מתנהל מעקב צמוד ברמה אישית לפי הצורך.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-14	דיון במקרים		

ג. **חובות הקורס:**

דרישות קדם: קורס מבוא לטיפול קוגניטיבי-התנהגותי

חובות / דרישות / מטלות: טיפול, השתתפות פעילה בדיונים וכתובת דו"חות טיפול

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): הערכת העבודה הטיפולית, הערכת ההשתתפות בדיונים והערכת הדו"חות הטיפוליים

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

1. Parsons, J. B. (1989). Cognitive therapy in practice: A case formulation approach. Chapter 1 "The case formulation model" (pp. 1-18), & chapter 3 "The case

formulation" (pp. 37-57). W. W. Norton & Company.

2. Kirk, J. (1989). Cognitive Behavioral assessment. In Cognitive behavior therapy for psychiatric problems: a practical guide, Hawton, Salkovskis, Kirk, Clark (Eds.) pp. 13-51. Oxford University Press.
3. Salkovisks, P. M., Kirk, J. (1989). Obsessional disorders. In Cognitive behavior therapy for psychiatric problems: a practical guide, Hawton, Salkovskis, Kirk, Clark (Eds.) pp. 129-168. Oxford University Press.
4. **Beck, J. (1995). *Cognitive Therapy: Basics and Beyond* . New York: Guilford Press.**

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 01.06.09

שם המרצה: ד"ר אשכול רפאלי

שם הקורס: פרקטיקום קליני ב'

מספר הקורס: 60-833-02

סוג הקורס: סדנה

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנתי היקף שעות: 4 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס הוא קורס יישומי, שמטרתו היא להכין את הסטודנטים במגמות הטיפוליות במחלקה לפסיכולוגיה לעבודתם כמטפלים. הקורס נועד להכשיר את הסטודנטים לטיפול מעשי בשיטה הקוגניטיבית-התנהגותית ובטיפול ממוקד סכימות (schema-focused therapy).

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הפרקטיקום מאורגן סביב עבודה טיפולית של סטודנטים בקליניקה של בר-אילן. סטודנטים יקבלו הדרכה קבוצתית ואישית. בקורס נידנים המקרים השונים ודרכי הטיפול המומלצות, וכן התיאוריות והממצאים עליהם מבוססות שיטות הטיפול.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

מתכונת הקורס היא מפגשים קבוצתיים של ארבע שעות בכל שבוע, בהם מציגים על פי תור הסטודנטים את הטיפולים שלהם, ונערך דיון קבוצתי בסוגיות טיפוליות שונות. בנוסף, כל סטודנט נפגש פעם בשבועיים עם מנחה הקבוצה להדרכה אישית. הטיפולים מתחילים עם תחילת השנה האקדמית ונמשכים ברציפות וללא הפסקה עד לחודשי הקיץ, לאחר תום שנת הלימודים האקדמית (סוף יולי).

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס מבוא לטיפול קוגניטיבי-התנהגותי

חובות / דרישות / מטלות: חובות הקורס כוללות טיפול במטופלים (בד"כ 2) שמגיעים לקליניקה של המחלקה, הטיפול הוא שבועי. בנוסף, נוכחות חובה בכל מפגשי קבוצת ההדרכה, והדרכה אישית דו-שבועית. חובה נוספת היא הגשת דו"ח סופי על כל טיפול.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי): הערכת העבודה הטיפולית, הערכת ההשתתפות בדיונים והערכת הדו"חות הטיפולים.

ג. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

הקורס אינו תיאורטי, אלא קורס יישומי, אין בו קריאת חובה או ספרי לימוד מוגדרים מראש.
פרקים רלבנטיים יבחרו לפי הצורך בהתאם לאופי הטיפולים והמטופלים.

תאריך עדכון: 12_ / 06_ / 2010_

שם המרצה: ירי גביעון

שם הקורס: פסיכודיאגנוסטיקה אינטגרטיבית

מספר הקורס: 60_ -835 -01/02_

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר:

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס: העמקת הידע התיאורטי והקליני באבחון (על מרכיביו השונים) לצרכי אבחון ותכנון טיפול בעקבותיו. יושם דגש על שיטות הניתוח של חומרי האבחון, חוזקם וחולשותיהם המתודולוגיות והאינטגרציה של כל חומרי האבחון לקבלת תמונה מלאה, מהימנה ומקיפה של הנבחן.

ב. תוכן הקורס: לימוד אבחון אינטגרטיבי ע"י ראיון, שימוש במבחנים פסיכולוגיים ובכלים פסיכיאטריים ופסיכולוגיים מקובלים. הקורס יעסוק בחיבור שבין הפסיכופתולוגיה, תורת הראיון והדיאגנוסטיקה המבנית דרך לימוד כלי ניתוח מקובלים וסולמות ספציפיים לכלים ולאבחנות שמטרתם לסייע בגיבוש אבחנה מבנית והצעה לאבחנה תיאורית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

ההפרעות בהן נידון הן הפרעות מהספקטרום הפסיכוטי, הפרעות מהספקטרום האפקטיבי, הפרעות מהספקטרום של הפרעות התנהגותיות ופרברסיות והפרעות אישיות. כמו כן נידון במצבים קליניים שונים כמו אובדנות, חרדה והפרעות אכילה. במידה והזמן יתאפשר נדון בתחום הפסיכולוגיה המשפטית.

כל הפרעה נידונה תיסקר הן דרך מרכיבי האבחנה הדסקרפטיבית (קרי DSM-IV ובהמשך V-DSM) דרך מרכיבי האבחנה המבנית וכן דרך בטריית המבחנים המקובלת III WAIS, בנדרלו, HTP, TAT. סולמות רלוואנטיים (כמו ה Social cognition Scores, Ell, MAO ו סולמות מה MMPI) ילמדו גם כן.

ג. חובות הקורס:

קריאה בהתאם לדרישה
עבודה שתוגש בקבוצות.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

במהלך השנה יינתן חומר קריאה בהתאם לאבחנות הספציפיות

- Sugerman, A; Kanner, K. (2000). The contribution of psychoanalytic theory to psychological testing. Psychoanalytic Psychology,17, 3-23.
- Appelaum, S.A., (1990). The relationship between Assessment and psychotherapy. Journal of Personality Assessment,54(3&4),791-801.
- Schachter, J. (1997). Transference N countertransference dynamics in the assessment process. Psychoanalytic Psychotherapy, 11, 59-71.

Bender-Gestalt

- Hutt,M.L.(1985). The Hutt Adaptation of the Bender-Gestalt Test: Rapid Screening and Intensive Diagnosis. Orlando, Fl : Grune& Stratton.
- Petricone, E.X. (1998). The Clinical and Projective Use of The Bender- Gestalt Test. Springfield,III: C.C. Thomas.
- Reichenberg, N.& Raphael, A.J. (1992). Advanced Psychodiagnostic Interpretation of the Bender-Gestalt Test: Adults and Children. New-York: Praeger.

Intelligence

- Kaufman, A.S. (1994). Assessing Adolescent and Adult Intelligence. Boston: MA: Allyn & Bacon.
- Kaufman, A.S. (1994). Intelligence testing with Wisc-III. New- York: Wiley.
- Kaufman, A.S., & Lichtenberer, E. O. (1999). Essentials Wais- III Assessment. New York : John Wiley & Sons.

Projective Drawing

- Hammer, E.F. (ed).(1997). Advances in Projective Drawing Interpretation. Springfield, IL : Charls C. Thomas.
- Leibowitz, M.(1999). Interpreting Projective Drawings, A Self Psychological Approach. Taylor& Francis
- Maloney, M. P., & Glasser, A. (1982). An evaluation of the clinical utility of the Draw-A-Person Test. Journal of Clinical Psychology, 38, 183-190.

Mitchell, J., Trent, R., & McArthur, R. (1993). Human Figure drawing test : An Illustrated Handbook for Clinical Interpretation and Standardized Assessment of Cognitive Impairment. Los Angeles, CA: Western psychobiological Services.

Nagileri, J.A. (1988). Draw a Person: A Quantitative Scoring System. San Antonio, TX: The psychological Corporation.

Thematic Apperception Test

Bellack, L., & Abrams, D.M. (1997). The Thematic Apperception Test, The Children Apperception test, and The Senior Apperception technique in Clinical Use. Boston, M.A: Allyn & Bacon.

Cramer, P. (1996). Storytelling, Narrative and The Thematic Apperception Test. New York: The Guildford press.

Kelly, F.D. (1997). The Assessment of Object Relations Phenomena in Adolescents TAT and Rorschach Measures. Mahwa, NJ: Lawrence Erlbaum.

Telgasi, H. & al (2000). Essentials of TAT and Other Storytelling Techniques Assessment. New York.: Wiley.

Westen, D, (2002). Scoring Manual for TAT.

Rorschach

Arnou, D.,& Cooper, S. (1988). Towards a Rorschach psychology of the self. In H.D.

Blatt, S.J., Brooks Brenner, C., Schimek, J., & Glick, M. (1985). Normal development and psychological impairment of the concept of the object in the Rorschach. Journal of Abnormal Psychology, 4, 364-373.

Exner, J.E.(1986). Some Rorschach data comparing schizophrenic with Borderline and Schizotypal personality Disorders. Journal of personality Assessment, 50,455-472.

Exner, J.E (1993). The Rorschach: A Comprehensive System. Vol 1: Basic Foundations (3rd edition). NY: Wiley.

Exner, J.E. (2000). A Primer For Rorschach Interpretation. Ashville, NC: Rorschach Workshop.

Exner, J.E.(2001). A Rorschach Work Book for the Comprehensive System (5th edition). Asheville, NC: Rorschach Workshop.

- Gacono, C.B., & Meloy, J.R. (1994). The Rorschach Assessment of Aggressive and Psychopathic Personalities. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Kissen, M. (ed). (1986). Assessing Object Relations Phenomena. Madison, CT: International Universities Press.
- Kleiger, J.H. (1999). Disordered Thinking and the Rorschach: Theory, Research and Differential Diagnosis. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.
- Kwawer, J.S., Lerner, H.D., Lerner, P.M., & Sugarman, A. (eds.)(1980). Borderline Phenomena and The Rorschach Test. New York: International Universities Press.
- Lerner, P.M.(1998). Psychoanalytic Perspectives on the Rorschach. Hillsdale, NJ: Analytic Press.
- Lerner & P.M Lerner (eds.) Primitive Mental States and the Rorschach. Madison, CT: International Universities Press.
- Meloy, J.R., & Gacono, C.B. (2000). Assessing Psychopathy: Psychological Testing and Report Writing, In C.B. Gacono (ed). The Clinical and Forensic Assessment of Psychopathy: A Practitioner's Guide. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Peebles- Kleiger, M.S.(2002). Elaboration of some sequence analysis strategies: Examples and guidelines for level of confidence. Journal of Personality Assessment, 79, 15-38.
- . 2002-2006 כתבי עת שנים Rorschachiana. Yearbook of the International Rorschach Society-
- Viglione, D. J (2002) RORSCHACH CODING SOLUTIONS - A REFERENCE GUIDE FOR THE COMPREHENSIVE SYSTEM.
- Viglione, D. J., & Taylor, N. (2003). Empirical Support for interrater reliability of Rorschach Comprehensive System coding. Journal of Clinical Psychology, 59(1), 111-121.
- Weiner, I.B.(1996).Some Observations on the validity of the Rorschach Inkblot Method. Psychological Assessment, 68, 5-15.
- Weiner, I.B. (1998). Principles of Rorschach Interpretation. Mahway, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

תאריך עדכון: 10.06.10

שם המרצה: ירי גביעון ודר. נעמי בן בסט ליפשיץ

שם הקורס: פסיכו דיאגנוסטיקה אינטגרטיבית

מספר הקורס-60-835-03/04

סוג הקורס: תרגיל

שנת לימודים: תש"ע סמסטר: א+ב היקף שעות: 2 ש"ש

א. מטרת הקורס:

להרחיב את ההכרות עם חומרי אבחון והערכה פסיכולוגיים תוך יישום למטרות קליניות. יושם דגש על אינטגרציה בין המבחנים המרכיבים את הבטרייה וכתובת דוח מסכם.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יעסוק בבטריית המבחנים המקובלת לאבחון פסיכו דיאגנוסטי (וההתפתחויות האחרונות בתחום) - נוהלי העברה, נוהלי הניתוח והאינטגרציה של הממצאים.

הקורס ילמד דרך הדרכה של מקרים שיובאו לשיעור על ידי הסטודנטים .

תכנית הוראה-

בשיעורים הראשונים ידונו כלי האבחון, נוהלי העברה, שיטות ציון וניתוח, עדכונים לרורשאך על בסיס R-PAS, אתיקה במבחנים ומתן פידבק לנבדק. שיעור 4 ואילך - יתבססו על מקרים שיובאו לשיעור לניתוח ואינטגרציה.

ג. חובות התרגיל

הגשת דוח אבחון על מקרה שינתן בפרקטיקום חוץ.

מבחן בית שינתן בסוף השנה,

השתתפות בתרגיל חובה

הציון יורכב מציון הדוח, ממבחן הבית וכן מהשתתפות בתהליך ההדרכה בכיתה.

ד. ביבליוגרפיה

מאמרים על פסיכודיאגנוסטיקה באופן כללי

Schafer, R. (1954). Interpersonal dynamics in the test situation (pp. 6-73). In: testing: Theory and application. New Psychoanalytic interpretation in Rorschach York: Grune & Stratton.

Sugerman, A; Kanner, K. (2000). The contribution of psychoanalytic theory to psychological testing. Psychoanalytic Psychology,17, 3-23.

Appelaum, S.A., (1990). The relationship between Assessment and psychotherapy. Journal of Personality Assessment,54(3&4),791-801.

Schachter, J. (1997). Transference N countertransference dynamics in the assessment process. Psychoanalytic Psychotherapy, 11, 59-71.

Bender-Gestalt

Hutt,M.L.(1985). The Hutt Adaptation of the Bender-Gestalt Test: Rapid Screening and Intensive Diagnosis. Orlando, FL : Grune& Stratton.

Petricone, E.X. (1998). The Clinical and Projective Use of The Bender- Gestalt Test. Springfield,III: C.C. Thomas.

Reichenberg, N.& Raphael, A.J. (1992). Advanced Psychodiagnostic Interpretation of the Bender-Gestalt Test: Adults and Children. New-York: Praeger.

Intelligence

Kaufman, A.S. (1994). Assessing Adolescent and Adult Intelligence. Boston: MA: Allyn & Bacon.

Kaufman, A.S. (1994). Intelligence testing with Wisc-III. New- York: Wiley.

Kaufman, A.S., & Lichtenberer, E. O. (1999). Essentials Wais- III Assessment. New York : John Wiley & Sons.

Projective Drawing

Hammer, E.F. (ed).(1997). Advances in Projective Drawing Interpretation. Springfield, IL : Charls C. Thomas.

Leibowitz, M.(1999). Interpreting Projective Drawings, A Self Psychological Approach. Taylor& Francis

Maloney, M. P., & Glasser, A. (1982). An evaluation of the clinical utility of the Draw-A-Person Test. Journal of Clinical Psychology, 38, 183-190.

Mitchell, J., Trent, R., & McArthur, R. (1993). Human Figure drawing test : An Illustrated Handbook for Clinical Interpretation and Standardized Assessment of Cognitive Impairment. Los Angeles, CA: Western psychobiological Services.

Nagileri, J.A. (1988). Draw a Person: A Quantitative Scoring System. San Antonio, TX: The psychological Corporation.

Thematic Apperception Test

Bellack, L., & Abrams, D.M. (1997). The Thematic Apperception Test, The Children Apperception test, and The Senior Apperception technique in Clinical Use. Boston, M.A: Allyn & Bacon.

Cramer, P. (1996). Storytelling, Narrative and The Thematic Apperception Test. New York: The Guildford press.

Kelly, F.D. (1997). The Assessment of Object Relations Phenomena in Adolescents TAT and Rorschach Measures. Mahwa, NJ: Lawrence Erlbaum.

Telgasi, H. & al (2000). Essentials of TAT and Other Storytelling Techniques Assessment. New York.: Wiley.

Westen, D, (2002). Scoring Manual for TAT.

Rorschach

Arnou, D.,& Cooper, S. (1988). Towards a Rorschach psychology of the self. In H.D.

Blatt, S.J., Brooks Brenner, C., Schimek, J., & Glick, M. (1985). Normal development and psychological impairment of the concept of the object in the Rorschach. Journal of Abnormal Psychology, 4, 364-373.

Exner, J.E.(1986). Some Rorschach data comparing schizophrenic with Borderline and Schizotypal personality Disorders. Journal of personality Assessment, 50,455-472.

Exner, J.E (1993). The Rorschach: A Comprehensive System. Vol 1: Basic Foundations (3rd edition). NY: Wiley.

Exner, J.E. (2000). A Primer For Rorschach Interpretation. Ashville, NC: Rorschach Workshop.

Exner, J.E.(2001). A Rorschach Work Book for the Comprehensive System (5th edition). Asheville, NC: Rorschach Workshop.

Gacono ,C.B., &Meloy, J.R. (1994). The Rorschach Assessment of Aggressive and Psychopathic Personalities. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Kissen, M. (ed). (1986). Assessing Object Relations Phenomena. Madison, CT: International Universities Press.

Kleiger, J.H. (1999). Disordered Thinking and the Rorschach: Theory, Research and Differential Diagnosis. Hillsdale, NJ: The Analytic Press.

Kwawer , J.S., Lerner, H.D., Lerner, P.M., & Sugarman, A. (eds.)(1980). Borderline Phenomena and The Rorschach Test. New York: Interational Universities Press.

Lerner, P.M.(1998). Psychoanalytic Perspectives on the Rorschach. Hilldale, NJ: Analytic Press.

Lerner & P.M Lerner (eds.) Primitive Mental States and the Rorschach. Madison, CT: International Universities Press.

Meloy, J.R., & Gacono, C.B. (2000). Assessing Psychopathy: Psychological Testing and Report Writing, In C.B. Gacono (ed). The Clinical and Forensic Assessment of Psychopathy: A Practitioner's Guide. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Peebles- Kleiger, M.S.(2002). Elaboration of some sequence analysis strategies: Examples and guidelines for level of confidence. Journal of Personality Assessment, 79, 15-38.

Rorschachiana. Yearbook of the International Roarschach Society-
כתבי עת שנים
2002-2006

Viglione, D. J (2002) RORSCHACH CODING SOLUTIONS - A REFERENCE GUIDE FOR THE COMPREHENSIVE SYSTEM.

Viglione, D. J., & Taylor, N. (2003). Empirical Support for interrater reliability of Rorschach Comprehensive System coding. Journal of Clinical Psychology, 59(1), 111-121.

Weiner, I.B.(1996).Some Observations on the validity of the Rorschach Inkblot Method. Psychological Assessment, 68, 5-15.

Weiner, I.B. (1998). Principles of Rorschach Interpretation. Mahway, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

תאריך עדכון: 31/5/2009

שם המרצה: אבינועם דאר

שם הקורס: תורת הראיון

מספר הקורס: 60-837-01/02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 1 ש"ש

סמסטר: א', ב'

שנת לימודים: תשע"א

א. מטרת הקורס

מטרת הקורס הינה להכשיר את הסטודנט/ית בעריכת ראיון קליני ואיסוף אינפורמציה במהלכו, ואשר בעזרתה תגובש אבחנה אשר ממנה יגזרו ההמלצות הטיפוליות. במסגרת זו, יכיר הסטודנט את הבסיס לגישות האבחנתיות השונות: האבחנה המבנית למול האבחנה הפנומנולוגית (DSM). גיבושה של האבחנה המבנית יעשה על בסיס צירים התפתחותיים שונים. מבנה הראיון הקליני יתבסס על איסוף אינפורמציה שתאפשר הערכה מדויקת, ככל האפשר, של הרמה ההתפתחותית של המרואיין בכל אחד מהצירים השונים. במסגרת הקורס, ינתנו כלים לזיהוי רמת ההתפתחות של המרואיין בכל אחד מהצירים על בסיס הסימפטומים, האנמנזה והאינטראקציה שבין המרואיין למרואיין, וגיבושם לכדי אבחנה והחלטות ביחס לאסטרטגיה הטיפולית הנדרשת.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יעסוק בהכרת העקרונות של הראיון הקליני לסוגיו – הפנומנולוגי והמבני. הקורס יעמוד על ההבדלים שבין שני הראיונות, וייתן בידי הסטודנט את הכלים להעברת הראיון הקליני, הכרה של מצבים מיוחדים והטיפול בהם, והיכולת לגזור מסקנות טיפוליות מתוך האינפורמציה שנאספה. וזאת, תוך שימוש מתמיד בחומר קליני של ראיונות שנעשים על ידי הסטודנט.

מהלך השיעורים: הקורס יכלול בתוכו חלקים פרונטאליים והתנסותיים.

חלק א'- תיאורטי – הראיון הקליני .

חלק ב' – מעשי- הצגת ראיונות קליניים וניתוחם במסגרת הכיתתית.

הצגת הראיונות הקליניים תעשה באמצעות שימוש בהקלטות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	מטרת הראיון הקליני.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 13
2	בניית מסגרת הראיון הקליני – חוזה ותנאים פיזיים	ביבליוגרפיה - מקור מס' 2, 3, 6
3	מבנה הראיון הקליני.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 2, 9
4	אבחנה מבנית למול אבחנה פנומנולוגית .	ביבליוגרפיה - מקור מס' 8, 12
5	הצירים ההתפתחותיים השונים באבחנה המבנית, והשתקפותם בסימפטומים, באנמנזה ובאינטראקציה שבין המראיין למרואיין.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 5
6	צירי האבחנה של ה DSM.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 12
7	האנמנזה	ביבליוגרפיה - מקור מס' 9, 7
8	מצבים מיוחדים – הפרעות אכילה, סמים ואובדנות	ביבליוגרפיה - מקור מס' 6, 7
9	ההתערבויות בראיון הקליני וייעודן	ביבליוגרפיה - מקור מס' 9
10	השימוש בהערכה הפסיכיאטרית ובטסטים במסגרת הראיון הקליני.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 6, 13
11	ההמלצות הטיפוליות.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 6, 7, 9
12	אספקטים חוקיים ואתיים בראיון הקליני.	ביבליוגרפיה - מקור מס' 4

ג. חובות הקורס:

5. השתתפות פעילה בהרצאות.
6. הצגה חד פעמית במסגרת הקורס של פגישה אחת מתוך ראיון קליני שערך הסטודנט.
7. הגשת דו"ח סיכום ראיון קליני בן שלשה מפגשים.
8. הציון בקורס : עובר/ לא עובר.

ד. ביבליוגרפיה:

12. פרויד, א. (1978) **תקינות ופתולוגיה בילדות**. תל אביב, דביר.
13. פרויד ז. (1912) עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי. מתוך: **הטיפול הפסיכואנליטי**. ברמן ע. (עורך), תל אביב, עם עובד.
14. ----- (1913) על פתיחת הטיפול. מתוך: **הטיפול הפסיכואנליטי**. ברמן ע. (עורך), תל אביב, עם עובד.
15. שפיר, אכמון, וייל (2003) **סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי**. ירושלים, האוניברסיטה העברית, הוצאת מגנס
16. Blanck, G & R. (1974) Descriptive developmental diagnosis. In: **Ego psychology : theory & practice**. Vol.1 . New York : Columbia Univ. Press.
17. Bender, S. and Messner, E. (2003) **Becoming a therapist : what do I say, and why?** New York : The Guilford Press
18. Fromm-Reichmann, F. (1960) **Principles of intensive psychotherapy**. Chicago: Chicago Univ. Press.
19. Kernberg, O.F (1984) Structural diagnosis . In: **Severe personality disorders : Psychotherapeutic strategies**. New Haven & London: Yale University Press.
20. Kernberg, O.F (1984) The structural interview . In: **Severe personality disorders : Psychotherapeutic strategies**. New Haven & London: Yale University Press.
21. Kernberg, O.F (1990) **Object-relations theory and clinical psychoanalysis** .New York : J. Aronson.
22. Kernberg, O.F. (1996) A psychoanalytic theory of personality disorders. In : Clarkin, J. F. & Lenzenweger, M.F. (Eds.) **Major theories of personality disorder**. N.Y . The Guilford Press.
23. Othmer, E. & Othmer, C.O. (1994) **The clinical interview using DSM-4** . Washington: American Psychiatric Press, Inc.
24. Sullivan, S. H. (1954) **The psychiatric interview**. New York. W.W. Norton & Company Inc.

תאריך עדכון: 31/ 5/ 09

שם המרצה: ד"ר ליעד עוזיאל

שם הקורס: הבדלים בין-אישיים

מספר הקורס: 60-842-01

סוג הקורס: בחירה ל- MA

היקף שעות: 2 ש"ס

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):**
היכרות עם סוגיות עכשויות במחקר בתחום ההבדלים הבין-אישיים.

ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)

תחום ההבדלים הבין-אישיים עוסק במאפיינים הדומים והשונים בין אנשים באישיות, רגשות, מוטיבציה, דרכי חשיבה, אינטליגנציה, והתנהגות. הבדלים אלה אחראים במידה רבה לעיצוב תגובותינו במצבים שונים והם משפיעים על השתלבותנו החברתית. הקורס יתמקד בהבדלים בין-אישיים באישיות, תוך התייחסות גם לתחומים המשיקים. נעסוק, בין השאר, בשאלת מדידת הבדלים בין-אישיים באישיות, גבולות השפעת האישיות, בתכונות אישיות אדפטיביות ותכונות לא אדפטיביות, בתיאוריות להסבר תכונות אישיות בולטות, ובהשלכות של תכונות אישיות על תוצאות חיים. הקורס יתנהל כסמינר במסגרתו הסטודנטים יקראו מחקרים עדכניים בתחום, יכירו את כלי המחקר העיקריים, ואף יתנסו בשימוש בהם. דרישות הקורס כוללות קריאה שבועית, פרזנטציה, ועבודה מסכמת.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות פרונטליות ופרזנטציות של התלמידים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)
הקורס יעסוק בין-השאר בנושאים הבאים:

- מה הם הבדלים בין-אישיים ובמה הם נבדלים ממושגים פסיכולוגיים דומים.
- סוגי הבדלים בין-אישיים.
- למה יש הבדלים בין-אישיים?
- האם הבדלים בין-אישיים חשובים?
- יציבות ושינוי בבהבדלים בין-אישיים.
- שיטות למדידת הבדלים בין-אישיים.
- האם אנחנו יודעים לזהות את אישיותו של אדם אחר?

- הבדלים בין-אישיים גלויים וסמויים: מדידה והשלכות.
- אישיות טובה ואישיות רעה, האם יש חיה כזאת?
- תופעות חברתיות אשר הבדלים בין-אישיים ממלאים בהן תפקיד מרכזי.
- על טשטוש הגבולות בין תכונות אישיות לתפעול חיצוני.
- הבדלים בין-אישיים בעולם העבודה.
- תכונות אישיות ספציפיות:
- הונאה עצמית ורצייה חברתית.
- נרקסיזם.
- נזיריזם.
- דימוי-עצמי.
- שליטה עצמית.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

נכחות חובה, השתתפות פעילה, קריאה שוטפת, פרזנטציה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי, על-בסיס פרזנטציה ועבודה מסכמת.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חומר הקריאה יכלול מאמרים באנגלית. חומר הקריאה המפורט ייקבע בהמשך.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 20/5/09

שם המרצה: גולדשטיין אבי

שם הקורס: יסודות הדימות המוחי

מספר הקורס: 60-843-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשע"א

hl2.biu.ac.il

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הכרת השיטות העכשוויות לדימות תפקודי המוח בבני אדם. הקורס יתמקד בדרך שבה ניתן להשתמש בשיטות אלו לחקר תהליכים נפשיים. בסוף הקורס הסטודנט יוכל לקרוא בצורה עצמאית מאמרים המשתמשים בשיטות השונות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בשנים האחרונות אנו עדים להתפתחות טכנולוגית מדהימה בכל הקשור לדימות מוחי (brain imaging) וכל יום מתפרסמות ידיעות חדשות בנושא. קורס זה הוא מבוא לשיטות הדימות המוחי המתקדמות המשמשות את המחקר הקוגניטיבי/פסיכולוגי כיום, כגון PET, fMRI, ו-ERP. הקורס ייתן רקע פיזיולוגי ופיזיקלי בסיסי על שיטות אלה, וידון ביתרונות ובחסרונות של כל שיטה. הדגש יהיה על הדרך בה שיטות חדישות אלו מאפשרות ללמוד על התהליכים המנטלים המתרחשים במוח. נעזר במחקרים עדכניים בספרות ומאמרים שהפכו לציוני דרך.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הוראה פרונטאלית, שימוש במצגות

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	רקע, היסטוריה	Kosslyn 1999, Raichle, 1998	
2	יסודות שיטת PET, SPECT		
3	יישומים, דוגמאות, מחקר PET	מאמר PET	
4	עקרונות MRI		
5	fMRI		
6	יישומים, דוגמאות, מחקר	מאמר fMRI	

		EEG	7
	מאמר EEG	ERP	8
	מאמר ERP	יישומים, דוגמאות, מחקר	9
		MEG	10
		שיטות אחרות	11
		אינטגרציה וסיכום	12

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

אין

חובות / דרישות / מטלות:

הסטודנט יקרא לפחות מאמר עדכני אחד אשר משתמש בכל אחת מהשיטות הנלמדות

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

מבחן

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חובה:

Kosslyn, S. M. (1999) If neuroimaging is the answer, what is the question? *Phil Trans R Soc Lond B*, 354: 1283-1294.

Raichle, M. (1998). Behind the scenes of functional brain imaging: A historical and physiological perspective *Proc. Natl. Acad. Sci.*, 95, 765–772.

Sidtis, JJ, Strother, SC, Anderson, JR, Rottenberg, DA. (1999) Are Brain Functions Really Additive? *NeuroImage*, 9, 490–496

רשות

Posner, MI & Raichle, ME (1994). *Images of Mind*. New York: Scientific American.

חומר מחייב למבחנים:

חומר הקריאה והמצגות

תאריך עדכון: 2009/5/31

שם המרצה: ד"ר טולמץ' רמי

שם הקורס: מיחסי אובייקט ליחסים בין אישיים

מספר הקורס: 60-844-01-__

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות:

מסמטר:

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

באתר המלווה של הקורס נשתדל להציע את המאמרים שילמדו במהלך הקורסים. המאמרים יופיעו

סרוקים או בקובץ טקסט

א. מטרת הקורס

הקורס מיועד לתלמידי המגמות הטיפוליות. מטרתו לתת למשתתפים היכרות עם זרם התפתחות חשוב של החשיבה הפסיכואנליטית במאה העשרים ועם ההשלכות הקליניות העכשוויות של התיאוריות השונות.

ב. תוכן הקורס:

בקורס יסקרו תמורות בהתפתחות החשיבה הפסיכואנליטית, אלו הנוגעות למטא-פסיכולוגיה ואלו הנוגעות לתהליך הטיפול. זאת החל מתיאוריות של יחסי אובייקט, התיאוריה האינטרפרסונלית ועד גישות עכשוויות של אינטר-סובייקטיביות.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס מבוסס על קריאה של מאמרים מן הספרות הפסיכואנליטית, הצגתם בכיתה בידי המשתתפים. בתום הצגה קצרה של מאמר יתקיים דיון תיאורטי ודיון קליני יישומי בכיתה. כל משתתף בקורס יידרש בתורו להציג מאמר או פרק.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

הערה: ההפניות המלאות לספרים ומאמרים נמצאים ברשימה הביבליוגרפית בהמשך.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לתיאוריות יחסי אובייקט	Ogden, T.H. (1983)	
2	פרויד	Freud, S. (1917). Mourning and Melancholia Ogden, T.H. (2002)	
3	מלאני קליין	Klein 1935, or Essential papers, pp. 40-70.	
4	מלאני קליין	Envy and Gratitude, Klein 1957 in Klein 1975.	החצי הראשון של המאמר/ספר

5	פיירברן	Fairbairn W.R.D., The repression and the Return of Bad Object, Essential papers, pp. 102-126.
6	מרגרט מאהלר	Mahler M., On the first three subphases of the Separation – Individuation Process, Essential papers pp. 222-231.
7	בולבי	Bowlby J., (1958), The nature of the child's tie to his mother, Essential papers, pp. 153-199.
8	ויניקוט	Winnicott, D.W. (1953). Transitional Objects and Transitional Phenomena— <i>A Study of the First Not-Me Possession</i> .
9	ויניקוט	Winnicott, D.W. (1949). Hate in the Counter-Transference.
10	קרנברג – ארגון האישיות הגבולי	Kernberg, O. (1967).
11	קוהוט	Kohut, 1982
12	קוהוט	Kohut, 1977
13	התיאוריה האינטרסובייקטיבית	Stern et al. 1998
14	התיאוריה האינטרסובייקטיבית - יישומים קליניים	Aron, 2006

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:
הצגת מאמר או פרק באחד מן המפגשים וכן עבודת סיום קורס.

מרכיבי הציון הסופי : ציון מספרי
30% הצגת מאמר, 70% עבודה מסכמת.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

- Aron, L., Analytic impasse and third: Clinical Implications on intersubjectivity theory, Int J Psychoanal, 2006, 87:349-68.
- Essential Papers on Object Relations, Buckley Peter, editor; NY university press, 1986.
- Freud, S. (1917). Mourning and Melancholia. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIV (1914-1916): On the History of*

the Psycho-Analytic Movement, Papers on Metapsychology and Other Works, 237-258

- Kernberg, O. (1967). Borderline Personality Organization. *J. Amer. Psychoanal. Assn.*, 15:641-685
- Klein, M. (1975). *Envy and Gratitude and Other Works 1946–1963*: Edited By: M. Masud R. Khan. London: The Hogarth Press.
- Klein, M. (1935). A Contribution to the Psychogenesis of Manic-Depressive States1. *Int. J. Psycho-Anal.*, 16:145-174
- Kohut H., (1977), The Bipolar Self, in Kohut H., *The restoration of the Self*, Chptr 4, pp. 171-219
- Kohut, H. (1982). Introspection, Empathy, and the Semi-Circle of Mental Health. *Int. J. Psycho-Anal.*, 63:395-407
- Ogden, T.H. (1983). The Concept of Internal Object Relations. *Int. J. Psycho-Anal.*, 64:227-241
- Ogden, T.H. (2002). A New Reading of the Origins of Object-Relations Theory. *Int. J. Psycho-Anal.*, 83:767-782
- Stern, D.N., Sander, L.W., Nahum, J.P., Harrison, A.M., Lyons-Ruth, K., Morgan, A.C., Bruschweilerstern, N. and Tronick, E.Z. (1998). Non-Interpretive Mechanisms in Psychoanalytic Therapy: The 'Something More' Than Interpretation. *Int. J. Psycho-Anal.*, 79:903-921
- Winnicott, D.W. (1949). Hate in the Counter-Transference. *Int. J. Psycho-Anal.*, 30:69-74
- Winnicott, D.W. (1953). Transitional Objects and Transitional Phenomena—A Study of the First Not-Me Possession. *Int. J. Psycho-Anal.*, 34:89-97

חומר מחייב למבחנים: אין

תאריך עדכון: 09_06_26

שם המרצה: דר' לילי רוטשילד

שם הקורס: יסודות בפסיכותרפיה (שנה א', מ.א.)

מספר הקורס: 850-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: שעה שנתית

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הוראת מושגי יסוד בפסיכותרפיה פסיכו דינמית (למשל: העברה והעברה נגדית, אינטרפרטציה).
הוראת מושגי היסוד נעשית תוך למידת התפתחות הגישות הפסיכודנמיות, הגדרת הגישות השונות
את מושג הפסיכופתולוגיה, מטרות טיפוליות, יחסי מטפל-מטופל, התהליך הטיפולי והאופן בו
מומשים מושגי היסוד בגישות השונות.

הקורס מקיף ידע תיאורטי וקליני, המשלב שימוש במושגים להמשגת התהליך הטיפולי מתוך
מקרים. היבט נוסף שנבחן בקורס מתייחס לתרגום המושגים בטיפול במבוגרים לעומת טיפול
בילדים ובהורים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

1. קריאת תיאורי מקרה והדגמת המעשה הטיפולי והתהליך הטיפולי בהתאם להבנת
הפסיכופתולוגיה והמשגת הטיפול.
2. הגישות הקלאסיות והגדרת את הפתולוגיה ולפיכך את המטרה והתהליך הטיפולי.
3. מודל יחסי אובייקט, התפתחות המושגים (כמו: מושג העברה, העברה נגדית והזדהות
השלכתית) והעמדה הטיפולית בעבודה עם מטופלים הסובלים מפסיכופתולוגיה חמורה
ובמצבים מנטאליים מוקדמים. ישום המושגים בהבנת יחסי הורה-ילד והשימוש בהם בטיפול
בהורים.
4. פסיכולוגית העצמי: המשגת הפתולוגיה והמטרה הטיפולית בהפרעות בהתפתחות העצמי
והעמדה הטיפולית המותאמת.
5. המודל האינטרסובייקטיבי והמודל ההתייחסותי כפי שמתבטאים עבודה עם מבוגרים,
מתבגרים וביחסי הורה-ילד.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1-2	תיאורי טיפול במבוגר ובילד להדגמת התהליך הטיפולי והמשגתו במודלים שונים	מפורטת ברשימה הביבליוגרפית על פי נושאים.
3-4	המודל הקלסי	
5-7	מודל יחסי אוביקט	
8-10	פסיכולוגית העצמי	
11-13	המודל האינטרסובייקטיבי וההתייחסותי	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

1. מבחן בית שבו מתבקש הסטודנט לנתח תיאורי מקרה ואת אחד מהטיפולים שלו על פי מודלים טיפוליים שנלמדו.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

בהתאם לציון מבחן סיום הקורס.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) קריאת חובה מסומנת בכוכבית.

תאורי מקרה

*מרגרט ליטל (2005). עבודתו של ויניקוט באזורי נפש שבהם שולטת חרדות פסיכוטיות – דיווח אישי. מתוך חרדות פסיכוטיות והכלה, ע. 29-74.

*צ'טיק, מ. (2004). שיטות בפסיכותרפיה של הילד. 1. תהליך הטיפול, הקדמה

2. המקרה של אנדי ב. 241-298.

המודל הקלאסי

*ענר גוברין, (2004). המודל הקלאסי, מתוך: בין התנזרות לפיתוי. עמ. 56-98.

*Freud, S. (1912). Recommendations to physicians practicing psychoanalysis.

Standard Edition, Vol. 12, pp. 108-120

Freud, S. (1913). On beginning the treatment. In: the complete psychological works. Standard Edition, Vol. 12, 123-144.

יחסי אובייקט

*Winnicott, D. (1989). Interpretation in psycho-analysis. Psycho-Analytic Exploration. Karnac Books. London.

*Winnicott, D. The use of an object and relating through identification. In: Playing and reality. London. Tavistock publications. 1985.

*Joseph, B. (1985). Transference: the total situation. International Journal of Psychoanalysis, 66, 447-454.

Money-Kyrle, R., (1956). Normal counter-transference and some of its deviations. *International journal of psychoanalysis*, 37, 360-366.

*Pick, I., B., (1985). Working through in the counter-transference. *International journal of psychoanalysis*, 66, 157-166.

*מנזנו ג., פלצ'יו אספסה פ., זילקה, נ. (2005). תסריטים נרקסיסטים של ההורות, הקליניקה של ההתעצות ההורית. פרקים 1,2,4.

תאוריית העצמי

*ענר גוברין- פסיכולוגית העצמי של הינץ קוהוט, עמודים 99-137.

אופנהיימר א. (2000). הינץ קוהוט, פסיכואנליטיקאים בני זמננו. עמודים 63-69, 79-92.

הזרם האינטרסובייקטיבי והמודל ההתייחסותי

מיטשל, ס. א. למה זקוק המטופל? מהפכה בתיאוריה. תקווה ופחד בפסיכואנליזה. עמ. 33-64.

*Greenberg, J. R. (1986). Theoretical models and the analyst's neutrality, *Contemporary Psychoanalysis*, 22, 89-106.

*אוגדון, ת. (2001). הפגישה האנליטית הראשונה. מתוך: הקצה הפרימיטיבי של החוויה. פרק 7.

*בולס, כ. (2000) שימושים אקספרסיביים בהעברה נגדית: הערת למטופל מן העצמי של המטפל.

מתוך: צילו של האוביקט, פרק 12.

*Allen, J., G., Fonagy, P., & Batemn, A. (2008). Mentalizing interventions in:
Mentalizing in Clinical Practice. American Psychiatric Publishing.

שם המרצה: פרופ רחל לוי-שיף

שם הקורס: פסיכופתולוגיה

מספר הקורס: 6085201

סוג הקורס: שיעור

שנת הלימודים: תשע"א סמסטר: א' היקף השעות: 4

מטרת הקורס

הכרת הפתולוגיה של מבוגרים וילדים: אטיולוגיה, פרופיל הנהגותי וסימפטומים, מהלך ודינמיקה, ביטוי בטיפול ואפשרויות טיפול מגישות תאורטיות שונות

מהלך השיעורים

הרצאות פרונטליות, קריאת חומר ביבליוגרפי ודיון בכתה, שאלות ותשובות

חובות הקורס

קריאת חומר ביבליוגרפי, מבחן הכולל את החומר שנלמד בכתה והמאמרים (80%), עבודה (20%)

Psychopathology

General Reading (Text Books)

- Blanc, G., & Blanc, R. (1974). Descriptive developmental diagnosis. In G. Blanc, & R. Blanc, *Ego Psychology*, Vol. 1, Ch. 7, pp.91-118.
- Blanc, G., & Blanc, R. (1974). Diagnosis in terms of the organizing process. In G. Blanc, & R. Blanc, *Ego Psychology*, Vol. 2, Ch. 5.
- Elizur, Tiano, Moniz, & Newman (Eds.). *Selected Chapters in Psychiatry*. (Hebrew).
- R. T. Brown, D. O. Antonuccio, G. J. DuPaul, M. A. Fristad, C. A. King & et al. (Eds.), *Childhood mental health disorders: Evidence base and contextual factors for psychosocial, psychopharmacological, and combined interventions*. American Psychological Association: Washington
- Oxford textbook of psychopathology..* (1999). Oxford University Press: New York.

Personality Disorders Adults and Children

חובה

- American Psychiatric Association (1994). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (4th ed.)*: Personality disorders, pp. 335-358.
- Vaillant, G. E., & Perry, J. C. Personality disorders. In: Kaplan, Freedman, & Sadock (Eds.), *Comprehensive textbook of psychiatry*.

Self Disorder and Narcissistic Disorder (1-3)

חובה

- Tolpin, M. & Kohut, H. (1989). The disorders of the self: The psychopathology of the first years of life. In Greenspan, S., & Pollock, G (Eds.), *The course of life*, Vol. 2, pp. 229-255.
- Russel, G. A. (1985). Narcissism and the narcissistic personality disorder: A comparison of the theories of Kerenberg and Kohut, *British Journal of Medical Psychology*, 58, 137-148.

Masterson, J. (1981). *The Narcissistic and Borderline disorders: An Intergraded Developmental Approach* (pp. 2-27).

רשות

Kernberg, O. (1975). The treatment of the narcissistic personality. In Kernberg, O. *Borderline conditions & pathological narcissism* (pp. 227-261).

Borderline Personality Disorder (4-8)

. חובה

Kernberg, O. *Borderline Conditions and Pathological Narcissism*.

The syndrome (pp. 3-48)

Prognosis (pp.111-152)

The subjective experience of emptiness (pp. 213-226)

Kernberg, O. (1967). Borderline personality organization. *Journal of American Psychoanalytic Association*, 15, 641-683.

Kernberg, O. (1970). A Psychoanalytic classification of character pathology. *Journal of American Psychoanalytic Association*, 18, 800-822.

Mahler, M. (1979). A study of the separation individuation process and its possible application to borderline phenomena in the psychoanalytic situation. In Mahler, M., *Separation-individuation; The selected papers on M. S. Mahler*. (pp. 169-185).

רשות

Mahler, M. Developmental aspects in the assessment of narcissistic and so-called borderline personalities. In *Hortocollis: Borderline personality disorders; Developmental aspects* (pp. 71-85).

Masterson, L. F., & Rinsley, D. B. (1975). The borderline syndrome: The role of the mother in the genesis and psychic structure of the borderline personality. *International Journal of Psychoanalysis*, 56, 163-177.

Singer, M. (1977). The experience of emptiness in narcissistic and borderline states: Deficiency and ego defects versus dynamic-defensive model. *International Review of Psychoanalysis*, 4, 459-469.

Gunderson, J. G., & Singer, M. T. (1975). Defining borderline patients: An overview. *American Journal of Psychiatry*, 132, 1-10.

- Grinker, R., Werble, B., & Drye, R. C. (1968). The Grinker Study. In Grinker, R., *The borderline syndrome: A behavioral study of ego functions (ch. 3, 7, 12)*. New York: Basic Books.
- Meissner, W. W. *The Borderline Spectrum: Differential Diagnosis and Developmental Issues*.
- Grotstein, J., Solomon, M. F., & Lang, J. A. (1987). *The Borderline Patient: Emerging Concepts in Diagnosis, Psychodynamics, and Treatment*. Hillsdale: The Analytic Press.
- Rinsley, D. B. (1982). *Borderline and Other Self Disorder: A Developmental and Object-Relations Perspective*. NY: Aronson.
- Hortocollis, P. (Ed.) (1977). *Borderline Personality Disorders: The Concept, The Syndrome, The Patient*. NY: International University Press.

Treatment

חובה

- Rosenfeld, H. (1977). Notes on the psychopathology and psychoanalytic treatment of some borderline patients. *International Journal of Psychoanalysis*, 59, 215-221.
- Kerenberg, O. (1968). The treatment of patients with borderline personality organization. *International Journal of Psychoanalysis*, 49, 600-619.
- Kerenberg O. *Severe Personality Disorders: Psychotherapeutic Strategies*. New Haven: Yale Universities Press
- Wolberg, A. R. (1982). Brief psychotherapy. In *Psychoanalytic therapy of the borderline patient* (pp. 290-305). NY: Thieme-Stralton.

Children

חובה

- Pine, F. (1974). On the concept of borderline in children: A clinical essay. *Psychoanalytic Study of the Child*, 29, 341-367.
- Furer, M. Personality organization during the recovery of a severely disturbed young child. In Horotocollis, P. (Ed.) *Borderline personality disorder: The concept, the syndrome, the patient*. NY: International University Press.

Kerenberg, P. Personality disorders in children.

Anxiety Disorder and OCD in Adults, Children and Adolescents (9-11)

חובה

Hettema, J., Neale, M., & Kendler, K. (2001). A review and meta-analysis of the genetic epidemiology of anxiety disorders (Vol. 158, pp. 1568-1578): *Am Psychiatric Assoc*

Brown, R. T., Antonuccio, D. O., DuPaul, G. J., Fristad, M. A., King, C. A., Leslie, L. K., et al. (2008). Obsessive-compulsive disorder. In R. T. Brown, D. O. Antonuccio, G. J. DuPaul, M. A. Fristad, C. A. King & et al. (Eds.), *Childhood mental health disorders: Evidence base and contextual factors for psychosocial, psychopharmacological, and combined interventions*. (pp. 51-58): American Psychological Association: Washington

Brown, T. A., Millon, T., Blaney, P. H., & Davis, R. D. (1999). Generalized anxiety disorder and obsessive-compulsive disorder *Oxford textbook of psychopathology*. (pp. 114-143): Oxford University Press: New York

McGehee, R. (2005). Child psychoanalysis and obsessive-compulsive symptoms: the treatment of a ten-year-old boy. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 53(1), 213-235

O'Connor, J. (2007). The Dynamics of Protection and Exposure in the Development of Obsessive-Compulsive Disorder. *Psychoanalytic Psychology*, 24(3), 464

Rice, E. (2004). Reflections on the Obsessive-Compulsive Disorders: A Psychodynamic and Therapeutic Perspective. *The Psychoanalytic Review*, 91(1), 23-44

Shapiro, D. (2001). OCD or Obsessive-Compulsive Character? *Psychoanalytic Inquiry*, 21(2), 242-252

Depression in Adults, Children and Adolescents (12)

חובה

Ingram, R. E., Scott, W., Siegle, G., Millon, T., Blaney, P. H., & Davis, R. D. (1999). Depression: Social and cognitive aspects *Oxford textbook of psychopathology*. (pp. 203-226): Oxford University Press: New York.

- Vergote, A., Ver Eecke, W., Sadowsky, S., & Chwastiac, L. (2003). Depression as .neurosis. *Psychoanalysis and Contemporary Thought*, 26(2), 223-275
- Kuehner, C. (2003). Gender differences in unipolar depression: an update of epidemiological findings and possible explanations. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 108(3), 163-174
- Curry, J. F. (2001). Specific psychotherapies for childhood and adolescent .1-1100depression. *Biological Psychiatry*, 49(12), 109

General Discussion (13)

תאריך עדכון: 21/05/09

שם המרצה: ד"ר אפרת שוקף

שם הקורס: רגשות בארגונים

מספר הקורס: 60-854-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 1 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

לרגשות תפקיד מרכזי בכל אספקט של התנהגות הפרט. הקורס בנוי על מודל רב-שכבתי ויחשוף את המשתתפים בו לתפקיד של רגשות בארגונים ברמת הפרט, הקבוצה, והארגון, להבנה של תהליכים רגשיים בארגונים, לתפקידם והשפעתם של סוגי רגשות שונים ולהקשרים ארגוניים בהם רגשות הינם בעלי תפקידי משמעותי יותר. נדון בכלים להערכת רגשות ותהליכים רגשיים תוך בחינה והתנסות בתפקידם של רגשות באינטראקציות בין-אישיות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: השיעורים ישלבו הרצאות, דיונים בכיתה, סרטים והפעלות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

שיעור מספר	תאריך	נושא השיעור	חומר קריאה
1	03/03/2010	מהו רגש?	/
2	10/03/2010	מודלים להבנת רגשות בארגונים	Barsade, S.G., & Gibson, D.E. (2007). Why does affect matter in organizations? <i>Academy of Management Perspective</i> , 21(1), 36-59.
3	17/03/2010	הבדלים אינדיבידואליים ברגשות	Larsen, R.J., Diener, E., & Lucas, R.E. (2002). Emotion: Models, measures, and individual difference. In R.G. Lord, R.J. Klimoski, & R. Kanfer (Eds.), <i>Emotions in the Workplace</i> . CA: San Francisco, Jossey-Bass. Pp 74-82.
4	07/04/2010	רגשות ספציפיים	Watson, D., Clark, L.A., & Tellegen, A. (1988). Development and validation of brief measure of positive and negative affect: The PANAS scales. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 54,

1063-1070.			
Liu, Y., & Perrewé, P.L. (2005). The role of emotion in employee counterproductive work behavior: Integrating the psychoevolutionary and constructivist perspectives (pp 67-86). In Hartel, C.E.J., Zerbe, W.J. & Ashkanasy, N.M. <i>Emotions in Organizational Behavior</i> . New-Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.	רגשות ספציפיים (המשך)	14/04/2010	5
Ciarrochi, J. V., Chan, A. Y. C., & Caputi, P. (2000). A critical evaluation of the emotional intelligence construct. <i>Personality and Individual Differences</i> , 28, 539-561	אינטליגנציה רגשית	21/04/2010	6
Smith, E.R., Seger, C.R., & Mackie, D. (2007). Can emotions be truly group level? Evidence regarding four conceptual criteria. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 93(3), 431-446.	רגשות בקבוצות והדבקה רגשית	28/04/2010	7
Huy, Q.N. (2005). Emotion management to facilitate strategic change and innovation: How emotional balancing and emotional capability work together (pp 295-316). In Hartel, C.E.J., Zerbe, W.J. & Ashkanasy, N.M. <i>Emotions in Organizational Behavior</i> . New-Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.	ניהול רגשות	5/05/2010	8
Bono, J.E., & Vey, M.A. (2005). Toward understanding emotional management at work: A Quantitative review of emotional labor research (pp 213-233). In Hartel, C.E.J., Zerbe, W.J. & Ashkanasy, N.M. <i>Emotions in Organizational Behavior</i> . New-Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.	עבודת רגשות	26/04/2010	9
Bachkrove, T. & Cox, E. (2007). Coaching with emotions in organizations: investigation of personal theories. <i>Leadership and Organizational Development Journal</i> , 28(7), 600-612.	היבטים של רגשות בעבודת הייעוץ	2/06/2010	10
Earley, C.P., & Francis, C.A. (2002). International perspective on emotion and work. (pp. 370-401). In R.G. Lord, R.J.	רגשות בהיבט בין-תרבותי	9/06/2010	11

Klimoski, & R. Kanfer (Eds.), <i>Emotions in the Workplace</i> . CA: San Fransisco, Jossey-Bass.			
/	אינטגרציה וסיכום	16/6/2010	12

יתכנו שינויים ועדכונים במהלך הקורס.

ג. חובות הקורס:

- 20% - השתתפות פעילה:
- נוכחות (מינימום 83% מהשיעורים – 10 מתוך 12)
- השתתפות פעילה בשיעורים
- קריאה של חומר הקריאה לפני השיעור
- 30% - הצגת מאמר בכיתה (הנחיות מפורטות ינתנו בשיעור הראשון)
- 50% - עבודה מסכמת – ניתוח מקרה רלוונטי בהיבט תיאורי ולאור הנלמד (הנחיות מפורטות ינתנו בשיעור הראשון).

ד. ביבליוגרפיה:

הקריאה היא חובה. רשימת הקריאה מופיעה לעיל במקביל לכל שיעור.

תאריך עדכון: 29/6/09

שם המרצה: ד"ר שירה תיבון

שם הקורס: מבוא לתורת הראיון

מספר הקורס: 60-855-01/02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

מסטר: א' ב'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס

הקורס יעסוק ביישום המשגה פסיכואנליטית לראיון הקליני, תוך התייחסות להתנסויות הסטודנטים כמטפלים באוכלוסיות של ילדים, מתבגרים, ומבוגרים. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המשגה פסיכואנליטית התפתחותית, ובין תהליכים הסקתיים ורגשיים בהם יכול המראיין להשתמש להבנת החוויה הסובייקטיבית של המטופלים.

ב. תוכן הקורס

נושאים תיאורטיים שונים יוצגו באמצעות תיאור המפגש הראשוני עם המטופלים.

מהלך השיעורים

הסטודנטים יודרכו בהמשגה ובניסוח של ההתנסויות במפגש זה מתוך גישות פסיכואנליטיות שונות.

ג. חובות הקורס

הסטודנטים יציגו ראיון קליני תוך הדגשה על אינטגרציה של נתוני הרקע, תצפית התנהגותית, התכנים השונים שעלו במסגרת הראיון, והמשגה תיאורטית.

מרכיבי הציון

ציון עובר

ד. ביבליוגרפיה:

קריאת חובה: פרקים נבחרים מתוך הספרים הנכללים במסגרת הביבליוגרפיה

Bibliography

American Psychiatric Association (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, DSM-IV-TR*. Washington, DC.

Greenspan, S. I., (2003). *The Clinical Interview of the Child*. American Psychiatric Publishing, Washington DC.

McWilliams, N. (1994). *Psychoanalytic Diagnosis: Understanding Personality Structure in the Clinical Process*. New York: Guilford Press.

McWilliams, N. (1999). *Psychoanalytic Case Formulation*. New York: Guilford Press.

Mitchell, S., (2000). *Relationality: From Attachment to Intersubjectivity*. The Analytic Press.

Ogden, T. H. (1989). *The Primitive Edge of Experience*. Northvale, NJ: Jason Aronson.

Winnicott, D. W., (1958). *The Maturation Process and the Facilitating Environment*. London: Hogarth Press.

PDM Task Force. (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual*. Silver Spring, MD: Alliance of Psychoanalytic Organizations.

תאריך עדכון: 09_ / 6_ / 4_

שם המרצה: ד"ר רוני גבע

שם הקורס: הערכה ומדידה

מספר הקורס: 01_ - 856_ - 60

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות: 4

סמסטר: א' ב'

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה בנוי כקורס קליני התפתחותי שמטרתו הכשרת המשתתפים לערוך הערכה מושכלת של אינטליגנציה של ילדים. בקורס יסקרו מודלים תיאורתיים ואמפיריים שונים לאינטליגנציה ולהערכתה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס יוצגו עמודי טווח קליניים להערכת אינטליגנציה, מתוך ראייה המחייבת אינטגרציה של מקורות מידע שונים, תצפיות, ראיונות ומידע מכלים סטנדרטיים. הקורס יתמקד בהוראת מבחן ה-95 R-WISC, ובהערכת יכולות על פי מבחן הבנדר-גשטלט ויכלול גם התנסות עם ערכת ה-IV-WISC העתידה לצאת לאור.

בקורס זה הסטודנטים יתרגלו שימוש באמצעי אבחון העומדים לרשות פסיכולוג קליני עם ילדים להערכת אינטליגנציה, יכולות קוגניטיביות ספציפיות ותהליכים קוגניטיביים. יושם דגש על אינטגרציה בין אספקטים כמותיים ומרכיבים קליניים-איכותניים לצורך אינטרפרטציה של הממצאים לצורך בניית תוכנית התערבות.

מהלך השיעורים: להרצאות יהיו בדרך כלל שני חלקים: פתיחה פרונטליות מלוות במצגות ממוחשבות בה יוצג התחום המוערך והמסגרת התיאורטית לפיתוחו. חלקו השני של כל שיעור יוקדש להתנסות עם הכלים ודיון במוקדי חולשה וחוזק שהוא מציג תוך פיתוח דיונים פעילים בהשתתפות הסטודנטים. בקורס משולבות הרצאות אורח של צוות הפיתוח של ה-IV-WISC המיועד לצאת לשימוש קליני בשדה בעתיד ותתאפשר למידת הערכה באמצעותו.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

סמס' א'

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1	עקרונות בבסיס האבחון ההתפתחותי	Sattler; Spreen	
2	סוגי כלים להערכת יכולות של ילדים- סקירה כללית	Sattler	
3	תצפית ואנמנזה	Sattler chap 16, 17	
4.	מהי פסיכומטריה: אינטליגנציה, נתוח יכולות)	קליין	

5.	ניתוח גורמים	קליין	
6.	ציורי ילדים-מרכיבים		
7.	ציורי ילדים-התפתחות		
8.	ציורי ילדים-אינדיקטורים קליניים		
9.	מבחן בנדר-גשטלט II עקרונות העברה וציון	מדריך למבחן בנדר גשטלט	
10.	מבחן בנדר (המשך) אינדיקטורים קליניים	Koppitz Decker	מטלת בנדר גשטלט (הגשה בחופשת הסימסטר)
11.	WISC-R 95 הכרת מטורות , הבט היסטורי, מאפיינים פסיכומטריים	מדריך WISC_R95	
12.	רציונל לנתוח יכולות, יתרונות ומגבלות		
13.	מאפייני הגירסה בארץ: מגבלות הסטנדרטיזציה		העברת WISC_R תרגול על בוגר

סמס' ב'

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1-6	הכרת תתי מבחני הווקסלר	Kauffman	הגשת סטודנטים
7	אינטרפרטציה	Kaufman	
8	פרופילים- הבחנה מבדלת, ישום ניתוח גורמים	Walker	העברת R-WISC לילד בסיכון נמוך
9.	IV-WISC	Anastasi	מרצה אורח
10.	סדנה IV-WISC		מרצה אורח
11.	כתיבת דוח מסכם	Sattler (המקרה של ד. הופין)	
12.	היזון חוזר להורים	Sattler; Witt	
13.	סיכום לאור המודל האקולוגי		הנחיות העברת WISC-R לילד מהמערך הקליני

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מותאם לתלמידי MA במגמה לפסיכולוגיה קלינית של הילד

חובות / דרישות / מטלות: ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה. חובות הקורס

כוללים העברת בנדר-גשטלט לילד, הגשת רפרט לגבי 2 תתי מבחנים מה-WISC-R, העברת WISC_R לילד בסיכון התפתחותי נמוך, העברת בטריה לאבחון קוגניטיבי מלא לילד מהמערך הקליני והגשת דוח אבחון. ההגשה תשקף אינטגרציה של ממצאי כלי זה עם ממצאים העולים משימוש בכלי אבחון אחרים ונתונים קליניים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי
הצגת תרגיל בנדר (10%)

תרגיל WISC- תרגיל 1 (10%)

הצגת WISC- תרגיל 2 (50%)

הגשת רפרט תתי מבחנים (20)

תרומה פעילה לדיונים בשיעור (10%)

ד. ביבליוגרפיה: מצויינת לעיל, חובה

קריאה

קליין, פ. (1995), *אינטליגנציה, הגישה הפסיכומטרית*. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

Anastasi, A. (1996), *Psychological Testing* (7th edition), Macmillan Publishing Company, NY.

Kaufman A. S., Lichtenbger, E. O (2000) *Essentials of WISC-III and WPPSI-R Assessment*

Spren, O., & Strauss, E. (1998), *A Compendium of neuropsychological tests, Administration, Norms, and Commentary*, 2nd edition, Oxford University Press, NY.

Sattler, J.M. (1990), *Assessment of Children*, 3rd edition, Jerome M. Sattler Publisher, San Diego.

Walker, C. E., & Roberts, M.C (1992), *Handbook of Clinical Child Psychology*, 2nd edition, A Wiley-Interscience Publication, John Wiley & Sons. – Section 2: diagnostic Assessment of Children.

Witt, J. C., Elliott, S. N., Daly III, E. J., Gresham, F. M., & Kramer, J.J. (1998), *Assessment of at-risk and special needs children*, McGraw-Hill, USA.

Allen RA, Decker SL. (2008) Utility of the Bender Visual-Motor Gestalt Test-Second Edition in the assessment of attention-deficit/hyperactivity disorder. *Percept Mot Skills.* , 107(3):663-75.

Decker SL, Allen R, Choca JP. (2006). Construct validity of the Bender-Gestalt II: comparison with Wechsler Intelligence Scale for Children-III. *Percept Mot Skills.* 2006 Feb;102(1):133-41.

בנימין אברהם (1977) *הראיון המסייע*, ספריית הפועלים.

קליין, פ (1995). אינטליגנציה הגישה הפסיכומטרית. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ביבליוגרפיה נוספת תנתן במהלך הקורס בהתאם לסוגיות הספציפיות ולמקרים שיוצגו.

חומר מחייב לעבודה: הרפרט יתמקד בשני תתי מבחנים של הווקסלר ויכלול פן תיאורתי ופן קליני-מעשי, תרגיל העברת בנדר ותרגיל ווקסלר ראשון יוצגו לדין בכתה, תרגיל 2 יכלול בטריה מלאה ויוגש כדוח מסכם בתום הקורס.

תאריך עדכון: 31.5.09

שם המרצה: ד"ר עינת שטיין

שם הקורס: הערכה ומדידה

מס' קורס: 60-856-02

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: שנת

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט: הקורס מתוקשב בחלקו

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס להקנות ידע הבנה ומיומנות בשיקולים בבחירת אמצעי איבחון, וכן בהעברה ובניתוח של מבחני אינטליגנציה לילדים. זאת, כחלק ממערך איבחון שמטרתו לאפשר הבנה מקיפה ומעמיקה של המאובחן; כולל איתור קשייו ומקורותיהם מחד, ותחומי חוזק עליהם ניתן להסתמך מאידך, ותירגומם להמלצות בהתאם לסיבת הפנייה, לחומר שנאסף באיבחון ולאינטגרציה של אלו עם ידע ממקורות נוספים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יכלול הכרת תחום האיבחון הפסיכולוגי, ובאופן ממוקד – איבחון אינטליגנציה. יוצגו מודלים תיאורטיים ואמפיריים שונים לאינטליגנציה ולהערכתה. ילמדו ויתורגלו אמצעי איבחון שונים להערכת אינטליגנציה בילדים, תוך התמקדות במבחני WISC-R 95, מבחן בנדר-גשטאלט, מבחן קאופמן ומבחן ציור-אדם. הקורס יכלול גם התנסות עם ערכת ה WISC-IV העתידה לצאת לאור. יושם דגש על שיקולים בבחירת כלי איבחון, ועל הסתכלות המשלבת את המידע וההבנות שהופקו ממקורות שונים לכלל תמונה אינטגרטיבית של ילד והמלצות התערבות תואמות.

מהלך השיעורים: הקורס מורכב משילוב של הרצאות פרונטליות עם מרכיב התנסותי, תוך שימוש

בתיאורי מקרה ודיון בהם לצורך המחשת הנלמד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1-2	מבוא: מהו אבחון פסיכולוגי	Anastasi	מטרות המבחנים הפסיכולוגיים, מהותם, רקע היסטורי, כלי אבחון, מהמנות ותוקף, נורמות וסולם ציונים, יתרונות ומגבלות האבחון הפורמלי, פקוח על השמוש במבחנים פסיכולוגיים, אבחון ואתיקה.
3	תהליך האיבחון הפסיכולוגי		יצירת קשר עם הילד, סטנדרטיזציה, בחירת בטריית מבחנים, התרשמות קלינית, גורמים רגשיים ומצביים המשפיעים על תפקוד בעת האבחון, מתן משוב.
4.	תצפית ואנמנזה	Sattler chap 16, 17	
5.	היכרות, העברה, צייון וניתוח של מבחנים ספציפיים	מדריך למבחן בנדר גשטלט	בנדר-גשטלט: עקרונות העברה וצייון, גירסאות II I
6.		Koppitz Decker	מבחן בנדר (המשך): אינדיקטורים קליניים, גישות שונות (קופיץ, האט)
7.			מבחן בנדר (המשך): תיאורי מקרה – ניתוח ודיון
8-9.		מדריך WISC-R95	WISC-R 95: מטרות, הבט היסטורי, מאפיינים פסיכומטריים רציונל לנתוח יכולות, יתרונות ומגבלות מאפייני הגירסה בארץ: מגבלות הסטנדרטיזציה הכרת תתי מבחני הווקסלר
10-13		Kauffman	העברת WISC-R95
14.	אינטרפרטציה	Kaufman	
15.	פרופילים- הבחנה מבדלת, יסום ניתוח גורמים	Walker	
16.	IV-WISC		מרצה אורח
17.	סדנה IV-WISC		מרצה אורח
18.	ציורי ילדים-מרכיבים והתפתחות	koppitz	
19.	ציור אדם – מרכיבים התפתחותיים וויזומטוריים	koppitz	
20.	ציור אדם - אינדיקטורים קליניים – גישות שונות	koppitz	
21-23	מבחן הקאופמן K-abc רציונל תיאורטי, מטרות, הכרת המבחן, תירגול שימוש וניתוח פרופילים	מדריכים לבוחן (עיוני ומעשיים)	
24-27	כתיבת דוח מסכם, משוב וסיכום		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מותאם לתלמידי MA במגמה לפסיכולוגיה קלינית של הילד

חובות / דרישות / מטלות:

ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה, קריאת חומר ביבליוגרפי, קריאת המדריך לבוחן של כל מבחן ואמון בהעברתו, התנסות באבחון, ציינון, ניתוח וכתובת דוחות – הן של מבחנים בפני עצמם ובהדרגה תוך אינטגרציה בין מבחנים שנלמדו וכן ציינון וניתוח תוצאות איבחונים שיחולקו ע"י המרצה. חובות הקורס כוללים העברת בנדר-גשטלט לילד, העברה וציינון של WISC-R95, העברת בטריה לאבחון קוגניטיבי מלא לילד והגשת דוח אבחון. ההגשה תשקף אינטגרציה של ממצאי כלי זה עם ממצאים העולים משימוש בכלי אבחון אחרים ונתונים קליניים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הצגת תרגיל בנדר (10%)

תרגיל WISC- (10%)

העברה ציינון וכתובת דוח אינטגרטיבי שיתבסס על מכלול מבחנים שנלמדו בקורס (70%)

תרומה פעילה לדיונים בשיעור (10%)

ד. ביבליוגרפיה:

מצויינת לעיל, חובה

Allen RA, Decker SL. (2008) Utility of the Bender Visual-Motor Gestalt Test-Second Edition in the assessment of attention-deficit/hyperactivity disorder. *Percept Mot Skills.* , 107(3):663-75.

Anastasi, A. (1996), *Psychological Testing* (7th edition), Macmillan Publishing Company, NY.

Decker SL, Allen R, Choca JP. (2006). Construct validity of the Bender-Gestalt II: comparison with Wechsler Intelligence Scale for Children-III. *Percept Mot Skills.* 2006 Feb;102(1):133-41.

Kaufman A. S., Lichtenbger, E. O (2000) *Essentials of WISC-III and WPPSI-R Assessment*

Koppitz, E. M. (1975). *The Bender Gestalt Test for young children: Research and application.* 1963-1973/ Orlando, FL: Grune & Stratton.

Koppitz, E.M. (1968). Psychological evaluation of children's human figure drawings., N.Y. .

Sattler, J.M. (1990), *Assessment of Children*, 3rd edition, Jerome M. Sattler Publisher, San Diego.

Spreen, O., & Strauss, E. (1998), *A Compendium of neuropsychological tests, Administration, Norms, and Commentary*, 2nd edition, Oxford University Press, NY.

Walker, C. E., & Roberts, M.C (1992), *Handbook of Clinical Child Psychology*, 2nd edition, A Wiley-Interscience Publication, John Wiley & Sons. – Section 2: diagnostic Assessment of Children.

Witt, J. C., Elliott, S. N., Daly III, E. J., Gresham, F. M., & Kramer, J.J. (1998), *Assessment of at-risk and special needs children*, McGraw-Hill, USA.

בנימין אברהם (1977) *הראיון המסייע*, ספריית הפועלים.

קליין, פ (1995). *אינטליגנציה הגישה הפסיכומטרית*. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

ביבליוגרפיה נוספת תנתן במהלך הקורס בהתאם לסוגיות הספציפיות ולמקרים שיוצגו.

תאריך עדכון: __/__/__ 09_6_4_

שם המרצה: דר' לילי רוטשילד

שם הקורס: אישיות – הערכה ומדידה (שנה א', מ.א.)

מספר הקורס: 01-857-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הוראת יסודות הפסיכודיאגנוסטיקה כולל ראיון קליני של ילדים, מבחני אישיות מתוך סוללת המבחנים המקובלת ומבחני דיווח עצמי. הוראת הכלים נעשית תוך בחינת סוגיית הערכה אישיותית ואבחנה מבודלת בילדות ובהתבגרות.

הקורס מקיף ידע תיאורטי וקליני והתנסות בהעברה, ציינון, פירוש, אינטגרציה של ממצאי

המבחנים וכתובת דוח פסיכולוגי. הלמידה נעשית תוך שילוב ידע בהתפתחות ובפסיכופתולוגיה של הילד והמתבגר בתהליך הערכה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

6. מודלים של ראיון והמשגת התצפית הקלינית.

7. העברה, ציינון ואינטרפרטציה של מבחן הרורשך.

8. העברה וניתוח של הכלים הנרטיביים: CAT, TAT.

9. אינטגרציה ממצאי המבחנים שנלמדו (הצגות מקרה) וכתובת דו"ח פסיכודיאגנוסטי.

10. כלי דיווח עצמי.

11. דיון בסוגיית מהימנות ותקפות הכלים הדיאגנוסטיים.

12. גישה לשילוב הכלים ההשלכתיים וכלי דיווח עצמי.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	התנסות בראיון קליני של הילד והמשפחה		התנסות
2-3	מודל לניתוח התצפית הקלינית		התבססות על ספרות תאורטית
4	תורת המבחנים		חומר תאורטי ואמפירי
5-7	העברה וניתוח הכלים הנרטיביים		קישור בין ספרות תאורטית ומחקרית ונתונים ממקרה
8-14	העברה, צינון ופרוש מרכיבי הרורשך		התבססות על מדריך
15-18	פרשנות ואינטגרציה של מרכיבי המבחנים לגיבוש אבחנה		קישור בין ספרות תאורטית ומחקרית ונתונים ממקרה
19	סוגיות באבחנה מבדלת בילדים ונוער		חומר תאורטי ומחקרי
20	כתיבת דוח		ספרות ודיון במקרה
21	דיון בסוגית מהימנות ותקפות הכלים		ספרות מחקרית
22-23	כלי דיווח עצמי		ספרות מחקרית ודיון במקרה

24	מודלים לשילוב כלי דיווח עצמי ומבחנים אימפציטיים	ספרות תאורטית ומחקרית
----	---	--------------------------

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

1. מבחן בית על העברה, ציינון מבחן הרורשך.

2. כתיבת דוח מסכם על הערכה פסיכודיאגנוסטית על בסיס המבחנים שנילמדו. הדוח יכלול ביסוס הניתוח על החומר התיאורטי שנלמד בקורס.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

40% למשימה הראשונה ו- 60% לשניה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) ספרות חובה מסומנת בכוכבית

PSYCHOLOGICAL TESTS

Butcher, J. N. (Ed.). (2002). *Clinical personality assessment*. New York: Oxford University Press.

Rapaport, D., Gill, M., & Schafer, R. (1968). *Diagnostic psychological testing* (Revised edition) . Edited by R. R. Holt. New York: International Universities Press.

Vance, H. B. (1998). *Psychological assessment of children*. New York: Wiley.

Smith, S., R. & Handler, L. *The clinical assessment of children and adolescents: A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

**Bornstein, R. F. (2002). A process dissociation approach to objective-projective test score interrelationships. *Journal of Personality Assessment*, 78, 47-68.

CLINICAL INTERVIEW

** Chethik, M (1989). The process of assessment and its role in the treatment process. From Chethik, M.

Techniques of Child Therapy. Guilford Press.

** Greenspan, S.I (1981). *The clinical interview of the child*. McGraw – Hill book company.

**Lewis, M. (1996). Psychiatric assessment of infants, children and adolescents. In: Lewis, M. (ED.) *Child and Adolescent Psychiatry*. Williams & Wilkins.

THE TAT

**Bellak, L., & Abrams, D. M. (1997). *The TAT, CAT and SAT in clinical use* (6th edition). Boston: Allyn & Bacon.

Cramer, P. (1996). *Storytelling, narrative, and the Thematic Apperception Test*. New York: Guilford.

THE RORSCHACH TEST

**Exner, J. E., Jr. (2001). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 1: Basic foundations* (4th edition). New York: Wiley.

**Exner, J. E., Jr. (2001). *A Rorschach workbook for the comprehensive system* (5th edition). Ashville, NC: Rorschach Workshops.

**

**Exner, J. E., Jr. (2000). *A primer for Rorschach interpretation*. New York: Wiley.

**Exner, J. E., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A comprehensive system: Vol. 2. Advanced interpretation* (3rd ed.). Hoboken, NJ: Wiley. Ch. 18.

Exner, J. E., Jr., & Weiner, I. B. (1994). *The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 3: Assessment of children and adolescents* (2nd edition). New York: Wiley.

Meloy, R., Acklin, M. W., Gacono, C. B., Murray, J. F., & Peterson, C. A. (Eds.). (1997). *Contemporary Rorschach interpretation: A Case study*. The personality and clinical psychology series. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

Weiner, I. (1998). *Principles of Rorschach interpretation*. The personality and clinical psychology series. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.

**Weiner, I. B. (2004). Rorschach assessment: Current status. In M. J. Hilsenroth & D. L. Segal (Eds.), *Personality Assessment* (pp. 343-435). Vol. 2 in M. Hersen (Editor-in-Chief), *Comprehensive handbook of psychological assessment*. Hoboken, NJ: Wiley.

SELF REPORT MEASURES

**Achenbach, T., M. (2006). Application of the Achenbach System of empirically based assessment (ASEBA) to children, adolescents and their parents. In Smith, S., R. & Handler, L. (Eds.). *The clinical assessment of children and adolescents: A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

*Archer, R., P., Krishnamurthy, R., & Strendy, R., V. (2006). The Minnesota Multiphasic Personality Inventory- Adolescent (MMPI-A). in Smith, S., R. & Handler, L. (Eds.). *The clinical assessment of children and adolescents: A practitioner's handbook*. New Jersey, LEA.

THE PSYCHOLOGICAL REPORT

Ownby, R. L. (1997). Psychological reports: A Guide to report writing in professional psychology (3rd ed.). New York: Wiley.

Zuckerman, E. L. (1995). The clinician's thesaurus: The guidebook for writing psychological reports (4th edition). New York: Guilford.

תאריך עדכון: 09_07_5

שם המרצה: ד"ר קובי סגל

שם הקורס: פרקטיקום טיפול בילד

מספר הקורס: 01 - 865 - 60

סוג הקורס: סדנה

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א-ב היקף שעות: 4 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הדרכה דינמית של טיפול משולב בהורים וילדים.
פיתוח אישיות המטפל, קביעת מטרות וליווי התהליך הטיפולי של משפחות שפונות לקליניקה שליד המחלקה לפסיכולוגיה.
למידה של עבודה הדרכתית משולבת בקבוצה של מטפלים, סטודנטים בשנה שניה של המגמה הקלינית של הילד.
קריאה של חומר קליני של תאוריות וטכניקה. מאמרים של קליין, ביון, ויניקוט, ואחרים. נושאים כמו: תחילת וסיום טיפול, טרנספרנס – קאונטרטרנספרנס, הסטינג ומשמעותו, משחק סמלי, גבולות בטיפול ועוד.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים:

קבוצת הדרכה של 4 שעות בכל שבוע. בנוסף יקבל כל סטודנט מטפל שעת הדרכה

פעם בשבועיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

הקבוצה מתקימת לאורך כל השנה מתחילת הסמסטר הראשון ועד 31.7. הקבוצה מתקימת גם בחופשת הסמסטר ומבוטלת רק בחגים. לאורך השנה יביאו כל פעם שני סטודנטים וורבטים מתוך פגישה טיפולית ותעשה עבודה שתתמקד במפגש מטפל-מטופל, או במטופל או במטפל לפי החומר שיעלה בפגישה.
תנתן גם התייחסות במידת הצורך לדינמיקה בקבוצה במטרה לבנות קבוצה מכילה ומאפשרת עבודה חופשית ויצירתית בתוך מסגרת קבועה ויציבה.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: נוכחות בכל הפגישות הקבוצתיות חובה (4 ש"ש)

הדרכה אישית פעם בשבועיים

טיפול בילד או הורים מתחילת השנה עד 31.7

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי):

1. עמידה בדרישות המסגרת (וורבטים, טיפול, הדרכות)
2. תהליך התפתחות אישיותי / כמטפל קליני
3. התייחסות ועבודה בתוך הקבוצה ובצוות המטפל במשפחה (מטפל הורים, מטפל ילד)
4. סכום קבלה ואינטייך
5. סכום טיפול בסוף השנה

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

אפטר א., הטב י., ויצמן א., טיאנו ש. (1997). פסיכיאטריה של הילד והמתבגר. הוצאת דיונון - אוניברסיטת תל אביב.

מקדוגל ג'., (1989). תיאורוני הגוף. דביר הוצאה לאור, תל אביב.

סנט אכזופרי, א. (1979). הנסיך הקטן. הוצאת עם עובד, תל אביב.

ויניקוט, ד.ו. (1971). משחק ומציאות. הוצאת עם עובד, תל אביב, 1996.

Alvarez, A. (1992). Reclamation and Live Company. London and New York : Routledge.

Fonagy, P. and Target, M. (1998). Mentalization and the Changing Aims of Child Psychoanalysis.

Green, A. (1975). The analyst, symbolization and absence in the analytic setting. International Journal of Psychoanalysis. 56 : 1-22.

Herzog , J.M. (2001). Father Hunger : Explorations with Adults and Children. Hillsdale, NJ, Analytic Press.

Klein , M. (1932) . The Psychoanalysis of Children . London : Hogarth Press and the Institute of Psychoanalysis .

Ogden, T.H. (1985). On Potential Space . International Journal of Psychoanalysis. 66:129-141.

Ogden , T.H. (2005). This Art of Psychoanalysis . Routledge : London and New York.

Stern , D. (1998). Non interpretive mechanisms in psychoanalytic therapy . International Journal of Psychoanalysis , 79, 903-921.

Winnicott, D.W. (1952). "The Theory of the Parent-Infant Relationship". In : The Maturational Process and the Facilitating Environment, London, The Hogarth Press , (1965)

תאריך עדכון: 29/6/09

שם המרצה: ירי גביעון

שם הקורס: פרקטיקום בפסיכולוגיה חינוכית-טיפולית

מספר הקורס: 60-865-02

סוג הקורס: פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 4

א. מטרת הקורס

הקורס מלווה ומדריך את הסטודנטים לקלינית ילד שנה ב', המתנסים בטיפול בילד או בטיפול בזוג ההורים במסגרת הקליניקה של המחלקה. מטרת הקורס הינה להעמיק באופן מעשי, ובליוי תיאורטי את הידע של הסטודנט אודות הטיפול בילדים ובהורים. המטרה הינה לעודד את התלמיד לדון בדרכים יעילות לטיפול במצבים שונים בחומר המתואר, לאפשר הבנה רחבה יותר של היבטים אישיים העולים באינטראקציה בין מטפל ומטופל, להבין את שפת המשחק של הילדים וללמוד טכניקות התערבות בהתאם לטיפולים המובאים. מטרה נוספת של הקורס הינה, ללמוד אודות עבודה טיפולית, במקביל ובשיתוף פעולה, עם סטודנט נוסף המטפל גם הוא באותה משפחה.

ב. תוכן הקורס

מהלך השיעורים- הדרכה קבוצתית והדרכה פרטנית. משך השיעור הינו 4 שעות שבועיות במסגרת קבוצתית-הדרכתית. כמו כן כל סטודנט מקבל הדרכה אחת לשבועיים במסגרת פרטנית. הקורס מתקיים גם במועד חופשת הסמסטר וגם במהלך חופשת פסח וממשיך כחודש וחצי לאחר תום הלימודים (עד סוף יולי) במקביל לסיום הטיפולים.

תכנית הוראה: בחלקו הראשון של הקורס ילמדו הסטודנטים כיצד לערוך אינטייק, חוזה אינטייק, חוזה טיפול, וכתובת האינטייק. בהמשך הקורס יביאו הסטודנטים פגישות טיפוליות שלהם עם המטופלים (ילדים והורים). הקורס ימליץ על קריאת חומר תיאורטי, בהתאם לרשימה המומלצת וכן בהתאם לטיפולים הספציפיים שיובאו להדרכה לשיעור.

ג. חובות הקורס

טיפול במהלך הקורס בילד או בהורים. הקלטת הפגישות הטיפוליות וכתובתן. הבאת הפגישות להדרכה בקבוצה ובמסגרת ההדרכה הפרטנית. הכנת אינטייק, הכנת סיכום טיפול. הרכב הציון יכלול את הכנת האינטייק, סיכום הטיפול וההתרשמות מהחלק הטיפולי וההדרכתי של הסטודנט.

ד. רשימה ביבלוגראפית מומלצת

1. אקסליין, ו. (1996). דיבס הילד המחפש את זהותו. ספריית הפועלים.
2. ברמן, ע. (2004). הנסיך המאושר, העץ הנדיב הפנטזיה של הורות בהכחדה עצמית והשלכותיה בטיפול הפסיכואנליטי.
3. גרין, ח. (1996). מעולם לא הבטחתי לך גן של ורדים. ספריית הפועלים.
4. דולטו, פ. (1971). דומיניק סיפורו של טיפול. רשפים הוצאה לאור בע"מ.
5. ויניקוט, ד.ו. (1999) הילדה פיגי, דו"ח על טיפול פסיכואנליטי בילדה קטנה. הסדרה פסיכולוגית. דביר.
6. ד.ו. ויניקוט (1991). הילד משפחתו וסביבתו. ספרית הפועלים.
7. ויניקוט, ד.ו. (1971). משחק ומציאות. תל אביב: עם עובד.
8. מנזנו, ג., פלצ'יו אספסה, פ., זילקה, ג. (2005). תסריטים נרקסיסטיים של ההורות, הקליניקה של ההתעצות הטיפולית. תולעת ספרים.
9. פרוני, א. (2002) המשחק, מבט מהפסיכואנליזה וממקום אחר. ידיעות אחרונות ספרי חמד.

10. Axline, V.M. (1947). Play Therapy, Ballentine Books Inc, N.Y.
 11. Bellinson, J. (2002). Children's Use of Board Games in Psychotherapy.
 12. Gardener, R. (1971). Therapeutic Communication with Children.
- Jason Aronson

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: פרופ' אלן אפטר _____

שם הקורס: פסיכופתולוגיה של הילד _____

מספר הקורס: __01__ - __867__ - __60__

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תש"ע סמסטר: היקף שעות:

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
ללמוד ולהתנסות בפסיכופתולוגיה של ילדים

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הקורס מורכב מהקדמה של מס' הרצאות, הבדיקה וקבלת ילד עם בעיה פסיכולוגית.
לאחר מכן כל שבוע ייבדק ילד ע"י אחד הסטודנטים לפני הכיתה ובסופו יתקיים דיון משותף.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
תצפית על ראיון חולה

ד. **ביבליוגרפיה**: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

שם המרצה: פרופ רחל לוי-שיף
שם הקורס: תאוריות ביחסי אובייקט ופסיכולוגיית העצמי: היבטים התפתחותיים

מספר הקורס: 6087001

סוג הקורס: שיעור
שנת הלימודים: תשע"א סמסטר: א' היקף השעות: 4

מטרת הקורס

הכרת תאוריות מרכזיות של יחסי אובייקט והעצמי וישומן להבנת הפתולוגיה ותהליכים טיפוליים

מהלך השיעורים

הרצאות פרונטליות, קריאת חומר ביבליוגרפי ודיון בכתה, שאלות ותשובות

חובות הקורס

קריאת חומר ביבליוגרפי, מבחן הכולל את החומר שנלמד בכתה והמאמרים (80%), עבודה (20%)

Prof. Rachel Levy-Shiff

Theories of Object Relations and the Self and their Applications to the
Understanding of Psychopathology and Treatment

Mahler, M. (1-3)

חובה

On the first three subphases of the separation-individuation process.

On human symbiosis and the vicissitudes of individuation.

Blos, P. (1967). The second individuation process of adolescence. Journal of the
Psychoanalytic study of the child, 22, 162-187.

Masterson, L. F., & Rinsley, D. B. (1975). The borderline syndrome: The role of
the genesis and psychic structure of the borderline personality. the mother in
Psychoanalysis, 56, 163-177. *International Journal of*

רשות

Mahler, M. (1979). A study of the separation individuation process and its
to borderline phenomena in the psychoanalytic possible application
individuation; The selected situation. In Mahler, M., *Separation-
papers on M. S. Mahler*. (pp. 169-185).

Mahler, M. Developmental aspects in the assessment of narcissistic and so-
personalities. In *Hortocollis: Borderline personality* called borderline
71-85). *disorders; Developmental aspects* (pp.

(4-6) Melanie Klein

חובה

Melanie Klein: A contribution to the psychogenesis of manic-depressive states.

Notes on some schizoid mechanisms.

Rosenfeld H. (1983). Primitive object relations and mechanisms. *Int. J. Psycho-Anal.* 64, 261-267.

Ogdon, T. (1979). On projective identification. *Int. J. Psycho-Analysis*, 60, 357-371.

Mitchell, S. (1981). The origin and nature of the "object" in the theories of Klein and Fairbairn. *Contemporary Psychoanalysis*, 17, 374-398

אוגדן, ת. (1989). הקצה הפרימיטיבי של החוויה. מבנה החוויה, עמ' 36-60.

Winnicott, D. W. (7-8)

חובה

The theory of the parent-infant relationship. In *maturational process and the facilitating environment* (pp. 37-56).

Transitional Objects and transitional phenomena. In *playing and reality*. NY: Basic Books.

Ego distortion in terms of true and false self. In *maturational process and the facilitating environment* (pp. 140-152).

Guntrip, H. On psychoanalysis with Winnicott and Fairbairn.

Fairbairn, W. (9)

חובה

The repression and the return of bad objects (with special reference to the war neuroses).

A revised psychopathology of the psychoses and psychoneuroses.

Fairbairn, W. (1954). An object-relations theory of the personality. NY: Basic Books.

Guntrip H. (10)

חובה

Guntrip, H. (1969). Schizoid phenomenon, object relations and the self. I.U.P. The schizoid problem, regression, and the struggle to preserve the ego (ch. 2, pp. 49-114).
The regressed ego, the lost heat of the self and the inability to love (ch. 3).

Heinz Hartmann (11)

חובה

Ego Psychology (pp. 233-269). .Hartmann, H
Hartmann, H. (1950). Comments on the psychoanalytic theory of the ego. *Psychoanalytic study of the child*, 5, 74-96
Hartmann, H. (1951). Technical implications of ego psychology. *Psychoanalytic Quarterly*, 20, 31-43

S. Mitchell (12)

חובה

Mitchell, S. (1988). The Intrapsychic and the Interpersonal: Different Theories, 472-496 Different Domains, or Historical Artifacts? *Psychoanalytic Inquiry*, 8
Mitchell, S. (1990). Discussion: A relational view. *Psychoanalytic Inquiry*, 10, 523-540
Mitchell, S. (1998). The analyst's knowledge and authority. *Psychoanalytic Quarterly*, 67,, 1-31

רשות

Mitchell, S. (2004). My psychoanalytic journey. *Psychoanalytic Inquiry*, 24, 531-541

General Discussion (13)

תאריך עדכון: 09_06_2023

שם המרצה: ד"ר רוני גבע

שם הקורס: לקות למידה- מבוא

מספר הקורס: 01_874_60

סוג הקורס: (שיעור)

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
מבוא לתחום לקויות הלמידה ההתפתחותיות והאקדמיות מנקודת מבט תיאורטית אינטגראטיבית. בקורס מושם דגש על היבטים נוספים-התפתחותיים קוגניטיביים להבנת לקויות למידה אקדמיות והתפתחותיות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)
דיון בהגדרות וגישות סיווג של לקויות למידה, הצגת קשיי למידה התפתחותיים: מוטוריקה, תחושה, קצב עיבוד, מיומנויות נירופסיכולוגיות ספציפיות. הצגת קשרים בין תחומי התפתחות אלה ובין קשיי למידה אקדמיים: קריאה: תהליכים, רכישה ופטולוגיה, איות וכתובה: תהליכים, רכישה ופטולוגיה, חשבון: תהליכים, רכישה ופטולוגיה. חלקו האחרון של הקורס ייוחד לדיון בסוגיות תיאורטיות ואמפיריות נבחרות לאור החומר הנלמד.

מהלך השיעורים: הרצאות פרונטליות מלוות במצגות ממוחשבות ופיתוח דיונים פעילים בהשתתפות הסטודנטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	לקויות למידה – הקדמה	Lerner, J (2005) Learning disabilities: Theories, Diagnosis and teaching strategies (9 th edition)	
2	הגדרות וגישות סיווג	Mercer, Jordan, Allsopp, & Mercer (1996) Learning disabilities definitions and criteria used by state education departments. Learning disabilities quarterly, 19,217-232	
3	קשיי למידה התפתחותיים	Whitmore, Hart, & Willems (eds) A neurodevelopmental approach to specific learning disorders (1999)	
4	קשיי למידה אקדמיים: לימוד קריאה	Prior, M (1996) Understanding Specific Learning difficulties	
5	תהליך רכישה קריאה	Prior, M (1996) Understanding Specific Learning difficulties	

	1) Warnke, A (1999). Reading and spelling disorders: Clinical features and causes, European Child & Adolescent Psychiatry 8. 2) Gavin Reid (2001). An Overview of Current Research in Dyslexia	סוגי דיסלקסיה	6.
	אילנה מודלינגר (2001), קשיי כתיבה.	קשיים בכתיבה ובאיות	7.
	Russell Gersten, Nancy C. Jordan, and Jonathan R. Flojo (2005). Early Identification and Interventions for Students With Mathematics Difficulties, Journal of Learning Disabilities	קשיים בחשבון	8.
	Roman, M. (1998). The syndrome of nonverbal learning disabilities: Clinical description and applied aspects. <i>Current Issues in Education</i> , 1.	קשיי למידה לא-שפתיים	9.
	Barkley, A (1999) ADHD and the nature of self control	קשיי קשב	10.
הגשת רפרטים		הגשות סוגיה	11.
הגשת רפרטים		הגשות סוגיה	12.
הגשת רפרטים		הגשות סוגיה	13.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס שנתי בדיאגנוסטיקה קוגניטיבית של ילדים וקורס שנתי במבחנים השלכתיים לילדים. ניסיון בהעברה סטנדרטית של מבחני ווקסלר לילדים במערך קליני, חובה.

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות פעילה בדיונים בהרצאות, ידע הספרות לקראת כל ההרצאה, הגשת רפרט ועבודה מסכמת בנושא המתואם עם המרצה מראש בתום הקורס.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי

השתתפות פעילה בדיונים במהלך ההרצאות לאור רשימת קריאת החובה 15%
הגשת רפרט –נושא העבודה יעובד עם המרצה 25%
הגשת עבודה מסכמת 60%

ד. ביבליוגרפיה: מצויינת לעיל, חובה

Fletcher, J.M., Francis, D.J, Morris, R.D, Lyon, G. R. (2005). Evidence-based assessment of learning disabilities in children and adolescents. J Clin Child Adolesc Psychol. 2005 Sep;34(3):506-22

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Lerner, J. (2005). Learning disabilities: Theories, Diagnosis and Teaching strategies, 9th edition

ביבליוגרפיה נוספת תנתן במהלך הקורס.

חומר מחייב לעבודה: דיון בסוגיה בתחום לקויות למידה, הנתמכת סקירת עבודות אמפיריות-קליניות עדכניות לנתוח לקויות הלמידה והשפעתן על המטופל ומשפחתו. העבודה תוגש בזוגות.

תאריך עדכון: 27/05/2009

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה שיקומית

מספר הקורס: 60-880-01

סוג הקורס: (שיעור)

שנת לימודים: תשע"א
סמסטר: 1
היקף שעות: 2 סמסטריאליות
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס להפגיש את הסטודנט/ית עם מכלול האספקטים של המושג "שיקום". בקורס ישולבו עקרונות הפילוסופיה השיקומית ומטרות הטיפול הפסיכו-סוציאלי עם נושאים הלקוחים מתחיקה, כלכלה ומערכות ארגוניות. בנוסף, יתואר מבנה השקום בישראל ויודגמו השירותים והמוסדות השונים העוסקים בנושא. דגש מיוחד יושם על הערכים והאתיקה המנחים את הפסיכולוג/ית השיקומי/ית במערכות השונות ובטיפול באוכלוסיות שיקומיות שונות. לסיום נדון באספקטים הייחודיים למקצוע הפסיכולוגיה השיקומית. הקורס יכלול, במידת האפשר, סיורים במוסדות שיקום והסברים מפי הפסיכולוגים/יות השיקומיים/יות במקום.

ב. תוכן הקורס:

1. מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום: מודלים וגישות שונות.
2. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום
3. האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום. עמדות החברה והתרבות כלפי אנשים עם נכויות.
4. ערכים ואתיקה בשיקום.
5. להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת

מהלך השיעורים:

המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית ומחקרית בתחומי השיקום השונים. בנוסף להרצאות יתנהלו דיונים קבוצתיים בנושאי חומר הקריאה. כל אחד מהמשתתפים/ות יהיה אחראי לניהול אחד מדיונים אלו בקבוצות של שלושה. במסגרת הקורס יערכו סיורים במרכזי שיקום שונים בארץ כגון בית החולים השיקומי בתל השומר ובית חולים לוויןשטיין.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס'	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
-----	-------------	-------------	-------

			השיעור
	ראו ביבליוגרפיה לקורס	אוריינטציה ראשונית לתחום השיקום והפסיכולוגיה השיקומית	1
		מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום	2
		מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום	3
		מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום	4
		סיור בבית חולים לזווינשטיין	5
		ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום	6
		ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום	7
		סיור בבי"ח תל השומר	8
		האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום.	9
		האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום.	10
		ערכים ואתיקה בשיקום	11
		ערכים ואתיקה בשיקום	12
		להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת	13
		להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת	14

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:
בחינה

השתתפות פעילה
ניהול דיון בקבוצה של שלושה
השתתפות בסידורים

מרכיבי הציון הסופי:

75% בחינה בסוף הקורס, 25% השתתפות פעילה וניהול דיון.

1. מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום: מודלים וגישות שונות

1. Maki, D. B., & Riggan, T.F. (1997). Rehabilitation counseling: Concepts and paradigms. In: *Rehabilitation Counseling*. New York: Springer.
2. Pledger, C. (2003). Discourse on disability and rehabilitation issues. *American Psychologist*, 58(4), 279-284.
3. Dunn, D. S. & Dougherty, S. B. (2005). Prospects for a positive psychology of rehabilitation. *Rehabilitation Psychology*, 50, 305-311.

2. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום

1. פלוריאן, ו. ודנגור, נ. (1999). סוגיות נבחרות במערכת השיקום בישראל. *חברה ורווחה*, י"ט, 193-214.
2. חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות – מדריך לחוק. בזכות – המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות, ירושלים.
<http://www.bizchut.org.il/heb/upload/law/lawgeneral.html>
4. Vilchinsky, N., & Findler, L. (2004). Attitudes Toward Israel's Equal Rights for People with Disabilities Law: A Multi-perspective Approach. *Rehabilitation Psychology*, 49, 309-316.
3. האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום. עמדות החברה והתרבות כלפי אנשים עם נכויות

1. Livneh, H. (1988). A dimensional perspective on the origin of negative attitudes toward persons with disabilities. In H. E. Yuker (Ed.), *Attitudes toward persons with disabilities*. New York: Springer.
2. Florian, V., & Katz, S. (1983). The impact of cultural, ethnic and national variables on attitudes towards the disabled in Israel: A review. *International Journal of Intercultural Relations*, 7, 167-179.
3. Florian, V., & Kehat, D. (1987). Changing high school student's attitudes toward disabled people. *Health and Social Work (Winter)*, 57-63.

4. קמה, ע. (2003) "נכי-על" ו"נכים מסכנים": דימויים תקשורתיים של אנשים עם מוגבלות והתקבלותם בקרב אנשים עם מוגבלות.

4. ערכים ואתיקה בשיקום

1. Wegener, S. T. (1996). The rehabilitation ethic and ethics. *Rehabilitation Psychology*, 41, 5-17.
2. Patterson, J. B., Patrick, A., & Parker, R. M. (2000). Choice: Ethical and legal rehabilitation challenges. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 43, 203-211.
3. Kerr, N., & Meyerson, L. (1987). Independence as a goal and a value of people with physical disabilities: Some caveats. *Rehabilitation Psychology*, 32, 173-180.

4. Zimmerman, M. A., & Warschausky, S. (1998). Empowerment theory for rehabilitation research: Conceptual and methodological issues. *Rehabilitation Psychology, 43*, 3-16.

5. להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת

1. *Practicing psychology in hospitals and health care facilities* (1998). (chap. 4: The culture of the hospital). Washington: APA.
2. Blair, K. L., & Gorman, P. W. (2003). Survival tips for the neuropsychologist in the inpatient rehabilitation setting. *Rehabilitation Psychology, 48*, 310-313.
3. Fogel, J. (2003). Health psychology: A new form of psychotherapy? *Medscape General Medicine, 5*(1).
www.medscape.com/viewarticle/447435

4. וילצ'ינסקי, נ. (2003). "ייסורי השיקומיסט הצעיר או, קול קורא לפסיכולוגיות ולפסיכולוגים השיקומיים. פסיכואקטואליה, מאי, 50-51.

תאריך עדכון: 27/05/2009

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: פסיכותרפיה בשיקום

מספר הקורס: 60-881-01

סוג הקורס: (סמינריון)

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: 2 היקף שעות: 2 סמסטריאליות

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס מטרת הקורס לסקור תיאוריות פסיכולוגיות מרכזיות הרלוונטיות לתפקיד הפסיכולוג/ת

השיקומי/ת במערכות הרפואיות והשיקומיות בארץ.

הקורס יתבסס על ספרות מקצועית, קלאסית ועדכנית, ועל חוויות הסטודנטים/יות במקומות עבודתם המעשית.

הדגש יושם על תרגום התיאוריה המוצעת לביצוע הלכה למעשה כמטפלים/ות בשטח.

המפגשים אמורים לפתח בקרב הסטודנטים/יות יכולת אנליטית ויצירתיות טיפולית, על מנת שיוכלו בעתיד לנתח

את דרישות המערכת וצרכי הקליינטים/יות ולספק את סוג ההתערבות הטיפולית המתאים. חידוד יכולות אלו

יאפשר לסטודנטים/יות לפעול באופן מודע ושיטתי במסגרת המורכבות האופיינית למקצוע הפסיכולוגיה

השיקומית.

ב. תוכן הקורס:

1. מבוא כללי לגישות השונות והאינטגרציה עם התחום השיקומי

2. מבט אל התיאוריות הפסיכודינמיות והפעלתן בשדה השיקומי:

☞ מה פרויד היה אומר על נכויות פיזיות?

☞ יחסי אובייקט: מלאני קליין ודונלד ויניקוט

○ העברה והעברת נגד- הקושי בטיפול באנשים עם נכויות

☞ הפסיכותרפיה האינטרפרסונלית: מהארי סטאק סאליבן ל- Relational

Psychotherapy

3. פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית- הגישה הרלוונטית לטיפול השיקומי?

4. הפסיכותרפיה התמיכתית- פסיכולוגיה חיובית בשיקום?

מהלך השיעורים:

המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית בתחומים שילמדו בקורס.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פתיחה	ראו ביבליוגרפיה לקורס	
2	האינטגרציה של הגישות הדינאמיות בשיקום		
3	פסיכותרפיה פסיכואנליטית ושיקום		
4	פסיכותרפיה פסיכואנליטית ושיקום		
5	יחסי אובייקט ושיקום- מלאני קליין		
6	יחסי אובייקט ושיקום- דונלד ויניקוט		
7	העברת נגד בשיקום על פי גישת יחסי האובייקט		
8	הגישות האינטרפרסונליות ושיקום		
9	הגישות האינטרפרסונליות ושיקום		
10	פסיכותרפיה תמיכתית ושיקום		
11	פסיכותרפיה תמיכתית ושיקום		
12	פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית בשיקום		
13	פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית בשיקום		
14	<u>סיכום</u>		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

עבודה

השתתפות פעילה

מרכיבי הציון הסופי:

100% הגשת עבודה בסיום הקורס.

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה)

1 מבוא כללי

1. Grzesiak, R. C., & Hicok, D. A. (1994). A brief history of psychotherapy and physical disability. *American Journal of Psychotherapy*, 48, pp. 543- 553.

הפסיכותרפיה הפסיכודינמית בשיקום

"הטיפול מסתיים במקום שבו אומללות היסטורית תהומית

הופכת לסבל אנושי רגיל..." (זיגמונד פרויד)

פסיכותרפיה פסיכואנליטית

1. Mitchel, S. A., & Black, M. J. (1995). *Freud and beyond* (Chap. 1: Sigmund Freud and the classical psychoanalytic tradition). New York: Basic Books.

2. Chan, F., Berven, N. L., & Thomas, K.R. (2004). Counselling theories and techniques for rehabilitation health professionals. New York: Springer. (chap.

2: Psychodynamic therapy)

3. Cubbage, M. E., & Thomas, K. R. (1989). Freud and disability. *Rehabilitation Psychology*, 34, 161-173.

תיאוריות יחסי האובייקט

1. Mitchel, S. A., & Black, M. J. (1995). *Freud and beyond* (Chap. 4: Melanie Klein and contemporary Kleinian theory). New York: Basic Books.

2. Mitchel, S. A., & Black, M. J. (1995). *Freud and beyond* (Chap. 5: The British object relations school: W. R. D. Fairbairn and D. W. Winnicott). New York: Basic Books.

3. Segal, J. (1996). Whose disability? Countertransference in work with people with disabilities. *Psychodynamic Counseling*, 2, 155-166.

הגישות האינטרפרסונליות

1. Mitchel, S. A., & Black, M. J. (1995). *Freud and beyond* (Chap. 3: Harry stack Sullivan and interpersonal psychoanalysis). New York: Basic Books.
2. Teyber, E. (2000). Interpersonal process in psychotherapy: A relational approach (chap.1). Brooks.

הפסיכותרפיה התמיכתית בשיקום

1. Pinsker, H. (1994). The role of theory in teaching supportive psychotherapy. *American Journal of Psychotherapy*, 48, 530-542.
2. Dewald, P. A. (1994). Principles of supportive psychotherapy. *American Journal of Psychotherapy*, 48, 505-529.
3. Fow, N. R. (1998). Supportive psychotherapy and psychological adjustment to physical disability. *Journal of Applied Rehabilitation Counseling*, 29, 21-24.

הפסיכותרפיה האקזיסטנציאלית

“Composing a life involves a continual reimagining of the future, and reinterpretation of the past, to give meaning to the present” (M. C. Bateson)

- Chan, F., Berven, N. L., & Thomas, K.R. (2004). Counselling theories and theqniques for rehabilitation health professionals. New York: Springer.
(chap. 4: Person – Centered counseling in rehabilitation professions)
- Chan, F., Berven, N. L., & Thomas, K.R. (2004). Counselling theories and theqniques for rehabilitation health professionals. New York: Springer.
(chap. 6: Logotherapy)

Lukas, E. (1998). The meaning of life and the goals in life for chronically ill people. In: P. T. P. Wong, & P. S. Fry (Eds.), *The human quest for meaning* (chap. 15). London: LEA.

תאריך עדכון: 09_ / 6_ / 28_

שם המרצה: פרופ' אלי וקיל _____

שם הקורס: אבחון נירופסיכולוגי- מבוגרים

מספר הקורס: 01_ - 883_ - 60_

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: 3

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הכשרת הסטודנטים בהעברת אבחון נירופסיכולוגי מלא במגוון תחומי הקוגניציה, כולל ראיון, פגישת סיכום, כתיבת דו"ח.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
חשיפה למודלים התיאורטיים העומדים בבסיס אבחון נירופסיכולוגי לאחר חבלה מוחית. בסיס תיאורטי של המודלים הקוגניטיביים הנלמדים. ומיומנות בהעברת מגוון טסטים.
מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	למודלים התיאורטיים העומדים בבסיס אבחון נירופסיכולוגי		
2	למודלים התיאורטיים העומדים בבסיס אבחון נירופסיכולוגי		
3	בסיס תיאורטי ואבחון קשב		
4	ואבחון קשב		
5	בסיס תיאורטי ואבחון תהליכי ראייה והפרעות בתפיסה		
6	בסיס תיאורטי ואבחון זיכרון		
7	אבחון זיכרון		
8	בסיס תיאורטי ואבחון הפרעות בעקבות פגיעה פרונטאלית		
9	אבחון פונקציות אקזקוטיות		
10	אבחנה מבדלת		

		משיחת סיכום, כתיבת דו"ח	11
			12

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: 3 מטלות במהל השנה, אבחון קשב, תפיסה וזיכרון ולבסוף אבחון נירופסיכולוגי מלא

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי על בסיס דוח אבחון מסכם

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Lezak, M. D., Howieson, D. B., Loring, D. W., Hannay, H. J., & Fischer, J. S. (2004).

Neuropsychological assessment (4th ed.), New York: Oxford University Press.

Lezak, M. D., Howieson, D. B., Loring, D. W., Hannay, H. J., & Fischer, J. S. (2004).

Neuropsychological assessment (4th ed.), New York: Oxford University Press.

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 09/05/30

שם המרצה: אלי וקיל

שם הקורס: אבחון נירופסיכולוגי- מבוגרים

מספר הקורס: 02-883-60

סוג הקורס: תרגיל

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שני היקף שעות: 1

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):** בקורס זה לומדים הסטודנטים עקרונות בסיסיים באבחון והערכה נירופסיכולוגיים, בדגש על ילדים.

ב. **תוכן הקורס:** הסטודנטים לומדים את הבסיס התיאורטי וכן כלי אבחון ספציפיים לאבחון ותהליכי קשב, תהליכי עבוד מידע ויזואלי, זיכרון ולמידה וחשיבה מופשטת כולל פונקציות ניהוליות בילדים. הסטודנטים גם לומדים כיצד לדווח על האבחון על כל מרכיביו החל מהרקע, הופעה והתנהגות, הערכה אישיותית, הערכה קוגניטיבית, סיכום והמלצות.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	נירופסיכולוגיה התפתחותית – גמישות מוחית ותקופות קריטיות בהתפתחות	פרק 1 : Developmental Neuropsychology	
2	עקרונות האבחון בילדים - מבחן קאופמן K-abc סולם העיבוד המנטלי	המדריך למשתמש מבחן K-abc	
3	מבחן קאופמן K-abc סולם הישגים	המדריך למשתמש מבחן K-abc	
4	התפתחות תפיסתית	Visual & Auditory	

	Disorders	וליקויים תפיסתיים	
	Motor & Praxis Disorders	התפתחות מוטורית וליקויים מוטוריים	5
	Language Disorders	התפתחות שפה והפרעות שפה	6
	Attention Disorders	הפרעות קשב וזיכרון בילדות	7
	Executive Functions	תפקודי ניהול ובקרה בילדים	8
	Theory of Mind + Interpretive Session and the Written Report	התפתחות רגשית- בינאישית + סיכום הערכה	9

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות חובה+ הגשת דו"ח מסכם על פי הנלמד בכיתה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): דו"ח אבחון מסכם

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Baron, I.S. (2004). *Neuropsychological* Evaluation of the Child. New York: Oxford. University Press.

Spreen, O., Risser, A. H., & Edgell, D. (1995). *Developmental Neuropsychology*. New York: Oxford. University Press.

תאריך עדכון: 28__/06__/_09_

שם המרצה: פרופ' אלי וקיל

שם הקורס: מבא לנוירופסיכולוגיה שיקומית

מספר הקורס: 60__ - 884__ - 01__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הקשר בין מוח והתנהגות והשלכות של מגוון פגיעות מוחיות

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
בקורס הסטודנטים לומדים על מבנה המוח ותפקודו. שיטות שונות לחקר המוח, ההשלכות התפקודיות והקוגניטיביות לפגיעה באזורים שונים (המיספירות, אונות אחוריות, אונות פרונטאליות) ועקרונות בסיסיים לשיקום אנשים לאחר פגיעה מוחית.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
בכל ההרצאות נעשה שימוש במצגת. כמו כן מוצגים מספר סרטים הממחישים תופעות ייחודיות ודוגמאות לפציינטים לאחר פגיעה מוחית.
תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבנה המוח		
2	שיטות לחקר המוח		
3	הבדלים בתיפקודי ההמיספירות המוחיות		
4	הפרעות שפה - אפאזיה		
5	הפרעות בעיבוד תהליכי ראייה - אגנוזיות		
6	הפרעות בתהליכי זיכרון ואמנזיה		
7	הפרעות בתהליכי זיכרון ואמנזיה		
8	תפקודי האונות הפרונטאליות		
9	השלכות של פגיעה פרונטאלית		
10	עקרונות לטיפול ושיקום פגיעות ראש		
11	הייחודיות בשיקום וטיפול בחבלות ראש טראומטיות		
12	סיכום		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס מבא בפסיכופיזיולוגיה

חובות / דרישות / מטלות: מבחן סוף סימסטר

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Neuropsychology: The neural bases of mental function – By Marie T. Banich

בנוסף ניתנת קריאה עדכנית על פי נושאים

חומר מחייב למבחנים: החומר מההרצאות וחומר הקריאה

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: ד"ר תמר זילברג

שם הקורס: השלכות של נכות פיזית ומחלות כרוניות

מספר הקורס: 60-886-01

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות:

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות): קורס זה נועד להקנות תפיסה אינטגרטיבית של הקשר בין השלכות רפואיות של מחלות כרוניות ונכויות שונות לבין התמודדות הפרט והתיחסות החברה למצבים אלו. בקורס יוצגו מודלים ביו-פסיכו-חברתיים-תרבותיים להבנת התנהגות הפרט וסביבתו בהתמודדותם עם מחלות כרוניות ונכות.

- ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)
1. מודלים תיאורטיים של התמודדות עם נכות ומחלות כרוניות.
 2. דרכי התערבות פסיכולוגיות במצבי חולי כרוני ונכות.
 3. השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות של הגבלות תפקודיות כתוצאה ממחלות כרוניות (סוכרת, מחלות לב ומחלות סרטן).
 4. השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות ושל נכויות כתוצאה מפגיעה נוירולוגית

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

השיעורים הינם שיעורים פרונטליים. במהלך הקורס ישולבו, במידת האפשר, הרצאות של מומחים שיציגו הן את הבעיות התפקודיות והן את השקפת עולמם המקצועית הקשורה בתהליך השיקום במצבי נכות וחולי. בנוסף יוצגו סרטים מקצועיים אשר ימחישו את הנושאים השונים הנלמדים בקורס. הקורס יכלול מספר סיורים במרכזים רפואיים בארץ.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא: התמודדות עם חולי נכות - מודלים שיקומיים		
2	התגובות הפסיכולוגיות לאבדן - גישות תיאורטיות	מאמר של כץ ופלוריאן	
3	טיפולוגיה פסיכו-סוציאלית של חולי ונכות	Rolland Chp. 2 +3	
4	הסתגלות פסיכולוגית לחולי כרוני ונכות	מאמר Stanton, Revenson, & Tennen,	
5	מחלות כרוניות: סרטן		
6	סרטן		סיור מחלקה אונקולוגית
7	מחלות לב		הרצאת אורח
8	סוכרת + נכויות אורטופדיות		הרצאת אורח
9	נכות נירולוגית - טרשת נפוצה		סיור מרכז טרשת נפוצה
10	נכות נירולוגית - חבלות ראש נרכשות		
11	נכות נירולוגית - חבלות מוח שדרה		
12	תגובות נפשיות למצבי חולי ונכות - דכאון		
13	השלכות דינמיות של נכויות- התערבות		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה מסכמת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

BIBLIOGRAPHY (2011)

Crosscutting Issues

“Everyone who is born holds dual citizenship, in the kingdom of the well and in the kingdom of the sick” (Sontag, 1979)

1. Rolland, J.S. (1994). *Families, Illness, & Disability*. New York: Basic Books.
(Chapter 2: The psychosocial typology of illness)
(Chapter 3: The time phases of illness).
2. Pruzinsky, T. & Cash, T. (2002). *Body Image: A handbook of theory, research & clinical practice*. Guilford: New York.
3. Stanton, A. L., Revenson, T. A., & Tennen, H. (2007). Health psychology: Psychological adjustment to chronic disease. *Annual Review of Psychology*, 58, 13.1-13.28.

Psychotherapy Issues

1. Steptoe, A. (2007). Depression and physical illness. Cambridge: Cambridge University Press.

2. Johnson, S. B., & Carlson, D. N. (2004). Medical regimen adherence: Concepts, assessment, and interventions. In: *Handbook of clinical health psychology* (pp.329-354). Washington: APA.
3. Roberts, S. A., Kiselica, M.S., & Fredrickson, S. A. (2002). Quality of life of persons with illnesses: Counseling's holistic contribution. *Journal of Counseling and development*, 80, 422-432.
4. Petrie, K., & T. Revenson (2005). Editorial: New Psychological Interventions in Chronic Illness: Towards Examining Mechanisms of Action and Improved targeting. *Journal of Health Psychology*, 10, 179–184

Diabetes

1. Martz, E. (2003). Living with insulin-dependent diabetes: life can still be sweet. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 47 , 51-57.
2. Keers, J.C., et al (2004). Diabetes rehabilitation: Development and first results of a multidisciplinary intensive education program for patients with prolonged self management difficulties. *Patient Education and Counseling*, 52, 151-157.
3. Rubin, R. R. (2000). Psychotherapy and counseling in diabetes mellitus. In: F. J. Snoek & T. C. Skinner (Eds.), *Psychology in diabetes care* (chapt. 9). New York: Wiley.

Heart Illnesses

1. Callaban, H. E. (2003). Families dealing with advanced heart failure: A challenge and an opportunity. *Critical Care Nursing Quarterly*, 26, 230-243.
2. Molinari, E., Compare, A., & Parati, G. (2006). *Clinical psychology and heart disease*. Springer. (Chapter 18: Interpersonal psychotherapy for depression in patients with coronary heart disease).

Cancer

1. Livneh, H. (2000). Psychosocial adaptation to cancer: The role of coping strategies. *Journal of Rehabilitation*, 66, 40-49.
1. Kreitler, S. (1999). Denial in cancer patients. *Cancer Investigation*, 17, 514-534.
2. Coyne, J. C., Stefanek, M., & Palmer, S.C. (2007). Psychotherapy and survival in cancer: The conflict between hope and evidence. *Psychological Bulletin*, 133, 367-394.

SCI (Spinal Cord Injury)

1. Farrow, J. (1990). Sexual counseling with clients who have spinal cord injuries. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 33, 251-259.
2. Krause, J. S. (1998). Changes in adjustment after spinal cord injury: A 20-year longitudinal study. *Rehabilitation Psychology*, 43, 41-55
3. Thompson, N. J., Coker, J., Krause, J. S., Henry, E. (2003). Purpose in life as a mediator of adjustment after spinal cord injury. *Rehabilitation*

טרשת נפוצה (MS)

4. Devins, G. M. & Shenk, Z. M. (2000). Multiple sclerosis. In R. G. Frank & T. R. Elliot (Eds.), *Handbook of rehabilitation psychology* (pp. 163-164). Washington:DC: APA.
5. McCabe, M.P., McKern, S., & McDonald, E. (2004). Coping and psychological adjustment among people with multiple sclerosis *Journal of Psychosomatic Research*, 56, 355-361
- 6.

ABI (חבלת ראש נרכשת)

1. Armstrong, C. (1991). Emotional changes following brain injury: Psychological and neurological components of depression, denial and anxiety. *Journal of Rehabilitation*, 57,

2. Reekum, R., Cohen, T. & Wong, J. (2000). Can Traumatic Brain Injury Cause Psychiatric Disorders? *The Journal of Neuropsychiatry and Clinical Neurosciences*, 12, 316-327

תאריך עדכון: 09_06_28

שם המרצה: _____ פרופ' אלי וקיל

שם הקורס: _____ אבחון שיקומי כללי

מספר הקורס: 01_890_ - 60_

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: שעה

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
הצגת המטרות באבחון לצרכי שיקום, ההתייחסות לאוכלוסיות מיוחדות עם מוגבלויות ספציפיות

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)
הקורס ניתן במקביל ובשילוב הקורס באבחון נוירופסיכולוגי ובמקביל לנושאים המדוברים באבחון בדיקת פונקציות ספציפיות כאן אנחנו מדגישים את הצרכים הייחודיים לאוכלוסיות עם מוגבלויות

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)
במקביל לאבחון נוירופסיכולוגי

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. **חובות הקורס**:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות בשיעורים השתתפות בשיעורים הגשת שתי עבודות במהלך השנה וודו"ח מסכם.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
תצפית על ראיון חולה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Lezak, M. D., Howieson, D. B., Loring, D. W., Hannay, H. J., & Fischer, J. S. (2004).

Neuropsychological assessment (4th ed.), New York: Oxford University Press.

Strauss, E., Sherman, E. M. S., & Spreen, O. (2006). *A Compendium of*

Neuropsychological Tests (3rd Ed.), New York: Oxford University Press.

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: __/__/__

שם המרצה: ד"ר רבקה תובל-משיח

שם הקורס: טראומה ודחק: אבחון והתמודדות

מספר הקורס: __01__ - __891__ - __60__

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

היקף שעות:

סמסטר:

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא להקנות ללומדים ידע מעודכן ברמה התיאורטית, המחקרית והטיפולית על טראומה, ועל ההתמודדות איתה. הקורס יפגיש את הלומדים עם ההפרעות השונות הנקשרות לטראומה, אבחנתן, ודרכי הטיפול בהן, כמו גם את הידע המחקרי הקיים בתחום זה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

- הקורס יבחן את מושג הטראומה, התפתחותו, והקשר בינו לבין מושגים דומים (משבר, דחק), ויעסוק במספר היבטים הקשורים לשדה המחקר והטיפול בטרומה:
1. גורמים – נסקור את הגורמים השונים הטיפוליים לתופעה תוך ניסיון להצביע על המשותף בצד השונה בהתאם לפרמטרים שיועלו. בנוסף, נסקור מאפיינים רווחים של התגובה המיידית לאירוע טראומתי.
 2. מאפיינים - נתאר מספר הפרעות הנקשרות לאירועים טראומטיים, זאת ע"פ DSM-IV, כמו גם לפי תפיסות מובילות נוספות, וכן נעמיק בהבנת החוויה הסובייקטיבית של ניצולי טראומה. 3. הבנה אתיולוגית- נסקור את הידע העכשווי הנוגע לקשר שבין מצבים טראומטיים, התולדות שלהם ומערכות זיכרון שונות.
 4. היבטים בטרומה- פגיעה מינית, טרור, מצבי משבר טראומטיים, טראומה אישית וטראומה קולקטיבית, הקשר למשתנים נוספים כגיל ומגדר.
 4. דרכי טיפול - במהלך הקורס נכיר טכניקות טיפוליות אשר מצויות בשימוש בטיפול בהפרעה.
- מהלך השיעורים:** (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

הקורס הוא קורס חדש, ועדיין לא הוכן, לא מבחינת השיעורים, ולא מבחינת הביבליוגרפיה.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			

			2
			3

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון 20.5.2009_

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: פסיכופתולוגיה

מספר הקורס: קורס מס: 60-898-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** א+ב **היקף שעות:** 2 ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בקורס זה ילמדו הפרעות הנפש השונות כמו גם מאפייני האישיות הנורמלית והאישיות הפתולוגית, תוך כדי קישור הפסיכופתולוגיה למקורות ההתפתחותיים ולנקודת העצירה ההתפתחותית. בקורס ילמדו מאפייני האישיות הנורמלית, האישיות הגבולית, הפרעות אישיות וכן הפסיכוזות הסכיזופרניה ומחלות אפקטיביות במספר היבטים ועל פי מספר קריטריונים. ילמדו עקרונות האבחון הפנומנולוגיה (על פי

ה-DSM ו-ICD) והאבחנה הדינמית (על פי קרנברג וה-PDM). תיערך הדגמה קלינית של הפתולוגיות השונות והטיפול בהן.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

- א. התיאוריות ההתפתחותיות התורמות להבנת הפסיכופתולוגיה: ויניקוט, מלני קליין, מרגרט מהלר, גון בולבי ופונגי.
- ב. רמות ארגון האישיות על פי קרנברג וה-PDM: רמה נורוטית וגבולית – המאפיינים, האטיולוגיה, הביטויים הקליניים וההתוויה הטיפולית.
- ג. פסיכוזות: סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות.
- ד. הפרעות אישיות- הפרעת אישיות גבולית, היסטריונית, אנטיסוצאלית, נרקיסיסטית, סכיזואידית ונמנעת.
- ה. הטיפול בהפרעות האישיות השונות.

מהלך השיעורים:

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הקדמה- פסיכופתולוגיה		
2	תאוריה התפתחותית-		
3-4	מרגרט מהלר		
5-	דונלד ויניקוט		
6	בולבי		
7	פונגי-מטנליזציה		
8	האבחנה ההתפתחותית		
9	הצגת מקרה של אבחנה התפתחותית		
10-13	האבחנה המבנית של קרנברג		
14-15	הפרעת אישיות		

		גבולית	
		הפרעת אישיות נרקיסיסטית ואנטי סוציאלית	16-17
		הפרעת אישיות היסטוריונית	18-19
		הפרעת אישיות סכיזואידית ונמנעת	20-21
		הפסיכוזות, סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות	22-26

ג. חובות הקורס:
השתתפות בקורס חובה.
רשימת קריאה חובה

דרישות קדם: אין דרישות קדם.

חובות / דרישות / מטלות:
חובת נוכחות בשיעור.
קריאת ספרות נדרשת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון בקורס הינו ציון הבחינה בסוף השנה. הבחינה מתייחסת לנלמד בכתה ולביבליוגרפיה .

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) מה שמסומן בכוכבית * חובה
אוגדן, ת. (2002). *הקצה הפרימיטיבי של החוויה*. תל אביב: עם עובד.
אוגדן, ת. (2003). *מצע הנפש*. תל אביב: תולעת ספרים.
טסטין, פ. (2008). *מחסומים אוטיסטיים במטופלים נוירוטים*. תל אביב: תולעת ספרים.
קסון ר. , בוצ'ר ג'. ומינקה ס. (1998). פסיכותרפיה והחיים המודרניים (3 כרכים), האוניברסיטה הפתוחה.

*Akhtar, S. (1987). Schizoid personality disorder: A synthesis of developmental, dynamic and descriptive features. *American Journal of Psychotherapy*, 61, 499-518.

American Psychiatric Association. (2001). *Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders* (4th ed., test revision). Washington DC: Author.

American Psychiatric Association (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual* (PDM). Silver Spring MD: The Alliance of Psychoanalytic Organization.

Bion, W. R. (1962). *Learning from Experience*. London: Heinemann Medical Books.

*Blanck, G., & Blanck, R. (1974). Descriptive developmental diagnosis. In: *Ego Psychology*, (pp. 91-118). New York: Columbia University Press.

Celani, D. P. (2001). Working with Fairbairn's ego structures. *Contemporary Psychoanalysis*, 37, 391-416

Fairbairn, W. R. D. (1944). Endopsychic structure considered in terms of object-relationships. In: *Psychoanalytic studies of the personality* (pp. 138-151). London: Routledge & Kegan Paul.

Fairbairn, W. R. D. (1946). The Repression and the return of the bad objects (with special reference to "War neuroses"), In *Psychoanalytic studies of the Personality* (pp. 59-81). London: Routledge & Kegan Paul

*Gabbard, G. O. (2000). *Psychodynamic psychiatry in clinical practice* (3rd. ed.).

Washington DC: American Psychiatric Press.

Greenberg J. R., & Mitchell S. A. (1983). *Object Relations in Psychoanalytic Theory*, (pp. 188-209). Cambridge: Harvard University Press.

*Kernberg, O. (1992). *Aggression in personality disorders and perversions*. New Haven, CT: Yale University Press.

*Klein, M. (1946). Notes on some Schizoid mechanisms. *International Journal of Psycho Analysis*, 27, 99-110.

Kohut, H. (1971). *The analysis of the self*. New York: International Universities Press.

*Kohut, H. (1966). Forms and transformations of narcissism. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 145, 243-272.

*Kohut, H., & Wolf, E. S. (1978). The disorders of the self and their treatment: An Outline. *International Journal of Psycho-Analysis*, 59, 413-425.

*Mahler, M. S. (1978). On the first three subphases of the separation- individuation process. *International Journal of Psycho-Analysis*. 32, 1-14.

*Mahler, M. S., & Pine, F., & Bergman, A. (1975). *The psychological birth of the*

human infant: Symbiosis and individuation. New York: Basic Books.

McWilliams, M. (1994). *Psychoanalytic diagnosis.* New York: Guilford Press.

Obegi, J., & Berant, E, (2008). *Attachment theory and research in clinical work with adults.*
New York: Guilford Press.

*Winnicott, D. W. (1953). Transitional objects and transitional phenomena. *International Journal of Psychoanalysis*, 34, 89-97.

תאריך עדכון 20.5.2009_

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: פסיכופתולוגיה

מספר הקורס: קורס מס: 60-898-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א+ב היקף שעות: 2 ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בקורס זה ילמדו הפרעות הנפש השונות כמו גם מאפייני האישיות הנורמלית והאישיות הפתולוגית, תוך כדי קישור הפסיכופתולוגיה למקורות ההתפתחותיים ולנקודת העצירה ההתפתחותית. בקורס ילמדו מאפייני האישיות הנורוטי, האישיות הגבולית, הפרעות אישיות וכן הפסיכוזות הסכיזופרניה ומחלות אפקטיביות במספר היבטים ועל פי מספר קריטריונים. ילמדו עקרונות האבחון הפנומנולוגיה (על פי DSM ו-ICD) והאבחנה הדינמית (על פי קרנברג וה-PDM). תיערך הדגמה קלינית של הפתולוגיות השונות והטיפול בהן.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

1. התיאוריות ההתפתחותיות התורמות להבנת הפסיכופתולוגיה: וינקוט, מלני קליין, מרגרט מהלר, ג'ון בולבי ופונגי.
2. רמות ארגון האישיות על פי קרנברג וה-PDM: רמה נורוטי וגבולית – המאפיינים, האטיולוגיה, הביטויים הקליניים וההתוויה הטיפולית.
3. פסיכוזות: סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות.
4. הפרעות אישיות- הפרעת אישיות גבולית, היסטריונית, אנטיסוצאלית, נרקיסיסטית, סכיזואידית ונמנעת.
5. הטיפול בהפרעות האישיות השונות.

מהלך השיעורים:

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הקדמה- פסיכופתולוגיה		
2	תאוריה התפתחותית-		
3-4	מרגרט מהלר		
5-	דונלד ויניקוט		
6	בולבי		
7	פונגי-מטנליזציה		
8	האבחנה ההתפתחותית		
9	הצגת מקרה של אבחנה התפתחותית		
10-13	האבחנה המבנית של קרנברג		
14-15	הפרעת אישיות גבולית		
16-17	הפרעת אישיות נרקסיסטית ואנטי סוציאלית		
18-19	הפרעת אישיות היסטוריונית		
20-21	הפרעת אישיות סכיזואידית ונמנעת		
22-26	הפסיכוזות, סכיזופרניה והפרעות אפקטיביות		

ג. חובות הקורס:
השתתפות בקורס חובה.
רשימת קריאה חובה

דרישות קדם: אין דרישות קדם.

חובות / דרישות / מטלות:
חובת נוכחות בשיעור.
קריאת ספרות נדרשת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
הציון בקורס הינו ציון הבחינה בסוף השנה. הבחינה מתייחסת לנלמד בכתה ולביבליוגרפיה .

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות) מה שמסומן בכוכבית * חובה
אוגדן, ת. (2002). *הקצה הפרימיטיבי של החוויה*. תל אביב: עם עובד.
אוגדן, ת. (2003). *מצע הנפש*. תל אביב: תולעת ספרים.
טסטין, פ. (2008). *מחסומים אוטיסטיים במטופלים נוירוטים*. תל אביב: תולעת ספרים.
קרסון ר. , בוצ'ר ג'. ומינקה ס. (1998). פסיכותרפיה והחיים המודרניים (3 כרכים), האוניברסיטה הפתוחה.

*Akhtar, S. (1987). Schizoid personality disorder: A synthesis of developmental, dynamic and descriptive features. *American Journal of Psychotherapy*, 61, 499-518.

American Psychiatric Association. (2001). *Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders* (4th ed., test revision). Washington DC: Author.

American Psychiatric Association (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual* (PDM). Silver Spring MD: The Alliance of Psychoanalytic Organization.

Bion, W. R. (1962). *Learning from Experience*. London: Heinemann Medical Books.

*Blanck, G., & Blanck, R. (1974). Descriptive developmental diagnosis. In: *Ego Psychology*, (pp. 91-118). New York: Columbia University Press.

Celani, D. P. (2001). Working with Fairbairn's ego structures. *Contemporary Psychoanalysis*, 37, 391-416

Fairbairn, W. R. D. (1944). Endopsychic structure considered in terms of object-relationships. In: *Psychoanalytic studies of the personality* (pp. 138-151). London: Routledge & Kegan Paul.

Fairbairn, W. R. D. (1946). The Repression and the return of the bad objects (with special reference to "War neuroses"), In *Psychoanalytic studies of the Personality* (pp. 59-81). London: Routledge & Kegan Paul

*Gabbard, G. O. (2000). *Psychodynamic psychiatry in clinical practice* (3rd. ed.).

Washington DC: American Psychiatric Press.

Greenberg J. R., & Mitchell S. A. (1983). *Object Relations in Psychoanalytic Theory*, (pp. 188-209). Cambridge: Harvard University Press.

*Kernberg, O. (1992). *Aggression in personality disorders and perversions*. New Haven, CT: Yale University Press.

*Klein, M. (1946). Notes on some Schizoid mechanisms. *International Journal of Psycho Analysis*, 27, 99-110.

Kohut, H. (1971). *The analysis of the self*. New York: International Universities Press.

*Kohut, H. (1966). Forms and transformations of narcissism. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 145, 243-272.

*Kohut, H., & Wolf, E. S. (1978). The disorders of the self and their treatment: An Outline. *International Journal of Psycho-Analysis*, 59, 413-425.

*Mahler, M. S. (1978). On the first three subphases of the separation- individuation process. *International Journal of Psycho-Analysis*. 32, 1-14.

*Mahler, M. S., & Pine, F., & Bergman, A. (1975). *The psychological birth of the human infant: Symbiosis and individuation*. New York: Basic Books.

McWilliams, M. (1994). *Psychoanalytic diagnosis*. New York: Guilford Press.

Obegi, J., & Berant, E, (2008). *Attachment theory and research in clinical work with adults*. New York: Guilford Press.

*Winnicott, D. W. (1953). Transitional objects and transitional phenomena. *International Journal of Psychoanalysis*, 34, 89-97.

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: יהודית אברהם

שם הקורס: פרקטיקום קליני שיקומי

מספר הקורס: __01__ - __901__ - __60__

סוג הקורס: פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנתי היקף שעות: 4

א. **מטרות הקורס**: הקניית בסיס קליני וכלים טיפוליים לפסיכותרפיה בהקשרים שיקומיים.

ב. **תוכן הקורס**: דיון בתאורי מקרה של מטופלים והדרכה קבוצתית.

מהלך השיעורים: בכל שיעור יציגו הסטודנטים מהלך של טיפול אותו הם עושים במסגרת הקליניקה המחלקתית, יערך דיון, למידת עמיתים והדרכה.

ג. **חובות הקורס**: נוכחות, טיפול בשני מטופלים במסגרת הקליניקה המחלקתית, השתתפות בהדרכות פרטניות, הגשת דוחות של אינטק וסיכומי טיפול.

דרישות קדם: סיום פרקטיקום קליני של שנה א' של התואר השני.

מרכיבי הציון הסופי: תהליך למידה והתקדמות לאורך השנה, התנהלות מול המטופלים ובהדרכה, והערכה של יכולות טיפוליות שונות.

תאריך עדכון: 04/05/09

המרצה: דר' אילנית חסון-אוחיון

שם הקורס: פרקטיקום קליני שיקומי

מספר הקורס: 02_ - 901_ - 60_

סוג הקורס: פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: שנת' היקף שעות: 4

א. **מטרות הקורס**: ההקניית בסיס קליני וכלים טיפוליים לפסיכותרפיה בהקשרים שיקומיים.

ב. **תוכן הקורס**: דיון בתאורי מקרה של מטופלים והדרכה קבוצתית.

מהלך השיעורים: בכל שיעור יציגו הסטודנטים מהלך של טיפול אותו הם עושים במסגרת הקליניקה המחלקתית, יערך דיון, למידת עמיתים והדרכה.

ג. **חובות הקורס**: נוכחות, טיפול בשני מטופלים במסגרת הקליניקה המחלקתית, השתתפות בהדרכות פרטניות, הגשת דוחות של אינטק וסיכומי טיפול.

דרישות קדם: סיום פרקטיקום קליני של שנה א' של התואר השני.

מרכיבי הציון הסופי: תהליך למידה והתקדמות לאורך השנה, התנהלות מול המטופלים ובהדרכה, והערכה של יכולות טיפוליות שונות.

תאריך עדכון: 28/6/09

שם המרצה: פרופ' שאול פוקס

שם הקורס: יסודות בפסיכולוגיה ארגונית

מספר הקורס: 60-910-01

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 4

אתר הקורס באינטרנט: קורס מתוקשב. /HI2.biu.ac.il /?

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה הינו הקורס הראשוני, הבסיסי והמקיף בפסיכולוגיה ארגונית – תעשייתית לסטודנטים לתארים שני במגמה החברתית – ארגונית. למרבית הסטודנטים המתקבלים למגמה הארגונית אין כל ידע שיטתי קודם על הפסיכולוגיה הארגונית. במרבית המחלקות לפסיכולוגיה באוניברסיטאות בארץ אין קורסים לתואר הראשון בתחום זה. הקורס מיועד, איפוא, להקנות לסטודנטים רקע רחב ועדכני על הפסיכולוגיה הארגונית, להפגישם עם המתודות, המושגים, תחומי המחקר והעשייה, והתיאוריות הרווחות. הקורס אמור להוות תשתית ידע ובסיס לקורסים האחרים בפסיכולוגיה ארגונית.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
בכל שבוע 4 שעות לימוד אקדמיות מפוצלות ליומיים בשבוע. בחלקו האחד (2 שעות) מוצגים נושאים על ידי המרצה, ובחלקו השני (2 שעות) מציגים הסטודנטים ספרים המהווים אבני דרך בפסיכולוגיה ארגונית או משמשים נושאים עכשוויים. לאחר הצגת הסטודנט מתקיים דיון פתוח על הנושא המוצג. הקורס מתוקשב - מידע, חומרים, קישורים לאתרים באינטרנט, סיכומי עבודות של הסטודנטים ודיונים מתקיימים באמצעות המערכת המתוקשבת.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

נושאים שייסקרו על ידי המרצה, על פי סדר זה:

1. סקירה כוללת: תחומי עיסוקה של הפסיכולוגיה הארגונית. סקירה הסטורית. פסיכולוגיה תעשייתית ופסיכולוגיה ארגונית. ממשקי התחום עם תחומים אחרים. תחומי הפעילות של הפסיכולוג הארגוני. הקהילה והארגונים המקצועיים בארץ ובעולם.
2. ניתוח עיסוקים, סיווג עיסוקים, ספריות עיסוקים, ניתוח וסיווג עיסוקים כבסיס לייעוץ בבחירת מקצוע.
3. גיוס עובדים. מודלי גיוס וקליטת עובדים. הצגת הארגון בפני המועמדים, סוגיית realistic job preview.
4. מיון, ברירה וקידום עובדים באמצעות מבחנים פסיכולוגיים. (ראיון, מבחנים, מרכזי הערכה, הערכת עמיתים ועוד)
5. הפסיכולוגיה ההתפתחותית של ארגונים.
6. עמדות ושביעות רצון.
7. מוטיבציה. תיאוריות מוטיבציה (טיילור, VIE, תיאוריה X, Y, Z, הרצברג, אדמס ועוד).
8. הערכת ביצוע.
9. ארגון כמערכת. מודל המערכת הפתוחה. מודל התלות (contingency)
10. תרבות ארגונית
11. צדק ארגוני והתנהגות אזרחית
12. שינוי ותהליכי שינוי בארגון.
13. גישות פוסטמודרניות בפסיכולוגיה ארגונית.

לכל שיעור יש לקרוא את הפרק המקביל בספרי הלימוד.
ספרים שיוצגו על ידי הסטודנטים, שני ספרים בכל שיעור, רצוי לפי הסדר הבא:

- *1. Taylor, F.W. (1947). *The principles of scientific management*. Harper & Row.
- *2. McGregor, D. (1960). *The human side of enterprise*. McGraw-Hill.
- 3. Argyris, C. (1964). *Integration the individual and the organization*. Wiley.
- 4. Argyris, C. (1976). *Increasing leadership effectiveness*. Wiley.
- *5. Herzberg, F. (1966). *Work and the nature of man*. World Publishing Co.

6. Likert, R. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill.
 - *7. Peters, T. J., & Waterman, R.H. Jr. (1982). *In search of excellence*. Warner Books.
 8. Blake, R.R., & Mouton, J.S. (1976). *Building a dynamic corporation through GRID organization development*. Addison-Wesley.
 9. Bennis, W.W.G., & Nanus, B. (1985). *Leaders*. Harper & Row.
 10. Morgan, G. (1986). *Images of organization*. Sage. Chapters 2 and 3.
 11. Morgan, G. (1986). *Images of organization*. Sage. Chapters 6 and 9.
 - *12. Deal, T.E., & Kennedy, A.A. (1982). *Corporate cultures*. Addison-Wesley.
 13. Waterman, R.H. (1987). *The renewal factor*. Bantam Books.
 - *14. Ouchi, W.G. (1981). *Theory Z*. Avon Books.
 15. Toffler, A. (1990). *Power shift*. Bantam.
 - *16. Senge, P.M. (1990). *The fifth discipline*. N.Y.: Doubleday.
 17. Gladwell, M. (2005). *The Tipping point: How little things can make a big difference*. Warner.
- בעברית: נקודת המפנה. הוצאת ידיעות אחרונות.

- *18. פטר. העקרון הפיטרי.
- *19. פרקינסון. חוק פרקינסון.
20. כץ עמוס. מבוא לתורת הפעילות.
- *21. ואצלאוויק, פ., ויקלנד, ג., ופיש, ר. (1979). שינוי, עקרונות של יצירת בעיות ופתירתן. ספרית פועלים.
- *22. המר, מ., וצ'מפי, ג. (1994). עיצוב מחדש של התאגיד. הוצאת מטר.
23. נעמי קליין (2002). בלי לוגו. המטרה: בריוני המותגים. הוצאת בבל.
24. רובין שארמה (2002). חכמת המנהיגות. הוצאת כתר.
25. סיכום אחת החברות האחרונות של סטטוס, משאבי אנוש, או אקזקוטיב.

* ספרים אלה חייבים להיסקר.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין. קורס חובה לשנה ראשונה לתאר השני בפסיכולוגיה חברתית – ארגונית. לא ניתן לדחות קורס.

1. **חובות / דרישות / מטלות:** על כל סטודנט להציג בעל פה ספר אחד בתחום, מתוך רשימת ספרים (ראה ברשימה הביבליוגרפית תחת הכותרת " לעבודות השבועיות"). בנוסף להצגה בעל פה עליו לסכם את הספר סיכום קצר בכתב ולהעמיד את המצגת ואת הסיכום לעיון הסטודנטים באתר המתקשב.
2. מבחן בית. הסטודנטים מקבלים רשימת שאלות. עליהם להשיב על 20 שאלות מהרשימה, עד שני עמודים לכל שאלה.

לא ניתן לעבור את הקורס ללא מילוי שתי הדרישות העיקריות – הצגת ספר, כאמור, והצלחה במבחן הבית. בנוסף, על הסטודנטים להיות פעילים בדיונים בכתב, וכן בקריאה ובתרומה לאתר הקורס הממוחשב.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון נקבע בעיקרו על פי ההישגים במבחן הבית. הציון ניתן במספרים. הצלחה מיוחדת בהצגת הספר בע"פ ובהשתתפות בדיונים עשויה להעלות את הציון הסופי בעד 10 נקודות.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

1. סמואל, יצחק. (1990 או המהדורה החדשה). *אלגוריתם: מאפיינים, מבנים, תהליכים*. הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה.
2. כל ספר מבוא לפסיכולוגיה תעשייתית ארגונית משנת 1995 ואילך. דוגמאות:
Aamodt, M. G. (1999). *Applied industrial/organizational Psychology*. Brooks/Cole.
Gordon, Judith R. (2002). *Organizational behavior: A diagnostic approach*. Upper Saddle River : Prentice Hall.
Jex, Steve M (2002). *Organizational Psychology: A scientist-practitioner approach*. New York: Wiley.
Landy, Frank J., & Conte, J. (2008). *Work in the 21st century: An introduction to industrial and organizational psychology*. Boston: McGraw-Hill..
Spector, Paul E. (2003). *Industrial and organizational Psychology: Research and practice*. New York: Wiley.

חומר מחייב למבחנים:

1. ספרי החובה (ראה למעלה).
2. החומר שהמרצה סקר.
3. הספרים שהסטודנטים הציגו.
4. החומרים המופיעים באתר המתקשב

תאריך עדכון: 02/02/2010

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: מגמות מחקר עדכניות: מפגשים מן הסוג השלישי בין פסיכופתולוגיה

ונירופסיכולוגיה קלינית

מספר הקורס: 60-911-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תש"ע

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס: (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לתחומי מחקר עדכניים בתחום הנירופסיכולוגיה הקלינית והמדעית, עם דגש על הקשר שבין נירופסיכולוגיה ופסיכופתולוגיה. תוך הצגת פרונטאליות ודיונים כיתתיים, הסטודנטים יתנסו בניתוח שיטתי של מחקרים בתחומים השונים של נירופסיכולוגיה. מסגרת זו תאפשר לסטודנטים להתנסות בהצגה פרונטאלית והובלת דיון כיתתי ותסייע בפיתוח רעיונות למחקר בתחום התעניינותם.

ב. תוכן הקורס:

בתחילת הקורס יוצגו המונחים הבסיסיים וגישות למידה העוסקות ביחס בין תפקוד המוח והתנהגות. חלקו המרכזי של הקורס יעסוק במחקרים עדכניים מתחומי הנירופסיכולוגיה והפסיכופתולוגיה.

מהלך השיעורים:

בחלקו הראשון של הסמסטר, תינתן הרצאה בשבוע (2 שעות סמסטריאליות). בחלקו השני של הסמסטר הסטודנטים יתבקשו לקרוא מאמרים עדכניים ולהכין אותם לדיון כיתתי.

הדיונים בהנחיית הסטודנטים יתבצעו באופן הבא:

1. בחירת 1-2 מאמרים והעברתם במייל (שבוע מראש) לשאר הכיתה.
2. הצגת רקע כללי על הנושא הנבחר.
3. הצגת המאמר/ים.
4. דיון כיתתי.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

	נושא השיעור	קריאה נדרשת	קריאת רשות
1	רקע היסטורי ופילוסופי		
2	נירופסיכולוגיה קלינית		
3	נירופסיכולוגיה של פגיעות ראש	Rassovsky et al., 2006a,b	פרק 26 – עמ' 702-706 Kolb & Whishaw

4	ניורופסיכולוגיה של סכיזופרניה	Green et al., 2000; Sergi et al., 2006	פרק 27 – עמ' 723-726 Kolb & Whishaw
	<u>נושאים לדוגמא:</u>		
5	PTSD		
6	הפרעות דיכאון ו/או חרדה		
7	ADHD		
8	אפילפסיה		
9	אוטיזם ו/או אספרגר		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

מיועד לדוקטורנטים.

חובות / דרישות / מטלות:

4. נוכחות בשיעורים.
5. הרצאה ודיון כיתתי.
6. הגשת הצעה מחקרית.

מרכיבי הציון הסופי:

1. הרצאה והובלת דיון כיתתי = 50%.
2. הצעת מחקר = 50%.

ד. ביבליוגרפיה:

- Kolb, B., & Whishaw, I. Q. (2003). *Fundamentals of human neuropsychology*. 5th ed. New York: Worth Publishers.
- Green, M. F., R. S. Kern, et al. (2000). Neurocognitive deficits and functional outcome in schizophrenia: Are we measuring the "right stuff"? *Schizophrenia Bulletin* 26: 119-136.
- Rassovsky, Y., P. Satz, et al. (2006a). Functional outcome in TBI I: Neuropsychological, emotional, and behavioral mediators. *Journal Of Clinical And Experimental Neuropsychology* 28: 567-580.
- Rassovsky, Y., P. Satz, et al. (2006b). Functional outcome in TBI II: Verbal memory and information processing speed mediators. *Journal Of Clinical And Experimental Neuropsychology* 28: 581-591.
- Sergi, M. J., Y. Rassovsky, et al. (2006). "Social perception as a mediator of the influence of early visual processing on functional status in schizophrenia." *American Journal Of Psychiatry* 163: 448-454.

תאריך עדכון: 31/ 5/ 09

שם המרצה: ד"ר ליעד עוזיאל

שם הקורס: מחקר חברתי מתקדם

מספר הקורס: 60-913-01

סוג הקורס: סמינריון

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א + ב היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):
ביצוע מחקר חברתי על כל שלביו.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

במסגרת הקורס נעסוק בגיבוש רעיונות מחקרניים, פיתוחם, תרגומם למערך מחקר, בחינתם באופן אמפירי, וניסוחם בדו"ח מחקר.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

השיעורים הראשונים יתקיימו במתכונת של הרצאות פרונטליות.
בהמשך השנה יתקיימו מפגשים אישיים עם קבוצות המחקר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

- השיעורים הראשונים בקורס יעסקו בגיבוש נושאי מחקר.
 - הסטודנטים חופשיים לבחור נושאי מחקר כרצונם תוך זיקה למסגרת הכללית בה עוסק הקורס: **הבדלים בין-אישיים בהתנהגות חברתית**. (כלומר, המחקר צריך לכלול התייחסות לתופעה חברתית וגם למשתנה אישיותי).
- החל מן המפגש ה-5, נדון ברעיונות המחקר של הסטודנטים. בכל שיעור נדון ברעיון תוך קריאת מאמר רלוונטי בנסיון לגבש שאלת מחקר ומסגרת מחקר.
 - בשיעורים אלו כל סטודנט יידרש:
 - להציג את נושא המחקר שלו/ה (ברמות פיתוח שונות בהתאם לתאריך השיבוץ).
 - להציע (שבוע לפני השיעור) מאמר (מאמר אמפירי, לא סקירה) לקריאה עבור הכיתה הקשור לנושא המחקר.
- בסיום סמסטר א' יגישו הסטודנטים הצעת מחקר מפורטת (ביחידים).
 - הצעת המחקר תכלול מבוא, שיטה, מקורות ונספחים (במידת הצורך) ותהייה בהיקף של עד 12 עמודים.

- בסמסטר ב' נעסוק בביצוע המחקרים בקבוצות. כל קבוצה תחקור את אחת משאלות המחקר שהוצעה. מרבית השיעורים יתבססו על מפגשים אישיים עם הצוותים.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

- בסמסטר הראשון: הגשת הצעת מחקר.
- בסמסטר השני: ביצוע המחקר, כתיבת דו"ח מחקר מסכם, והצגת המחקר.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון ייקבע על בסיס דו"ח המחקר שיוגש בסוף השנה.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

חומר הקריאה יותאם לנושאי המחקר.
כמו-כן, יידרשו הסטודנטים לקריאה העוסקת בסוגיות כלליות של ביצוע מחקר חברתי:

Anderson, C. A., Lindsay, J. J., & Bushman, B. J. (1999). Research in the psychological laboratory: Truth or triviality? *Current Directions in Psychological Science*, 8(1), 3-9.

Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of General Psychology*, 1, 311-320.

Bem, D. J. (1987). Writing the empirical journal article. In M. P. Zanna & J. M. Darley (Eds.), *The compleat academic: A practical guide for the beginning social scientist* (pp. 171-201). New York: Random House.

McGuire, W. J. (1997). Creative hypothesis generating in psychology: some useful heuristics. *Annual Review of Psychology*, 48, 1-30.

White, L. (2005). Writes of passage: Writing an empirical journal article. *Journal of Marriage and Family*, 67, 791-798.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 26.05.09

שם המרצה: ד"ר אלה מירון-ספקטור

שם הקורס: מחקר חברתי מתקדם

מספר הקורס: 60-913-02

סוג הקורס: סמינריון

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א' ו ב' היקף שעות: שעתיים

אתר הקורס באינטרנט: יעודכן

א. מטרות הקורס:

רכישת מיומנות בביצוע מחקר חברתי וארגוני על כל שלביו. במסגרת הקורס נעסוק בגיבוש רעיונות מחקרניים, פיתוחם, תרגומם למערך מחקרי, בחינתם באופן אמפירי, וניסוחם בדו"ח מחקר.

ב. תוכן הקורס:

הקורס יעסוק במחקר על למידה, יצירתיות וחדשנות של עובדים וצוותים בארגונים. התכנים הספציפיים וחומר הקריאה יוכתבו על ידי משתתפים בהתאם לנושאי המחקר הנבחרים.

מהלך השיעורים:

מהלך הקורס

סמסטר א' – פיתוח רעיון מחקר והצגתו בכתב ובעל-פה

- השיעורים הראשונים בקורס יעסקו בגיבוש נושאי מחקר.
 - הסטודנטים חופשיים לבחור נושאי מחקר כרצונם תוך זיקה למסגרת הכללית בה עוסק הקורס: למידה, חדשנות ויצירתיות הפרט או הצוות בארגונים (כלומר, המחקר צריך לבחון תופעה הקשורה ללמידה ארגונית, יצירתיות וחדשנות של פרטים או צוותים ורלוונטית לעולם הארגוני). המחקר המוצע יכול להיות מחקר שדה או מחקר מעבדה.
- החל מן המפגש ה-5, נדון ברעיונות המחקר של המשתתפים. בכל שיעור נדון ברעיון של אחד המשתתפים תוך קריאת מאמר רלוונטי בנסיון לגבש שאלת מחקר ומסגרת מחקר.
 - בשיעורים אלו כל משתתף יידרש:
 - להציג את נושא המחקר שלו/ה (ברמות פיתוח שונות בהתאם לתאריך השיבוץ).
 - לבחור מאמר אמפירי רלוונטי לנושא המחקר מכתב עת מוביל בתחום כדוגמאת: OS, AMJ, ASQ, JAP, OBHDP, JPSP או אחרים ולשלוח שבוע לפני השיעור את המאמר לשאר המשתתפים. על המשתתפים לקרוא את המאמר לפני השיעור.
- בסיום סמסטר א' יגישו הסטודנטים הצעת מחקר מפורטת (ביחידים).

- הצעת המחקר תכלול מבוא, שיטה, מקורות ונספחים (במידת הצורך) ותהייה בהיקף של עד 12 עמודים.

סמסטר ב' – ביצוע מחקר וכתיבת דו"ח מחקר

בסמסטר ב' נעסוק בביצוע המחקרים בקבוצות של שני סטודנטים. כל זוג סטודנטים יחקור את אחת משאלות המחקר שהציעו. מרבית השיעורים יתבססו על מפגשים אישיים עם הצוותים. בסיום הסמסטר יוגש דו"ח מחקר סופי. הדו"ח יציג את סיכום עבודת המחקר ויכתב בפורמט של עבודה מדעית. הדו"ח יכלול תקציר, מבוא, שיטה, ממצאים, דיון, רשימת מקורות, נספחים. היקף הדו"ח אינו מוכתב. עליו לכלול את הפרקים הבאים: תקציר שאינו עולה על 250 מילה; מבוא ממצה המסתיים בהשערות מחקר ברורות (היקף: 5-10 עמודים); שיטה הכוללת תיאור המדגם, הכלים, וההליך; פרק תוצאות הכולל התייחסות לשלשה היבטים: תיאור כללי של משתני המחקר, בדיקת השערות המחקר (החלק המרכזי בפרק), התייחסות להסברים חלופיים/ממצאים נוספים; דיון, הכולל את סיכום הממצאים לאור ההשערות, השלכות הממצאים למושגים התיאורטיים שנכללו במחקר, יישומים פרקטיים של המחקר, התייחסות לחולשות המחקר, והצעות למחקרי המשך; רשימת מקורות בפורמט של ה-APA. על הרשימה לכלול מקורות מרכזיים בתחום עם עדיפות למחקרים מ-10 השנים האחרונות; נספח, אשר יציג את כלי המחקר וניתוח של נתונים שלא הוצגו בגוף הדו"ח.

שני המפגשים האחרונים יוקדשו להצגת המחקרים בכיתה, משוב וסיכום.

ג. חובות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, קריאת המאמר הרלוונטי לפני כל שיעור, ביצוע המחקר, הצגת הצעת המחקר והמחקר הסופי בכיתה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון בקורס

ייקבע על סמך הצעת המחקר האישית (40%), דו"ח המחקר הסופי (60%), זהה לשני החברים בצוות).

הן ביחס להצעת המחקר והן ביחס לדו"ח המחקר הסופי: ניתן להגיש טיוטא מוגמרת אחת לבדיקה מקדימה. בעקבותיה יינתנו הערות לתיקון לקראת הגשה סופית. ניתן ורצוי להתייעץ בתהליך העבודה בטרם הגשת הדוחות הכתובים.

ד. ביבליוגרפיה:

חומר קריאה

הסטודנטים יידרשו לקריאה העוסקת בסוגיות כלליות של ביצוע מחקר חברתי וארגוני, ולקריאה של מאמרים בנושאי המחקר שלהם. המאמרים על ביצוע מחקר חברתי מפורטים למטה. המאמרים בנושאי המחקר יקבעו במהלך הסמסטר ע"י הסטודנטים.

סמסטר א'

Rousseau, D. M. (2006). Is there such a thing as "Evidence-Based Management"? Academy of Management Review, 31(2) 1037-1042.

McGuire, W. J. (1997). Creative hypothesis generating in psychology: Some useful heuristics. Annual Review of Psychology, 48, 1-30.

Baumeister, R. F. & Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. Review of General Psychology, 1(3), 311-320.

סמסטר ב'

Anderson, C. A., Lindsay, J. J., & Bushman, B. J. (1999). Research in the psychological laboratory: Truth or triviality? Current Directions in Psychological Science, 8(1), 3-9.

Bem, D. J. (1987). Writing the empirical journal article. In M. P. Zanna & J. M. Darley (Eds.), *The complete academic: A practical guide for the beginning social scientist* (pp. 171-201). New York: Random House.

תאריך עדכון: 09_ / 5_ / 10_

שם המרצה: ד"ר רונית קרק

שם הקורס: תורת הראיון

מספר הקורס: 60-914-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') - סדנה

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בשיעור נלמד עקרונות בסיסים בראיון. נתייחס למגוון רחב של ראיונות: ראיונות מיון, איבחון אישי, איבחון אירגוני, ייעוץ אישי, ראיון לצורך מחקר איכותני ועוד. נסקור גישות שונות ביחס לראיון, נבחן את יחסי הכח בראיון, הטיות ואתיקה של ראיון. במהלך הקורס הסטודנטים יתנסו בניתוח מעמיק של ראיונות שיערכו על ידי הסטודנטים כראיונות פתוחים. ההתנסות בשילוב הדגש התיאורטי והחקירה העצמית על סגנון ראיון והטיות אישיות יסייעו לסטודנטים בגיבוש תפיסה וידע בנושא של ראיונות בהקשר האירגוני והמחקרי.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאה פרונטלית, דיונים, התנסות בראיונות של סטודנטים, הקרנת ראיון בוידיאו וניתוח שלו.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	פתיחה והכירות: אני כמראיין	מצוין להלן	
2	רקע תיאורטי: עקרונות ראיון		
3	רקע תיאורטי: פתיחה של ראיון ומבנה הראיון		
4	רקע תיאורטי: דינמיקות אופייניות לראיון		

5	רקע תיאורטי: צורות התערבות של המראיין בראיון		
6	ניתוח ראיון 1: דגש על פתיחת ראיון		
7	ניתוח ראיון 2: דגש על פתיחת ראיון		
8	ניתוח ראיון 3: דגש על נקודות מפנה בראיון		
9	ניתוח ראיון 4: דגש על נקודות מפנה בראיון		
10	ניתוח ראיון 5: דגש על נקודות מפנה בראיון		
11	ניתוח ראיון 6: סיום הראיון		
12	ניתוח ראיון 7: סיום הראיון		
13	אינטגרציה וסיכום		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

במהלך הקורס כל אחד מהסטודנטים יתנסה בראיון. לצורך כך כל סטודנט יבחר אדם שאינו מכיר ואינו מקורב לו ויראיין אותו ראיון פתוח של כ- 45 דקות עד שעה. הראיון יוקלט וישוקלט או שיוסרט בוידאו. בכל שיעור יהיו שני סטודנטים מוכנים. הנחיות מדייקות יינתנו בשיעור.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון עובר

על השתתפות מלאה, קיום ראיון וניתוח הראיון.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ספרות כללית על תורת הראיון

Molyneaux Dorothy & Lane, W. Vera (1982). *Effective Interviewing: Techniques and Analysis*. Boston: Allyn & Bacon.

Sullivan, Harry Stack (1954). *The psychiatric Interview*. Norton & Company: New York.

בנימין, א. (1990) הראיון המסייע . ספרית הפועלים:תל-אביב. (הספר כולל רשימה מורחבת של מקורות).

סקירות על תקפות ומהימנות:

בן שחר ג. ובלר מ. (1993), על הראיון האישי כמכשיר למיון ולברירה. *מגמות, ל"ה (2 – 3), 246 – 259.*

Arvey, R.D., & Campion, J.E. (1982) The employment interview: A Summary and review of recent research. *Personnel Psychology*, 35, 281-322

Harris, M.M. (1989). Reconsidering the employment interview: A review of recent literature and suggestions for future research. *Personnel psychology*, 42, 691 –726.

McDaniel, M.A., Whetzel, D.L., Schmidt, F.L., & Maurer, S.D. (1994) The validity of employment interviews: A comprehensive review and meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, Vol. 79, No. 4, 599-616.

על הבניית הראיון:

Campion, M.A. Palmer, D.K. & Campion, J.E. (1997) A review of structure in the selection interview. *Personnel Psychology*, 50, 3, 655-702.

Latham, G.P. & Saari, L.M. (1984) Do people do what they say? Further studies on the situational interview. *Journal of Applied Psychology*, Vol. 69, No. 4, 569-573.

Taylor, P.J. & O'Driscoll, M.P. (1995) *Structured Employment Interview*, Gower

על המראיין:

Dougherty, T.W., Turban, D.B., & Callender, J.C. (1994) Confirming first impressions in the employment interview: a field study of interviewer behavior. *Journal of Applied Psychology*, Vol. 79, No. 5, 659-665.

Graves, L.M., Sources of individual differences in interviewer effectiveness: a model and implications for future research. (1993) *Journal of Organizational Behavior*, VOL. 14, 349-370.

ראיון בלתי-מובנה אתנוגרפי

Spradley, J. P. 1979. *The Ethnographic Interview*. New York: Holt, Rinehart and Winston, pp. 55-68, 92-105.

ראיון קבוצתי – קבוצת מיקוד

Bloor, M., M. T. Frankland, and K. Robson. 2000. *Focus Groups in Social Research*. London: Sage. Pp. vi-18.

DeGroot, T. & Motowidlo, S.J. (1999). Why visual and vocal interview cues can affect interviewers' judgments and predict job performance. *Journal of Applied Psychology*, 84, 986-993.

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 09_05_10_

שם המרצה: _____ ברקת תמר

שם הקורס: _____ פרקטיקום בארגונים

מספר הקורס: 60-915-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') - פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 3

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס ילווה את ההתנסות של הסטודנטים בעבודתם בשדה. במהלך הקורס יתקיימו פגישות הדרכה אישיות וקבוצתיות שילוו את הסטודנטים בעבודת השדה שלהם תוך מתן דגש על גיבוש זהות מקצועית, הבנת כללי אתיקה מקצועית הבנה של דילמות העולות בעבודה בתחומים השונים של הפסיכולוגיה האירגונית (מיון, ייעוץ אירגוני, הנחיית קבוצות, ייעוץ תעסוקתי). רכישת כלים לעבודה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

השיעורים יתקיימו בפורמט של הדרכה אישית וקבוצתית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הכירות עם מקומות הפרקטיקום		
2	הכירות עם מקומות הפרקטיקום		
3	הדרכה קבוצתית		
4	הדרכה קבוצתית		
5-26	הדרכה קבוצתית		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

כל קורסי החובה של שנה א' של התואר השני.

חובות / דרישות / מטלות:

1. יומן דיווח שבועי יוגש בכל שבוע לפני פגישת הפרקטיקום.
בכל שבוע יכתבו המשתתפים יומן פרקטיקום.
2. עבודת מחצית ועבודת סיכום קורס:
באמצע וסוף שנה יגישו הסטודנטים עבודה המכילה:
 1. תיאור קצר של האירגון בו אתם עושים פרקטיקום. גודל האירגון, סוג העיסוק שלו, מיקום משרדי ורקע כללי (ללא פרטים מזהים עם שמות של לקוחות ספציפים).
 2. סוגי ההתנסויות בהם לקחתם חלק, תיאור קצר של כל סוג התנסות ומה היה התפקיד שלכם בהתנסות זאת.
 3. חלק רפלקסיבי בו אבקש שתכתבו מה התובנות שעלו לכם ביחס לתחום, ביחס לעצמכם בתחום, שאלות, דילמות, למידה.
- בסוף סמסטר א':
 4. מה המטרות שלכם ללמידה בפרקטיקום בסמסטר ב' ואיך אתם יכולים לקדם אותן.
- בסוף סמסטר ב':
 4. מה המטרות שלכם ללמידה בהמשך לאחר סיום הלימודים? איך אתם יכולים לקדם אותן.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון עובר

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 10_ / 5_ / 09_

שם המרצה: ד"ר קרק רונת

שם הקורס: פרקטיקום בארגונים

מספר הקורס: 60-915-02

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') - פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 3

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס ילווה את ההתנסות של הסטודנטים בעבודתם בשדה. במהלך הקורס יתקיימו פגישות הדרכה אישיות וקבוצתיות שילוו את הסטודנטים בעבודת השדה שלהם תוך מתן דגש על גיבוש זהות מקצועית, הבנת כללי אתיקה מקצועית הבנה של דילמות העולות בעבודה בתחומים השונים של הפסיכולוגיה האירגונית (מיון, ייעוץ אירגוני, הנחיית קבוצות, ייעוץ תעסוקתי). רכישת כלים לעבודה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

השיעורים יתקיימו בפורמט של הדרכה אישית וקבוצתית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הכירות עם מקומות הפרקטיקום		
2	הכירות עם מקומות הפרקטיקום		
3	הדרכה קבוצתית		
4	הדרכה קבוצתית		
5-26	הדרכה קבוצתית		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

כל קורסי החובה של שנה א' של התואר השני.

חובות / דרישות / מטלות:

1. יומן דיווח שבועי יוגש בכל שבוע לפני פגישת הפרקטיקום.
בכל שבוע יכתבו המשתתפים יומן פרקטיקום.
2. עבודת מחצית ועבודת סיכום קורס:
באמצע וסוף שנה יגישו הסטודנטים עבודה המכילה:
 1. תיאור קצר של האירגון בו אתם עושים פרקטיקום. גודל האירגון, סוג העיסוק שלו, מיקום משרדי ורקע כללי (ללא פרטים מזהים עם שמות של לקוחות ספציפים).
 2. סוגי ההתנסויות בהם לקחתם חלק, תיאור קצר של כל סוג התנסות ומה היה התפקיד שלכם בהתנסות זאת.
 3. חלק רפלקסיבי בו אבקש שתכתבו מה התובנות שעלו לכם ביחס לתחום, ביחס לעצמכם בתחום, שאלות, דילמות, למידה.
- בסוף סמסטר א':
 4. מה המטרות שלכם ללמידה בפרקטיקום בסמסטר ב' ואיך אתם יכולים לקדם אותן.
- בסוף סמסטר ב':
 4. מה המטרות שלכם ללמידה בהמשך לאחר סיום הלימודים? איך אתם יכולים לקדם אותן.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון עובר

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 09_05_17_

שם המרצה: מני קוסלובסקי

שם הקורס: מבחני מיון

מספר הקורס: 01_ - 917_ - 60_

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שיעור

שנת לימודים: תשע"א מסטר: א ו-ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: <http://hl2.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

המטרה העיקרית של הקורס היא ללמוד מתי וכיצד להשתמש במבחני המיון המקובלים בפסיכולוגיה תעשייתית בארץ ובעולם; וכן על הגדרתו של 'מבחן' הכוללת שיטות שונות כגון מבחני אישיות וקוגניטיביות, ראיון, BIODATA, ומרכז הערכה.

נדון על כמה נושאים עכשוויים כגון השפעת הסביבה והתורשה על מדד ה-IQ, הבדלים בין גברים ונשים בכשרונות שונות, ומדד EQ- (אינטלגנציה רגשית)

במהלך הקורס כל תלמיד יצטרך לבצע מחקר בתחום של מיון ולכתב ולהציג (POWEPPOINT את התיאוריה והתוצאות בכתה).

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הרצאות ותרגילים---הרצאה ותרגול

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מסטר א':

שבוע	נושא	קריאה
1,2	הגדרה, דרישות	SCHMITT Ch 12

סוגיות המעסיקות פסיכולוגים בתחום

#9 , "GOOD TESTS"; CRITERIA 3,4

ITEM DEVELOPMENT

Cook, Chap 2	Job Analysis, תפוקה, יעילות	5
	אישיות---BIG 5	6
	CATTEL, MMPI	
#6	Situational Tests	7
ANASTASI,Ch 12	WAIS; INTELLIGENCE	8,9
Cook, 45-64;	ראיון	10,11
COOK Ch 5	המלצות Peer Evaluations	12
	HANDWRITING ANALYSIS - אורח	13

סמסטר ב':

קריאה	נושא	שבוע
COURT CASE; #7	BIAS, רמיה במיון	1,2
Cook, Chap 6	Biodata	3,4
	NON- CONVENTIONAL TESTS	5,6
	מחקרים –סטודנטים	7-12
	אורח	13
	תרגיל	14

Readings:

1. CASES from APA BOOK
2. Anastasi, A. (1989) Psychological Testing. New York: Mcmillan
3. Cook, M. (1988). (1993). Personnel Selection and Productivity. Wiley New York.
4. Nunnally, J. (1994 or 1978) Psychometric Theory. New York: McGraw-Hill
5. Schmitt, N., & Borman, W. C. (1993). Personnel Selection in Organizations. San Francisco: Jossey-Bass.
- #6 Lievens, F. & Sackett, P. R. (2006). Video-Based versus written situational judgement tests: A comparison in terms of predictive validity. *Journal of Applied Psychology*, 91, 1181-1188
- #7 Cullen, M. et al. (2004). Using SAT-Grade and Ability-Job Performance relationships to test predictions derived from stereotype threat theory. *Journal of Applied Psychology*, 89, 220-230.
- #8. Schmidt, F. L., & Zimmerman, R. D. (2004). A counterintuitive hypothesis about interview validity and some supporting evidence. *Journal of Applied Psychology*, 89, 553-561.
- #9. Stauffer, J. M., & Buckley, M. R. (2005). The existence and nature of Racial Bias in Supervisory Ratings. *Journal of Applied Psychology*, 90, 586-591.

דרישות:

1. ניתוח מבחן או מחקר אימפירי בנושא שקשור למיון (לפי בחירת הסטודנט)
--- **POWEPOINT PLUS INTRO WRITEUP OR SHORT PAPER FOR JOURNAL**
100% מהציון

2. דיון והשתתפות בניתוח ה-Case studies והמאמרים ובעיות אתיות בתחום

3. תרגיל בשיעור אחרון -

4,

Research Ideas:

1. Drinkers and financial success---below
2. Test-retest issues—use Big 5
3. Computer dating and selection
4. Lying in a CV
5. Which jobs are more important to score low on a test
6. Biases against women, Sephardim, immigrants, in selection procedures
7. Ranking the various components in a CV
8. Reference letters-what can be done about them
9. Substituting for SAT-something you can't cheat on
10. What outside factors (dress, glasses, laughing, sitting position) may influence decisions in an interview
11. Social, non academic factors, influence promotion
12. Cheating in class, plagiarizing attitudes by students towards
13. Physiological measures---- for example, www.PositScience.com.
14. Ethical Issues---research issues, management policies in selection

תאריך עדכון: 31/ 5/ 09

שם המרצה: ד"ר ליעד עוזיאל

שם הקורס: סמינר המגמה החברתית

מספר הקורס: 60-921-01

סוג הקורס: סמינריון

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א + ב היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
היכרות עם סוגיות עכשוויות במחקר חברתי וארגוני, ובעבודת הייעוץ הארגוני.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

במסגרת הקורס נארח מרצים אורחים מן האקדמיה והשדה אשר יציגו את מחקריהם ועבודתם בתחום המחקר החברתי והייעוץ הארגוני.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות פרונטליות וסדנאות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

תוכנית המרצים בסמינר תעודכן בשלב מאוחר יותר.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות חובה והשתתפות פעילה לתלמידי MA שנה א' ו- ב', במגמה החברתית-ארגונית.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון עובר.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

תאריך עדכון: 09/6/28

שם המרצה: פרופ' שאול פוקס

שם הקורס: דיאגנוזה ארגונית

מספר הקורס: 60-924-01

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: הקורס מתקשב. האתר במחשב: hl2.biu.ac.il/?

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): כל תהליך התערבות בארגון מתחיל בדיאגנוזה ארגונית, דהיינו, איסוף נתונים על הארגון שמתוכם תתקבל תמונה מהימנה על העוצמות והחולשות העיקריות של הארגון, ועל הדינאמיקה שהביאה להתפתחות תופעות ארגוניות נצפות - חיוביות ושליליות. מטרת הקורס ללמד ולאמן את הסטודנטים כיצד לבצע אבחון ארגוני מהימן. הקורס יסקור סדרה של טכניקות לאיסוף נתונים דיאגנוסטיים, ושיטות לבצע אינטרפרטציה של הנתונים הנאספים ומתוכם לאבחן את העוצמות והמחלות הארגוניות. יושם דגש על התשתית התיאורטית של אינטרפרטציות אבחוניות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

כמה דגשים בקורס: א. איסוף נתונים ב. פרוש הנתונים ג. הסקה דיאגנוסטית. כל נושאי הקורס ייסובו סביב שלושה מרכיבים אלו.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

מבנה השיעורים יהיה כדלקמן: בכל שיעור תינתן הרצאה קצרה בת כ- 30 דקות, ולאחריה יתבצע תרגיל מעשי של אחד ממרכיבי התהליך הדיאגנוסטי. בכל השיעורים ההשתתפות הפעילה של הסטודנטים בביצוע המטלות היא חיונית. לאחר כל תרגיל מעשי יערך דיון והסקת מסקנות. הסטודנטים יתבקשו לבצע לפחות 6 מטלות בית במהלך הקורס, שחלקן יידונו בשיעורים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

1. מהי דיאגנוזה? הגדרות ודוגמאות. ההקבלה בין דיאגנוזה ארגונית ודיאגנוזה רפואית. דיאגנוזה כשלב הכרחי בכל תהליך התערבות, דיאגנוזה כתהליך התערבות כשלעצמה. תרגיל בכניסה לארגון: סימולציה של מפגש עם מנהל הארגון.
2. היוזמה לעריכת דיאגנוזה: דיאגנוזה כניסיון לפתרון בעיות, ודיאגנוזה כבדיקה שגרתית שנתית. מקורות מידע דיאגנוסטיים. תרגיל: סיום תרגיל הכניסה לארגון לצורך ביצוע דיאגנוזה.
3. קשיים אימננטיים בתהליך הדיאגנוסטי: מספקי המידע אינם הלקוחות היוזמים ומזמינים הדיאגנוזה. בעיות המהימנות של הנתונים הנאספים. קריטריונים מקובלים לארגונים "חולים" ו"בריאים". תרגיל: דיאגנוזה בשיטת המטפורה.

4. איסוף נתונים: סימנים, נתונים גלויים, ובדיקות מעבדה. המקבילות שלהם בדיאגנוזה ארגונית. התהליך המעגלי של איסוף הנתונים: איסוף, בדיקת השערות, המשך איסוף או שינוי מוקד. תהליך דומה בפרוש הנתונים. תהליך דיאגנוסטי כביצוע מחקר.
 - תרגיל: אבחון התפיסה התיאורטית של הסטודנטים, באמצעות הרכבת שאלות דיאגנוסטיות.
 5. ראיונות ושאלונים כאמצעים נפוצים לעריכת דיאגנוזה. יתרונות וחסרונות של כל שיטה. הדגמה של שאלונים ושל תכני ראיונות דיאגנוסטיים.
 - תרגיל: ניתוח אירוע
 6. מודלים אבחוניים: המודל האבחוני של Kotter ושל Weisbord.
 - תרגיל: ניתוח אירוע
 7. מודלים אבחוניים: המודל האבחוני 7-S, המודל של Burke and Litwin, והמודל של Nadler and Tushman.
 - תרגיל: ניתוח אירוע על פי המודלים.
 8. אבחון ארגוני על פי ארטיפקטים וסימנים פיסיים.
 - תרגיל: אבחון ארגוני על פי לוחות מודעות, תמונות, וארטיפקטים אחרים.
 9. תרבות ארגונית: סקירת הנושא מנקודת מבט דיאגנוסטית.
 - תרגיל: עריכת סדנת דיאגנוזה. תרגול חלקים מתוך הסדנה.
 10. מטפורה ארגונית: שיטת הדיאגנוזה באמצעות הגישה המטפורית.
 - תרגיל: ניתוח אירוע.
 11. מודלים שבמוקדם רעיון ההתאמה Fit
 - תרגיל: מתן משוב
 12. סקירת תיאוריות ארגוניות ומשמעותם מבחינה דיאגנוסטית. הסקירה תיעשה על ידי הסטודנטים ולאחריה יתקיים דיון. בכל שיעור בשלושת השיעורים האחרונים ייסקרו 3 תיאוריות לפחות (טיילור, הרצברג, תיאורית המערכת, תיאוריות ה-Vroom, contingency, הצבת מטרות, LMX, תיאוריות הוגנות, עיצוב התנהגות, מודל אדיג'ס ועוד).
 13. סקירת תיאוריות ארגוניות כנ"ל. תרגיל: תרגיל דיאגנוסטי
 14. כתיבת דוח דיאגנוסטי, הצגת דוגמאות מדוחות טובים. סיכום הקורס.
- הסטודנטים יקבלו מטלות קריאה מתוך הרשימה הביבליוגרפית (ראה בהמשך) בנושאים שייסקרו בשיעורים.
- חלק מתרגילי הבית יהיו מטלות קריאה וסיכום חומר.
- במהלך ביצוע הדיאגנוזה המעשית, בתום הקורס, יינתנו לסטודנטים הדרכות אישיות לביצוע הדיאגנוזה המעשית בארגון.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס זה מיועד לשנה ב'. דרישות מוקדמות: לימוד הקורס יסודות הפסיכולוגיה הארגונית וקורסים נוספים של שנה א'.

חובות / דרישות / מטלות:

במהלך הסמסטר יקבלו הסטודנטים לפחות 6 מטלות בית, חלקן מטלות חיפוש בספרות וחלקן מטלות ביצוע שונות (איסוף נתונים, תצפיות, וכדו'). המטלה המרכזית של הקורס: ביצוע דיאגנוזה ארגונית באחד הארגונים, באחת השיטות שנלמדו. על הסטודנט ליצור קשר עם הארגון, לבצע את איסוף הנתונים, פירושם, הסקת מסקנות האבחון, הצגת החומר בפני ההנהלה, וכתיבת הדוח הסופי והצגתו למרצה הקורס.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

הציון הסופי, באחוזים, יינתן בעיקר על בסיס הדוח הדיאגנוסטי הסופי. הסטודנט יוכל לקבל ציון גבוה או נמוך ב- 10% על פי הישגיו במטלות הבית ועל פי השתתפותו בדיונים בכיתה.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

1. Alderfer, C. P. (1980). The methodology of organizational diagnosis. Professional Psychology, 11, 459-469.
2. Bowers, D., Franklin, J., & Pecorella, P. (1975). Matching problems, precursors and intervention in OD: a systemic approach. Journal of Applied Behavioral Science, 11, 391-410.
3. Cummings, T.G., & Huse, E.F. (1989, 4th edition). Organizational development and change. St. Paul: West Publishing Co. Chapters 3, 4, 5, 9.
4. Feldman, D. C. (1985). Diagnosing and changing group norms. In L.D. Goodstein and J.W. Pfeiffer (Eds.), The 1985 Annual: Developing human resources. Pp. 201-208. San Diego: University Associates.
5. Harrison, M.I., & Shirom, A. (1998). Organizational diagnosis and assessment: Bridging theory and practice. Thousand Oaks: Sage.
6. Howard, A. (1994). Diagnosis for organizational change: Methods and models. New York: Guilford.
7. Katz, D., & Kahn, R. L. (1978). The social psychology of organizations (2nd edition). New York: Wiley.
8. Nadler, D. A., & Tushman, M. (1979). A congruence model for diagnosing organizational behavior. In D. A. Kolb, I. M. Rubin & M. McIntyre (Eds.), Organizational psychology: A book of reading. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
9. Schein, E. H. (1990). Organizational culture. American Psychologist, 45, 109-120.
10. Shirom, A., & Harrison, M. I. (1995). Diagnostic models for organizations: Toward an integrative perspective. Trends in Organizational Behavior, 2, 85-107
11. Weisbord, M.R. (1978). Organizational Diagnosis: a workbook of theory and practice. Reading, MA: Addison Wesley.

חומר מחייב למבחנים:

חומר הקריאה המחייב הם מקורות: 3, 5, 8, 9, ו-10.

תאריך עדכון: 26/6/09

שם המרצה: מר גוטסדינר הארי

שם הקורס: הנחיית קבוצות

מס' קורס: 6092701

סוג הקורס: סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א' + ב' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: אתר המחלקה (בעתיד)

א. מטרת הקורס

פיתוח תובנות ומיומנויות ראשוניות בשלושה תחומים משולבים: פיתוח הפוטנציאל האישי, פיתוח תובנות ומיומנויות קבוצתיות ופיתוח מנהיגות: הקורס במיוחד רלוונטי למנהלים, ליועצים ארגוניים ולמאמנים של מנהלים.

ב. תוכן הקורס:

יוצגו מודלים חשובים להבנת האדם, המנהיגות והקבוצה. הקורס ייצור התנסות בבניית סדנה מקצועית תוך קבלת משוב. הוא מהווה מעבדה חברתית אשר מספקת לסטודנט חוויה של השתתפות בצוות בעל סינרגיה מתפתחת במטודולוגיה של T-GROUP.

מהלך השיעורים:

הקורס משלב הרצאות פרונטאליות, הנחייה של תהליך דינאמי בקבוצה והצגת סדנאות מקצועיות של סטודנטים תוך קבלת משוב. הסדנאות מצולמות מדגמית לשם יעול הלמידה. המשובים כמו כן מוקלטים לעיון מעמיק יותר וללמידה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

יש לציין את החשיבות של המרכיב הדינאמי בקורס. על כן הנושאים המופיעים למטה יצומצמו/ יורחבו בהתאם לצורכי קבוצת הלימוד והנסיבות. מתוך מאגר הנושאים המופיעים כאן חלק לא יוצג בגלל מגבלות הזמן והאספקט הכאוטי של חיי קבוצה אשר מחייב גמישות תמידית והשקעת אנרגיה לסוגיות הרלוונטיות ביותר לקבוצה בכל עת.

מספר מפגש	נושא	הערות
		השיעור מורכב בדרך כלל מחלק תיאורטי או/וסדנאי בנוסף לתהליך דינאמי מתפתח
1-2	הבסיס האפיסטמולוגי של הקורס. שלושה בסיסי ידע. תפיסה ניוטוניאנית ופוסט ניוטוניאנית התיאוריה הכללית של המערכות. מושג האיזומורפיזם. תורת המורכבות	

	חשיבות תהליך הדיזאורגניזציה. תפקידי התבוננות והשתתפות בקבוצה אפקטיביות ויעילות.	
3-4	מודלים של למידה . הסדנה לעומת ההרצאה. מודלים של למידה רלוונטיים לקבוצה	סדנא לדוגמה מס' 1
5-6	מודל של מצוינות C+ 3C והרלוונטיות לקבוצה. פיתוח המימדים השונים של מצוינות. דינאמיקה ספיראלית וחיי הקבוצה סרט המחשה	סדנא לדוגמה מס' 2
7-8	סוגי קבוצות הבדלים בין קבוצה טיפולית לקבוצת T	
9-10	פונקציות ההנחיה בקבוצת T. מרכיבי עזרה	סדנת סטודנטים מס' 1 סדנת סטודנטים מס' 2
11-12	התרומה של הגישה האנאליטית להבנת תהליכים קבוצתיים. BION, FREUD, FAULKES. מנגנוני הגנה בקבוצה. הגישה האנאליטית לעומת הגישה הפוזיטיבית. FREUD לעומת BOHM.	סדנת סטודנטים מס' 3
13-15	תרומות הפסיכולוגיה החברתית. העבודה של LEWIN איפיוני ה-TGROUP מודל התפתחותי של קבוצה SCHUTZ, משמעות השייכות, המאבקים והקירבה. מודלים של ניהול מאבק סינרגטי. מודל TORI לחזק קבוצתי	סדנת סטודנטים מס' 4
16-19	תרומות נוספות של גישות מרכזיות בפסיכולוגיה להבנה והתערבות בקבוצה הגישה ההומניסטית, הגישה הקיומית, הגישה ההפנוטית.	סדנת סטודנטים מס' 5
20-21	קבוצות משימתיות: צוות לעומת קבוצת עבודה	סדנת סטודנטים מס' 6
22-24	טיפול במצבים קשים בקבוצה.	
25-26	הקבוצה ככלי תומך שינוי, סיכום הלמידה	

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: 1. השתתפות בכל השיעורים 2. הצגת סדנה בזוגות בכיתה

מרכיבי הציון הסופי

1. השתתפות בכול השיעורים (50% מהציון).

2. איכות הסדנה (30% מהציון) .

3. איכות ההשתתפות בכיתה (20% מהציון).

ד. ביבליוגרפיה: (חובה)

תדפיסים נבחרים שיחולקו בכיתה מתוך:
גוטסדינר, ה. (2000), סוגיות נבחרות בהנחיית קבוצות, הוצעה פרטית.
דוגמאות של סדנאות :
כ- 70 סדנאות נמצאות באתר: WWW.FORUMHASIFRIA.COM
בדף "1.11 קבצים"

ביבליוגרפיה מומלצת:

זיו, י. & בהרב, י. (2001), מסע קבוצתי. גל_בע"מ

- Bales, R.F. (2002). *Social Interaction Systems*. New Brunswick:Transaction Publishers
- Johnson, D.W. & Johnson, F.P. (2005). *Joining Together, Group Theory and Group Skills*. Prentice-Hall
- Cohen, A.M. & Smith, R.D. (1976). *The Critical Incident in Growth Group: Theory and Technique*. La Jolla: University Associates.
- Corey, G. (2005). *Theory and Practice of Group Counseling*. Thomson, Brooks/cole.
- Arrow, H., McGrath, J.E. & Berdahl, J.B. (2000). *Small Groups as Complex Systems*. Sage Publications.
- Katzenbach, J.R. & Smith, D. K. (1999). *The Wisdom of Teams*. McKinsey & Company.
- The annuals for Group Facilitations Years 1972 to 2009. Jossey-Bass/Pfeiffer.

תאריך עדכון: 28_/_6_/_09_

שם המרצה: __ ד"ר יעל אלרז שפירא _____

שם הקורס: פיתוח ארגונים _____

מספר הקורס: 60-929-01

סוג הקורס: סמינריון

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 4

אתר הקורס באינטרנט: הקורס יעלה על מערכת Bar-E-Learn

"Close cooperation between theories and practitioners can be accomplished if a theorist does not look toward applied problems with highbrow aversion or with a fear of social problems, and if the applied psychologist realizes that there is nothing so practical as a good theory"

Kurt Lewin (1951)

ארגונים בעידן המודרני ניצבים בפני אתגרים רבים, ובהם הגעה לתוצאות באמצעות ויחד עם המשאב האנושי העומד לרשותם. תחום הפיתוח הארגוני טומן בחובו סט של טכניקות שמקורן במדעי ההתנהגות המכוונות לסייע לארגונים להגביר את האפקטיביות שלהם ואת ההישגים אליהם הם שואפים. הקורס נועד להפגיש את המשתתפים בו עם תיאוריות מרכזיות המהוות את התשתית של התחום כמו גם עם יישומים פרקטיים לעולם העבודה.

א. מטרת הקורס:

הרחבת והעמקת הידע העיוני של המשתתפים, והגדלת טווח המיומנויות היעוציות שלהם באמצעות:

- הכרות עם מונחים מרכזיים ותיאוריות מובילות מתחום הפיתוח הארגוני
- פיתוח הידע המקצועי ותרגול המיומנויות הנדרשות לשימוש בכלים פרקטיים מתחום הפיתוח הארגוני במסגרת התפקיד היעוצי
- עידוד המשתתפים לטפח אינטגרציה חיונית בין הידע התיאורטי לבין היישומים הפרקטיים

בשדה

שיטת הלימוד

הקורס יכלול קריאה מקדימה של מאמרים/פרקים מספרים, הרצאות פרונטליות מלוות בדיונים, ניתוח אירועים מן השדה (case studies), תרגילים חוויתיים, סימולציות, משחקי תפקידים, והצגת והגשת פרזנטציות על ידי הסטודנטים.

מהלך הקורס

שעור 1: פיתוח ארגוני - מבוא

ברוכים הבאים, וברוכות הבאות! המפגש הראשון שלנו יחל בתאום ציפיות הדדי ובתאור מהלך הקורס. לאחריו נגדיר את תחום הפיתוח הארגוני כפי שהוא נגזר מתחום הפסיכולוגיה הארגונית. נקשור את התחום למקצוע הפסיכולוגיה הארגונית ונכיר את האתגרים העומדים בפני פסיכולוג העוסק בפיתוח ארגוני אשר פועל מתוך הארגון (יועץ פנימי) או הפועל מחוצה לו (יועץ חיצוני).

חומר קריאה - חובה:

Schein, E. H. (2003). Five traps for consulting psychologists, or, how I learned to take culture seriously. Consulting Psychology Journal: Practice and Research, 55(2), 75-83.
Turner, A.N. (1982) Consulting is more than giving advice. Harvard Business Review, 60(5), 120-129.

מקורות נוספים:

Biech, E. (1999). The business of consulting: the basics and beyond. San Francisco, Calif: Jossey-Bass/Pfeiffer.
Ulrich, D. (1998). A New Mandate for Human Resources. Harvard Business Review, Jan-Feb, 125-137.

שעור 2: מודלים מרכזיים ביעוץ והנחות היסוד עליהם הם מבוססים

במפגש זה נכיר את המודלים המרכזיים של הפסיכולוג הארגוני ונבחן את הנחות היסוד עליהם הם מושתתים. נתמקד בעיקר במודל ה- Process Consultation שפותח על ידי Edgar Shein (1999) כמפתח להתערבות יעוצית.

חומר קריאה - חובה:

Schein, E. (1999). Process Consultation Revisited: Building the Helping Relationship. Addison-Wesley Pub. Co. Chapter 1: What is process consultation? pp. 3-29.

מקורות נוספים:

Argyris, C. (2000). Flawed advice and the management trap: how managers can know they're getting good advice and when they're not. Oxford: New York.
Block, P. (2000). Flawless Consulting: A Guide to Getting Your Expertise Used. San Francisco: Jossey-Bass/Pfeiffer. Chapter 1: A consultant by any other name. pp. 1-11.

שעור 3: תהליך היעוץ - מבט על

במפגש זה נתודע לתהליך היעוץ, החל במפגש הראשוני עם הלקוח, דרך יצירת החוזה הפסיכולוגי וכלה בשלבי ההתערבות לאורך התהליך. בנוסף, נדון במיומנויות העיקריות הדרושות להצלחה כפסיכולוג ארגוני.

חומר קריאה – חובה:

Schein, E. (1999). Process Consultation Revisited: Building the Helping Relationship. Addison-Wesley Pub. Co. Chapter 11: Consultation in action: Entry, settings, methods and the psychological contract. pp 221-241.

מקורות נוספים:

Block, P. (2000). Flawless Consulting: A Guide to Getting Your Expertise Used. San Francisco: Jossey-Bass/Pfeiffer. Chapter 2: Techniques are not enough. pp. 13-36.

שיעור 4: מערכת היחסים שבין היועץ לנועץ

במרכז תהליך היעוץ עומדת מערכת היחסים שבין היועץ לנועץ (הלקוח). מערכת יחסים זו הינה קריטית להצלחת ההתערבות היעוצית המובילה לפיתוח הארגוני. במהלך המפגש נבחן את מערכת היחסים שבין היועץ לנועץ מנקודת ראות פסיכודינאמית ונדון באופנים שבהם ניתן לבנות מערכת יחסים אפקטיבית. בהמשך, נחתור להבין את המקורות של ההתנגדויות בתהליך היעוץ ואת האופנים שבהם ניתן להפכן למנוף לשינוי.

חומר קריאה – חובה:

Schein, E. (1999). Process Consultation Revisited: Building the Helping Relationship. Addison-Wesley Pub. Co. Chapter 2: The psychodynamics of the helping relationship. pp 30-41.

מקורות נוספים:

Block, P. (2000). Flawless Consulting: A Guide to Getting Your Expertise Used. San Francisco: Jossey-Bass/Pfeiffer. Chapter 8: Understanding resistance. pp. 139-159 & Chapter 9: Dealing with resistance. pp. 161- 171.

שיעור 5: כלים לאבחון ארגוני

אבחון ארגוני הינו תהליך שבו נאסף מידע על היבטים שונים של תפקוד המערכת, ולאחריו מוצג משוב אודות המידע שנאסף במגמה להבין את המתרחש, ולהטמיע, במידת הצורך, שינוי מועיל. בשיעור נכיר מתודולוגיות קלאסיות (Weisbord, 1978) ועדכניות (מודל ה-SWOT, גישת ה-Balanced Scorecard) לבחינת האפקטיביות של הארגון, נתרגל כלים ישומיים, ונתמקד באופן הפעלתם בארגון.

חומר קריאה – חובה:

Kaplan, R. S.; & Norton, D. P. (1993). Putting the Balanced Scorecard to Work, Harvard Business Review Sep – Oct, 2-16.

Piercy, N. & Giles, W. (1989) Making SWOT Analysis Work. Marketing Intelligence & Planning. 7 (5).

מקורות נוספים:

Buckingham, M. & Coffman, C. (1999). First, Break All The Rules: What The World's Greatest Managers Do Differently. Simon & Schuster.

Kaplan, R. S.; & Norton, D. P. (1996). Using the balanced scorecard as a strategic management system, Harvard Business Review Jan – Feb 75-85.

Niven, P.R. (2006). Balanced Scorecard Step-by-step. Maximizing Performance and Maintaining Results (2nd ed.). John Wiley & Sons Inc.

Rasiel, E. (1998). The McKinsey way: using the techniques of the world's top strategic consultants to help you and your business. New York: McGraw-Hill.

Weisbord, M. (1978). Organizational Diagnosis, Addison-Wesley, Reading, Massachusetts.

שעור 6: שינוי ארגוני

במציאות הארגונית הגלובאלית והתחרותית של היום, הדבר הקבוע היחיד הוא השינוי. למרות זאת, הובלת שינוי בארגון ובמיוחד שימור השינוי לאורך זמן הינם תהליכים מאוד מורכבים. מטרת המפגש הינה לפתח מודעות לדרכים שבהן יכול הפסיכולוג הארגוני להשפיע על החדרת שינוי ארגוני על מנת לסייע בשיפור התפקוד הארגוני לאורך זמן. נכיר גישות קלאסיות כגון זו של Kurt Lewin (1951) ונתבסס על המודל של Kotter (1996) המתאר 8 שלבים פרקטיים להובלת שינוי- על בסיס נתונים שאסף משינויים מוצלחים וכאלה שכשלו.

חומר קריאה – חובה

Kotter, J. (1995). Leading Change: Why Transformation Efforts Fail. Harvard Business Review, March-April.

Fox, S., & Amichai-Hamburger, Y. (2001). The power of emotional appeals in promoting organizational change programs. Academy of Management Executive, 15, 84-95.

מקורות נוספים

Beer, M. & Nohria, N. (2000). Resolving the tension between Theories E and O of change. In: Beer, M. & Nohria, N. (eds) Breaking the code of change. Boston, Mass.: Harvard Business School Press.. 1-33.

Kotter, J. (1996). Leading Change. Harvard Business School Press.

Ramos, C. M.(2007). Organizational Change in a Human Service Agency. Consulting Psychology Journal: Practice and Research, Vol 59(1), Mar 2007. pp. 41-53.

שעור 7: פיתוח ארגוני מנקודת הראות של גישת התחקיר המוקיר (Appreciative Inquiry)

תחקיר מוקיר הוא גישה מהפכנית שפותחה על ידי David Cooperrider (1987) המתמקדת בחיפוש החלקים החיוביים והמוצלחים שמצויים בפרט, בארגון ובסביבה הרלוונטית המצויה בקרבתם – כמנוף להצלחה עתידית. בהיבט הרחב, זהו חתירה למצוא מה "נותן חיים" למערכת/לפרט כאשר הם במיטבם, ומתוך תובנות אלו-לבחון דרכים להגשים השגים נוספים. במפגש נכיר את הנחות היסוד של הגישה, ואת שלבי ההטמעה המתדולוגיים של גישה זו בתהליך היעוץ.

חומר קריאה - חובה

Cooperrider, D. L. (1996). Resources for Getting Appreciative Inquiry Started: An Example OD Proposal. Organization Development Practitioner, 28(1 & 2), 23-33.

מקורות נוספים:

Cooperrider, D. L. (1995). Introduction to Appreciative Inquiry. In W. French & C. Bell (Eds.), Organization Development (5th ed): Prentice Hall.

Foster, S., & Lloyd P. J. (2007) Positive Psychology Principles Applied to Consulting Psychology at the Individual and Group Level. Consulting Psychology Journal: Practice and Research, 59(1), 30-40.

שעור 8: אינטליגנציה רגשית ככלי יעוצי

אינטליגנציה רגשית הוגדרה במקור על ידי Jack Mayer & Peter Salovey (1990) וקיבלה תאוצה בעקבות (1995) Daniel Goleman ו (2000) Reuven Bar-On. באופן כללי מתייחסת האינטליגנציה הרגשית לרמת המודעות שיש לנו לרגשות של עצמנו ושל הסובבים אותנו, ולרמת יכולתנו לנהל את רגשותנו ואת מערכות היחסים שלנו עם האחרים באופן אפקטיבי. במפגש נעסוק בהגדרות השונות של המושג, נשווה אותו למונח הקלאסי של האינטליגנציה השכלית IQ, נכיר מחקרים אמפיריים ונבחן את הביקורת עליהם. לבסוף נדון בהשלכות הידע שרכשנו על הסביבה הארגונית, ועל האופנים בהם יכול היעוץ ליישם את הידע בהקשרים השונים של עבודת הפיתוח הארגוני.

חומר קריאה - חובה

Goleman, D. (2000). Leadership That Gets Results. Harvard Business Review, March/April, 78-90.

מקורות נוספים

Bar-On R. & J.D.A. Parker (2000.), The handbook of emotional intelligence: Theory, development, assessment, and application at home, school, and in the workplace. San Francisco: Jossey-Bass.

Ciarrochi, J. V., Chan, A. Y., & Caputi, P. (2000). A critical evaluation of the emotional intelligence concept. Personality and Individual Differences, 28, 539-561.

Goleman, D. (Mar-Apr 2000) Leadership that gets results. Harvard Business Review, 78 (2), 78-90

Goleman, Daniel. 1998. Working with emotional intelligence. New York: Bantam Books.

Goleman, D., Boyatzis, R., McKee, A., (2004). Primal Leadership: Learning to Lead with Emotional Intelligence. Harvard Business School Publishing, Boston, MA.

Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence . Imagination, Cognition and Personality 9(3) 185-211.

Dulewicz, C., Young, M., & Dulewicz, V. (2005). The relevance of emotional intelligence for leadership performance. Journal of General Management, 30(3), 71-86.

http://www.eiconsortium.org/research/business_case_for_ei.htm

שעור 9: ניהול ומנהיגות בארגונים

נתח משמעותי מעיסוקו של הפסיכולוג הארגוני הוא עבודה עם שכבת המנהלים בארגון. תפקידם של המנהלים בארגונים מעמיד אותם בפני אתגרים רבים, ובהם הגעה לתוצאות באמצעות כפיפים, ממונים, עמיתים, ספקים ולקוחות פנימיים וחיצוניים. Warren Bennis & Burt Nanus (2003) טוענים שתופעת המנהיגות כמוה כאהבה, הכל יודעים שהיא קיימת, אך קשה להגדיר אותה. הבנת תופעת המנהיגות על מורכבותה, ונסיון לפתח מנהיגות בארגונים, מהווה אתגר משמעותי הן לאנשי מחקר והן לאנשי שדה העוסקים בפיתוח ארגוני. המפגש מכוון להבחין בין ניהול למנהיגות בעולם העבודה, להבחין בין סגנונות ניהול שונים ולהכיר גישות תיאורטיות עדכניות שיאירו את תופעת המנהיגות בארגונים. בנוסף, נבחן את הרלוונטיות של הידע על עבודתו של הפסיכולוג הארגוני.

חומר קריאה - חובה

Goffee, R., & Jones, G. (2000), "Why should anyone be led by you?" Harvard Business Review, September-October, pp.63-70.

מקורות נוספים

Avolio, Bruce J., & Fred Luthans (2006). The High Impact Leader. New York, New York: McGraw-Hill, Inc.

Goffee, R., and G. Jones. (2006). Why should anyone be led by you? What it takes to be an authentic leader. Boston, MA: Harvard Business School Press.

Kotter, J. (1990). What Leaders Really do. Harvard Business Review 103-111.

Hellriegel, D, Jackson, S.E. & Slocum, J.W. (1999). Management. South-Western College Publishing. (8th Edition).

שעור 10: פיתוח מנהיגות בארגון (דגש על מתדולוגית executive coaching)

תכניות לפיתוח מיומנויות ניהול הפכו בשנים האחרונות לכלי משמעותי במערך פיתוח משאבי האנוש וההדרכה של ארגונים רבים. מטרתן של התכניות הללו הן בעיקר להקנות כלים, תיאורטיים וישומיים, למנהלים או למנהלים פוטנציאליים להתמודדות עם משימותיהם היומיומיות מול עמיתים, כפיפים

וממונים. במפגש נכיר את העקרונות הניצבים מאחורי התכניות לפיתוח מנהלים, התכנים בהם עוסקים במהלכן ונבחן את תפקידו של הפסיכולוג הארגוני כמשפיע וכיועץ למנהלים במסגרת אישית (executive coaching) ובמסגרת הקבוצתית.

חומר קריאה - חובה

Kincaid, S.B., & B.; Gordick, D.(2003) The Return on Investment of Leadership Development. Differentiating Our Discipline Consulting Psychology Journal: Practice and Research, 55(1). 47-57.

Passmore, J. (2007). An Integrative Model for Executive Coaching. Consulting Psychology Journal: Practice and Research, 59 (1) 68–78.

Sherman, S. & Freas, A. (2004). The Wild West of executive coaching. Harvard Business Review, 82(11), 82–90.

מקורות נוספים

Bass, B. M. (1990). Bass & Stogdill's handbook of leadership: Theory, research, and managerial applications (3rd ed.). New York: Free Press.

Bennis, W. (1989) On Becoming a Leader, Addison Wesley, New York.

Kouzes, J. M., and B. Z. Posner. (2002). The leadership Challenge. (3rd ed.) San Fransisco: Jossey-Bass.

Leonard, H. S. (2003). Leadership development for the postindustrial, postmodern information age. Consulting Psychology Journal, 55, 3-14.

Tichy, N. M., & E. Cohen. (1997). The leadership engine: How winning companies build leaders at every level. New York: Harper Business Essentials.

שעור 11: בניה ופיתוח צוותים בארגונים

צוות הינו קבוצה של שני אנשים או יותר החייבים לעבוד בשיתוף פעולה על מנת להשיג את היעדים האישיים והארגוניים שלהם. משתנים רבים, אישיותיים וחיצוניים, משפיעים על מידת האפקטיביות של עבודת צוות, ועל מידת יכולתם של יחידות ארגוניות להשיג את יעדיהן. במפגש נעסוק בכוחות הבולמים והמקדמים עבודת צוות, בשלבי ההתפתחות של צוות, ונדגים כלים יעוציים לפיתוח ולבניית צוותים בארגון.

חומר קריאה - חובה

Dyer, W. G. (1995). Team Building: Current issues and new alternatives. Reading, MA: Addison – Wesley.

מקורות נוספים

Beich, Elaine (2001). The Pfeiffer Book of Successful Team Building Tools Jossey-Bass.

Bennis W. (1997) The Secrets of Great Groups. Leader to Leader, 3.
Winter Katzenbach, J. R. , Smith, D. K. (1993). The Wisdom of Teams: Creating a High Performance Organization . Harvard Business School Publishing
Silberman, M. (2001). The Consultant's Tool Kit. Mc-Graw Hill.

שעור 12: מתן משוב אפקטיבי

בשיחת משוב מתקיים קשר בינאישי בין נותן המשוב למקבלו. מיומנות זו הינה רלוונטית ליועץ הן במהלך עבודתו כנותן משוב בסיטואציות נדרשות, הן כמטמיע מסגרות למתן משוב בארגון (Performance Management) והן כמסייע למנהלים לתת משוב מועיל לכפיפיהם. במפגש נעסוק במשמעות של מתן משוב, בסוגי המשוב הניתנים בארגונים ובקווים מנחים למתן משוב אפקטיבי.

חומר קריאה - חובה

Anderson, J. (1983) Giving and Receiving Feedback Reproduced from Managing Behavior in Organizations: Text, Cases and Readings by Leonard A. Schlesinger, Robert G. Eccles and John J. Gabarro. Copyright c 1983 by Hc-Graw Hill.

מקורות נוספים

Schein, E. (1999). Process Consultation Revisited: Building the Helping Relationship. Addison-Wesley Pub. Co. Chapter 7: Communication and deliberate feedback. pp 125-144.

שעור 13: מפגש מסכם- ה"אני מאמין" האישי שלי

שעור זה יסכם את הלמידה. במהלכו תצגנה הקבוצות את הפרויקט הצוותי. בנוסף, יציג כל משתתף את ה"אני מאמין" האישי שלו כיועץ באמצעות elevator speech. אלו יאפשרו לערוך אינטגרציה של התיאוריות והכלים הפרקטיים שנלמדו במהלך הקורס.

דרישות הקורס

הסטודנטים יפגינו עמידה בדרישות הקורס על ידי:
נוכחות והשתתפות פעילה במהלך המפגשים, ובמערכת המתקשבת (50%)
התיאוריות בהן נעסוק במהלך הקורס והכלים היישומיים הינם חיוניים לעבודתך כפסיכולוג ארגוני. מלבד הנוכחות הפיזית, השתתפות פעילה מהווה נדבך חשוב להפקת מירב הפוטנציאל הגלום בקורס. חלק משמעותי מן הלמידה הינה באמצעות דיונים וניתוח אירועים מן השדה. קריאה מקדימה של החומר הנדרש תעלה את רמת הדיון ותעמיק את ההבנה של החומר הנלמד. בנוסף, בין השיעורים יתנהל מספר פורומים במערכת המתקשבת, אשר יהוו ערוץ נוסף להעמקת הלמידה.
משימה אישית (25%)

ביצוע ראיון עם פסיכולוג ארגוני העובד בשדה (כיועץ פנימי או חיצוני). מטרת הראיון הינה לתרגל את המיומנות החשובה של "תשאול" ולהעמיק את ההבנה של מקצוע היועץ, ואת האתגרים הניצבים בפניו בחיי היום יום בהקשר של תחומי הפיתוח הארגוני. לאחר הראיון תוגש עבודה אשר תכלול את:

א. תאור הראיון (2-3 עמודים)

ב. ניתוח הראיון לאור מושגים ותיאוריות מתוך מראי מקום רלוונטיים (2-3 עמודים)

מועד המסירה: לא יאוחר מן המפגש האחרון.

פרויקט צוותי (25%)

עבודה כפסיכולוג ארגוני דורשת אינטראקציה ושיתוף פעולה עם ממשקים רבים בארגון. השתתפות בפרויקט מהווה הזדמנות להתנסות בעבודת צוות, ולהבין את הכוחות הבולמים והמקדמים צוותים בארגונים בעת ביצוע משימה. הפרויקט מעצים את הלמידה וההבנה של מיומנויות היועץ, בהתאם לנושא הנבחר. מספר המשתתפים בפרויקט 2 עד 3 סטודנטים. הפרויקט יכלול 4 חלקים:

א. אירוע – תיאור אירוע אמיתי מן הסביבה הארגונית/מנ הספרות/סצינה מסרט. האירוע צריך

לדון בתחום אשר דורש התערבות יעוצית בתחום הפיתוח הארגוני (עד 2 עמודים)

ב. ניתוח – ניתוח האירוע לאור הנושאים שנלמדו בקורס ובאמצעות לפחות 3 מאמרים אקדמיים

- אחד מהם לפחות מן השנתיים האחרונות (עד 3 עמודים)

ג. ישום – על בסיס ניתוח האירוע, ומנקודת הראות של פסיכולוג ארגוני, יש להציע את האופן

שבו הייתם מתמודדים עם הסוגיה המוצגת. בחלק זה תיערך אינטגרציה בין המושגים

והתיאוריות שנלמדו לבין אופני ההתערבות המעשיים (עד 3 עמודים).

ד. המשגה – בפרק זה יש לתאר את הדברים המרכזיים שלמדתם על יעוץ מתוך ניתוח האירוע

ומתוך העבודה המשותפת. חלק זה יכלול התבוננות על הנלמד ותובנות אשר הרחיבו את

הידע שלכם כיועצים (עד 2 עמודים).

הפרויקטים יוגשו לא יאוחר משבוע לאחר המפגש האחרון של הקורס. בנוסף, יערכו מצגות במפגש

האחרון בפני חברי הקורס. כל מצגת לא תעלה על 10 דקות. כל חבר צוות מתבקש לקחת חלק

במצגת הפרונטלית, שכן הצגת נושא בפני קהל הינה מיומנות משמעותית בחיי הפסיכולוג הארגוני.

סטנדרטים לכתיבת העבודות (האישית והצוותית)

יש להגיש את העבודות בהתאם לפורמט הכתיבה המקובל ב – APA

הגופן לא יהיה קטן מ- 11, ולא יעלה על 13 (Ariel / Times New Romans)

ניתן להיעזר באתרים הבאים:

American Psychological Association (2000). Publication Manual of the American

Psychological Association (5th ed.). Washington, D.C.: APA.

http://owl.english.purdue.edu/handouts/research/r_apa.html#General%20Format

http://www.utm.edu/departments/acadpro/library/tutorials/citation/apa_headings.php

קישורים לאתר המציג כללי – APA בעברית

קריטריונים לבדיקת העבודה

- בהירות ורלוונטיות הדוגמא מחיי הארגון
- הצגת החומר התיאורטי באופן בהיר, הבחנה בין עיקר לטפל
- ניתוח המציאות בארגון לאור התיאוריה
- איכות ההמלצות בפרק הישום
- עמידה בדרישות העבודה (מבנה, אורך, חלוקה פנימית)
- אופן הצגת עיקרי העבודה לפני משתתפי הקורס על ידי כל חברי הצוות.

קורס מנהנה ופורה לכולנו, יעל

תאריך עדכון: 27.5.09

שם המרצה: ד"ר אלה מירון-ספקטור

שם הקורס: למידה וחדשנות בארגונים

מספר הקורס: 60-934-01

סוג הקורס: בחירה

היקף שעות: 4

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** ב'

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

במציאות של ימינו ארגונים שאינם מחדשים ולומדים באופן תדיר אינם שורדים. אינדיבידואלים, צוותים וארגונים נבדלים באופן ובקצב בו הם לומדים מנסיונם שלהם או מנסיונם של אחרים ובאופן ובתדירות בה הם מחדשים. הקורס יחשוף את המשתתפים לדילמות ניהוליות הקשורות בחדשנות ולמידה ארגונית. נבין מדוע חלק מהארגונים נכשלים בניסיונם ללמוד ואילו אחרים לומדים בקצב מהיר. מה מבחין בין אינדיבידואלים, צוותים וארגונים חדשניים לאלה שאינם. נבחן גורמים ותהליכים המשפיעים על חדשנות ולמידה כגון: מאפיינים של עובדים, צוותים וארגונים חדשנים, רגשות, מוטיבציה, מבנה ותהליכי צוות, תרבות ארגונית ומבנה ארגוני. הקורס יכלול פן תיאורטי המבוסס על ספרות עדכנית על יצירתיות, חדשנות ולמידה בארגונים ופן התנסותי, שמטרתו לגשר בין התיאוריה לפרקטיקה.

ב. תוכן הקורס:

החל מהשיעור השלישי, השיעור יחולק לשניים. החלק הראשון יועבר על ידי (אלה) ויוקדש לדיון במושגים וסקירה תיאורטית בנושאי השיעור. בחלק זה נדון במאמרי החובה ובמחקרים עדכניים על חדשנות ולמידה. החלק השני יוקדש להתנסות חוויתית בנושא השיעור ויועבר על ידי המשתתפים בקורס. מטרת ההתנסות לחבר את התיאוריה לפרקטיקה. ניתן להעביר חלק זה כסדנא (הכוללת הפעלות, סימולציות, משחקי תפקידים), לשלב ראיות מהשטח (כדוגמאת ראיון עם מנהל על נושא השיעור) או להיעזר באמצעי המחשה אחרים כגון סרטים, ספרים וחוויות אישיות מעבודה בארגונים.

ג. דרישות הקורס:

הרכב הציון הסופי

10%

1. השתתפות פעילה בשיעור.

• נוכחות (מינימום 83% מהשיעורים – 10 מתוך 12)

• השתתפות פעילה בשיעורים

• קריאה וניתוח ביקורתי של מאמרי החובה לפני השיעור

40%

2. בנייה והעברה של סדנא המבוססת על מאמרים מחומר הקריאה

ומדגימה את המושגים הנידונים בשיעור באופן חוויתי ויצירתי.

3. הצעת מחקר על אחד מנושאי הקורס. הצעת המחקר תתבסס על סקר

40%

ספרות (5 מאמרים נוספים לחומר הקריאה מ-10 השנים האחרונות). בנית

השערות מחקר לגבי שאלות שלא קיבלו עד כה תשובה בספרות הקיימת, והצעה למחקר שייתן מענה לשאלות.

4. הצגת הצעת המחקר בפני הקורס 10%
סה"כ 100%

רשימת מפגשים ונושאי השיעורים

שיעור	נושא השיעור
1	מבוא לחדשנות ולמידה בארגונים
2	דילמות ניהוליות הקשורות לחדשנות ולמידה ארגונית
3	חדשנות ויצירתיות הפרט
4	רגשות ויצירתיות
5	מוטיבציה, למידה וחדשנות
6	חדשנות בצוותים
7	השפעת מבנה הצוות על יצירתיות, חדשנות ולמידה
8	תהליכי צוות המשפיעים על חדשנות ולמידה צוותית
9	תהליכים התורמים לשיתוף במידע, תיאום ולמידה בצוותים
10	שמירת והעברת ידע בארגון
11	מנהיגות לחדשנות ולמידה
12	יחסי הגומלין בין למידה לחדשנות
13	הצגת הצעות המחקר, משוב וסיכום

השתתפות (10%)

לכל שיעור נקרא מאמר או שניים שיידונו בכיתה. עליכם לקרוא את המאמרים, להעלות שאלות שברצונכם לדון בכיתה, לחשוב על דוגמאות רלוונטיות מעולמכם.

התנסות חוויתית (40%)

(א) לפני העברת הסדנא יש להעביר לאלה מערך שיעור שלם ומפורט. מערך זה צריך לכלול את התכנים שיועברו בסדנא, מלל אותו אתם מתכוונים להגיד, הנחיות וחומר לסימולציות, משחקי תפקידים או כל הפעלה אחרת. הדרישה למערך מפורט נועדה לודא הכנה מקסימלית לסדנא. תאריך הגשה: עליכם להעביר אלי את מערך השיעור לא יאוחר מיומים לפני העברת הסדנא. ככל שתעבירו אלי מוקדם יותר, אוכל לתת משוב על מערך הסדנא מוקדם יותר. אופן ההגשה: ניתן להגיש עותק מודפס בשיעור שלפני הסדנא עצמה, או לשלוח לי את מערך השיעור באמייל עד ליום שני בבוקר קודם לסדנא. במידה והעבודה מוגשת כעותק מודפס, אנא ציינו את כתובות האמייל שלכם בראש העבודה.

(ב) העברת ההתנסות בכיתה – משך ההתנסות שתועבר בכיתה הינו שעה בדיוק. לאחר מכן נקדיש זמן למשוב ולמידה מתוך הסדנא.

הצעת מחקר (40%)

בסיום הסמסטר תוגש הצעת מחקר בנושא הקורס. ההצעה תיכתב בפורמט של הצעת מחקר מדעית ותכלול תקציר, מבוא, סקירת ספרות והשערות, שיטה, סיכום קצר, רשימת מקורות, ונספחים. היקף ההצעה הוא עד 12 עמודים מודפסים ברווח כפול (לא כולל נספחים). עליה לכלול את הפרקים הבאים: תקציר שאינו עולה על 250 מילה; מבוא וסקירת ספרות ממצה המסתמים בהשערות מחקר ברורות (היקף: 5-10 עמודים); שיטה פוטנציאלית הכוללת תיאור המדגם הרצוי, הכלים, וההליך; סיכום קצר המפרט את התרומה הפוטנציאלית של המחקר לתיאוריה ופרקטיקה; רשימת מקורות בפורמט של ה-APA. על הרשימה לכלול מקורות מרכזיים בתחום עם עדיפות למחקרים מ-10 השנים האחרונות.

הצגת הצעת המחקר (10%)

הצעות המחקר יוצגו במפגש האחרון. כל מצגת תיערך לא יותר מ-15 דקות (10 דקות מצגת ו-5 דקות לשאלות ותשובות). על המצגת לכלול את המוטיבציה למחקר, סקירת ספרות קצרה המובילה להשערות ופירוט השיטה המוצעת לבחינת השערות המחקר. הצעות המחקר יוגשו שבוע לאחר השיעור האחרון במועד שיקבע בתחילת הקורס.

ספרים מומלצים:

Zhou, J. & Shalley, C.E. (2007). Handbook of organizational creativity. Lawrence Erlbaum.

Argote, L. (1999). Organizational learning: Creating, retaining and transferring knowledge. Norwell, MA: Kluwer.

Hargadon, A. (2003). How breakthrough happen: The surprising truth about how companies innovate. Harvard Business School press.

תכנית הקורס וחומר הקריאה:

לכל שיעור יש לקרוא את המאמרים שיוסמנו בכוכבית (מאמר או שניים לכל שיעור).

שיעור	נושא השיעור
1	מבוא לחדשנות ולמידה בארגונים הגדרת חדשנות ולמידה למה חשוב לחדש וללמוד בימינו אופרציונאליזציה של יצירתיות, חדשנות ולמידה במחקר
קריאה רלוונטית	Argote, L. (1999). <u>Organizational learning: Creating, retaining and transferring knowledge</u>. Norwell, MA: Kluwer. (chapter 1) Mumford, M. D., Hunter, S. T. 2005. Innovation in organizations: A multi-level perspective on creativity. In F. Dansereau, F.J. Yammarino (Eds). <u>Multi-level issues in strategy and methods</u>, 4, 11-73. Argote, L. & Miron-Spektor, E (forthcoming). Group and organizational learning. <u>Organization Science</u>.
2	דילמות ניהוליות הקשורות לחדשנות ולמידה ארגונית פרדוקסים ביצירתיות חדשנות ולמידה איזון בין חדשנות ולמידה
	Amabile, T. M., C. N. Hadley, S.J. Kramer. 2002. Creativity under the gun. <u>Harvard Business Review</u>. 52-61. Levitt, T. (2002). Creativity is not enough, <u>Harvard Business Review</u>, 137-144. Tushman, M. L., C.A. O'Reilly. 1996. Ambidextrous organization: Managing evolutionary and revolutionary change. <u>California Management Review</u>, 38 (4) 8-30.
3	חדשנות ויצירתיות הפרט מאפייני אישיות, וסגנון קוגניטיבי הקשורים ליצירתיות

השפעת הקונטקסט האירגוני או הצוותי על יצירתיות העובד		
Amabile, T.M. (1997). Motivating creativity in organizations: On doing what you love and loving what you do. <u>California Management Review</u>, 40 (1) 39-58. Miron, E., Erez, M., & Naveh, E. (2004). Do personal characteristics and cultural values that promote innovation, quality, and efficiency compete or complement each other? <u>Journal of Organizational Behavior</u>, 25, 175-199.	קריאה	
רגש וחדשנות השפעת רגש נחוזה ונצפה על יצירתיות וחדשנות		4
Amabile, T. M., Barsade, S. G., Mueller, J. S., & Staw, B. M. 2005. Affect and creativity at work. <u>Administrative Science Quarterly</u>, 50: 367-403. Fong, C. T. 2006. The effects of emotional ambivalence on creativity. <u>Academy of Management Journal</u>, 49: 1016-1030.	קריאה	
מוטיבציה, למידה וחדשנות מוטיבציה פנימית וחיצונית אורניציה למטרות למידה וביצוע חוללות יצירתיות		5
Bunderson, J.S., & Sutcliffe, K.M. (2003). Management team learning orientation and business unit performance. <u>Journal of Applied Psychology</u>, 88 (3), 552-560. Eisner, R. & Rhoades, L. (2001). Incremental Effects of Reward on Creativity. <u>Journal of Personality and Social Psychology</u>, 81 (4). 728-741. Hirst, G., Van Knippenberg, D., Zhou, J. (2009). A cross-level perspective on employee creativity: Goal orientation, team learning behavior, and individual creativity. <u>Academy of Management Journal</u>, 52 (2), 280-293.	קריאה	
חדשנות בצוותים קבלת החלטות בצוותים לעומת אינדיבידואלים יצירתיות קולקטיבית מחקר על טכניקת "סיעור המוחות"		6
Hargadon, A. B., & Bechky, B. A. (2006). When collections of creatives become creative collectives: A field study of problem solving at work. <u>Organization Science</u>, 17: 484-500. West, M. A. 2002. Sparkling fountains or stagnant ponds: An integrative model of creativity and innovation implementation in work groups. <u>Applied Psychology: An International Review</u>, 51		

355–386.		
השפעת מבנה הצוות על יצירתיות וחדשנות משתנים דמוגרפיים, משתני אישיות, השפעה חברתית שינוי בהרכב הצוות ויצירתיות		7
De Dreu, C.K.W., & West, M.A. 2001. Minority dissent and team innovation: The importance of participation in decision making. <u>Journal of Applied Psychology</u> , 86 (6), 1191-1201. Choi, H. S. & Thompson, L. (2005). Old wine in a new bottle: Impact of membership change on group creativity. <u>Organizational Behavior and Human Decision Processes</u> , 98, 121-132.	קריאה	
תהליכי צוות חדשנות ולמידה ביטחון פסיכולוגי קונפליקטים בצוות אקלים צוותי אילתור		8
Lovelace, K., Shapiro, D.L., & Weingart, L.R. (2001). Maximizing cross-functional new products teams' innovativeness and constraints adherence: A conflict communications perspective. <u>Academy of Management Journal</u> , 44(4), 779-793. Goncabo, G.A. & Staw, B.M. 2006. Individualism–collectivism and group creativity. <u>Organizational Behavior and Human Decision Processes</u> , 100: 96-109.	קריאה	
תהליכים התורמים לשיתוף במידע תיאום ולמידה בצוותים (transactive memory systems) מערכות זיכרון טרנסאקטיביות זהות משותפת מטרת על		9
Liang, D. W., Moreland, R., & Argote, L. (1995). Group versus individual training and group performance: The mediating role of transactive memory. <u>Personality and Social Psychology Bulletin</u> , 21, 384-393. Kane, A. A., Argote, L. & Levine, J. M. 2005. Knowledge transfer between groups via personal rotation: Effects of social identity and knowledge quality. <u>Organizational Behavior and Human Decision Processes</u> , 96: 56-71.	קריאה	
שמירת ידע והעברת ידע בארגון		10
Argote, L. (1999). <u>Organizational learning: Creating, retaining and transferring knowledge</u> . Norwell, MA: Kluwer. (chapter 5) Menon, T., Thompson, L., & Choi, H.S. (2006). Tainted		

knowledge versus tempting knowledge: People avoid knowledge from internal rivals and seek knowledge from external rivals. <u>Management Science</u> , 52, 1129-1144.		
מנהיגות לחדשנות ולמידה		11
Lewis, M. W., Welsh, M. A., Dehler, G. E., & Green, S. G. 2002. Product development tension: Exploring contrasting styles of project management. <u>Academy of Management Journal</u>, 45: 546-564. Shin, S. J. & Zhou, J. (2007). When is educational specialization heterogeneity related to creativity in research and development teams? Transformational Leadership as a Moderator. <u>Journal of Applied Psychology</u>, 92 (6), 1709-1721.		
יחסי הגומלין בין למידה לחדשנות השפעת נסיון העבר על יצירתיות		12
Audia, P. G., & Goncalo, J. A. 2007. Past success and creativity over time: A study of investors in the hard disk drive industry. <u>Management Science</u>, 53(1): 1-15. Gino, F. Todorova, G., Miron-Spektor, E., & Argote, L. (forthcoming). When and why prior task experience fosters team creativity. <u>Research on Managing Groups and Teams: Creativity and Groups</u>. Taylor, A., & Greve, H. R. 2006. Superman or the fantastic four? Knowledge combination and experience in innovation teams. <u>Academy of Management Journal</u>, 49(4): 723-740.		
הצגת הצעות המחקר, משוב וסיכום		13

תאריך עדכון: 21/05/09

שם המרצה: ד"ר אפרת שוקף

שם הקורס: שונות בין-תרבותית בארגונים

מספר הקורס: 60-935-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס:

מפגשים בין תרבויות הפכו לדבר שכיח בסביבה הארגונית בימנו. מהי שונות בין-תרבותית? כיצד משפיעים הבדלים בין-תרבותיים על ארגונים? כיצד מתמודדים ארגונים ועובדיהם עם רב-תרבותיות? מהם המאפיינים והתהליכים המקדמים והתורמים למיקסום האפשרויות הטמונות ברב-תרבותיות ומהם המאפיינים והתהליכים המקשים והמכשילים מפגשים בין תרבותיים בהקשר ארגוני? הקורס יחשוף את המשתתפים בו לממדים המאפשרים הבנה והשוואה בין תרבויות, למדידה של כישורים אישיים להתמודדות עם רב-תרבותיות, ולסוגיות המרכזיות במפגשים בין-תרבותיים בארגונים, כגון, זהות הפרט, expatriate and re-location, צוותים רב-תרבותיים, מוטיבציה, מנהיגות ומשא ומתן. כמו כן, הקורס יספק הכשרה ראשונית בבניית הכשרות המותאמות להקשר בין-ורב-תרבותיים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: השיעורים ישלבו הרצאות, דיונים בכיתה, התנסויות וסרטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מספר שיעור	תאריך	נושא השיעור
1	03/03/2010	מבוא – מהי שונות בין-תרבותית וכיצד מגדירים תרבות
2	10/03/2010	ההקשר הרב תרבותי בארגונים, חברות רב-לאומיות
3	17/03/2010	שונות בין-תרבותית בערכים, בהתנהגות, ובהנחות בסיסיות
4	07/04/2010	מחקר ואבחון בין תרבותי בארגונים
5	14/04/2010	העצמי, זהות גלובלית ואינטליגנציה תרבותית
6	21/04/2010	Re-location ו-Expatriates וייעוץ והכשרה בהקשרים רב-תרבותיים

7	28/04/2010	צוותים רב-תרבותיים
8	5/05/2010	משא ומתן בהקשר רב-תרבותי
9	26/04/2010	מנהיגות בהקשר רב-תרבותי
10	2/06/2010	העברת סדנאות ע"י סטודנטים
11	9/06/2010	העברת סדנאות ע"י סטודנטים
12	16/6/2010	העברת סדנאות ע"י סטודנטים

*יתכנו שינויים בתאריכים בהתאם לוח השנה האקדמי

ג. חובות הקורס:

20% - השתתפות פעילה:

- נוכחות (מינימום 83% מהשיעורים – 10 מתוך 12)

- השתתפות פעילה בשיעורים

- קריאה של מאמר החובה לפני השיעור

80% - בנייה והעברה של סדנת הכשרה בהקשר בין-, רב-תרבותי. הסדנא תועבר בכיתה ותתבסס על סקירה תיאורטי בנושא בו תעסוק (ראו הנחיות מפורטות ותאריכי הגשה בהמשך).

הרכב מפורט של ציון הסדנא:

30% - סקירה תיאורטית – הסקירה תכלול אינטגרציה של חומר תיאורטי עדכני ותשמש

כבסיס לבניית סדנא שתועבר בכיתה.

30% - סדנא – הסדנא תוגש בכתב, ותועבר בכיתה.

20% - סיכום אינטגרטיבי – בסיום הקורס, לאחר העברת כל הסדנאות, יוגש ניתוח של הסדנא

האישית והסקת מסקנות מכלל הסדנאות שהועברו בכיתה.

ד. **ביבליוגרפיה:** * רשימת המאמרים כוללת יותר מחובת הקריאה. לכל שיעור יש לקרוא את המאמר המסומן בכוכבית.

שיעור	מאמרים ופרקים נוספים הינם רשות. יתכנו עדכונים לאורך הקורס.
1	/
2	(1) * Erez, M., & Shokef, E. (2008). The culture of global organizations. In P. Smith, M. Peterson & D. Thomas (Eds), <i>Handbook of cross-cultural management research</i> . Thousand Oaks, CA: Sage. (2) Erez, M., & Gati, E. (2004). A Dynamic, Multi-Level Model of Culture: From the Micro Level of the Individual to the Macro Level of a Global Culture. <i>Applied Psychology: An International Review</i> , 53(4), 583-598.
3	(1) * Schwartz, S.H. (1999). A Theory of cultural values and some implications for work. <i>Applied Psychology: An International journal</i> , 48(1), 23-47.

(2) Hofstede, G. (2001), <i>Culture consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations across nations</i> . Thousand Oaks: Sage Publications. – Ch: 1 p.5-9.	
(1) * Schaffer, B.S., & Riordan, C.M. (2003). A review of cross cultural methodologies for organizational research: A best-practices approach. <i>Organizational Research Methods</i> , 6(2), 169-215.	4
חובה לקרוא את אחד מהמאמרים – רצוי את שניהם (1) * Shokef, E., & Erez, M. (2006). Global work culture and global identity, as a platform for a shared understanding in multicultural teams. In Mannix, E.A.M., Neale, M., and Chen, Y. (Eds.). <i>Research in Managing Groups and Teams: National Culture and Groups</i>, Oxford: Elsevier Science Press. (2) * Ang, S., Van Dyne, L., Koh, C., Ng, K.Y., Templer, K.J., Tay, C., & Chandrasekar, N.A. (2007). Cultural intelligence: Its measurement and effects on cultural judgment and decision making, cultural adaptation, and task performance. <i>Management and Organization Review</i>, 3, 335-371.	5
(1) * Littrell, N.L. & Sala, E. (2005). A review of cross-cultural training: Best practices, guidelines, and research needs. <i>Human Resource Development Review</i>, 4(3), 305-334. (2) Register, A. (2004). All the things we wish we had known: A firsthand account of the trials and tribulations of re-location. <i>Canadian HR Reporter</i>, Sep, 7-8.	6
(1) * Behfar, K., Kern, M., & Brett, J. (2006). Managing multicultural teams. <i>Harvard Business Review</i>, 84(11), 84-91. (2) Malhotra, A., Majchrzak, A., & Rosen, B. (2007). Leading virtual teams. <i>Academy of Management perspective</i>, 21(1), 60-70.	7
(1) * Sebenius, J.K. (2002). The hidden challenge of cross-border negotiations. <i>Harvard Business Review</i>, 80(3), 76-85. (2) Gelfand, M.J. and Dyer, N. (2000), "A cultural perspective on negotiation: Progress, Pitfalls and prospects". <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 49, 62-99.	8
(1) * Javidan, M., Dorfman, P.W., Sully de Luque, M., & House, R.J. (2006). In the eye of the beholder: Cross cultural lessons in leadership from project GLOBE. <i>Academy of Management Perspective</i>, 20(1), 67-90. (2) Byrne, G.J., & Bradley, F. (2007). Culture's influence on leadership efficiency: How personal and national cultures affect leadership styles. <i>Journal of Business Research</i>, 60, 168-175.	9
/	12 ,11 ,10

תאריך עדכון: 25.6.2009

שם המרצה: דר' דני קפלן

שם הקורס: בניית שאלונים

מס' הקורס: 60-937-01

סוג הקורס: סדנא לתואר שני במגמה הארגונית-חברתית

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** א' **היקף שעות:** 2

א. מטרת הקורס:

בסדנא זו יתנסו התלמידים בבניית שאלונים הן לצורכי מחקר והן לצרכי אבחון ארגוני-תעסוקתי. נתמקד בדילמות של מחקר התנהגותי בתפר שבין עובדות לבין פרשנות. לצורך כך יושם דגש על מחקר חלוץ איכותני בזירה ארגונית כבסיס להכנת שאלון. המטרה היא שכל זוג תלמידים יתנסה בכל שלבי הבחירה, הכנה והבנייה של שאלון, יציג אותו בכיתה ויגיש דוח מסכם.

ב. תוכן הקורס:

ההתנסות בסדנא תכלול שני צירים. הראשון הוא היכרות עם עקרונות תיאורטיים בהעברת שאלונים וסקרים כגון בניית מדגמים, דרכי העברה של שאלונים, מבנה השאלון, הוראות, סוגי שאלות, ניסוח, סוגי סולמות, סוגי הטיות. הציר השני הוא התנסות אישית בתהליך של בניית שאלון מתוך דילמות שעולות בשדה. התלמידים יבחרו בראשית הסמסטר זירה ארגונית למחקר או אבחון, יאפיינו את שאלות המחקר, יערכו מחקר גישוש באמצעות ראיונות פתוחים ותצפיות, ויחלצו מתוכם תכנים שיהווה בסיס לבניה של שאלון מקורי. בשיעורים האחרונים על התלמידים להציג את השאלון שבנו לצורך דיון בסדנא וקבלת משוב. בסוף הסדנא יוגש השאלון עם דוח מסכם על ההתנסות. העבודה תעשה בזוגות.

מהלך השיעורים:

מפגש 1 – דילמות במחקר התנהגותי - בין עובדות לפרשנות

להעשרה: חזן, חיים (1992). על חקר האדם. בתוך ח. חזן (עורך), *השיח האנתרופולוגי*. תל-אביב: אוניברסיטה משודרת. עמ' 15-9.

מפגש 2 – סוגי שאלות מחקר ומחקר חלוץ איכותני

בייט מירום ושות' (1986). *שיטות מחקר במדעי החברה*, יח' 5. סקר. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 15-13.

להעשרה: בן-יהושוע, נעמה (1990). *תכנון מחקר איכותני*. בתוך *המחקר האיכותני בהוראה ובלמידה*. גבעתיים: מסדה. עמ' 48-32.

מפגש 3 – תצפיות, אינפורמנטים ושאלת הייצוגיות

* הגשת תרגיל 1 – גזירת שאלת מחקר מאבחון תעסוקתי

אשכנזי, מיכאל (1986). מחקר אתנוגרפי באנתרופולוגיה. בתוך שיטות מחקר במדעי החברה, יח' 4. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 22-31.

מפגש 4-5 – גישות וטכניקות לראיון

* הגשת נושא למחקר ומרואיינים פוטנציאליים

מפגש 6 – חילוץ תימות ותכנים להגדרת משתנים

קפלן, דני (1999). מתוך דויד, יהונתן וחיילים אחרים: על זהות, גבריות ומיניות ביחידות קרביות. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 206-236.

מפגש 7-8 – עקרונות בבניית שאלונים וניסוח שאלות

בייט מירום ושות' (1986). שיטות מחקר במדעי החברה, יח' 5. סקר. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 33-73.

* הגשת תרגיל 2 – הכנת שאלות לשאלון עמדות

מפגש 9-10 – סולמות למשתנים מורכבים ומדידת עמדות

בייט מירום ושות' (1986). שיטות מחקר במדעי החברה, יח' 5. סקר. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 81-90.

Breckler, S. J. (1984). Empirical validation of affect, behavior, and cognition as distinct components of attitude. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47, 1191-1205.

מפגש 11 – דרכי העברה של שאלונים ודגימה

מפגש 12-14 – הצגות תלמידים

ג. חובות הקורס:

- נוכחות וקריאה שוטפת של המאמרים
- הגשת 2 תרגילים שוטפים
- התנסות בתהליך המחקר החלוץ ובניית שאלון
- הצגת השאלון בכיתה
- הגשת דוח מסכם

מרכיבי הציון הסופי: ציון מספרי שיקבע לפי הדוח המסכם. הורדת ציון על אי עמידה בתנאים הקודמים.

ד. ביבליוגרפיה:

ספרות חובה

בייט מירום ושות' (1986). שיטות מחקר במדעי החברה, יח' 5. סקר. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

אשכנזי, מיכאל (1986). מחקר אתנוגרפי באנתרופולוגיה. בתוך שיטות מחקר במדעי החברה, יח' 4. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 22-31.

קפלן, דני (1999). מתוך דויד, יהונתן וחיילים אחרים: על זהות, גבריות ומיניות ביחידות קרביות. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 206-236.

Breckler, S. J. (1984). Empirical validation of affect, behavior, and cognition as distinct components of attitude. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47, 1191-1205.

ספרות להעשרה

בן-יהושוע, נעמה (1990). תכנון מחקר איכותני. בתוך: המחקר האיכותני בהוראה ובלמידה. גבעתיים: מסדה. עמ' 32-48.

חזן, חיים (1992). על חקר האדם. בתוך: ח. חזן (עורך), השיח האנתרופולוגי. תל-אביב: אוניברסיטה משודרת. עמ' 9-15.

Oppenheim, A.N. (2001). Questionnaire design, interviewing and attitude measurement. London: Printer.

Seymour Sudman and Norman M. Bradburn (1982). *Asking questions*. San Francisco: Jossey-Bass.
300.72 SUD a000512918 בספריית פסיכולוגיה

תאריך עדכון: 30/04/09

שם המרצה: מיכל לבידור

שם הקורס: פרופרקטיקום

מספר הקורס: 01-949-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') סמינר

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א + ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: לא קיים

ו. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע, ומיומנויות לימוד ומחקר תוך חשיפה לשאלות נבחרות מתחום הפסיכולוגיה.

ז. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

קורס זה מטרתו להעניק לתלמידים יכולת והבנה בשיטות מחקר מורכבות הנהוגות במחקרים במדעי החברה. הקורס מהווה גם הכנה לסמינר מגמה אשר ידרש מהסטודנטים בשנה ב' לתואר שני. הסטודנטים של המגמה המחקרית יחשפו לסידרה של הרצאות שבועיות שינתנו על ידי מנחה הקורס ומרצים אורחים. ההרצאות יהיו בעלות אופי מדעי-ניסויי ויאפשרו לסטודנטים היכרות עם תכני ושיטות מחקר מגוונות.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
ההוראה בכיתת לימוד, כוללת הרצאות אורח ודיוני סטודנטים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-26	הצגת מחקרים שונים בפסיכולוגיה	אין	דגש על שיטות מחקר שונות וניתוחים סטטיסטיים

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות והשתתפות ערה בדיונים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון עובר

ה. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות) רשות

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: אין

חומר מחייב למבחנים: לא רלבנטי

תאריך עדכון: 17/01/2010

שם המרצה: אבי גולדשטיין

שם הקורס: המיספרות בקוגניציה רגש וזיכרון

מספר הקורס: 60-954-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') פרקטיקום

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** א'-ב' **היקף שעות:** 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: hl2.biu.ac.il

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
התנסות בתכנון ובביצוע מחקר מעשי במעבדה

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

במסגרת הפרקטיקום הסטודנטים יסוקרו מודלים תיאורטיים על האסימטריה ההמיספריאלית בתהליכים קוגניטיביים, רגשיים, ומוטיבציוניים, ויבצעו ניסוי אשר יתפעל תהליכים אלה או אשר ישתמש במדדים אלקטרו-פיזיולוגיים לצורך מדידתם

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

בשלושת השיעורים הראשונים תהיה הכרה עם המודלים התאורטיים ודוגמאות של מחקרים בתחום. לאחר מכן תתחיל עבודה מעשית בצורה יחידנית.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

עבודה מעשית, כתיבת דו"ח מחקר

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
ציון מספרי על העבודה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

Harmon-Jones, E. (2006). Unilateral right-hand contractions cause contralateral alpha power suppression and approach motivational affective experience. *Psychophysiology*, 43, 598-603.

Beeman, M. J., & Bowden, E. M. (2000). The right hemisphere maintains solution-related activation for yet-to-be-solved problems. *Memory & Cognition*, 28, 1231-1241.

Davidson, R. J. (1992). Anterior cerebral asymmetry and the nature of emotion. *Brain and Cognition*, 20, 125-151.

תאריך עדכון: 10/01/17

שם המרצה: פרופ' אהרון ולר

שם הקורס: הורמונים והתנהגות

מספר הקורס: 60-956-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט: למידה מתוקשבת

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):
עקרונות והעמקה (במספר נושאים בתחום), הכרת מושגי יסוד ומחקרים רבים בתחום
דגשים -מחקר – בבעלי חיים ובאנשים

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

1. מבואות, מושגים ושיטות באנדוקרינולוגיה התנהגותית
2. מערכת הסטרס
3. **hormonally-mediated bonding**
4. אינטראקציות של המערכת האנדוקרינית עם המערכת החיסונית
5. חברתיות, תוקפנות וטריטוריאליזם (ובעיקר – טסטוסטרון)
6. כרונוביולוגיה: מלטונין וויסות מחזור הערות-שינה
7. התנהגות הורית/אמהית
8. התפתחות ויסות רגש
9. ויסות אכילה: הורמונים ונוירופפטידים
10. כללים/עקרונות לגבי הקשר בין הורמונים להתנהגות

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הוראה פרונטלית + דיון, הסתייעות במרצים אורחים. חופש בחירה, עם מגבלות, בבחירת המאמרים לסקירה וביקורת בעבודות.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

מבוא לפסיכולוגיה פיזיולוגית
הקורס מיועד לתלמידים לתארים מתקדמים

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות, השתתפות, קריאת חומר, עבודה עצמית (2 עבודות) – בהיקף ובמועד הנדרשים, והצגה קצרה (10 דקות) בכיתה של תוכן מאמר

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי: 40%-עבודה ראשונה, 50% עבודה שנייה, 10% - נוכחות + הצגת מאמר

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

פרק מספר מבוא לגבי שיטות מחקר בנוירואנדוקרינולוגיה
מאמר עדכני על (oxytocin and [bonding or reproduction or social affiliation)
מאמרים אמפיריים עדכניים (2006–2011) בתחום, כחומר ל-2 העבודות

חומר מחייב למבחנים:

אין מבחן – יש שתי עבודות

תאריך עדכון: 09/06/26

שם המרצה: פרופ' אהרון ולר

שם הקורס: פרקטיקום מחקרי ב'

מספר הקורס: 60-957-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** ב **היקף שעות:** 2

אתר הקורס באינטרנט:

דרך ה"קורסים המתקשבים" באתר האוניברסיטה

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

היכרות והתנסות בתכנון, ביצוע והצגת מחקר מדעי.
(המשך רצוף לקורס פרקטיקום מחקרי א')

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

במסגרת הקורס יוצגו שאלות מחקריות ונעסוק בנושאים הקשורים לניסוח שאלת מחקר, כתיבת הצעת מחקר, תכנון הניסוי, איסוף הנתונים, ניתוח סטטיסטי, אתיקה במחקר, פרשנות התוצאות והצגתם בכנסים, בפורמטי תקציר, פוסטר והרצאה. נושאים רלוונטיים נוספים הם: כתיבת ביקורת על מאמר מדעי, כתיבת מאמר מדעי, הגשת הצעות מחקר, חשיבות יחסית של כתבי עת, הכרות עם תוכנות רלוונטיות, שיטות סטטיסטיות מתקדמות, ועוד. התלמידים יעבדו בצוותים.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

עבודה בקבוצות על פרויקטים. בנוסף תהינה מספר הרצאות אורח של מומחים בתחומי מתודולוגיה שונים, להשלמת תחומי ידע נחוצים. במידת האפשר

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

ט.ו.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

שנה א' במגמה לפסיכולוגיה ניסויית-מחקרית

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות בשיעורים ומילוי כל המשימות
השתתפות גם בקורס 60-965-01

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

מאמרים וספרים עדכניים

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:
לא רלוונטי

חומר מחייב למבחנים:
לא רלוונטי

תאריך עדכון: 09/06/26

שם המרצה: פרופ' אהרון ולר

שם הקורס: פרקטיקום מחקרי א'

מספר הקורס: 01-965-60

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד')

היקף שעות: 2

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א

אתר הקורס באינטרנט:

דרך ה"קורסים המתקשבים" באתר האוניברסיטה

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

היכרות והתנסות בתכנון, ביצוע והצגת מחקר מדעי.
והיכרות עם המחקר במעבדות החוקרים במגמה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

במסגרת הקורס יוצגו שאלות מחקריות ונעסוק בנושאים הקשורים לניסוח שאלת מחקר, כתיבת הצעת מחקר, תכנון הניסוי, איסוף הנתונים, ניתוח סטטיסטי, אתיקה במחקר, פרשנות התוצאות והצגתם בכנסים, בפורמטי תקציר, פוסטר והרצאה. נושאים רלוונטיים נוספים (שנשאף לכסות) הם: כתיבת ביקורת על מאמר מדעי, כתיבת מאמר מדעי, הגשת הצעות מחקר, בניית שאלונים, חשיבות יחסית של כתבי עת, הכרות עם תוכנות רלוונטיות, ועוד. התלמידים יעבדו בצוותים.

בנוסף, יוצגו המעבדות של החוקרים במגמה - הגעה למעבדות עצמן, וקבלת הסבר קצר מראש המעבדה על המחקרים והכלים המאפיינים כל מעבדה.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

דיונים בכיתה על מאמרים/מחקרים ספציפיים, ועבודה בקבוצות על פרויקטים. בנוסף תהינה מספר הרצאות אורח של מומחים בתחומי מתודולוגיה שונים, להשלמת תחומי ידע נחוצים. ביקור במעבדות החוקרים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

ט.ו.1.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

שנה א' במגמה לפסיכולוגיה ניסויית-מחקרית

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות בשיעורים ומילוי כל המשימות
השתתפות גם בקורס 60-957-01

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

מאמרים וספרים עדכניים

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:
לא רלוונטי

חומר מחייב למבחנים:
לא רלוונטי

תאריך עדכון: 2010_01_18_

שם המרצה: ד"ר דוד ענקי

שם הקורס: פרקים בנוירופסיכולוגיה קוגניטיבית

מספר הקורס: 60-976-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: ב' היקף שעות: 1 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

נוירופסיכולוגיה קוגניטיבית הינו תחום העוסק בהבנת תהליכים וכישורים קוגניטיביים מוחיים שונים באמצעות חקר הליקויים הקוגניטיביים הנגרמים מפגיעות מוחיות. מטרת הקורס היא לעמוד על אופיים של מגוון ליקויים מוחיים הגורמים לפגיעה קוגניטיבית, ולבחון את תרומתה של הנוירופסיכולוגיה הקוגניטיבית להבנת יכולות קוגניטיביות שונות במוח התקין. בקורס יסקרו עקרונות, הנחות ושיטות המחקר המקובלות בנוירופסיכולוגיה קוגניטיבית ויבחן היחס בינה לבין תחומים אחרים העוסקים אף הם בהבנת התפקוד המוחי.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאות פרונטליות מבוססות על מצגות Powerpoint ומלוות בסרטוני הדגמה של מקרים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא: סקירה היסטורית, עקרונות בנוירופסיכולוגיה קוגניטיבית (מודולריות, אסוציאציות ודיסוציאציות)	פרק 3.	
2	שיטות מחקר בנוירופסיכולוגיה קוגניטיבית.	פרק 3.	
3	אסימטריה מוחית: סימטריה ואסימטריה במוח, מחקר חצוי מוח, אסימטריה במוח הבריא, שמיעה דיכוטית ושדות ראיה, הבדלים בין המינים	פרק 4.	

		באסימטריה מוחית, "שמאליות".	
4	פרק 6.	תפיסה ואגנוזיה: עיבוד ראייתי גבוה, מסלולי ראייה, אגנוזיה אפרצפטיבית, סימולטנאגנוזיה,	
5	פרק 6-7.	תפיסה ואגנוזיה: אגנוזיה אסוציאטיבית ופרוזופאגנוזיה.	
6	פרק 8.	קשב והזנחת צד: מערכת הקשב, סוגי קשב, קשב מרחבי ותלוי-אובייקט, תסמונת הזנחת צד, הכחדה, קשב ומודעות.	
7	פרק 9.	שפה: שפה דבורה ואפזיה (ברוקה וורניקה), אפרקסיה, שפה כתובה ודיסלקציה (פונולוגית, שטחית, עמוקה והתפתחותית).	
8	פרק 10.	זכרון ואמנזיה: סוגי זכרון (איקוני, קצר, עבודה, וארוך; דקלרטיבי ופרוצדורלי) ואמנזיה (anterograde/retrograde, גלובלית וניונית).	
9	פרק 11.	תפקודים ניהוליים: תכנון, ביצוע, ושליטה על פעולות.	
10	פרק 11.	פגיעות פרונטליות.	
11	פרק 12.	רגש וליקויים בתפיסת והבעת רגשות.	
12		חשבון ואקלקוליה.	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה בכתב (100%)

מרכיבי הציון הסופי: ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: חובה

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

הקורס יתבסס על הרצאות, מאמרים שייקבעו על ידי המרצה ועל פרקים נבחרים מספרה של
**Banich, M.T. (2004). Cognitive Neuroscience and Neuropsychology, 2nd
edition. Boston: Houghton-Mifflin, Co.**

חומר מחייב למבחנים:

בסוף הקורס תערך בחינה בכתב שתתבסס על החומר שנלמד בשיעורים וחומר הקריאה.

תאריך עדכון: 21 באפריל 2010

שם המרצה: אשכול רפאלי

שם הקורס: מיומנויות מחקר

מספר הקורס: 60-980-01

סוג הקורס: הרצה

היקף שעות: 2

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים לתואר שלישי ידע וניסיון במיומנויות שונות הנדרשות מחוקרים באקדמיה.

ב. תוכן הקורס: בין הנושאים שידונו או יתורגלו: סקירת ספרות (מעבר ל-psycinfo), ביקורת על מאמר מדעי, הרצאה בכנס, הכנת פוסטר, הכנת CV, הגשת הצעת מחקר לקרן מממנת, ודיון באתיקה מחקרית.

מהלך השיעורים: לוח הפגישות הקבוצתיות יעודכן בתחילת כל סמסטר. כל תלמיד יפגש עם המרצה פעמיים בכל סמסטר לפגישה אישית ולקבלת משוב על מטלות שיוגשו או יוצגו במליאת הכיתה.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מיועד לכל תלמידי שנה א' לדוקטורט במחלקה לפסיכולוגיה.

חובות / דרישות / מטלות: השתתפות, הגשת כל המטלות (ביקורת על מאמר מדעי מתחום המחקר הרלבנטי, הכנת CV עדכני הן בפורמט ישראלי והן בפורמט בינלאומי, והצגת הרצאה מדעית קצרה או הצעת מחקר כתובה לקרן חיצונית).

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון עובר.

ד. ביבליוגרפיה: אין.

תאריך עדכון: 12/1/2010

שם המרצה: ד"ר אורי רסובסקי

שם הקורס: אבחון אינטליגנציה וכישורים

מספר הקורס: 60-993-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"א

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס:

הקורס נועד לבחון את מושג האינטליגנציה תוך סקירה של תיאוריות ומחקרים וללמוד שיטות שונות לאבחונה. מטרות הקורס הן: (א) הבנת עקרונות של הערכת אינטליגנציה, (ב) רכישת מיומנויות בהעברה, ציננון ופירוש תוצאות של מבחני אינטליגנציה נבחרים, (ג) רכישת מיומנויות בכתיבת דוחות אבחון ומתן משובים, (ד) הבנה של שיטות הערכה הוגנת ואתית.

ב. תוכן הקורס:

קורס זה סוקר את השיטות השונות להערכת אינטליגנציה, עם כיוון מעמיק של מספר כלי אבחון נבחרים, הביסוס התיאורטי והאמפירי שלהם ויישומיהם הקליניים. החלק העיקרי של הקורס יעסוק באבחון אינטליגנציה בעזרת וסלר – מבחן אינטליגנציה למבוגרים (WAIS-III). לאחר סקירה של הרקע ההיסטורי ותהליך פיתוח המבחן, הסטודנטים ילמדו להעביר, לציין ולפרש את תוצאות האבחון. במידת האפשר, הסטודנטים יתנסו בהעברת מבחנים נוספים להערכת אינטליגנציה וכישורים.

מהלך השיעורים:

הקורס מועבר במסגרת של שיעור, כאשר ניתנת הרצאה בשבוע (2 שעות סמסטריאליות). חלק מן השיעורים יוקדשו לתרגול בהעברת מבחני אינטליגנציה נבחרים ומתן משוב על תוצאות האבחון. יש לקרוא את החומר הרלוונטי לפני כל שיעור.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא להערכת אינטליגנציה – היסטוריה, גישות ומחקר	פרק 1	
2	ביקורות על מושג ה-IQ	פרק 2	
3	פיתוח מבחני אינטליגנציה	פרק 3	
4	הבדלים בין אישיים בתוצאות המבחן	פרק 4	
5	אינטליגנציה והזדקנות	פרק 5	

6	מבוא למבחני וכסלר	פרקים 6-7	לקרוא גם פרקים 1 ו-3 במדריך העברה וציון של וכסלר
7	פערים בין תתי מבחן מילוליים לביצועיים – הגישה הנירופסיכולוגית	פרק 8	לקרוא גם פרק 4 במדריך העברה וציון של וכסלר ולתרגל העברת המבחנים וציון
8	פערים בין תתי מבחן מילוליים לביצועיים – הגישה הקלינית	פרק 9	
9	פירוש פרופילים - תתי מבחנים ואינדקסים	פרק 10	הגשת דו"ח ביניים
10	פירוש פרופילים - המשך	פרק 11	
11	פירוש פרופילים - המשך	פרק 12	
12	מבחן וכסלר כאמצעי לאבחון נירופסיכולוגי		
13	מבחנים נוספים	פרק 15	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

אין.

חובות / דרישות / מטלות:

7. חובות קריאה עפ"י דרישת המרצה.

8. תרגול בהעברת מבחנים וציון.

9. כתיבת דוחות.

מרכיבי הציון הסופי:

5. 30% דו"ח ביניים.

6. 70% דו"ח מסכם.

ד. ביבליוגרפיה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

Kaufman, A. S., & Lichtenberger, E. O. (2006). *Assessing Adolescent and Adult Intelligence, Third edition*. New Jersey: John Wiley & Sons.

Wechsler, D. (1997). *Manual for the Wechsler Adult Intelligence Scale-III*. New York: The Psychological Corporation.

תאריך עדכון: __/5/2009_31_

שם המרצה: פרופ' ולר אהרון

שם הקורס: סמינר לדוקטורנטים

מספר הקורס: 60-996-01

סוג הקורס: (סמינר)

שנת לימודים: תשע"א **סמסטר:** שנתי **היקף שעות:** 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הסמינר לחשוף את הסטודנטים בפני שאלות מתודולוגיות המשחקות תפקיד בגיבוש הצעת מחקר ואופן ניסוח שאלות המחקר. כמו כן הסמינר מהווה קבוצת דיון לשאלות המחקר המועלות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

לאחר סקירה של גישות מתודולוגיות מרכזיות והבאת מרצים להצגת נושאי המחקר שלהם, הסמינר יעסוק בדרכים לגיבוש הצעת מחקר. ראשית יושם דגש על מיקוד בנושא מחקרי תוך התייחסות לשאלות תיאורטיות ומעשיות-טיפוליות, התערבות וכיוצ"ב. בהמשך הסמינר יתמקד באופן בחירת שאלת המחקר וניסוחה. לבסוף הסמינר יעסוק באופן בניית תכנית מחקר תוך השמת דגש על מבנה תוכנית המחקר ודרכבדיקתה. כל סטודנט ידרש להציג את שאלת המחקר שלו ובהמשך להכין מצגת.

מהלך השיעורים: השעורים יורכבו מהצגת גישות מתודולוגיות ודיון בהם, מרצים אורחים וקבוצות דיון.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

1. סקירה של שאלות מתודולוגיות בגיבוש, תכנון וביצוע מחקר.
2. מרצים אורחים להצגת נושאי מחקרם.
3. גיבוש שאלת מחקר.
4. תוכנית מחקר.
5. הבאה של מצגות לפני הסמינר.

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות: הכנת מצגת ודיון בה בפני פורום הסמינר

מרכיבי הציון הסופי (ציון עובר):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) בהתחשב בשאלות המחקר שיועלו

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים:

תאריך עדכון: 09_ / 05_ / 17_

שם המרצה: מני קוסלובסקי

שם הקורס: שיטות סטטיסטיות מחקריות

מספר הקורס: 01_ - 997 - 60_

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א ו-ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: <http://hl2.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

The course is a two year course where the emphasis of topics changes from the first to the second year.

The overall purpose of the course is to review with the students some of the major topics in designing a study and analyzing the data that emanates from it.

In the first year, we first discuss some of the overall issues that are relevant for controlled experiments, field studies, Monte Carlo techniques, and observations; special emphasis is placed on factors that affect external and internal validity

In particular, we discuss some of the requirements of planning a study and subsequent data screening issues such size of N, normality, multicollinearity, missing data, outliers. Transformations are presented to solve some of the problems raised in research. Multivariate techniques that they have already been studied in their previous courses are presented and shown how they apply or don't apply to their Ph.D. research projects. In particular, moderator and mediator identification are illustrated.

In the second year, we spend time on the whole issue of null hypothesis testing and criticisms beginning with Jack Cohen's (1994) are discussed. Type 1 error, Type II errors, and Bayes' theorem and its implications for research are delved into. In addition, various research topics that were not presented in previous courses are discussed: Logit analysis, multi-way frequency, discriminate, profile analysis, HLM. The emphasis on these topics varies from year to year depending on student needs.

Each week I try to bring a research problem or ethical dilemma as an example.

Finally, students must hand in each year, in English, a presentation with empirical data on Structural equations modeling and meta-analysis.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הרצאות ותרגילים-

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

Week	Topic
1	Informal quiz on research
2-3	Review of some basic inferential statistics
4-5	Research Design issues
6-8	Data Screening-problems and solutions
7-9	Power, Ho (a la Cohen), Bayes, error
10,11	Moderators, mediators, and combinations
12-13	Review of different multivariate techniques including: Logit, Discriminant Analysis, HLM Clustering, Profile analysis

Week	Topic
1-4	Structural Equation modeling (year 1) Meta-analysis (year 2)
5-13	Individual meetings and discussions of each individual or group's project

דרישות:

In English: Power point presentation + Abstract + References or PAPER (approximately 15 pages including tables, references) on a meta-analytic topic-individually or in groups (year 1) or Structural equation modeling (year 2). If in group, the contribution of each one must be identified.

Course is Pass Fail based on the submitted work

Readings: Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2006). Using Multivariate Statistics. New York: Harper Collins.

תאריך עדכון: 27/05/2009

שם המרצה: דר' נעה וילצ'ינסקי

שם הקורס: תורת הראיון למגמה השיקומית

מספר הקורס: 60-998-01

סוג הקורס: (שיעור)

היקף שעות: 4

שנת לימודים: תשע"א סמסטר: א

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** מטרת הקורס היא להכין את המשתתפים בו לראיונות טיפוליים ואבחנותיים עם אנשים בעלי נכויות ומוגבלויות שונות, במסגרות שיקומיות וטיפוליות מגוונות.

ב. תוכן הקורס:

הקורס נועד להקנות בסיס תיאורטי, ערכי, וחוויתי לתפקיד המראיין/ת. במסגרת חלק זה של הקורס המשתתפים יקראו וידונו בספרות המתייחסת לשיטות ראיון שונות. בנוסף, החלק הכיתתי של הקורס יכלול שימוש בתרגילים ומשחקי תפקידים המיועדים לפתח מודעות עצמית, יכולת אבחנה טיפולית וכישורי ראיון קליני.

מהלך השיעורים:

מדובר בסדנה דינאמית אינטנסיבית הכוללת חשיפה עצמית וצפייה בקטעי וידאו מבוים של ראיונות שיערכו על ידי הסטודנטים עצמם. המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית בנושא עקרונות היסוד לראיון הקליני וסוגיו השונים כגון הראיון הסוקרטי, הראיון המוטיבציוני ועוד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הכרות- ראיונות הדדיים	ראו ביבליוגרפיה לקורס	
2	עקרונות יסוד בראיון קליני		
3	עקרונות יסוד בראיון קליני		
4	ניתוח וידאו		

		5	ניתוח וידאו
		6	כבוד בראיון הקליני
		7	ניתוח וידאו
		8	ניתוח וידאו
		9	הדיאלוג הסוקרטי
		10	ניתוח וידאו
		11	ניתוח וידאו
		12	הראיון המוטיבציוני
		13	ניתוח וידאו
		14	סיכום

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

השתתפות פעילה

צילום וידאו של ראיון קליני

מרכיבי הציון הסופי:

השתתפות פעילה וניהול דיון.

- Wachtel, P. L. (1993). *Therapeutic communication* (Chap.1: The talking cure). New York: Guilford.
- Hersen, M., & Thomas, J. C. (2007). *Handbook of clinical interviewing with adults*. London: Sage.
- Sommers-Flangan, J., & Sommers-Flangan, R. (2003). *Clinical interviewing*. Wiley.
- Hammond, D. C., Hepworth, D. H., & Smith, V. G. (1977). *Improving therapeutic communication* (Chap. 7: Relating to clients with respect). San Francisco: Jossey-Bass.
- Miller, W.R., & Rollnick, S. (2002). *Motivational interviewing*. (Chp.4: What is motivational interviewing). New York: Guilford.
- Miller, W.R., & Rollnick, S. (2002). *Motivational interviewing*. (Chp.17: Motivational interviewing in medical and public health settings). New York: Guilford.
- Freeman , A. (2005). Socratic dialogue. *Encyclopedia of CBT*.
- .